

КРАТКИЙ РУССКО-ЛАТЫШСКИЙ СЛОВАРЬ

СОСТАВИЛ ЗАВЕДУЮЩИЙ КАФЕДРОЙ РУССКОГО ЯЗЫКА ЛАТВИЙСКОЙ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОЙ АКАДЕМИИ ДОЦЕНТ Г. И. ТУПИЦИН

ĪSĀ KRIEVIŠKI-LATVIŠKĀ VĀRDNĪCA

SASTĀDĪJIS LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS AKADĒMIJAS KRIEVU VALODAS KATEDRAS
VADĪTĀJS DOCENTS G. I. TUPICINS

GRĀMATU APGĀDS RĪGĀ 1945

Отв. ред. Л. Парупе. Техн. ред. М. Айзупите. Корректор О. Авота.

ЯТ 06302. Подписано к печати 15 ноября 1945 г. Бумага 67×95 см. Тираж 15.000. 13,5 печатных листов.
Заказ № 922. Отпечатано в Образцовой типографии Полиграфического треста ВАПП г. Рига, Московская
ул. 11.

Цена 5 руб. 60 коп.

Preface to the electronic edition

This compact Russian-Latvian dictionary was printed in Riga in November 1945, under Soviet Russian occupation. It was digitized in July 2016.

Project Runeberg digitizes dictionaries such as this one based on the assumption that they are not covered by copyright for 70 years, but only by catalog or database rights for 15 years.

Index - А - Б - В - Г - Д - Е - Ж - З - И - К - Л - М - Н - О - П - Р - С - Т - У - Ф - Х - Ц - Ч - Ш - Щ - Э - Ю - Я

PASKAIDROJUMS.

Šī vārdnīca ar īsa, domāta galvenokārt latviešiem, kas mācās krievu valodu. Tanī gandrīz nav starptautisku un krievu valodā novecojušu vārdu. Turpretim, bez izejas formām (kā «день = diena, хороший — labs, он — viņš, жать = pļaut; spiest») tanī ir dažas, biežāk sastopamās atvasinātās formas, ja tās krasi atšķiras no izejas formām (piem.: «дня — dienas, днём — dienā, ar dienu, лучше = labāk(s), ему r= viņam, им = ar viņu, жну - -(es) pļauju, жмёшь = (tu) spied»). Tomēr darbības vārdiem šajā gadījumā parādītas tikai vienskaitļa I un II persona tagadnē un vienskaitļa vīriešu un sieviešu kārtā pagātnē; piem.: «жгу r= dedzinu, жжёшь = dedzini, жёр = es (vīrietis) dedzināju, tu (vīrietis) dedzināji, viņš dedzināja; жгла = es (sieviete) dedzināju, tu (sieviete) dedzināji, viņa dedzināja). Pārējās formas viegli atvasināmas, ievērojot turpmāk ievietotās tabulas (sk. «Образцы

спряжения» = «Konjugācijas paraugi»).

Vārdi seko alfabēta kārtībā un — kur tas atļauj — lizdās, t. i., radniecisko vārdu grupās, (piem.: «готовить = gatavot, готовиться = gatavoties, готовлюсь = (es) gatavojos, готовность = gatavība, готовый rr gatavs, готовься = gatavojies!»), bet «грабёж laupīšana, грабитель r= laupītājs, грабить r= laupīt» un — atsevišķa no lizdas — «граблю = (es) laupu», jo neradniecisks vārds «грабли r= grābeklis» stāv alfabētā iepriekš nekā «граблю»)- — Lizdā tikai pirmais vārds parādīts viss; pārējie vārdi sastādāmi no visa pirmā vārda vai no tā sākuma līdz zīmei | un no daļas pēc zīmees ~ (piem.: «жажда, ~ть — slāpes, slāpt» jālasa kā «жажда, жаждать», bet «жалкий, ~о = nožēlojams, žēl» jālasa kā «жалкий, жалко»).

Uzsvars vārdā rādīts ar akcenta zīmi. Vārdos bez šās zīmes lieciet uzsvaru uz I balsiena, bet vārdos ar burtu «ё» — aiz šo

бурту «ё». Piem., vārdā «бочка — muca» uzsverams «о», vārdā

«ездить — braukāt» — «е», vārdā «выполнить = izpildīt» — «ы», vārda «грабёж rr laupīšana» — «ё», vārdā «вдовй = atraitne» — «а», vārdā «выполнить izpildīt» — «я». ПОЯСНЕНИЕ.

Этот словарь краткий. В нем почти нет слов международных и устаревших в русском языке. Зато, кроме форм и с-ходных (напр.: «день, хороший, он, жать»), в нем есть и некоторые, чаще встречаемые производные формы, если они резко отличаются от форм исходных (напр.: «дня, днём, лучше, ему, им, жну, жмёшь»). Впрочем, для глаголов указаны в таком случае только I и II лицо единственного числа в настоящем времени и мужской и женский род единственного числа в прошедшем времени; напр.: «жгу, жжёшь, жёг, жгла» — от глагола «жечь». Остальные формы легко образовать, пользуясь нижеприводимыми таблицами (см. «Образцы спряжения»).

Слова размещены по алфавиту и — где он позволяет — гнёздами, т. е. группами родственных слов (напр.: «готовить, готовиться, готовлюсь, готовность, готовый, готовые», но «грабёж, грабитель, грабить» и — отдельно от гнезда — «граблю», потому что неродственное слово «грабли» стоит по алфавиту раньше, чем «граблю»). — В гнезде указано целиком только первое слово; остальные составляются из всего первого или из начала первого слова до знака | и части после знака ~ (напр.: «жажда, ~ть» следует читать «жажда, жаждать», а «жалкий, ~о» следует читать «жалкий, жалко»).

Ударение в слове указано точкой. В словах без точки ставьте ударение на I слоге, а в словах с буквой «ё» — на букве «ё». Напр.: в слове «бочка» ударяется буква «о», в слове «ездить» — буква «е», в слове «выполнить» — буква «ы», в слове «грабёж» — буква «ё», в слове «вдова» — буква «а», в слове «выполнять» — буква «я».

СОКРАЩЕНИЯ. (Saīsinājumi.)

61 = I лицо единственного числа будущего времени.

Nākotnes vienskaitļa I persona.

62 = II лицо единственного числа будущего времени.

Nākotnes vienskaitļa II persona.

Бз = III лицо множественного числа будущего времени.

Nākotnes daudzskaitļa III persona.

в = винительный падеж единственного числа.

Vienskaitļa akuzatīvs. ПОЯСНЕНИЕ.

Этот словарь краткий. В нем почти нет слов международных и устаревших в русском языке. Зато, кроме форм и с-ходных (напр.: «день, хороший, он, жать»), в нем есть и некоторые, чаще встречаемые производные формы, если они резко отличаются от форм исходных (напр.: «дня, днём, лучше, ему, им,

жну, жмёшь»). Впрочем, для глаголов указаны в таком случае только I и II лицо единственного числа в настоящем времени и мужской и женский род единственного числа в прошедшем времени; напр.: «жгу, жжёшь, жёг, жгла» — от глагола «жечь». Остальные формы легко образовать, пользуясь нижеприводимыми таблицами (см. «Образцы спряжения»).

Слова размещены по алфавиту и — где он позволяет — гнёздами, т. е. группами родственных слов (напр.: «готовить, готовиться, готовлюсь, готовность, готовый, готовые», но «грабёж, грабитель, грабить» и — отдельно от гнезда — «граблю», потому что неродственное слово «грабли» стоит по алфавиту раньше, чем «граблю»). — В гнезде указано целиком только первое слово; остальные составляются из всего первого или из начала первого слова до знака | и части после знака ~ (напр.: «жажда, ~ть» следует читать «жажда, жаждать», а «жалк|ий, ~о» следует читать «жалкий, жалко»).

Ударение в слове указано точкой. В словах без точки ставьте ударение на I слоге, а в словах с буквой «ё» — на букве «ё». Напр.: в слове «бочка» ударяется буква «о», в слове «ездить» — буква «е», в слове «выполнить» — буква «ы», в слове «грабёж» — буква «ё», в слове «вдова» — буква «а», в слове «выполнять» — буква «я».

СОКРАЩЕНИЯ. (Saīsinājumi.)

61 = I лицо единственного числа будущего времени.

Nākotnes vienskaitļa I persona.

62 = II лицо единственного числа будущего времени.

Nākotnes vienskaitļa II persona.

Бз = III лицо множественного числа будущего времени.

Nākotnes daudzskaitļa III persona.

в = винительный падеж единственного числа.

Vienskaitļa akuzatīvs. В — винительный падеж множественного числа.

Daudzskaitļa akuzatīvs. Д = дательный падеж множественного числа.

Daudzskaitļa datīvs, д = дательный падеж единственного числа.

Vienskaitļa datīvs, ж — форма женского рода.

Sieviešu kārtais forma, з гг звательный падеж единственного числа.

Vienskaitļa vokatīvs. И = именительный падеж множественного числа.

Daudzskaitļa nominatīvs. М = форма множественного числа. Daudzskaitļa forma. Мп = множественное число прошедшего времени. Pagātnes daudzkaitīlis. Hi = I лицо единственного числа настоящего времени.

Tagadnes vienskaitļa I persona, иг = II лицо единственного числа настоящего времени.

Tagadnes vienskaitļa II persona. Нз = III лицо единственного числа настоящего времени.

Tagadnes vienskaitļa III persona. Hir: I лицо множественного числа настоящего времени.

Tagadnes daudzskaitļa I persona. Н» = II лицо множественного числа настоящего времени.

Tagadnes daudzskaitļa II persona. Нз гг III лицо множественного числа настоящего времени. Tagadnes daudzskaitļa III persona, n z= предложный падеж единственного числа.

Vienskaitļa lokatīvs. П = предложный падеж множественного числа. Daudzskaitļa lokatīvs, пж = женский род единственного числа прошедшего времени.

Pagātnes vienskaitļa sieviešu kārtā. пм = мужской род единственного числа прошедшего времени. Pagātnes

vienskaitļa vīriešu kārtā, p = родительный падеж единственного числа. Vienskaitļa ģenitīvs.

P — родительный падеж множественного числа.

Daudzskaitļa ģenitīvs, c = форма среднего рода.

Nekatra kārtas forma. t — творительный падеж единственного числа.

Vienskaitļa instrumentālie. T — творительный падеж множественного числа.

Daudzskaitļa instrumenitālis. i = II лицо единственного числа повелительного наклонения.

Pavēles izteiksmes vienskaitļa II persona. I = II лицо множественного числа повелительного наклонения.

Pavēles izteiksmes daudzskaitļa II persona. * = глагол совершенного вида.

Pabeigtas darbības vārds.

ПРИМЕРЫ (Piemēri):

1) līzdā «арēнд|а нoma, ~овать nomāt, ~уешь Нг, ~ую нi» nozīmē: «аренда noma, арендовать nomāt, арендуешь (tu) nomā (tagadnes vienskaitļa II persona), арендную (es) nomāju (tag. viensk. I persona).

2) «бере|гла пж, ~гу Нi, ~жешь нг берёчь» nozīmē: «берегла (viņa) таурīја, берегу таури, бережешь таури», (tagadn. vienskaitļa II forma no darb. vārda «беречь = таурīt»),

3) «Им Т он, Д они» nozīmē: «ar viņu» (viensk. instrumentālie no «он = viņš») un «viņam, viņiem» (daudzsk. datīvs no они г viņas, viņi»),

4) «прут zars; Нз переть» nozīmē: 1) zars un 2) tagadnes daudzskaitļa III persona no «переть =г nest, stumt ar pūlēm» (t. i., «viņas, viņi nes vai stumj ar pūlēm».

5) «чье с чей» nozīmē: vārda «чей» (kā, kam piederīgs) nekatra kārtā, piem.: «чье платье? Кā (kam piederīga) kleita?»

6) «чи =г М чей, чье, чья» nozīmē: vārdu «чей, чье, чья» daudzskaitļa nominatīvs, piem.: «чи это книги? Кā (kam piederīgas) grāmatas šeit?» «чи враги? = kā ienaidnieki?», «чи места? = kā vietas?»

7) «делать» = darīt, bet «сделать»* = padarīt.

ОБРАЗЦЫ СПРЯЖЕНИЯ. (Konjugācijas paraugi.)

А) в настоящем времени (tagadnē):

1) я делаю ты делаешь он (ОНā, онб) делает

2) я беру ты берёшь он (онб, оно) берёт

3) я говорю ты говоришь он (онй, оно) говорит

4) я слышу ты слышишь ОН (ОНā, оно) слышит т — творительный падеж единственного числа.

Vienskaitļa instrumentālie. Т — творительный падеж множественного числа.

Daudzskaitļa instrumenitālis. i = II лицо единственного числа повелительного наклонения.

Pavēles izteiksmes vienskaitļa II persona. I = II лицо множественного числа повелительного наклонения.

Pavēles izteiksmes daudzskaitļa II persona. * = глагол совершенного вида.

Pabeigtas darbības vārds.

ПРИМЕРЫ (Piemēri):

1) līzdā «арēнд|а нoma, ~овать nomāt, ~уешь Нг, ~ую нi» nozīmē: «аренда noma, арендовать nomāt, арендуешь (tu) nomā (tagadnes vienskaitļa II persona), арендную (es) nomāju (tag. viensk. I persona).

- 2) «бере|гла пж, ~гу Нi, ~жѣшь нг берѣчь» nozīmē: «берегла (viņa) таурīja, берегу таури, бережѣшь таурі», (tagadn. vienskaitļa II forma no darb. vārda «беречь = таурīt»),
- 3) «Им Т он, Д они» nozīmē: «ar viņu» (viensk. instrumentālie no «он = viņš») un «viņam, viņiem» (daudzsk. datīvs no они tt viņas, viņi»),
- 4) «прут zars; Нз переть» nozīmē: 1) zars un 2) tagadnes daudzskaitļa III persona no «переть =г nest, stumt ar pūlēm» (t. i., «viņas, viņi nes vai stumj ar pūlēm».
- 5) «чѣ с чей» nozīmē: vārda «чей» (kā, kam piederīgs) nekatra kārtā, piem.: «чѣ платье? Кā (kam piederīga) kleita?»
- 6) «чи =г М чей, чѣ, чья» nozīmē: vārdu «чей, чѣ, чья» daudzskaitļa nominātīvs, piem.: «чи это книги? Кā (kam piederīgas) grāmatas šeit?» «чи враги? = kā ienaidnieki?», «чи места? = kā vietas?»
- 7) «делать» = darīt, bet «сделать»* = padarīt.

ОБРАЗЦЫ СПРЯЖЕНИЯ. (Konjugācijas paraugi.)

А) в настоящем времени (tagadnē):

- 1) я делаю ты делаешь он (ОНā, онб) делает
- 2) я беру ты берѣшь он (онб, оно) берѣг
- 3) я говорю ты говоришь он (онй, оно) говорит
- 4) я слышу ты слышишь ОН (ОНā, оно) слышит т — творительный падеж единственного числа.

Vienskaitļa instrumentālie. Т — творительный падеж множественного числа.

Daudzskaitļa instrumenitālis. i = II лицо единственного числа повелительного наклонения.

Pavēles izteiksmes vienskaitļa II persona. I = II лицо множественного числа повелительного наклонения.

Pavēles izteiksmes daudzskaitļa II persona. * = глагол совершенного вида.

Pabeigtas darbības vārds.

ПРИМЕРЫ (Piemēri):

- 1) līdzā «арѣнд|а пома, ~овать помāt, ~уешь Нг, ~ую нi» nozīmē: «аренда пома, арендовать помāt, арендуешь (tu) помā (tagadnes vienskaitļa II persona), арендую (es) помāju (tag. viensk. I persona).
- 2) «бере|гла пж, ~гу Нi, ~жѣшь нг берѣчь» nozīmē: «берегла (viņa) таурīja, берегу таури, бережѣшь таурі», (tagadn. vienskaitļa II forma no darb. vārda «беречь = таурīt»),
- 3) «Им Т он, Д они» nozīmē: «ar viņu» (viensk. instrumentālie no «он = viņš») un «viņam, viņiem» (daudzsk. datīvs no они tt viņas, viņi»),
- 4) «прут zars; Нз переть» nozīmē: 1) zars un 2) tagadnes daudzskaitļa III persona no «переть =г nest, stumt ar pūlēm» (t. i., «viņas, viņi nes vai stumj ar pūlēm».
- 5) «чѣ с чей» nozīmē: vārda «чей» (kā, kam piederīgs) nekatra kārtā, piem.: «чѣ платье? Кā (kam piederīga) kleita?»
- 6) «чи =г М чей, чѣ, чья» nozīmē: vārdu «чей, чѣ, чья» daudzskaitļa nominātīvs, piem.: «чи это книги? Кā (kam piederīgas) grāmatas šeit?» «чи враги? = kā ienaidnieki?», «чи места? = kā vietas?»
- 7) «делать» = darīt, bet «сделать»* = padarīt.

ОБРАЗЦЫ СПРЯЖЕНИЯ. (Konjugācijas paraugi.)

А) в настоящем времени (tagadnē):

1) я делаю ты делаешь он (ОНā, онб) делает

2) я беру ты берёшь он (онб, оно) берёт

3) я говорю ты говоришь он (онй, оно) говорит

4) я слышу ты слышишь ОН (ОНā, оно) слышитмы делаем вы делаете они дела ют

мы берём вы берёте они берут

мы говорим вы говорите они говорят

мы слышим вы слышите онй слышат

Б) в прошедшем времени (pagātne):

I лицо я (мужчина = vīrietis) делал, я (женщина = sieviete) делала, я (дитя = bērns) делало — мы делали.

II лицо ты (мужчина = vīrietis) делал, ты (женщина = sieviete) делала, ты (дитя = bērns) делало — вы делали.

III лицо он (мужчина — vīrietis) делал, она (женщина = sieviete) делала, оно (дитя — bērns) делало — они делали.

Tātad tagadnē darb. vārda galotnes seko kā «ю(у)-ешь - ет - ем - ете - ют(ут)» vai kā «ю(у)-ёшь - ёт - ём - ёте - ют(ут)» vai kā «ю(у)-ишь - ит - им - ите - ят (ат)».

Pagātne nekatru kārtu dabū, mainot sieviešu kārtas galotni «а» ar «о», bet daudzskaitlī, mainot to ar «и».

Русский алфавит.

Аа Бб Вв Гг Дд Ее (ё)* Жж Зз Ии Йй Кк Лл Мм Нн Оо Пп Рр Сс Тт Уу Фф Хх Цц Чч Шш Щщ Ъ** Ы** Ь** Ээ Юю Яя

*Burtu „e” izrunā gan kā „je”, gan kā „jo”, piem. „еду = braucu, нет = nav” izrunā kā „jedu, ņet”, bet „ёлка = eglīte, нёс = nesa” izrunā kā „jolka, ņos”. Pēdējos gadījumos uz „e” virsū liek 2 punktus: ёлка, нёс.

**Vārdu sakumā burtu ъ, ы, ь nav. А

a bet, un a? ko? kas? абонировать abonēt абсолютно absolūti абстрагировать abstrahēt абстрактный abstrakts авангардный avangarda -авансировать avansēt авантюра\а avantūra, ~ный

avantūrieiks, dēku -август augusts

авиа - (salikteņos) avia -, piem.,

авиазавод aviārūpnīca авиационный aviācijas -авбсь cerēsim, varbūt автаркия autarķija авто auto (atī salikteņos) автобиографический autobiogrāfisks автоброневик bruņotais auto автоматический automatisks автомобильный automobiļu -автономный autonomš автор authors авторитет autoritāte авторский autora - автострада autostrada автотранспорт autotransports агентство, агентур\а aģentūra,

~ный aģentūras -агитационный aģitācijas ~йровать aģitēt

! агитка aģitācijas lapiņa, aģitācijas ludziņa аграрный agrārais агрессивный agresīvs арпо ... (salikteņos) agro (ag-ronomisks)

ад elle, ~ски(й) kā ellē, elles -административный administrā-tīvs

адмирал admirālis, lielais nātrju raibenie (tauriņš) адресный adreses -, adrešu -азартный azarta -азбука ābece азбучный ābeces -азиатский Āzijas -I азот slāpekļis, ~ный slāpekļa -аист gandrš, stārks академический akadēmisks акклиматизировать aklimatizēt аккумулятировать akumulēt аккуратность akurātība актёр aktieris активный aktīvs активизировать aktivizēt активн\o aktīvi, ~ый aktīvs актовый aktu -актуальный aktuāls ак\$ла haizivs

акушерка vecmāte (palīdzētāja

dzemdībās) акцептовать akceptēt акционерный akcionārs -, akciju -алеть

10

аспид

ал\ётся sārtot, ~ый (šarlak)-варкапв

алеуты aleuti, tagad unangani ал\кать alkt, ~чность kārtība, negausība, ~чуший alkstošs алкоблик alkoholiķis
аллегорический alegorisks алмаз dimants алфавит alfabēts алюминиевый aļluminija аляповатость lempība
амбар klēts

амбулатбрный ambulators американ\ец amerikānis,

~ский Amerikas амнистировать amnestēt амнистия amnestija ам\$р amors

анализировать analizēt аналогический analogs анарх\йстский anarchistisks, ~йческий anarchisks
анатомический anatomisks ангел eņģelis английский angļu -англичан\е И англичанин anglis, angliete
аннексировать aneksēt аннулировать anullēt антагонистйческий antagonistisks

анти- pret- (salikteņos) антивоенный pretkara -антиимпериалистический antiimperiālistisks
антиобщественный pretsa-biedriska

антипатйч\еский, ~ный antipātisks

антисанитйрный anfcisanitārs антисемитический antisemī-tisks

антисоветский pretpadomju антисоциальный antisociāls антифашистский pretfašistisks античный antisks
апеллировать apelēt, ~яцибн-ный apelācījas -апельсйн\ный, ~овый apelsīnu -

аплодировать aplaudēt аплодисменты aplausi аполитичный apolitisks аппетит ēstgriba апрель aprīlis, ~ский
ар\їла -априбрный apriors аптека aptieka аптёкарский aptiekāru -аптёч\ка aptieciņa, ~ный aptieku -

араб arabs, ~ский arābu -аравийский Arabijas -arān moris, nēģeris арбпник medību pātaga арёнд\а noma,
~овать nomāt,

~уешь Иг, ~ую Hi арёст arcietinājums, ~овать arcietināt, ~\$еиий нг арматура stiegrojums, stiegris армё\ец
armietis, ~йский armijas -

армяк zemnieka svārki артйч\иться niķoties, ~усь Hi артиллерийский artilērijas • артистический
māksliniecisks, artistisks арфа harfe

архаический archaisks архивный archīvu -архитектурный architektūras -аршин aršīna (gaŗummērs, apm. 71
cm)

аспид šīferis; čūska, ~ная доскй šīfera tāfele l

ассигновать

11

балтиец

ассигновать asignēt, ~бвка

assignējums, нг

ассимилировать asimilēt ассоциировать asociēt АССР saīe. Автономная Советская Социалистическая
Республика Autonoma Padomju Sociālistiska Republika атак\а trieciena uzbrukums, ~овать uzbrukt, ~1/ешь
н2,

Hi

айкать saukāt аукцион ūtrupe Афйн\ы Atēnas, ~яне Atēnu iedzīvotāji, ~янин A. iedzīvotājs, ~янка A.

iedzīvotāja ахатъ stenēt, stipri sist ахинēja blēņas, nieki ахтй! vai!

аэроснимок aerofotografija, аэросъёмка aerofotografēšana

б sals. бы, partikula, sevišķi bieži lietojama vēlāmā izteiksmē pēc vārda «если» ja: если б мне да эту долю! ja man būtu tāds liktenis! баб\а vienkārša sieviete (ar nicīgu pieskaņu); zveltais, bliete, ~ий vienkāršas sievietes бйб\ка, ~\$ся, ~уиика vecmāmiņa

бабка повивальная vecmātes vietniece, bērnu saņēmēja бабочка tauriņš бавар\ец bavārietis, ~ка bavā-riete

багажный bagāžas -багбр ķeksis

багр\овётъ stipri noekart, ~бвый purpura sarkans, ~янец purpurs, ~йный sarkans kā purpurs бадья toveris, kubls база baze базар tirgus

базировать pamatot, bāzēt базис baze

байбак murkšķis, miega mice бак ūdens mucīņa, ūdens tvertne, rezervuārs

бакалейная торговля koloniāl-preču veikals

бакенбарды, баки vaigu bārda бакинская нефть Baku nafta баклага blašķe, skārda ūdens-trauks

баклажан olaugs баклан jūras krauklis ļ бакл\$ш\а koka klucis (rotaļas), ~и auštbas (бить баклуши ļ elinkot, slaistīties) 1 бал balle

балаган izrāžu būda (tirgos u. c.)

балагур jokdaris, ~ить jokot, ļautri sarunāties баланс bilance, līdzsvars, пировать balansēt балбес lempis, му\ķis балка sija, šķautni®, ба\ķis балканский Balkānu -баллотировать balotēt бал\овать lutināt, ~оваться būt nerātns, plosīties, ~овень lutekliis, ~овник nerātnis,

~обctб6 niekošanās, ~уеuиb "2

балтй\ец baltietis, ~йский Baltijas - 1

ассигновать

11

балтиец

ассигновать asignēt, ~бвка

assignējums, нг

ассимилировать asimilēt ассоциировать asociēt АССР saīe. Автономная Советская Социалистическая Республика Autonoma Padomju Sociālistiska Republika атак\а trieciena uzbrukums, ~овать uzbrukt, ~1/ешь н2,

Hi

айкать saukāt аукцион ūtrupe Афйн\ы Atēnas, ~яне Atēnu iedzīvotāji, ~янин A. iedzīvotājs, ~янка A. iedzīvotāja ахатъ stenēt, stipri sist ахинēja blēņas, nieki ахтй! vai!

аэроснимок aerofotografija, аэросъёмка aerofotografēšana

б sals. бы, partikula, sevišķi bieži lietojama vēlāmā izteiksmē pēc vārda «если» ja: если б мне да эту долю! ja man būtu tāds liktenis! баб\а vienkārša sieviete (ar nicīgu pieskaņu); zveltais, bliete, ~ий vienkāršas sievietes бйб\ка, ~\$ся, ~уиика vecmāmiņa

бабка повивальная vecmātes vietniece, bērnu saņēmēja бабочка tauriņš бавар\ец bavārietis, ~ка bavā-riete

багажный bagāžas -багбр ķeksis

багр\овёт stipri noekart, ~бвый purpura sarkans, ~янец purpurs, ~йный sarkans kā purpurs бадья toveris, kubls
база baze базар tirgus

базировать pamatot, bāzēt базис baze

байбак murkšķis, miega mice бак ūdens mucīņa, ūdens tvertne, rezervuārs

бакалейная торговля koloniāl-preču veikals

бакенбарды, баки vaigu bārda бакинская нефть Baku nafta баклага blašķe, skārda ūdens-trauks

баклажан olaugs баклан jūras krauklis ģ бакл\$ш\а koka klucis (rotaļas), ~и aušības (бить баклуши ģ elinkot, slaistīties) 1 бал balle

балаган izrāžu būda (tirgos u. c.)

балагур jokdaris, ~ить jokot, ļautri sarunāties баланс bilance, līdzsvars, пировать balansēt балбес lempis, muļķis балка sija, šķautni, balķis балканский Balkānu -баллотировать balotēt бал\овать lutināt, ~оваться būt perātns, plosīties, ~овень lutekliis, ~овник perātnis,

~obctb6 niekošanās, ~yeuib "2

балтй\ец baltietis, ~йский Baltijas -балясина

12

безбрежный

балясина balasters, margu balstenis банк banka

банка burka (stikla vai skārda trauks), jūras sekļie банк, ~овый banka, bankas -бандитский bandītisks, bandītu -

бан\щик pirtnieks, mazgātājs pirtī, ~я pirts барабан bungas, ~ный бой bungošana баран auns, ~ий auna -
баранка apaļš kļiņģeris барахлб iedzīve, vecas lietas, krāmi

барахта\ться ķeruroties, ~юсь hi

бараш\ек auniņš, ~ковый au-niņa -

бар\е, ~ы И барин (liel) kungs барич „jaunskungs" баррикадный barikādu -барс Āzijas leopards барс\кий kundzisks, kungu

~ство kundzīgums барсу\к āpsis, ~чий ārša -бархат samts, ~ ный samta -барщина muižas klaušas барыня kundze, lielmāte барыш peļņa, ~ник augļotājs, uzpircējs

барышен P барышня jaunkundze

басяIя fābula, pasaciņa, ~опй-сец fābulu autors, ~ословный pasakains

баст\овать streikot, ~уешь нг батальонный bataljona -батенька tētiņš

батрак laukstrādnieks, algādzis батрацкий laukstrādnieku -

батюшка tētiņš

бахвал lielībnieks, ~ьство lielīšanās

бахрома bārkstis, kruzuļi бая/Maļ к zābaks, kurpe, ~чник kurpnieks, ~чок kurpīte башня tornis бдение nomods
бдительность modrība бег skriešana бера rikšošanas sacīkste бег\ать skraidīt, ~лѐц bēglis, ~ло tekoši, ~лянка bēgle, ~ство bēgšana, Hi бежать, ~у'я skrējējs, ~унья skrējēja беда nelaime

бедерный gurna -, gūžas -бедн\енький nabadziņš, ~еть kļūt nabadzīgam, ~ord trūkums; trūcīgie, ~ый naba-(dzī)gs, ~ья, ~яга, яжка nabaga, nabadziņš, nožēlojams, ~як nabadzīgs, trūcīgs cilvēks бедренный gurna -
бедро gurns, gūža бедств\еяяя_trūcīg!s, ~яе nelaime, posts, ~овать ciest trūkumu, ~уешь н2 беж\ать skriet, ~енец bēglis,

~енка bēgle, ~ишь нг без bez

без (piedēklis-) bez-безболёзненно nesāpīgi безбж\ие bezdievība, ~ник ateists, bezdievis безбоязненно droši, bezbailīgi безбрачие neprecētais) stāvoklis

безбрежный ļoti plašs, bezgalīgsбезвестно

13

безопасность

безвестно bez pēdām безветрие mierīgs laiks (bez vēja)

безверие ateisms, neticība безвинно nevainīgi безвластие bezvaras laiks, anarchija

безвозбранно brīvi, bez šķēršļiem

безвозвратно bez atgriešanās, bez atdošanas безвозмездно bez maksas безволие gribas trūkums, apātija

безволосый bez matiem безвольный bez gribas безвре\ие grūtie laiki, ~но priekšlaicīgi, nelaikā

безвыездно bez izbraukšanas, neizbraucot no mājām безвыходный bez izejas безглазый bez acīm безгласный kluss, nerunīgs безголбвый bez galvas безграмотно analfabētiski; nemākulīgi

безграмотность analfabētisms безгранично neaprobežoti, bezgalīgi

бездарный neapdavināts бездействие bezdarbība, ~овать stāvēt dīkā, nekā nedarīt, ~уешь н2 бездёл\ица, ~ушка nieks, sīkums

бездёл\иц nebēdnis, sliņķis,

~чать slinkot бездёнежье naudas trūkums бездётный bez bērniem бездна bezdibenis; liels daudzums

бездбджие sauss (bez Jietus) laiks

бездомный bezpajumnieks бездонный bez dibena бездорожье slikts ceļš бездушный cietsirdīgs, vienaldzīgs

бездыханный bez dvasas, nedzīvs

безжалостно nežēlīgi безжизненный bez dzīvības беззаботный bezrūpīgs беззавётн\о pašaižiedzīgi,

~ый pašaižiedzīgs беззаконие nelikumība, patvaļība

беззастёнчиво nekautrīgi беззащитный neaizsargāts безземелье zemes trūkums беззубый bez zobiem безличный bezrakstura; bez-personīgs

безлюдие ļaužu trūkums безмёрно ārkārtīgi, ļoti, neizmērojami

безмозглый bez smadzenēm безмолвие klusums безмятежный mierīgs, kluss, netraucēts

безнадёжный bezcerības безнаказанно bez soda, nesodīti

безначалие bezvaldība, anarchija

безногий bez kājām безнравственный netikumīgs безобидность miermīlība безоблачный neapmācies

безобраз\ие nejaukums, nejēdzība, ~ный nejauks, giebīgs безоговорочно bez ierunām безопасность drošībaбезоружный

14

берегись

безоружный neapbruņots безостановочно nepārtraukti безотлагательно nekavējoties безотлучно nešķīroties безотрадно neiepriecināmi, bēdīgi, drūmi безотчётно neapdomāti безошибочно bez kļūdām безработица bezdarbs, ~ный bezdarbnieks

безраздельно nešķirami, nedalīti

безразлич\ие vienaldzība, vienalga

безрассудно nepārdomāti безрогий bez ragu, tols безрбдный bezdzimtas безрботно nekurnējot, padevīgi

безрукавка svārks bez piedurknēm

безрукий bezroku -безубыточный bez zaudējumiem

безукоризненно nepelāmā veidā, nevainojami безум\ие ārpāts, trakums,

~ный ārpātīgs, traks без^молку neapklusot безупречно nepelāmi безусловно visādā ziņā, bez ierunas

безуспешно nesekmīgi без устали bez aitrūtas, nenoguris

безутешно bez cerības, neiepriecināmi, neapmierināmi безухий bezausis безучйстный vienaldzīgs, bez intereses

безыменный bez vārda

безыскусственный vienkāršs, nemākslots бей! sit! бейте! sitiet! бекас mērkaziņa, sloka бел дуга iluciņš, zušu bērns белена drīgenes белёный balināts белёсый bālgans, gaišs белеть bālot, bālēt бели baltie ziedi белиберда bļēņas, absurds белизна baltums белый\ла balta krāsa, balts smiņ-ķis, ~ть balināt, balsināt Бел\ичий vāveres -, ~ка vāvere

белк\овина olbaltuma viela,

~овый olbaltuma -беллетристический beletristisks бело\брысый gaišmatains, ~витый bālgans, ~вёжская пуца Belovežas mežs; ~гвардейский baltgvardu -беловой tītraksts белок olbaltums,- acs baltums бело\к\$рый gaišmatains; ~пус baltkrievis; ~п\$чка baltrocis; ~снёжный sniega baltumā; ~хбоц jūras ērglis (ar baltu asti); ~швейка veļas šuvēja белуга baltzivs белый balts бельгиец beļģietis бельдюга zušu mātes luciņš бель\ё veļa, ~евбй veļas -бельмо acs nags бельэтаж II stāvs беляк baltais zaķis бердйш āva берер krasts, И берер\йсь! sargies! берёг Пм, берегла пж, ~у Нібереговой

15

бесприданница

береговбй krasta -бередить eārīgi aizkaut (brū-oi)

береж\ёшь н2 беречь, вость таурība, ~но saudzīgi, uzmanīgi бережбк kraatiņš берёзIa bērzs, ~ка bērziņš березняк birzs, bērzaine берёзовик bērzlapa берёменн\ая grūta, grūsnēja, ~ость grūtniecība берест vīksna береста, берёста bērza tāss беречь sargāt, saudzēt, таурīt берплёшь иг брать ņemt, ņem! ~йте ņemiet! ņему берковец birkavs беркут klinšu ērglis берлбга miga, lāca ala, lāca midzenis

берц\б liels, ~бвая кость liela kauls бес jods

бес- (priedēklis) bez-бесёда saruna беседка lapene беседовать sarunāties бес\ёнок velniņš, ~енАта velniņi бесить satracināt, uzbudināt,

~ся trakot, plosīties бесклассовый bezšķiru бесконечно bezgalīgi, ~ый bezgalīgs бескормица barības trūkums бескорыстие nesavtība бескрбвный bezasiņu; bezpa-jumtes -

бескрылый bezspārnu

бесновбт\ый traks, satracināts; ~ься būt traks, trakot, plosīties

бесбвски velnišķīgi беспамятство aizmāršība, samaņas trūkums беспартийность bezpartejiskums, ~ый bezpartejisks беспереббйный bez pārtraukuma -

беспересбдочный bez pārsēšanās -

беспёчный bezgrūpīgs бесплатно bezmaksas бесплбд\ие neauglība, ~ный neauglīgs

бесплбтный bezmiesīgs бесповорбно negrozāmi бесподббный nesalīdzināms беспозвонбчные bezmugurkaulainie

беспокб\ить traucēt, apgrūtināt, ~йный nemierīgs, ~йство nemiers, raizes бесполёзно veltīgi беспбмощно bezspēcīgi беспорядо\к nekārtība, ~чный nekārtīgs

беспошлинно bez muitas беспощадно bez žēlastības бесправ\ие beztiesība, ~ный beztiesīgs

беспредёльно neaprobežoti, bezgalīgi

беспрепятственно bez kavēkļiem

беспрерывно nepārtraukti, pastāvīgi

беспрестанно nepārtraukti бесприданница līgava bez pūraбеспризорный

16

бил

беспризорный bez uzraudzības; б. ребёнок neuzraudzīts, savvaļas, bezpajumtes bērns беспримерный nesalīdzināms, nekad nebijis

беспринципный bezprincīpu -беспристрастно neieinteresēti, беспричинно bez iemesla бесприютный bez pajumtes -беспробудный bez atmošanās беспроволочный bezdrāts беспроигрышный bez zaudējuma

беспросыпно nemodināmi беспут\ный paklīdis, netikls,

~ство netiklība бессвязно nesakarīgi бессердечность cietsirdība бессилие bezspēcība, nespēks, vājums, impotence бесславный kauna pilns, bez slavas

бесследно bez pēdām бессловесный mēms, kluss, padevīgs

бессменно pastāvīgi, bez maiņām

бессмертие nemirstība бессмысленно bez jēgas, bez prāta

бессмыслица nejēdzība бессовестно bez sirdsapziņas бессодержательный bez satura бессознательно neapzinīgi бесбнница bezmiegs бесспбно nenoliedzami бесспрёбренник nesavtinieks бесспрочно uz nenoteiktu laiku, bez termiņa бесспрастно bez kaislības, mierīgi, vienaldzīgi бесспрашно bezbailīgi

бессты\дно bezkaunīgi, ~ дет во bezkaunība, ~жий bezkaunīgs бесталаный neapdāvināts, bez talanta

бестолково nejēdzīgi, bezprātīgi

бестрепетно bezbailīgi, nedrebot

бесформенный bez formas -бесхарактерный bezrakstura бесхвостый bez astes бесхитростно vaļsirdīgi, bez viltus

бесхозяй\ный bez saimnieka, ~ственность slikta saimniecība

бесцветный bezkrasains; bals, nenoteikts

бесцельно bezmērķa бесцён I ный nenovērtējams,

~ок niecīga сена бесцеремонно bez ceremonijām бесчеловечно necilvēcīgi бесчестие negods бесчинство nepieklājība, nekārtīga rīcība

бесчисленный neskaitāms, bez skadfta

бесчувственный nejūtīgs, ~ие bezsamaņa, ģībonis; nejūtība бесшабашный bezgūrīgs бечева, бечёвка aukla, šņore бешен\ая собака traks suns,

~ство trakums библ\ейский bībeles ~ия bībele

библиотѣчный bibliotēku -бивень ilknis бивуак kareivju no metne биѣние pukstēšana бизон bifelis

бил пм, била пж бить sistбилет

!

17 благоухание

билет biļete, zīmīte, б. членский biedra karte бинт saite, ~овать apsiēt ar saiti, ~уешь нг биографический biogrāfisks биологический bioloģisks бирж\евйк biržas vīrs, ~евой biržas -

бирюза tiiAizs, ~бвый tiiki-za -

бисер krelles, pērles, zīles битва kauja

битком набитый pavisam pilns битый sasists (битый час veselu stundu)

бить sist, kaut, (бить в барабан bungot, бить в набат pasludināt trauksmi, часы бьют pulkstenis sit, бить скот kaut lopus, бить тревогу sacelt trauksmi, бить баклуши slinkot, бить в цель tēmēt, вода бьёт ключбм ūdens dod strūklaku, бить челом lūgt, zemu klanīties, бить по карману pārāk dārgi maksāt, бить на эффект censties pēc efekta, бить щебень drupināt šķembas) битьё sišana

биться kauties, cīnīties; pukstēt (сердце sirds); (биться об заклад derēt)

битюг smags sugas darba zirgs Ukrainē

бич ģikste, pātaga; posts, ~ева-ние, ~евать sist ar pātagu, sodīt, ~уешь иг благо labums, ~видный patīkams ārpusē, šķietami labs, ~видный предлог šķietami labs iemesls, ~волѣние labvēlība, ~волить izrādīt labvēlību, ~воние smarža, ~вбн-ный smaržīgs, ~воспитанный labi audzināts, ~говейно ar godbijību, ~говѣние godbijība, ~говѣть izrādīt godbijību, ~дарить pateikties, ~ дарен... очень Вам благодарен ļoti pateicos Jums, ~дарность pateicība, ~даря pateicoties, ~даг-ный svētīts, (svēt)laimīgs, bagāts, labdarīgs, ~дѣнствие labklājība; ~деяние labdarījums, ~душный labsirdīgs, ~желательный labvēlīgs, ~зв\$чие labskapa; ~надѣжность uzticamība, ~намѣренный labā nolūkā; ~нравие tikumība, tiklība; ~образие skaistums, pieklājība; ~пожелание labvēlē jums, ~получие labklājība, ~приобрѣтенный labi, godīgi iegūts; ~пристойность pieklājība; ~приѣтствовать nākt par labu; ~разумие prā-tība, dzīves gudrība, ~рас-положѣние labvēlība, laipnība, ~рбдие... Ваше благородие labdzimība (uzruna leitnantam cara laikos); ~родный dižciltīgs, cilds, cēls (благорбдный металл cēlmetalls), ~родство cildums, augstsirdība, ~склонный labvēlīgs, laipns, ~словѣние svētība, (ie)svētīšana, ~словѣнный svētīts; ~словить', ~словлѣть svētīt, cildināt; ~состояние turība, bagātība, ~творитель labdaris, ~творительница labdare, ~усмотрение laipna ievērība, ~устроенный labi ierīkots, ~ухание smarža,

2благоухать

18

боец

~ухать izplatīt smaržu; ~ве-стивый dievbijīgs, ~чинный prāvests

блажѣн\ный svētlaimīgs, naīvs, māsaprātīgs, ~ство (isvēt)dai-mība, ~ствовать baudīt lai-mību, ~ствуешь н2 блаж\ить untumaini izturēties, ~нбй mulķīgs, aušīgs, jocīgs, untumains, aušība, draiskulība, luntumainība, блевать vemt

бледн\ая немочь mazasinība, ~ѣть nobālēt, ~ость bālums, bāls

блеет Нз бляеть blēt блѣкн\ешь н2, ~у ni, блѣкнуть bālēt, vīst

блес\к spožums, spīdums, ~тѣть spīdēt, miirdzēt блѣстки vizuļi, zvīguļi блестящий spīdošs, spožs блещ\ешь н2, Hi блестѣть блеют нз бляеть blēt ближ\йший vistuvākais, nākošais, ~е tuvāk, ~ний tuvs; līdzcilvēks близ tuvu, pie

близкий tuvs, piederīgs, ~ко tuvu; ~лежащий kaimiņos esošs; ~нецы dvīnīši; ~опу-кий īsredzīgs; ~опукость īsredzība; ~ость tuvums блин pankūka, bļina блистательный spīdošs, spože,

mirdzēt, spīdēt блок trīsis, bloks блокировать bloķēt бло|хгi blusa, ~шийный blusas -б луд nešķīstība, netiklība, ~ный nešķīsts, netikls, ~ный сын pazudušais dēle

блужда\ние klejošana, ~7b klejot, ~ющий огбнь mald-uguns

блуза jaka, blūze блюдечко arakštase блюдёшь n2 блюстй блюдо bļoda, ēdiens блюду Hi блюстй блюдце arakštase блюстй sargāt, ievērot, izpildīt, ~тель sargātājs бля\хА, ~шка ekārda sprādze, zīmotne

боб рура, ~бвый руру -бобр bebrs, ~бвый bebra -бобыл\ка vientule, vientulis бог dievs

богадёлня nabagu māja богатё\й bagātnieks, ~ть kļūt bagātam

богат\ство bagātība, ~ый bagāts

богатыр\ский teiku varoņa-, spēcīgs, ~ь teiku vaTonis богйч bagātnieks, ~ка bagātniece

богиня dieviete

бод\агь badīt, ~ ли вый badīgs,

~нуть' badīt бодр\йтсья gādīt dūšu, saņemties dūšu, ~йшсья n2, ~ость modrība, spirtums, ~ствова-ние modrība, mūdrība, ~ствовать būt nomodā, būt modrīgs, ~ствующий nomodā esošs, ~ый spirts, modrīgs, ~йщий spirdzinošs, uzbudinošs

боев\йк kaujinieks, ~бй каға -, сйпу -

боеприпйсы каға materiāli боёц kareivis, cīnītājsбожба

19

брезгать

бож\ба dievošanās; ~еский, ~ёственный dievišķīgs, ~ес-твб dievība; ~йтсья dievoties, ~<5дг dieviņš, mazs elka tēls

бойшсья n2 бояться baidīties бой kauja бойкий brašs бойкотировать boikotēt бойня kautuve бойцй И боец kareivis бок sāns, ~овбй sānu, ~ом sāniski

боксировать boksēt болвйн klucis более vairāk

болёзн\енный sārīgs, slimīgs,

slimība болб\истый purvaine, ~о purvs

болт bulta, bults болт\ать pļāpāt, ~лйвый pļārīgs, ~овнА pļāpas, ~ун pļāpātājs

боль sāpes, ~нйца elimnīca, ~нйчний silimnīcas -, ~но sā-p(īgi), ~нбй slim(niek)б больше vairāk большевизм boļševisms большевй\к boļševiks, ~сг-ский boļševistisks больш\инствд vairākums; ~<5я liels

большйй lielākais бомбардировать bombardēt бомбёжка bumbošana бомбить bumbot бомбовоз bumbvedējs бондарь mucenieke бор sils; boris, Urbis борёц cīkstonis

борешсья Иг бороться cīnīties борй\сь! cīnies! ~тесь! cīnieties!

борм\отагь murmināt, ~бчешь

Н2, ~04J? Hi боров kuilis; rovis боровйк baravika борода bārda, ~тый bārdains бородавка kārpа бороздб gramba, gēva борона esēšas борная кислота borskābe бороновать esēt бор\бться cīnīties, ~ьба cīņa,

~юсь нй борщ borščs, jauktā sakņu vīra

босбй bass босяк baskājie ботва laksti

ботинок kurpe, puzābaks боч\бр mucenieks, ~ёнок muciņa, ~ка муса боюсь Hi бойться baidīties braveй brašs б рак laulība; brāķis браковить brāķēt бранить bārt, rāt брань lamu vārdi, lamāšana; kauja

брат brālis, ~Bā draugi, ~ец brālītis, ~ски brālīgi, ~ский brāļu -

братъ ņemt, ~ся uzņemties братья brāļi брачный laulību -бревно balķis бред murgi

бре\ешь Ha, ni брить skūt

(bārdū)

брезгать just riebumu, noniecinātбремя

20

бывать

бремя sloge, smagums брести klīst

бреющий полёт pļaujošs lidojums

брешь plaisa

бригад\а brigāde, ~йр brigadieris, ~ный brigādes -брит\ва bārdas nazis, ~ь skūt,

~ся skūties бров\и uzacīe, uzacs брод\ить klejot; rūgt, ~йга klaidonis

брожение rūgšana бронированный bruņots броня bruņas, bruņojums бросать, бросить' mest, sviest, pārtraukt, брошу бi бросить* брошюра brošūra брусника brūklene брусok lata

брызг\алка smidzinātājs, ~ать šļākt, ~и šļakatas брюква kāļi брюки bikses брюхо vēders брючный bikšu - брюшина vēderplēve брюш\кб vēderiņš, ~нбй vēdera -

бугор paugurs будег būs

будешь b2 быть būt будй\льник modinātājs, ~гь modināt

будишь n2 будить modināt будни, ~чный день darbdiena будто it kā

буду būšu, ~щее nākotne, ~щий nākošais, nākotnes-, nākams, turpmāks бужу ni будить

буйный mežonīgs, vētrains, nesavaldāms бук skābarde букашка vabolīte букв\а burts, ~арь ābece булавка kniepadata буланный loss булка veģis булыжник bruģakmens бума\га papīrs, ~жнйй papīra -бунт dumpis, ~арь dumpinieks бунтовщик dumpinieks б ур urbis; būrs (tauta) бура boraks

бур\ав urbis, svārpsts, ~ить urbt

буран sniega vētra буржу\азйя buržuāzījā, разный buržuāzisks буржуй buržujs бурение urbšana, ~йть urbt бурильный urbšanas -бур\ный vētrains, ~я vētra б усы krelles бутерброд sviestmaize бутыл\ка pudele, liela pudele

бухар\ец bucharietis, ~ка bu-chariete бухгалтер grāmatvedis бушевать plosīties, aukot буян skandalists бы partikula, kas parāda vēlamo izteiksmi: я делал бы es darītu, если б ты знал ja tu zinātu

бывйло kādreiz agrāk бывать notikt, apmeklēt (он бывйет у нас часто viņš apmeklē mūs bieži. Это бывает один раз в жизни tas notiek

vienu reizi dzīvē.. Кто же тамбык

21

ведение

бывает? Kae tad tur medz būt?)

бы\к bullis, vērsis, ~ч(ач)ий vērša -

был пм, ~а пж, ~и Мi быть bŭt^

былина (episka) teiku dziesma былинка smilga быстро ātri

быт dzīves veids, sadzīve; bŭtva бытовбй dzīves veida, sadzīves быть bŭt

бѣшь h2, бью hi битъ бычбк vēršītis, bullītis; grundulis

бюджет budžets, ~ный budžeta -

бюллетень biļetens бюрб birojs

бюрократ birokrāts, ~йзм birokrātisms

В

в, во iekšā, par, uz; tulko arī ar lokātīvu: в Москвѣ Maskavā (bet в Москву uz Maskavu); в этот час šinī stundā; в 2 месяца 2 mēnešu laikā; в 20 метров длины 20 metru gaŗš важн\o svarīgi, ~ый svarīgs вал vilnis; valnis; veltnis валежник kŗitūši koki валенки velteņi валериана baldriāns валить gāzt

валовая продукция bruto produkcija

вальцовать velmēt валюта valūta валий! sāc! ~те! sāciet!

вам jums, вами ar jums варенье ievārījums, vārīšana варшавян|e varšavieši, ~ин varšavietis, ~ка varšaviete варьировать variēt вас jūs Р вы василѣк rudzpuķe вассальный vasaļa -ват\а vate, kokvilna, ~ный vates

ваш, ~а, ~е (viensk.)» ваши

(daudzsk.) jūsu ваятель skulptors вбе\гать, ~жать' ieskriet вби\вать, ~ть' iesist вблизй tuvumā введение ievads, ievēšana вверить' uzticēt ввести' ievest вверх augšup, uz augšu, augšā ввиду ievērojot вводный ievada - ввоз ievēdums, ievēšana вволю pēc patikas ввысь aiugšup ввязывать = ввязать' iejaukties вглубь dziļumā вглядеться', вглядываться

ieskatīties вдавить iespiest вдал\й tālumā, ~ь uz tālieni вдво\е divkārt, ~ём divatā,

~йнѣ divkārt(īgi) вдов|а atraitne, ~ѣц atraitnis вдоль gaŗumā, gaŗ вдребезги drupās вдруг piepeši

ведение pārzināšana вед\ѣние vadīšana, vēšana, ~ѣшь vadi, ved бык

21

ведение

бывает? Kae tad tur medz bŭt?)

бы\к bullis, vēršis, ~ч(ач)ий vērša -

был пм, ~а пж, ~и Мi быть bŭt^

былина (episka) teiku dziesma былинка smilga быстро ātri

быт dzīves veids, sadzīve; bŭtva бытовбй dzīves veida, sadzīves быть bŭt

бѣшь h2, бью hi битъ бычбк vēršītis, bullītis; grundulis

бюджет budžets, ~ный budžeta -

бюллетень biļetens бюрб birojs

бюрократ birokrāts, ~йзм birokrātisms

В

в, во iekšā, par, uz; tulko arī ar lokātīvu: в Москвѣ Maskavā (bet в Москву uz Maskavu); в этот час šinī stundā; в 2 месяца 2 mēnešu laikā; в 20 метров длины 20 metru gaŗš важн\o svarīgi, ~ый svarīgs вал vilnis; valnis; veltnis валежник kŗitūši koki валенки velteņi валериана baldriāns валить gāzt

валовая продукция bruto produkcija

вальцовать velmēt валюта valūta валій! sāc! ~te! sāciet!

вам jums, вами ar jums варенье ievārījums, vārīšana варшавян|e varšavieši, ~ин varšavietis, ~ка varšaviete

варьировать variēt вас jūs Р вы василёк rudzpuķe вассальный vasaļa -ват\а vate, kokvilna, ~ный vates

ваш, ~а, ~е (viensk.)» ваши

(daudzsk.) jūsu ваятель skulptors вбе\гать, ~жать' ieskriet вби\вать, ~ть' iesist вблизи tuvumā введение ievads, ievēšana верить' uzticēt ввести' ievest вверх augšup, uz augšu, augšā ввиду ievērojot вводный ievada - ввоз ievēdums, ievēšana вволю pēc patikas ввысь aiugšup ввязывать = ввязать' iejaukties вглубь dziļumā вглядеться', вглядываться

ieskatīties вдавить iespīest вдаль tālumā, ~ь uz tālieni вдвое divkārt, ~ём divatā,

~йнё divkārt(īgi) вдов|а atraitne, ~ёц atraitnis вдоль gaļumā, gaļ вдребезги drupās вдруг piepeši

ведение pārzināšana вед\ёние vadīšana, vēšana, ~ёшь vadi, vedведомость

22

ветвистый

ведомость saraksts, liste ведомство resors ведрб spainis ведро jauks лаикс ведьма ragana веер vēdekļis ведУ vadu, vedu ведь taču

вежливо pieklājīgi, вежливость pieklājība вездё visur

вез\ёшь ved (ratos), вести vest,

vedu (ratos) век gadsimts, mūžs веко plaksts

вековой gadsimta, mūžu -велеть pavēlēt, likt вел\икан milzis, ~йкий liels, Великобритбния - Lielbritānijā великодушие augstsirdība великолёпный lielisks великорусский lielkrievu величество augstība, majestāte велишь lies, pavēli нг велеть вейчи |e dižums, cēlums, ~Hā lielums

вельможа augstmanis велю lieku, pavēlu венгёрец, венгр ungārs, mad-jārs

Венгрия Ungārija, Madjārija венёц kronis

венециан\ец venēcietis, ~ский Venēcijas веник (zaru) slota, pirts elota венок vainags венский Vīnes

венча\ние laulāšana, kronēšana,

~ться laulāties, kronēties венчик vainags

вепрь mežakiidliis

вера (uz)ticība верба vītote, rūpols верблюд kanielis верб\ов(итъ vervēt, ~овщйк vervētājs верёвка striķis вереница virkne вереск virši

вер\ить (uz)ticēt, ~ность uzticība, ~ный paieizs, uzticams верительная грамота akreditācijas raksts верование ticība вероисповедание konfesija веролбмность nodevība вероятно droši vien версбльский Versajas верстб versts

вер\теть grozīt, ~тишь н2 верх augšpuse, ~бвный augstākais, грушка galotne, virsotne, ~бм jāšus вершина virsotne, galotne верч^ Hj вертеть верю ticu вес svars

вес\ёлый jautrs, priecīgs, ~ело jautri, priecīgi весённый pavasara -весить svērt весло airis веснб pavaeāris вестник vēstnesis вестй veet (pavadā), vadīt (вести себя izturēties) вестовбй ziņnesis весть vēsts весьма visai вес& бвагй весь viss вег\вь, ~ка zars

ветвистый zarotsветер

вклад

вет\ер vējš, ~ренно vējaini, vieglprātīgi ветла vītols вечер vakars

вечно mūžīgi, ~сгь mūžība веш\ать kārt; ~у sveru вещевбй lietu -вещёственный lietisks вещество viela вещь lieta, priekšmets веялка vētījamā mašīna веяние vēsma, vēdināšana взойд\ёшь uzkāpsi, uz-

кāršu

взад atrakaļ взаимно savstarpēji взаимопомощь savstarpēja palīdzība

взаймы aizdevumveidā взамен vietā взвод vads, ~ный vada взволнованный saviļņots, satraukts

взгляд skats, skatiens, uzskats взглянуть' paskatīties вздор blēņas

вздорожать' sadārdzināties вздох porūta, ~нуть' porūsties

вздремнуть' iesnausties вздрогнуть' nodrebēt вздохнуть' porūsties взлететь' uzlidot взлом uzlaušana взмах vēciens, ~ивать, ~нуть' vēcināt

взморье jūrmala взнос iemakea взобратъся' uzkāpt взор skatiens взорвать* uzspridzināt вздутие izpūsme

взрослый pieaudzis, pieaugušais взрыв sprādziens, ~атель spridzinātājs взрывчатое вещество spridzināmviela, sprāgstviela разыскание eods, piedzīšana,

~ть' piedzīt взятка kukulis взяточничество kukuļošana взять' paņemt взяться' ņemties вид (iz)skats, aina; izredze; suga; apliecība ви\деть redzēt, ~дишь Hг, ~жу Hи видимо, видно redzams визг smilkstēšana визжать smilkstēt вил\ка dakšiņa, ~ы dakšas вин\а vaina

винительный падёж akuzātīvs винить vainot винб vīns

виноват(ый) vainīgs винбвник vaininieks виноград vīnkoks, vīnogas винт skrūve винтбвка šautene винтовбй vītņu -вис\ёт karāties, ~яг karājas виселица karātavas висбк deniņi

високбсный год lielais gads вить vīt

виться vīties, iet līcu loču вихрь viesulis вишнёвый ķiršu -вишня ķiršu koks, ķiršu oga,

ķirsis виш\$ karājos

вклад noguldījums, ~ывать noguldīt, ieliktвклеить

водить

вклеить* ieliipināt включ\ать, ~йть' ieslēgt, ie-ekaitīt, ~йтельно ieskaitot ВКП(б) sals. Всесоюзная Коммунистическая Партия (большевики) Vissavienības Komunistiskā (boļševiku) Partija вкус garša, gaume вла\га mitrums, ~жный mitrs владё\лец īpašnieks, ~ние īpašums, ~ть valdīt, prast, mācēt

влажн\ость mitrums, ~ый mitrs

власт\ововать valdīt, ~вуешь valdi, ~вую valdu, ~ь vara, valdība

влево pa kreisi

влез пм, влезть*, ~ать ielīst, kāpt, пж влететь ielidot влечение tieksme влить' ieliet

влия\ние ietekme, iespaids, ~ть ietekmēt

ВЛКСМ saīs. Всесоюзный Ленинский Коммунистический Союз Молодёжи Vissavienības Ļeņina Komunistiskā Jaunatnes Savienība влюб\ённый iemīlējies, ~нться iemīlēties вместе kopā

вме\стить* ietiilpināt, ~ститься' ietilpt, ~щать, ~стить', ~щаться ietilpt. вместо vietā

вмешательство iejaukšanās, ~аться', ~иваться iejaukties

вмиг acumīklī

вна\ймы, ~ём īres veidā (брать внаймы, нанимать īrēt; сдавать внаймы izīrēt) вначале sākumā вне ārpus, ~шний ārīgs, ārējs, ~шность izskats внезапно pēkšņi внеочередной ārpuskārtas внеплановый ārpusplāna внёс пм внести*, внесёшь 62 внесла пж, ienest, iemaksāt, izrakstīt, ВНесјf ienesīšu внешний ārējais внешность ārīene внештатный ārštata вниз lejup, uz leju, apakšā внима\ние uzmanība, ~тельно uzmanīgi

вновь no jauna, atkal вно\сйть ienest, iemaksāt, ierakstīt, Hi вносить внук mazdēls

внутренний iekšējs, iekšā,

uz iekšu внуч\ата mazbērni, ~ек mazdēls, ~ка mazmeita внушение iedvesma, iedves-mošana, iespaidošana внятный saprotams во ekat. в в общем vispār(īgi) вовлечь' iesaistīt, ievilkt вб-время īstā laikā вовсе pavisam

вогулы tagad манси Rietum-sibirijas tauta mansi (agrāk voguli)

во-вторых otrkārt вода ūdens

водить vadīt, vest, ~ся atrasties, dzīvotводка

25

вой

вбд\ка degvīns, ~ный ūdens -, ~опаД ūdenskritums, ~опро-вбд ūdensvads, ~опосль aļģе водян\йстый ūdeņains, ~ой ūdens -

вое\вать karot, ~нкомат кара komisāriāts, ~ннообязанный kaŗa dienestam pakļautais, ~нноплённый kaŗa gūsteknis, ~нносл\$жащий kaŗavīrs военный kara -воешь (tu) каус вожак barvedis вождь vadonis вожжи groži вож\$ vadu воз vezums

возбу\ждать, ~дить* uzmodināt, ierosināt возвра\тйть' atdot возвращение atdošana, atgriešanās

возвышенность augstiene возглавить', ~авлять vadīt, atrasties (nostāties) priekšgalā возить vest, vadāt возле tuvumā возмездие atmaksa возместить' atlīdzināt возмжно iespējams, ~сгь iespēja

возмутительный uztraucošs возмущение sašutums вознаградить' atalgot вознаграждение atalgojums возникновение rašanās,

~уть' rasties возобновить atjaunot, atsākt возраж\ать iebilst, ~ёние iebildums

возразить' — возражать возраст vecums

возрождёние atdzimšana, renesanse

возьми paņem, ~re paņemiet возчик vedējs

воин kaŗavīrs, ~ский kaŗavī-ra -, militārs воинственность kareivīgums воинствующий kaŗojošs, kareivīgs

вой gaudošana войд\ёшь 62 войти ieiet, ieiešu

войлок tūba война kaŗš войско kaŗaspēks войти' ieiet вокзал vakzāle вокруг apkārt вол vērsis волевбй gribas - вол\к vilks, ~чий vilka -, ~чйха vilka māte волн\а vilnis; ~ёние vilņošana, nemiers, dumpis, 'ешь n2,

'ю Hi, ~овать uzbudināt волокита vilcināšana, birokrātisms

волокно šķiedra волосатый spalvains волос mats, ~а И волос волост\ь pagasts, ~нбй pagasta -волчий vilka - волчонок vilcēns волшёбник burvis вольёшь ieliesi

вол\ьно brīvi, droši, ~ьность brīvība, ~ьничать par daudz sev atļaut, ~я griba, brīvība волю ieliešu воля brīvība, vaļa вон! ārā! tur!вонзйть

26

ВОСЬМИ

вонзить* iedurt

воя|ь smirdoņa, smaka, ~ягь smirdēt

вообраз\ать iedomāties, ~ение iedoma, ~аемый šķietams, iedomājams вообразить' sk. воображать вообще
vispār(īgi) воодушевление sajūsma, ~енный dzīvs

вооружать, ~ить" apbruņot, ~ение apbruņojums во-пёрвых pirmkārt воплотить' iemiesot вопреки par spīti
вопрбс jautājums, ~ительный знак jautājuma zīme vor zaglis воробей zvīrbulis ворб\ка zagle, ~ство zagšana,
zādzība ворон krauklis ворбна vārna воронбй melns ворбта vārti

воро\тить' atgriezt, dabūt atpakaļ, atdot, ~титься' atgriezties воротнй\к arkakle, ~чбк arkaklīte ворбчать grozīt,
vārtīt ворошить ārdīt, apgriezt (sienu) ворсйнки bārkstis воруешь Иг, ~ю нй, воровать zagt

ворч\ание ņurdēšana, ~<ить ņurdēt, rūkt, ~ливый īdzīgs, ņurdu, rūsu восемнадцать astoņpadsmit восемьдесят
astoņdesmit восемь astoņi

восемью 8 geiz, (восемью, восьмью Т восемь)

воск vaske

воскликнуть* iesaukties восклицательный знак izsaukšanās зīме восковой vaska -воскресенье svētdiena;
augšāmcelšanās

воспал\ение iekaisums, ~енный iekaisis, ~ительный iekaisuma-, ~иться', ~яться iekaist восп\итание
audzināšana, танник audzēknis, ~йтанница audzēkne, читанный labi audzināts, ~итатель audzinātājs,
читательница audzinātāja, питательный audzināšanas -, pedagoģisks, ~итбть', читывать audzināt

воспоминание atmiņas, ~гь atcerēties

воспре\тить', воспрешйть aizliegt, ~шение aizliegums воспроиз\едение reprodukcija, atražošana (-jums),
~одйть reproducēt, atražot восстание sacelšanās, ~вбть sacelties

восстанов\ение atjaunošana, atskāb\ošaуа, ~лять, ~йть' atjaunot, atskāb\ot восстйть' sacelties востб\к
austrumi, ~чный austrumu -

востбрг sajūsma вострёбование pieprasījums, pieprasīšana восхвалить cildināt восхищение sajūsma восхб\д
lēkšana, ~дйть lēkt, uzkāpt, ~ждёние uzkāpšana, ~жу uzkāpju восьми Р, Д, П восемь astoņi восьмью

27

вскрытие

восьмью Т восемь вот! lūk! šeit! воткнуть* iedurt вотяки tagad удмурты, Ud-murtu APSR iedzīvotāji ud-
murti, agrāk votjaki вошь uts вою kaucu

вою\ешь (tu) kaḡo, ~ю (ee) kaḡoju

войка kaḡotājs впадать iekrist, ietecēt впервые pirmreiz вперед uz priekšu впереди priekšā впечатление
ieepaids впит\ать*, ~ывать iesūkt вплавь peldus вплотную cieši klāt вплоть līdz pat вползать ielīst вполне
pilnīgi, ravīsam впоследствии vēlāk, turpmāk вправо pa labi впредь turpmāk в продолжение laikā впрочем
tomēr, citādi впря\гать, ~ч' iejūgt впустить* ielaist впустую tukšā в-пйтых piektkārt вра\г ienaidnieks, ~жда
naids, ~ждёбно naidīgi, ~ждовать dzīvot naidā, ~ ж дуешь n2, ~жду'ю Нй врас\ать, ~и' ieaugt врать melot
врач ārsts, ~ёбный ārsta ~евать āistēt, ~уег на, ~ую Нй

враш\бть (ар)griezt, ~ение griešana, griešanās

вред kaite, ~йтель kaitētājs, ~йть kaitēt, ~но kaitīgi врежу нй вредить времён Р время laiks времен]ci И, В,
~ам Д, ~ами Т время laiks (временами arī — pa laikam), ~āх П время, р, д, п время время laiks; termiņš

врѣшь иг врать melot вроде kaut kas līdzīgs в розницу mazumā врозь atsevišķi, par sevi вру Hi врать melot вручить* iedot, pasniegt всадник jātnieks всасывать iesūkt все visas, visi всё viss; tomēr, vēl arvien всевозможные viisveidi всегда vienmēr, ~шний pastāvīgs

всегб, Всеро-Nā-Всеро visumā вселенная pasaule всел\ить', ~ять armetināt все\мирно pasaul(es) ~народно vispār, ~ббщий vispārīgs, ~российский visas Krievijas, ~ союзный visas Padomju Savienības, ~сторбнне vispusīgi всё-таки tomēr

всецёло ravisam, bez izņēmuma

вскользь pavisā, starp citu вскоре drīzumā вскочить* uzlēkt вскрикнуть' iekliegties вскрыт\ие atvēršana, ~ь* atvērtвслед

28

вывеска

вслед uz pēdām, pakaļ, ~ствие tāpēc, dēļ вслух skaļi

вслушиваться ieklausīties всмотреться* ieskaitīties всосать' iesūkt

вспом\инать, ~нить* atcerēties вспомогательный palīga -вспух пм вспухнуть* uzpampt, ~ать pampt, ~нешь pampsi, ~ну pampšu, ~нуть' uzpampt вспых\ивать, ~нуть* uzliesmot;

uztraukties вста\вать, ~ть* celties, ~ва-ние celšanās, ~ёшь (tu) celies augšā, ~ю ceļos augšā, ~нь celies augšā ~нть celieties augšā встретить sastapt встреч\а satikšanās, ~ать sastapt, satikt, iet pretim, ~ный pretimnācējs, sastapšu встрях\ивать, ~нуть* sakratīt вступ\ать, ~йть* ieiet, iestāties, ~лѣние ieiešana, iesoļošana; ievads; ~лю ieiešu всю, в. вся visa, ~ду visur вся\кий ikkatrs, ~чески visvisādi, ~ческий ikkatrs втѣр пм , втереть* ieberzēt, iesmērēt, втерла пж втечѣние laikā втирать ieberzēt вторжение ielašanās вторично otrreiz вторник otrdiena вторбй otrs

второстепенный otras šķiras, nesvarīgs в-третьих treškārt втрое trīskārt втроём trijātā

второйнѣ trīskārt вуз saīs. высшее учебное заведение augstākā mācības iestāde

вход ieeja, ~йть ieiet, ~ной ieejas -вхожз? ieeju

ВЦСПС saīs. Всесоюзный Центральный Совет Профессиональных Союзов Vissavienības Centrālā Arodbiedrību Savienība

вчера vakar, ~шний vakardienas -, vakarējs в-четвѣртых ceturtkārt вшей utu; iešuј вши utis виширь platumā

въе\зд iebraukšana, ~зжать, ~хать* iebraukt вывезти* izvest вы jūs

выбер\ешь* izvēlēsi, ~у izvēlēšu

выб\рать~ и пать izvēlēt, ~оп izvēle, izvēlums, ~оры vēlēšanas

выбывание izstāšanās, ~ть izstāties, aiziet

выбыл пм, пж выбыть* izstāties, aiziet вывод I ешь* бг, ~у би вывести izvesti

вывери Iēшь apgriezīsi, ~у apgriezīšu, ~уть*, вывѣртывать apgriezt, izgriezt, sagrozīt вывѣтривание trueēšana вывесить* izkārt выводок perējums вывоз izvedums выворачивать izgriezt, izgrozīt вывеска izkārtневывести

29

выплыть

вывести' izvest, iznīcināt, atvasināt, eecināt вывешивать izkārt вывод izvešana, secinājums,

~ить' = вывести выг\адать', ~адывать vinnēt, выглядывать skatīties ārā, izskatīties

выглянуть' paskatīties ārā выговор izruna; gājiens выгнать' izdzīt выгод\а izdevīgums, peļņa,

~но izdevīgi выгон ganība выгружать izkraut выгрузка izkraušana выда\вать', ~ть' izdot, nodot, izsniegt, izmaksāt; izprecināt (sievietī) выдавить izspiest выдающийся izcils выдвигать izvirzīt выдвинуть' izvirzīt; atvērt (atvilkti)

выдел \ение atšķiršana, izcelšana, ~ения sekrēcija, ~ить* nodalīt, izšķirt, ~иться' izceļties, ~йт' atšķirt, nodalīt, ~яться būt izcilus, atšķirties выдѣргивать, выдернуть' izraut, izvilkt выдержанный izturēts выдра ūdris

выдум\ать' izdomāit, ~ка izdomājums

выез\д izbraukšana, izbraukšanas vieta, izbrauciens, ~жать, выехать' izbraukt, aizceļot выжи\вать, ~ть' palikt dzīvs, izturēt; izskaust вызвать' izsaukt вызов izsaukums

выздоровливать izveseļoties, ~овлѣние izveseļošanās, говеть' izveseļoties вызывающий izaicinošs вы\игрывать, ~ иг рать' vinnēt, ~игрыш vinnests, peļņa, labums

вый\дет' iznāks, izies, ~ду iziešu, ~ти' iznākt, iziet, uzstāties (skatuvē), izstāties; iet pie vīra; notecēt (termiņš) выключ\атель slēdzējs, ~ать,

~ить' izslēgt вылет izlidojums, ~ать izlidot

вылечить' izdziedet выловить' izķert выманивать, выманить' izmānīt

вым\ѣнивать, ~енять' izmainīt вымогательство izspiešana, izspiest

вымой izmazgā, ~re izmazgājiet

вым\ою izmazgāšu, ~ывать,

~ыть' izmazgāt вымя tēsmens вынешь' (tu) izņēmsi вынимать' izņemt вынос iznešana, apglabāšana, ~ить iznest, ~ка piezīme, ~ливый izturīgs, iznesīgs выну izņemšu, ~гь* izņemt вынырнуть' iznirt вынь izņem, ~те izņemiet выпадѣние izkrišana выпивать izdzert выписать izrakstīt выпл\ата izmaksa, ~атить',

~ачивать izmaksāt выплыть' izpeldētвыполнение

30

вычесть

выполн\ение izpildīšana, ~ить\

~ять izpildīt выпря\г пм, ~гла пж, выпрягать, выпрячь* izjūgt выпукл\ость izdobums, ~ый izdobts

выпуск izlaišana, izlaidums j burtnīca, ~ать izlaist, izdot, ~нбй izlaiduma -выпустить' izlaist, izdot, выпущу izlaidīšu, izdošu выпабатывать izgataivot выпаботать' izstrādāt выпаботка izstrādājums, izstrādāšana

выра\жить izteikt, ~жѣние izteiciens, ~жу izteikšu, ~зить' izteikt

выраст\и izaugt, ~ить izaudzēt вырвать' izraut вырез\ать izgriezt, ~ка izgriezums

выродиться' izdzimt вырождѣние izdzimšana выронить' izmest no irokām выпубить izcirst выпугать' izlamāt выруч\ать, ~ить' izpalīdzēt, pelnīt, ~ка ieņēmums; izpalīdzēšana вырыть' izrakt

выселѣние izlikšana (no dzīvokļa, dzīves vietas) высказать' izteikt выск\бкивать, ~очить' izlēkt,

~очу izlēkšu выслать' izsūtīt выслушать uzklausties, izklaustīt

высмаркиваться, ~оркаться'

izšņaukt degunu

высмеять' izsmiet высб\кий augsts, gaŗš, diŗš, ~кб augsti, ~ra augstums высохнуть' izžūt высл\агься* izgulēties, ~ишься izgulēsies, ~ись izgulies, ~итесь izgulieties, ~люсь izgulēšos

выстав\ить' izstādīt, iztēlot, izņemt, izlikt, ~ка izstāde, izstādīšana, ~лѣть — выставить

выстрел šāviens, ~ить' izšaut выступ izcilnis, ~ать, ~ить' izcelties, iziet, izstāties; uzstāties

высший augstāks высыпаться' izbirt высыпаться izgulēties, izbirt высухать izžūt выта\скать, ~щить' izvilkt
вытекать iztecēt выт\ереть', ~ирать noslaucīt, ~решь noslaucīsi, ~ри noslauki, ~ру noslaucīšu вытечь' —
вытекать вытолкнуть' izgrūst вытопить' izkurināt; izkausēt выть kaukt, gaudot вытянуть' izvilkt выудить'
izmakšķerēt выучить' izmācīt выхватить' izķert выход izeja, iziešana, uzstāšanās; precēšanās, ~йт' iziet, iznākt,
uzstāties, ~ка nedarbs, vieglprātīgs solis, ālēšanās, ~нбй день brīvā diena выч\есть' atskaitīt, ~er atvilkums,
читаемое atskaitāmais, ~ит&ние atskaitīšana, ~итать

atskaitīt, atvilktвыше

31

глагол

выш|e augstāk, ~иний augstums,

~ка (sarg)tornis выявить' atklāt, konstatēt выяснение noskaidrošana, ~ить', ~йт' noskaidrot въе\шься иг виться
griezties, vīties

вьюга sniegunis вью\сь Hi, ~гся Hz виться griezties вьюшка aizšautne dūmenī вьюшка aizšautne вяз - goba
вяз\аный adīts, ~анье adīšana, adīklis, ~ать adīt, ~кий lipīgs, staigns

вял\еный žāvēts, ~ость kūtrums, ~ый kūtrs вян\ешь иг вянуть vīet, zaudēt epēkus

Г

га ha (hektārs) гавань osta

гада\ние zīlēšana, ~гь zīlēt гад gāpulis, riebeklis, ~ягь darīt ko riebīgu, saķēzīt, ~кий riebīgs, nejauks, ~ость
nejaukums, ~юка odze гаечный uzgriežņa газ gāze, ~опровд gāzes vads, ~овый gāzes -газета avīze, laikraksts
газовый gāzes -газообрызный gāzveidīgs газобезопасное gāzpatvertne гайка uz grieznis галка kovānis галстук
kakla saite

галька oļi

гармбника harmonika гармонический harmonisks гас пм гаснуть izdzist гас\йт' dzēst, ~ла (dzisa) Пж
гаснуть

гаубица haubice гаш\ёный dzēsts, dzēšu гвард\еец gwards, ~ёйский gvardes, gvardu -гвоздика neļķe гвоздь
nagla

где kur, ~-либо, ~-нибудь,

то kaut кит гегембния hegemonija генерал ģenerālis гениальный ģeniāls географический ģeogrāfisks
геологический ģeoloģisks геометрический ģeometrisks герб ģerbonis

гербовый сбор zīmognodeva Германия Vācija гермбнский vācu, Vācijas -героизм varonība гигиēна higiēna
гербй varonis, ~ство varonība гиб\ель bojā eja, ~нуть iet bojā

гидро- (saliktenos) hidro-гильза čaulīte гимнаст vingrotājs, ~ёпка blūze, ~ика vingrošana гиря atsvars

глава nodaļa; galva, priekšnieks

главнокомандующий virspavēlnieks, ~ый galvenais,

образом galvenokārt глабл datbības vārds выше

31

глагол

выш|e augstāk, ~иний augstums,

~ка (sarg)tornis выявить' atklāt, konstatēt выяснение noskaidrošana, ~ить', ~йтъ noskaidrot въе́шься иг виться griezties, vīties

вьюга sniegunis вью\сь Hi, ~гся Hз виться griezties вьюшка aizšautne dūmenī вьюшка aizšautne вяз - goba вяз\анный adīts, ~анье adīšana, adīklis, ~ать adīt, ~кий lipīgs, staigns

вял\енный žāvēts, ~ость kūtrums, ~ый kūtrs вян\ешь иг вянуть vīet, zaudēt epēkus

Г

га ha (hektārs) гавань osta

гада\ние zīlēšana, ~гъ zīlēt гад gāpulis, riebeklis, ~ягъ darīt ko riebīgu, saķēzīt, ~кий riebīgs, nejauks, ~ость nejaukums, ~юка odze гаечный uzgriežņa газ gāze, ~опровд gāzes vads, ~овый gāzes -газēта avīze, laikraksts газовый gāzes -газообрызный gāzveidīgs газоубежище gāzpatvertne гайка uz grieznis галка kovānis галстук kakla saite

галька oļi

гармбника harmonika гармонический harmonisks гас пм гаснуть izdzist гас\йтъ dzēst, ~ла (dzisa) Пж гаснуть

гаубица haubice гаш\ённый dzēsts, dzēšu гвард\еец gwards, ~ёйский gwardes, gvardu -гвоздика neļķe гвоздь nagla

где kur, ~-либо, ~-нибудь,

то kaut кит гегембния hegemonija генерал ģenerālis гениальный ģeniāls географический ģeogrāfisks геологический ģeoloģisks геометрический ģeometrisks герб ģerbonis

гербовый сбор zīmognodeva Германия Vācija гермбнский vācu, Vācijas -героизм varonība гигиēна higiēna гербй varonis, ~ство varonība гибель bojā eja, ~нуть iet bojā

гидро- (saliktenos) hidro-гильза čaulīte гимнаст vingrotājs, ~ёрка blūze, ~ика vingrošana гиря atsvars

глава nodaļa; galva, priekšnieks

главнокомандующий virspavēlnieks, ~ый galvenais,

образом galvenokārt глагбл datbības vārdsгладить

32

гороно

гла\дить gludināt, ~дкий gluds, ~жёние gludināšana, ~жу gludinu глаз acs, И глаз acs глазнбй acu -

гласный patskanis; atklāts, publisks

глин\а māls, glūda, ~яный māla -

глотіать, ~нуть' ģīt глуб\инй dziļums, ~же dziļāk,

~бкий dziļš глуп\ётъ kļūt par muļķi, ~йтъ darīt muļķības, ~ость muļķība, muļķīge глухо\й kurls, ~Tā kurlums гля\дётся skatīties, ~ди skaties,

~жу skatos гнать dzīt

гнев dusmas, dusmīgi

гнездо lizda

гнёт spaidi; (viņš) loka, lies гни\ёние pūšana, ~лой sapuvīš, ~ть pūt гной strutas

гну loku, liecu, ~ть locīt, liekt говорить runāt говя\дина vērša gaļa, ~жий no vērša gaļas год gads

годиться noderet, but derīgs годичный gada -годный derīgs годов\алый 1 gadu vecs, ~щина gadasvētki, gadadiena

голов\а galva, ~ной galvas — гол\од bads, ~одать ciest badu,

~оден, ~бдный izsalcis голос bales, ~ование balsošana, ~овать balsot, ~у'ед\ь

На, Нт голосовать

голубой gaišzils голубь balodis голый pliks

гон\й! dzen! ~йте! dzeniet!

~ишь иг гнать dzīt гонк\а steiga, ~и sacīkste гоню Нй гнать dzīt гонять dzenāt rop\ā kalns

гораздо daudz (гораздо лучше

daudz labāk) горб kupris, ~атый kuprains, ~иться liekties, ~люсь liecos, ~ун kuprainis, ~ушка maizes kukuļa gals горд\ый lepns, ~йться lepoties, ~ость lepnums горе bēdas, ~вать bēdāties горё\лка deglis; degvīns, ~ние degšana, ~ть degt горец kalnietis горжусь lepojos горздрав saīs. veselības aizsardzības nodaļa pie pilsētas padomes

горизонт horizonts гористый kalnains горисполком saīs. городской исполнительный комитет pilsētas izpildu komiteja горком saīs. городской комитет pilsētas komiteja горкомхбз saīs. komūnālās saimniecības nodaļa pie pilsētas padomes горло rīkle, „kakls" горн ēze (kalvē) горный kalnu -

город pilsēta, ~скбй pilsētas -гороно saīs. tautas izglītības nodaļa pie pilsētas izpildu komitejasropox

33

грею

гороx zirņi

горст\очка, ~ь sauja гортторгтдёл sals. tirdzniecības nodaļa pie pilsētas izpildu komitejas горчица sinepes горшок pods горький rūgts, bēdīgs горюешь иг горевать горючее degviela горюю нй горевать горйч\ий karsts; ātrs, ~йться uztraukties, ~ка karsonis, ~\$сь uztraucos госбанк saīs. государственный банк valsts banka госиздйт saīs. госудйрствен-ное издательство valsts apgāds

госп\ода kungi, ~один kungs, saimnieks, ~ожа kundze, ~бдство kundzība, valdonība, ~бдствовать dominēt, valdīt, turēt virsroku, ~бдствуешь иг, ~бдствую Нй господствовать

Госплан saīs. valsts plāna komisija

гост\йная viesistaba, ~йнец ciema kukulis, ~йница viesnīca, ~йть viesoties, ciemoties, viesis, ciemiņš, ~ья viešņa

госторг saīs. valsts tirdzniecības uzņēmums государственный valsts -, ~cr-Bo valsts, valdnieks, kungs готбв\ить gatavot, vāgīt, ~иться taisīties, ~люсь gatavojos, ~ность gatavība, ~ый gatavs, ~ься! sagatavojies! гош\$ viesojos, ciemojos

граб\ёж laupīšana, ~итель laupītājs, ~ить laupīt грабли grābeklis граблю lauru гравий grants гравировать gravēt град krusa; pilsēta (= город) градус grāds

граждан\ка pilsonē, ~йн pilsonis, ~ский civīls, pilsonisks, ~ство pilsonība граждане pilsoņi грамматический gramatisks грамот\а senraksts, apliecība, lasīšana un rakstīšana, ~но bez kļūdām, pareizi, ~ность lasīt un rakstīt граšana, ~ный lasītpratējs

гранй\ца robeža, ~чить saiet robežās график grafiks грач sējas vārna греб\ē//tfa, ~ень, ~ешбк suka, ķemme, ~ёшь Нг грести airēt греб Для airēšana, ~ной airu -, airētāju airēju

греешь n2 греть sildīt грек grieķis Греция Grieķija греческий grieķu -гречиха griķi грёчневый griķu -

грешить grēkot грелка sildāmā ierīce грем\ётъ rūkt, rībēt, dārdēt, atskanēt, žvadzēt, ~лю Hi гре-мётъ, ~\$чая змея klabju čūska

грести airēt; ārdīt (sienu) греть sildīt грех grēks грею silduгриб

34

дамский

гриб sēne, ~ноя eēņu -грива krēpes

гривенник 10 kapeīku gabals гроб zārks, ~нйца кара piemineklis, ~овой zārka -, miroņu -

гроз\а negaiss, briesmas, ~йтъ draudēt, ~ный briesmīgs, bargs, draudošs гром pērkons, liels troksnis, rīboņa, ~ко skaļi, stipri, ~ко-говоритель skaļrunis громад\а, ~ина milzenis, milzu celtne, ~ный milzīgs грохо\т dārdēšana, ~татъ dārdēt, ~чу dārdū грош grasis

груб\ётъ kļūt rupjš, ~йтъ rupji runāt, ~иян rupjš cilvēks, ~ость rupjība груд\нбй krūšu ~ь krūtis гру\жй/ krauju, krava,

nasta, ~зйтъ kraut, ~зно smagi, ~зовйк smagais auto, ~зчик nastnesis, ~зят Нз грузить

группировать grupēt груст\йтъ skumt, bēdāties, ~но bēdīgi, bēdas, skumjas груша bumbieris, bumbieņu koks грущ\у bēdājos, skumstu грыжа bruka

грыз\ня košanās, ēšanās, ~ть

grauzt, graužējs

гряд\а, ~ка dobe грядущий nākošais гряз\евбй dūņu -, dūņas,

~нйтъ netīrumus taisīt, ~но netīri, dubļaini, ~ь dubļi, netīrumi рыб\ā lūpa

губйт\ель postītājs, ~ельно kaitīgi, postīgi, <~b postīt, sabojāt, samaitāt губка sūklis гублю bojāju, postu губ\ной lūpu, ~чатый saugumains

гужевой vezumnieku -гуд\ётъ dārdēt, svilpot, dunēt, ~ит dārd, svilpo, dun, ~ок svilpe, sirēna, signāls гул dunoņa

гулйинье pastaigāšanās, (tautas) svētki, ~ть pastaigāties, bez darba vazāties; žūpot гуманизм humānisms ryc\āK zostēviņš, ~йный zoss ~ыня, ~ь zoss, zosu mātīte густой biezs гуца biezoknis гуще biezāks

Д

да jā, un, bet дайтъ dot, ~ся izdoties дав\йтъ spiest, žņaut, ~йтъся rīstīties, aizrīties, ~ка drūzma, drūzmēšanās, ~лёние spiediens, ~люсь rīstos давно sen даёшь dod даже pat

дал I ee tālāk, ~ёкий tāls, ~ёко, ~екб tālu, ~ь tāliene, tālums, ~ьнйший tālākais, г\ьний tāls, ~ьюсть attālums, ~ьше tālāk дамба dambie дамский dāmu - гриб

34

дамский

гриб sēne, ~ноя eēņu -грива krēpes

гривенник 10 kapeīku gabals гроб zārks, ~нйца кара piemineklis, ~овой zārka -, miroņu -

гроз\а negaiss, briesmas, ~йтъ draudēt, ~ный briesmīgs, bargs, draudošs гром pērkons, liels troksnis, rīboņa, ~ко skaļi, stipri, ~ко-говоритель skaļrunis громад\а, ~ина milzenis, milzu celtne, ~ный milzīgs грохо\т dārdēšana, ~татъ dārdēt, ~чу dārdū грош grasis

груб\ётъ kļūt rupjš, ~йтъ rupji runāt, ~иян rupjš cilvēks, ~ость rupjība груд\нбй krūšu ~ь krūtis гру\жй/ krauju, krava,

nasta, ~зйть kraut, ~зно smagi, ~зовйк smagais auto, ~зчик nastnesis, ~зят Нз грузить

группировать grupēt груст\ить skumt, bēdāties, ~но bēdīgi, bēdas, skumjas груша bumbieris, bumbieņu koks
груш'у bēdājos, skumstu грыжа bruка

грыз\ня košanās, ēšanās, ~ть

grauzt, graužējs

гряд\а, ~ка dobe грядущий nākošais гряз\евбй dūņu -, dūņas,

~нйть netīrumus taisīt, ~но netīri, dubļaini, ~ь dubļi, netīrumi ryb\ā lūpa

губйт\ель postītājs, ~ельно kaitīgi, postīgi, <~b postīt, sabojāt, samaitāt губка sūklis гублю bojāju, postu
губ\ной lūpu, ~чатый saugumains

гужевой vezumnieku -гуд\ётъ dārdēt, svilpot, dunēt, ~ит dārd, svilpo, dun, ~ок svilpe, sirēna, signāls гул
dunoņa

гулйинье pastaigāšanās, (tautas) svētki, ~ть pastaigāties, bez darba vazāties; žūpot гуманизм humānisms ryc\āK
zostēviņš, ~йный zoss ~ыня, ~ь zoss, zosu mātīte густой biezs гуща biezoknis гуще biezāks

Д

да jā, un, bet да\ить dot, ~ся izdoties дав\ить spiest, žņaut, ~йться ģistīties, aizģīties, ~ка drūzma, drūzmēšanās,
~лёние spiediens, ~люсь ģistos давно sen да\ешь dod даже pat

дал I ee tālāk, ~ёкий tāls, ~ёко, ~екб tālu, ~ь tāliene, tālums, ~ьнйший tālākais, г\ьний tāls, ~ьюсть attālums,
~ьше tālāk дамба dambie дамский dāmu -данные

35

дегтярный

данны |e dati, ~й dotais дань mesli

дар dāvana, ~йть dāv(in)āt, ~ования apdāvinātība, ~овй-тый apdāvināts, ^овой bez maksas, ~o.w bez maksas,
par velti, lai gan дательный падёж datīvs дат\ский dāņu-, Dānijas, ~чане И датчанģin dānis дать* dot

дач\а vasarnīca; devums, došana, ~ник vasarnieks даю dodu

два divi, ~дцйтый divdesmitais, ~дцать divdesmit, ~жды divreiz две divas, ~надцатый divpadsmitais,
~надцать divpadsmit дверь durvis двести divi simti дви\гатель motors, ~гать kustināt, ~гаться kustēties,
~жёние kustība, ~жимость kustamā manta, ~жимый kustams, pamudināms, ~жу-щий kustinošs Двина,
Западная Daugava дво |e divi, ~еточие kols, ~йться likties dubulti, Д, Т, ~йх Р, П двое

divi, ~йка divnieks, ~йник līdzinieks, ~йной dubults, ~йня dvīņi, ~йственный divkāršs, divpusīgs, двинуть
kustināt двор sēta, (pa)galms, ~ёц pils, ~ик sētiņa, pagalmiņš, ~ник sētnieks, ~ничиха sētniece, ~няжи sētas
бшйб, ~бвйй sētas -, ~цбвйй galma pils -; ~яне И дворянģin,

~янģин muižnieks, ~янка muižniece

двоюродн\ая сестра māsīca, ~йй брат brālēns двойко divējādi дву\грйвенный divdebm.it kapeikas, ~кратно
divreiz, ~лйчный liekulģgs, neģsts, ~ногий divkājains двумстам Д, двумястйми Т

divi simti дву\р\шник divkosis, осмысленно divdomģgi двух\годйчный, ~годовалый divgadģgs, ~днёвнйй
divi dienu ilgs, ~лётнйй divgadģgs, ~мёстнйй divvietģgs, ~мё-сячнйй divmēnešu, ~недёл\нйй divu nedēļu
(ilgs), ~сот divu simtu, ~сотйй divisim-tais, ~стах П двести divi-eimti, ~тысячнйй divtūksto-tais, ~ этажнйй
divu stāvu девать (no)likt, ~ся palikt, nozust

девица jaunava

дев\ичйй jaunavas-, ~ка meīca, ~очка meitene, ~ствен-нйй jaunavas -, nevainģgs, neaizskarts, ~ушка jaunava,

~чонка skuķis девяносто deviņdesmit девятисот deviņu simtu,

deviņi simtais девятистам Д, ~х П девятьсот deviņi simti девятка deviņnieks, deviņacis девятнадцать deviņpadsmit, deviņi, ~ьсот deviņi simti, ~ьюстами Т дөготь deguts, darva дегтярный deguta -

3*36

децентрализовать

дед vectēvs, ~ушка vectētiņš,

~овский vectēva -дежурить dežūrēt деепричастие apstākļa divdabis

действ\ие darbība, iespaids, ~ительно tiešām, ~йтель-ность īstenība, patiesība, ~овать darboties, ģīkoties, ~уешь H2, ~ую нi действовать, ~ующий darbā esošs, aktīvs

декабрь decembris, ~яг de-kabrists, ~ьский decembŗa -декламировать deklamēt декларировать deklarēt декоративный dekoratīvs декрет dekrēts дела lietas, darbi дела\нный (sa)mākslots, ~ть darīt, taisīt, izgatavot, strādāt, ~ться tapt, notikt, tikt galā делегировать delegēt дел\ение dalīšana, ~ймое dalāmais, ~йтель dalītājs, ~йть dalīt, ~ёц veikalnieks, darbs, veikals, lieta, prāva, akts, ~овйтый darbīgs, čakls, rosīgs, ~овой darba -, lietisks, lietas -, praktisks, ~опроиз-водитель darbvedis, ~ояро-извдство darbvedība, ~ьный krietns, prātīgs, jēdzīgs, ~ьце lietiņa, darbiņš демобилизйровать demobilizēt демократический demokrātisks демонстративно demonstratīvi ден\ег naudas, ~ежка naudas gabaliņš, ~ежки naudiņa, ~ежный naudas ~знак baīs. денежный знак naudas zīme

день diena

день\ги nauda, ~жонки naudi-ņa

депутит deputāts, ~ский deputāta -дёр\гать raut, raustīt, plūkt, ~нешь 62, ~яу бi, ~нуть' — дергать

деревёнский lauku -, sādžas -дерёвня sādža, lauki дер\ево koks, ~евце, ~евцо kociņš, ~ёвья koki, ~евяя-ный koka ~евяшка koka gabaliņš

дерёшься H2 драться kauties держа\ва valsts, lielvalsts, ~ть turēt, ~ ться turēties держи! turi!

дерз\ко nekaunīgi, ~ ать, iedrošināties, ~йть runāt nekaunīgi, ~нуть* = дерзить, ~ость pārdrošība, nekaunība дёрн velēna, mauriņš дерись нх драться kauties десантный desanta -дескать kā saka десна smaganas (krieviski vienskaitlī!) дёсны И десна

десяти Р, Д, П десять desmit, ~чный decimāls дес\яток desmits, ~ять desmit

~ятью desmitreiz, И десять дет\вора bērnu pulks, ~ство bērniņa, ~ёй Р, ~ьмй Т •~я bērni, ~ская bērnu istaba, ~ям Д, ~ях П дитгi деть* (no)likt, ~ся* palikt, nozust

децентрализовать decentralizētдешеветь

37

догадка

деш\евёт tapt lēts, ~евизна lētums, ~ёвле lētāk дешёво lēti дешёвый lēts

деятель darbinieks, faktors, ~ность darbība, aktīvi,

rosīgi, darbīgi, etrādīgi дзот saīs. дерево-земляння огневая точка кока-zemes ugunspunkts (dzots)

диалектический dialektisks див\йтсья apbrīnot, ~люсь нi дивиться, ~но brīnīšķīgi, ~o brīnums

диктатура diktatūra, д. пролетариата proletariāta diktātūra дико mežonīgi, savvaļā augot директив\а direktīva, ~ный

direktīvs дискредитировать diskreditēt дискуSSIONный diskusiju -,

~йровать diskutēt дискуссия diskusija дискутировать diskutēt диспут disputes, ~йровать disputēt

дисциплин\а disciplīna, ~др-ный disciplinārs, disciplīnas -, ~йровать disciplinēt дитя bērns, ~ти р, д, п дитя дичь medījums, meža putni; blēņas

длин\а gaŗums, ~ный gaŗš длительность ilgums, дельный ilgs, lēns, ~ься ilgt, pastāvēt

для lai, dēļ, для того, чтобы делать lai darītu дне lok. по день diena дневн\йк diēnā grāmata, ~бй dienas -днѐм dienā, dienas laikā

дно dibens

дню д, дня р, день diena до līdz, аpmēram добавить', добавлять pielikt, papildināt добавлѐние pielikums, papildinājums

добавочно papildus добя|вагь pilnīgi nosist, ~ваться censties, dabūt, sasniegt,

добираться, добратся* sasniegt, saķert

добить' pilnīgi nosist, ~ся* = добиваться доблест\ный drošsirdīgs, varonīgs, varoņdrosme добро labums, manta, ~вблец brīvprātīgais, ~вольно brīvprātīgi, ~дѐтель tikums, ~совестно godprātīgi, pēc sirdsapziņas, ~га labums, labsirdība, laipnums добрый labs, labsirdīgs добывать, добыть* dabūt доб&ча laupījums доверенность pilnvara, генный pilnvarotais, pilnvarnieks, ~ие uzticība, ~ить* uzticēt, pilnvarot

доверху līdz augšai доверять z= довѐрить* довод arguments довоенный pirmskaŗa довблн\о diezgan, puslīdz,

арmierināts, pieticis довольствие pārtika до вострѐбования līdz pieprasījumam

догадаться* atminēt догад\ка aizdoma(s), jausma, mīkla, ~ливный apķērīgs, догнать

38

досрочно

~ываться atminēt, uzminēt, iedomāties догнать' pamākt договаривать beigt runāt, ~ся ealīgt

договор līgums, noruna, ~ить' beigt runāt, ~йтись' salīgt, ~ный līguma -, norunāts -доение slaukšana дождаться' sagaidīt дождевбй lietus -дождѐшься sagaidīsi дождливый lietais дождись sagaidīšu дождь lietus дожидаться gaidīt дожить' nodzīvot līdz -дозволенный atļauts дозор patruļa доить slaukt дойная slaucama дойти' nonākt, sasniegt доказательство pierādījums,

доказывать pierādīt доканчивать pabeigt доклад referāts, ziņojums, ~чик referents, ziņotājs, бывать ziņot, referēt, pieteikt докбнчить' pabeigt долбить kalt долг pienākums; parāds дол\го ilgi, ~еē ilgāk должен parādā, я должен быть man jābūt, она должнй быть viņai jābūt, оно должно быть tam jābūt, мы должнй быть mums jābūt долженствовать vajadzēt дол ж \ник parādnieks, ~нб быть laikam, ~ноствбй dienesta -, ~ноств amats, dienests

долина ieleja

доложить' — докладывать долбй! nost! дольше ilgāk доля daļa; liktenis дом māja, nams, mājās -, ~кбм mājas komiteja, ~бвй mājas совладелец namīpašnieks, ~бй uz māju, соуправляющий nama pārvaldnieks

донельзй galīgi, neiespējami донес\ѐние ziņojums, ~тй' ziņot, denuncēt, nodot, aiznest, ~тись' sasniegt; būt dzirdams донизу līdz аракшай донор asins devējs донбс nodevība, denunciācija, ~йтй -- донести', ~йтись — донестись', ~чик nodevējs дополн\ѐние papildinājums, ~йтельно papildus, ~итй', ~ятй papildināt допрашивать izvaicāt, nopratināt

допрос nopratinājums, nopratināšana, ~йтй' допрйшивать допус\кать, ~тйть' pielaist, atļaut

дорога ceļš

дбро\го dārgi, ~говйзна dārdzība, с жить' augsti cienīt, godāt

дорбж\ка, ~енька celiņš,

~ный ceļa -досад\а īgnums, nepatika, ~но žēl, ~овать saīgt, sapīkt досадуешь esi sapīcis доска dēlis, tāfele дословно vārdu pa vārdam досрочно līdz termiņam, pirms

noteiktā laikāдоставать

39

дудка

доставать dabūt дост\авить', ~авлять piegādāt достаточно pietiek достать' = доставать достигать, ~йгнуть' sasniegt, ~ижение sasniegums, ~йчь' — достигать досто\ин, ~йный cienīgs достопримечательность ievēro-

jārība, retums достояние manta дост\уп pieeja, ~\$пный pieejams, saprotams ДОС\г vaļas laiks, ~жий neaizņemts досуха kamēr būs sauss досыта kamēr būs paēdis досягаемый sasniedzams дот saīs.

долговременная огневая точка ilgāka uguns-punkts (dots)

дотла pilnīgi, līdz pamatam дотр\агиваться, ~бнуться' aiztikt

дотягивать, ~ян\$ть' aizvilkt,

izturēt, novilcināt дохлый nedzīvs, nosprādzis доход ienākums, peļņa, ~ный ienesīgs

доходить aiziet līdz -, sasniegt дочиста pavisam (tīri) доч\ка meitiņa, ~ь meita дошкбл\ик pirmskolas skolnieks, pirmskolnieks, ~ица pirmskolas skolniece, pirm-skolniece, ~ый pirmskolas -дощечка dēlītis доярка slaucēja драгоценность dārgums, dārglieta, ~ый dārgs дразнить ķircināt драка kaušanās

дра\ть plēst, pērt, ~ться kauties, ~ч\$н kauslis древесный кока -древний sens, senatnes -, vecs дрем\ать snaust, ~лешь (tu)

snaud, ~ora miegainība дробинка skrots дроб\йть sadrupināt, dru-

пицу, ~ный daļskaitļu -, daļa; skrotis дров\а malka, ~яной malkas -дрогнуть' nodrebēt, satrūkties; salt

дрожать drebēt, trīcēt дрожжи raugs дрожь drebuļi дрозд strazds друг draugs

друг\друга viens otru, ~другу viens otram, ~за другом viens pēc otra, ~к другу viens pie otra, ~около друга blakus, ~от друга viens no otra

другой cits, otrs друж\ба draudzība, ~елюбно, ~ески draudzīgi, ~ить būt draugos, ~но kopā, reizē; draudzīgi друзья draugi

дрянь\нбй slikts, ļauns, nelāgs,

draņķis дряхлый vārgs, sanīcis дуб ozols

дубина runga; muļķis дубить ģērēt дубки ozoliņi

дуб\лёный ģērēts, ~лю ģērēju дубовый ozola -дубок ozoliņš дуга loks I дудка stabuledуло

40

еле

дуло stobra saurums дума domai dome, ~ть domāt, ~ться likties Дунай Donava дунуть* pūst, dvēst дуплб dobums дур\а muļķe, ~<ik muļķis, ~аккий muļķīgs, ~бчить muļķot, ~ачиться ākstīties, ālēties, ~ень muļķis, ~ётъ zaudēt prātu дурнеть tapt neglīts дурно slikti (ap dūšu) дурнбй slikts, neglīts, neprātīgs

дурь untumi

дуть pūst, dvēst, ~ся pukoties

дух gars, dvaša, smarža, karstums; spoks; dūša духи smaržas духовенство garīdzniecība духбвный garīgs духовой pūšams, ~шкаф plīts-krāsns

духота svelme; smacīgs gaiss душіа dvēsele, ~ёвно sirsnīgi, ~енька sirsnīga душистый smaržīgs душить žņaugt; ~ся smairžo-ties

душка sirsnīga душно smacīgi, karsti дыбом stāvus

дыбы... на дыбы uz pakaļkājām

дым dūmi, ~йтъ kūpināt, ~йтъя kūpēt, нi дымишь н2, ~овбй dūmu -дыня melone

дыр\а caurums, ~?ивый caurumains, caurs

дыха\ние elpa, ~тельный elpošanas -дышать elpot дьявол velns дюжина ducis дюйм colla дюна kāpa

дяд|я tēva vai mātes brālis,

~ька auklis; kalps дятел dzenis

Е

еврѣй ebrējs европеец eiropietis ерб viņa (ģen. no viņš) еда ēdiens, ēšana едва tikko

едешь иг ехать braukt едим Hi есть ēst единѣние vienošanās единый\ца vienība, vieninieks,

~вяо vienīgi, atsevišķi единогласно vienbalsīgi единственно vienīgi, vienība

едкий kodīgs едбк ēdājs еду braucu едят ēd H3 есть eē viņu, viņas (ak. un ģen. no viņa)

ежебдно ik gadus ежедневно ik dienas ежемёсячно ik mēnešus ез|да braukšana, brauciens, ~дить braukāt,

~дят H3 ездить, ~жайте! brauciet! ~жу Hi ездить

ей viņai

еле tikko дуло

40

еле

дуло stobra caurums дума domai dome, ~ть domāt, ~ться likties Дунай Donava дунуть* pūst, dvēst дуплб dobums дур\а muļķe, ~<ик muļķis, ~ацкий muļķīgs, ~бчить muļķot, ~ачиться ākstīties, ālēties, ~ень muļķis, ~еть zaudēt prātu дурнеть tapt neglīts дурно slikti (ap dūšu) дурнбй slikts, neglīts, neprātīgs

дурь untumi

дуть pūst, dvēst, ~ся pukoties

дух gars, dvaša, smarža, karstums; spoks; dūša духи smaržas духовенство garīdzniecība духбвный garīgs

духовой pūšams, ~шкаф plīts-krāsns

духота svelme; smacīgs gaiss душіа dvēsele, ~ёвно sirsnīgi, ~енька sirsnīga душистый smaržīgs душить žņaugt; ~ся smairžo-ties

душка sirsnīga душно smacīgi, karsti дыбом stāvus

дыбы... на дыбы uz pakaļkājām

дым dūmi, ~йтъ kūpināt, ~йтъя kūpēt, нi дымишь н2, ~овбй dūmu -дыня melone

дыр\а caurums, ~?ивый caurumains, caurs

дыха\ние elpa, ~тельный elpošanas -дышать elpot дьявол velns дюжина ducis дюйм colla дюна kāpa

дяд|я tēva vai mātes brālis,

~ька auklis; kalps дятел dzenis

Е

еврѣй ebrējs европеец eiropietis егѣ viņa (ģen. no viņš) еда ēdiens, ēšana едва tikko

едешь иг ехатъ braukt едим Hi есть ēst единѣние vienošanās единь\ца vienība, vieninieks,

~вѣю vienīgi, atsevišķi единогласно vienbalsīgi единственно vienīgi, vienība

едкий kodīgs едѣк ēdājs еду braucu едят ēd H3 есть eē viņu, viņas (ak. un ģen. no viņa)

ежегѣдно ik gadus ежеднѣвно ik dienas ежемѣсячно ik mēnešus ез\да braukšana, brauciens, ~дять braukāt,

~дѣт H3 ездить, ~жайте! brauciet! ~жу Hi ездить

ей viņai

еле tikkoөлка

41

жестъ

ѣлка, ѣлочка eglīte ель egle ем ēdu ему viņam ересь ķecerība еретик ķeceris

ерунд\а blēņas, ~йтъ pļāpāt, teikt blēņas ģрш ķīsis

если ja, gadījumā, kad ест' ēd Hз есть

естѣственно dabīgi; eaprotams

естествоведение dabzinība

есть ir; ēst

ехать braukt, jāt

ешь ēd, ēdi, ~re ēdiet

ещѣ vēl

ею (ar) viņu т онй

Ж

жаба krupis, rupucis

жабры žaunas

жаворонок cīrulis

жадно kāri, ~сгъ kāre, rijība

жажда slāpes, kāre, ~гъ slāpt

жалѣть žēlot

жалить dzelt

жалк\ий nožēlojams, bēdīgs, žēl, bēdīgi жало dzelonis жалоба sūdzība жалованье alga жаловаться sūdzēties

жалость līdzietība жалу\емся Hi, ~етесь H2, <~егся нз, ~юсь ni, ~ются H,

жалъ žel, ~че bēdīgāk жар karstums, kvēle, karstums, ~еный cepts, ~ить

cept, ~ко karsti, ~кое ceptis

жат\ва pļaušana, pļauja, pļaut; spiest, ~ься spiesties жгучий degošs, karsts жд\ать gaidīt, ~ѣшь на, ni же bet, taču, tad (как же! kā tad!), pat (там же turpat) жевать košļāt

жела\ние vēlēšanās, ~тельно vēlams, ~ть vēlēt(ies) железа dziedzeri желѣзн\ая дорбга dzelzceļš, подорожник dzelzceļnieks желѣзо dzelzs жѣлоб notese, palāse желтеть dzeltēt жѣлтый dzeltens желудок kuņģis жѣлудь ozola zīle жѣлчь žults

жемч\уг pērles, ~ужина pērle жен\а sieva, ~ат(ый) apprecē' jies, ~итьба presības, ~иться apprecēties, ~их līgavainis, ~ский sieviešu -, ~щина sieviete, ~юсь Hi, bi, ~ягся Hз, Бз жениться жёны sievas жердь kārts
жереб\ёнок kumeļš, ku-

meļi

жёрнов dzirnakmens жертв\а upuris, ~овать upurēt, ziedot, ~уешь H2, ~ую H, жертвовать жёстко cietī
жест\ко nežēlīgi, cietsirdīgi,

~сть nežēlība, cietsirdība жест\ь ekārds, ~яник ekārd-nieks, ~янка skārda kārbīņa, ~яной skārda - ёлка

41

жесть

ёлка, ёлочка eglīte ель egle ем ēdu ему viņam ересь ķecerība еретик ķeceris

ерунд\а blēņas, ~ить pļāpāt, teikt blēņas ёрш ķīsis

если ja, gadījumā, kad ест' ēd Hз есть

ест\ественно dabīgi; eaprotams

естествоведение dabzinība

есть ir; ēst

ехать braukt, jāt

ешь ēd, ēdi, ~re ēdiet

ещё vēl

ею (ar) viņu т онй

Ж

жаба krupis, rupis

жабры žaunas

жаворонок cīrulis

жадно kāri, ~сгь kāre, rījība

жажда slāpes, kāre, ~гь slāpt

жал\еть žēlot

жалить dzelt

жалк\ий nožēlojams, bēdīgs, žēl, bēdīgi жало dzelonis жалоба sūdzība жалованье alga жаловаться sūdzēties

жалость līdzietība жалу\емся Hi, ~етесь H2, <~егся Hз, ~юсь ni, ~ются H,

жаль žēl, ~че bēdīgāk жар karstums, kvēle, karstums, ~еный cepts, ~ить

cept, ~ко karsti, ~кое ceptis

жат\ва pļaušana, pļauja, pļaut; spiest, ~сь spiesties жгучий degošs, karsts жд\ать gaidīt, ~ёшь на, ni же bet, taču, tad (как же! kā tad!), pat (там же turpat) жевать košļāt

жела\ние vēlēšanās, ~тельно vēlams, ~ть vēlēt(ies) железа dziedzeri жел\ёзн\ая дорбга dzelzceļš, подорожник dzelzceļnieks жел\ёзо dzelzs ж\ёлоб notese, palāse желтеть dzeltēt ж\ёлтый dzeltens желудок kuņģis ж\ёлудь ozola zīle ж\ёлчь žults

жемч\уг pērles, ~ужина pērle жен\а sieva, ~ат(ый) apprecē' jies, ~итьба presības, ~иться apprecēties, ~их

līgavainis, ~ский sieviešu -, ~щина sieviete, ~юсь Hī, бi, ~ягся Hз, Бз жениться жёны sievas жердь kārts
жереб\ёнок kumeļš, ku-
meļi

жёрнов dzirnakmens жертв\а upuris, ~овать upurēt, ziedot, ~уешь H2, ~ую H, жертвовать жёстко cieti
жест\ко neželīgi, cietsirdīgi,

~сть neželība, cietsirdība жест\ь ekārds, ~яник ekārd-nieks, ~янка skārda kārbīņa, ~яной skārda -жечь

42

заведывать

жечь dedzināt

жж\ённый dedzināts, ~шь H2 жечь dedzināt жив\ёшь H2 жить dzīvot жив\о mudīgi, ātri, spilgti, moži ~бй dzīvs,
мо\жс живопись glezniecība жив\ёт vēders

животноводство lopkopība,

dzīvniekkopība животное dzīvnieks, kustonis живу dzīvoju Hī жить жидк\ий šķidrums, ~ость šķidrums

жизнь dzīve, dzīvība, mūžs жил (viņš) dzīvoja, ~а (viņa) dzīvoja жила dzīsla жил\ёт(ка) veste жил\ец īrnieks,
~йца īrniece, ~йще dzīvoklis, ~йщный dzīvokļu ~бй apdzīvojams, ~отдел dzīvokļu nodaļa, ~пл\щадь
apdzīvojamā platība

жир tauki, ~ный trekns, tukls жит\ель iedzīvotājs, ~ельство

dzīve, uzturēšanās, dzīvot жм\ёшь (tu) spied, ~у spiežu жнец plāvējs

жн\ёшь (tu) plauj, ~у plauju жолудь ozolzīle жребий loze

жуж\ание dūkšana, ~гь dūkt

жу\ёшь H2, Hī жевать košļāt жук vabole

жул\ик krāpnieks, blēdis, ~ьничать krāpt, ~ьнический krāpšanas -, blēdīgs журавль dzērve

журнальный žurnālu -жуть drausma жюри žūrija

3

за par, paķaļ, tālumā (за сто километров 100 km tālumā); pirms (за 2 дня pirms 2 dienām); laikā (за
последние-годы pēdējo gadu laikā); pēc (один за другим viens pēc otra); pāri (за 40 лет pāri par 40 gadiem)
заб\ава uzjautrinājums, rotaļa, ~авить', ~авлять uzjautrināt, главно jociģi, smieklīgi забаст\овать* streikot,
~овка streiks, ~овочный streika -, ~у'ешь б2, ~ую бi забастовать

заблуд\иться*, ~ждаться maldīties, ~ждёние maldīšanās забол\евание saslimšana,

гневать, ~ётъ* saslimt забор sēta, žogs; saņemšana (uz rēķina)

заб\ота rūpes, raizes, gādība, ~титься rūpēties, ~чусь Hī забраковать' izbrāķēt заб\д\ешь б2, ~у бi забыть
забывать — забыть' aizmirst заведение iestāde заведовать pārzināt, pārvaldīt заведу aizvedīšu, uzvilksu
(pulksteni) заведую Hī заведывать, ~щий pārzinis

завёдыва\ть pārzināt, pārvaldīt,

~Ю Hj жечь

42

заведывать

жечь dedzināt

жжѐнный dedzināts, ~шь н2 жечь dedzināt живѐшь н2 жить dzīvot жив\о mudīgi, ātri, spilgti, moži ~бй dzīvs, možs живопись glezniecība живёт vēders

животноводство lopkopība,

dzīvniekkopība животное dzīvnieks, kustonis живу dzīvoju Hi жить жидкий šķidrums, ~ость šķidrums

жизнь dzīve, dzīvība, mūžs жил (viņš) dzīvoja, ~а (viņa) dzīvoja жила dzīsla жилёт(ка) veste жил\ец īrnieks, ~йца īrniece, ~йще dzīvoklis, ~йщный dzīvokļu ~бй apdzīvojams, ~отдел dzīvokļu nodaļa, ~плщадь apdzīvojamā platība

жир tauki, ~ный trekns, tukls жит\ель iedzīvotājs, ~ельство

dzīve, uzturēšanās, dzīvot жм\ёшь (tu) spied, ~у spiežu жнец pļāvējs

жн\ёшь (tu) pļauj, ~у pļauju жолудь ozolzīle жребий loze

жужжа\ние dūkšana, ~гь dūkt

жу\ёшь н2, нй жевать košļāt жук vabole

жул\ик krāpnieks, blēdis, ~ьничать krāpt, ~ьнический krāpšanas -, blēdīgs журавль dzērve

журнальный žurnāls -жуть drausma жюри žūrija

3

за par, paķaļ, tālumā (за сто километров 100 km tālumā); pirms (за 2 дня pirms 2 dienām); laikā (за последние-годы pēdējo gadu laikā); pēc (один за другим viens pēc otra); pāri (за 40 лет pāri par 40 gadiem) заб\ава uzjautrinājums, rotaļa, ~авить', ~авлять uzjautrināt, главно jociģi, smieklīgi забаст\овать* streikot, ~овка streiks, ~овочный streika -, ~у'ешь б2, ~ую бй забастовать

заблуд\иться*, ~ждаться maldīties, ~ждёние maldīšanās забол\евание saslimšana,

гневать, ~ёт* saslimt забор sēta, žogs; saņemšana (uz rēķina)

забб\та rūpes, raizes, gādība, ~титься rūpēties, ~чусь нй забраковать' izbrāķēt заб\$д\ешь б2, ~у бй забыть забывать — забыть' aizmirst заведение iestāde заведовать pārzināt, pārvaldīt заведу aizvedīšu, uzvilksu (pulksteni) заведую Hi заведывать, ~щий pārzinis

завёдыва\ть pārzināt, pārvaldīt,

~Ю Hjзаверенный

43

задевать

завёр\енный apgalvots, apstiprināts, ~ить' apgalvot, apstiprināt

завернуть', завёр\тывать ietīt;

aizgriezt; iegriezties завеса aizkars

завести' aizvest, uzvilkt; nodibināt, ~сь* ieviesties завёт novēlējums, norādījums завещание teetaments завйд\но apskaužami, ~овать apskaust завйс\еть atkarāties, ~нмость

atkarība, ~имый atkarīgs завистливый skaudīgs зависть skaudība завить* cirtāt (matus) завком saīs.

заводский комитет rūpnīcas komiteja завбд rūpnīca; (pulksteņa) uzvilksana заводит aizvest, uzvilkt

(pulksteni), nodibināt, ierīkot заводский rūpnīcas -завоевание iekaņošana, iekaņo-jums, ~тель iekaņotājs, ~ть' iekaņot

заворачивать ietīt; uzbraucīt; iegriezties завтра rītu завтрак brokastis завтрашний rītdienas -завхоз saīs.
завёдующий хозяйством saimniecības pārzinis

завязать sasiet, apsiet; uzsākt загадать* — загадывать загйд\ка mīkla, ~очно mīklaini, nesaprotami, ~ывать uzminēt, izdomāt, dot uzminēt зарар iedegums

заглав\ие virsraksts, ~ный titula

загладить' nogludināt заглядётся' — заглядываться заглядывать ieskatīties, apmeklēt, ~ся nevarēt diezgan nolūkoties

загнать' podzīt загнивать, загнить' ierūt, sapūt

загов\ор sazvērestība, ~бщик sazvērnieks, apvārdotājs загор\ать, ~еть' iedegt, ~ёлый iededzis

загор\одить' iežogot, aizsprostot, ~одка aizgalds, nošķirtne загот\овить' sagatavot, sagādāt, ~бвка sagāde; zābaku virsas, ~облять — заготовить заготовщик sagādes darbinieks; virsu taisītājs

загра\дить', ~ждать aizsprostot, ~ждёние aizsprotojums за границей ārzemēs за границу uz ārzemēm
заграничный ārzemju -ЗАГС saīs. Отдел записи актов гражданского состояния dzimtsarakstu (civsar.)
nodaļa зад pakaļpuse, pakaļdaļa, mugurpuse задавать uzdot, sadot задание uzdevums задаток rokas nauda,
iemakea задать' uzdot, sadot задача uzdevums задвигать aizšaut, iebīdīt задвижка aizšaujamaš, aizbīdnis,
aizlaidnis задвйнуть* aizbīdīt задевать aiztiktзаделывать

44

закром

задёл\ывать, ~ать aiztaisīt,

aizbāzt, aizmūrēt задёргивать aizvilkt задержать' apturēt, aizkavēt;

arcietināt задёрж\ивать — задержать ~ка aizkavēšana; novilcināšana

задёрнуть' aizvilkt priekšā задё\нешь 62, ~ну бi задеть задеть' aiztikt задний pakaļējs задблго ilgi pirms ...
задолженность parāds задом atmuguriski задбр drosme, dedzība, pašpaļāvība

задохн\ёшься 62, бi, за-

дохнуться' nosmakt задремать' iesnausties задрожать' iedrebēties задувать nopūst, izdzēst зад\$м\ать' izdomāt,
~аться' domās nogrimt, ~ывать = задумать, ~ываться — задуматься'

задун\ешь 62, ~у бi, задать

nopūst, izdzēst задыхаться nosmakt заём aizņēsums заж\г\$ aizdedzināšu, ~ечь aizdedzināt, ~жёшь
aizdedzināsi заживать sadzīt; uzzīvēt зажига\лка šķiltavas, ~ть aizdedzināt зазем\ление strāvas savienošana ar
zemi, ~ягь strāvu savienot ar zemi

за\йка stostītājs, ~иканье stos-tīšanās, ~икаться, ~икн\$ть-ся' stostīties; nedroši minēt заимодавец aizdevējs

заимообразно aizdevumveidā заимствовать aizņemties заиндеветь' apsarmot заинтересовать ieinteresēt
зайти' norietēt, apmeklēt, pienākt garām ejot, aiziet par tālu

закаж\ешь 62, бt заказать заказ pasūtījums, aizliegums, ~ывать, ~ать' pasūtīt, aizliegt, ~чик pasūtītājs
зак\алённый (no)rūdīts, заливать, ~алить' (no)rūdīt, ~алка rūdīšana, ~алйшь 62, ~алю бi закалйть закат
norietēšana, ~ываться, ~йтсь aizvelties, sagrozīties закачусь бi закатиться заклад ķīla, deģba, ~ывать ieķīlāt;
aizjūgt; likt pamatakmeni

заклёить' aizlipināt заклёпка kniede заключать, ~йть' ieslēgt, noslēgt, beigt, ~ёние slēdziens, beigas;
ieslodzīšana, noslēgums, ~ённый cietumnieks, ~йтельный galģgs, beidzamaš заковать' iekalt заколдбванный
apburts закбн likums

законность likumība, ~ода-тельный likumdevējs, ~онро-ект likumprojekts закопать' ierakt, aprakt закоулок sānieliņa, aklā iela закреп\ить', ~лять piestiprināt, nostiprināt закрепостить' saistīt dzimtbūšanas atkarībā закричать' iekliegties закрбм apcirknisзакрывать

45

заодно

закрывать, закрыть' apsegt,

aiztaisīt, aizvērt закуп\ить, ~ить' iepirkties бi

закупор\ивать, ~ить' aizkorķēt

закусить', закусывать uzkost закуска uzkožamais, ~шу бi закусить* зал zāle (telpa) залив jūras līcis

зал\ивать, ~ить' pārplūdināt, apļiet

залог ķīla; kārta заложить' ieķīlāt (no)likt заложник ķīlnieks залп залve

зал\ёшь б2, бi залить замазка tepe, zieža замаскир\овать', ~бываться maskot

замйнчиво vilinoši замедление palēnināšana, медленно palēnināti, ~ё длить', ~едлять palēnināt замё\на арmaiņa, atlīdzinājums, ~нитель aizvietotājs, ~нить' vietā likt

замер п,м замереть замереть* pamirt, sastingt зам\ерзать, ~ёрзнуть' aizsalt, nosalt

замерла пж замереть замертво bez dzīvības pazīmēm

замести' aizslaucīt, aizputināt заместитель vietnieks заметать = замести' зам\ётить, ~ечать pamanīt, piezīmēt, ~ётка piezīme, ~ечение piezīme, rājiens, brīdinājums

замешательство samulsums, jukas, apjukums замещ\ать izpildīt vietu, ~ёние vietas izpildīšana замирать pamirt, sastingt замкн\ёшь б2, б1 замкнуть

(ie)slēgt замкнутый noslēdzies замнаркбма saīs. заместитель народного комиссара tautas komisāra vietnieks замок pils замбк atslēga заморозки salna замороженный sasaldēts замр\ёшь б2, б1 замереть зам\уж pie vīra, ~\$жество laulība, ~ужняя presēta замучить' nomocīt замы Ka j ние elēgšana, slēgums,

~ть (ie)slēgt, pabeigt замша samts замысел nodoms, nolūks занавес aizkars

занавё\сить' aizkārt, ~ска aizkars, ~шу бi занавёсить занембч' saslimt, savārgt интересно interestingi, ieņem, apdzīvot, izpildīt, nodarbināt, uzjautrināt; aizņemties, ~сь nodarboties заново no jauna заноза skabarga занозить* ievainot ar skabargu зано\сить ienest, m

занБ\ие ieņemšana, nodarbošanās, amats, ~но interestingi, ~бй nevaļīgs, darbiem apkrauts

занять' = заниматься, ~ся' = заниматься

заоднб корā, vienprātīgизаострённый

46

запятая

заострённый poasināts заочник neklātnieks заочно aiz muguras, neklātienē запад rietumi западнй lamatas, slazds запаздывание nosebošana,

~ть nosebot запал deglis

запас krājums, rezerve, ~агь apgādāties, sakrāt, ~нбй, запасный rezerves -, ~тйсь apgādāties запах smarža, smaka запах \ивать, ~нуть likt stērbeles vienu pār otru запевала dziesmas sācējs запереть' = запираць aizslēgt, ieslēgt

запечат\ать', ~ывать aizzīmogot

зап\ивить, ~ить uzdzert, sākt žūpot

зап\иниться stostīties, apstāties, ~инка kavēklis, stostīša-nās

запирать — запереть' записать, ~ся (p) ierakstīt, piezīmēt, pierakstīties, pieteikties запис\ка zīmīte, ~ки atmiņas, ~нбй piezīmju -, ~ывать = записйть', ~ываться — записаться'

запись pierakstījums, pieteikums

запйш\ешь бг, бй записать запла\та ielāps

запл\атить samaksāt, ~ачено

samaksāts заплесневи\лый sapelējis, ~гь eapelēt

запломбировать aizplombēt заповедь bauslis, novēlējums

заповедник rezervāts, dabas parks

заподбзри\вать, ~ть turēt aizdomās

запоздб\лый nosebojies, nokavēts, novēlojies, ~гь* nokavēt, nosebot

заполнить', ~олнять izpildīt, aizpildīt

зап\оминать, ~ ом нить' atminēties, iegaumēt запонка (krekla) poga запор vēdera aizcietējums; aiz-slēgums; atslēga запотё\лый nosvīdis, ~ть nosvīst

запрашивать (par daudz) prasīt, pieprasīt запрёт aizliegums, ~ить aizliegt, ~ный aizliegts запр\ёшь 62
запербть aizslēgt, ieslēgt

запрещать aizliegt, ~ёние aizliegums запрбс pieprasījums, ~ить'

(par daudz) pieprasīt, prasīt запр\$ бй заперётъ запрыг пм запрячь*, ~бть iejūgt

запуганный iebiedets запус\кать, ~тйть' palaist, nolaist

зап\$т\анный eatīstīts, sarežģīts, sajaukts, ~ать, ~ывать sarežģīt, sajaukt зап\$щ\енный nolaists, 61 запустить
запылать uzliesmot, iekvēloties

запылиться arputēt запыхаться aizēsties запятая komatsзарабатывать

47

застреливать

зарабатывать, ~бтать* nopelnīt, sākt strādāt, ~отный sapelnīts, ~оток peļņa, nopelnīta nauda зараж\ать pielaist (slimību),

~ёние pielipšana, бй зараз uzreiz

зараз\а sērga, ~йтельно lipīgi, ~йть = заражать, ~но lipīgi заранее laikus, iepriekš зарево (uguns) blāzma
зарегистрй\рование ierakstīšanās, reģistrēšana, ~рованный reģistrēts, ~ровать' reģistrēt, ierakstīt

зарезать' nokaut заржавё\лый sarūsējis, ~ть sarūsēt

зарбдыш dīglis заросль biezoknis зарплбта saīs. заработная плата darba alga

заруч\аться, ~иться podrošināties

зарывать ierakt заря blāzma, sārtums заря\д lādiņš, ~дйть' lādēt, ~дка rīta vingrošana (rīta rosme), ~жать
pielādēt, pielādēšu

засад\а slēpnis, ~йть' apstādīt; likt; sēdināt засаживаться piesēsties засветло kamēr vēl gaišs

засвидётельств\ование apliecināšana, ~овать' apliecināt заседание sēde, ~ть piedalīties sēdē засел\ёние
armetināšana, apdzī-

vošana, —ённый apdzīvots,

~йтъ, ~ять' apdzīvot засесть* piesēsties

засеять apsēt

засидеться = засиживаться pārāk ilgi palikt заслон\ять, ~йтъ' aizsegt заслон aizsegs, ~ка aizbīdene засл\$\ra nopelns, ~женный, ~жённий nopelnīts, nopelnu bagāts, ~живать, ~жить' pelnīt

засл\$ш\ать' ~ивать noklausīties

засматриваться, ~отрётся ilgi lūkoties, iedziļināties skatīšanās заснёшь aizmigsī заснуть* aizmigt засов aizšaujamais, ~ывать засбл iesāļīšana, ~йтъ iesāļīt застонать ievaidēties застраховать apdrošināt засунуть' iebāzt, noslēpt засор\ёние aizsērējums, ~ять, ~йтъ' piegružot засбхнуть sakalst, sažūt застав\а aizkārtne, ~ать aizlikt

заста\тъ' sastapt, ~влять,

~вить piespiest; aizlikt застбиваться postāvēties застё\гивать, застегнуть aizpogāt, ~жка eprādze застёнок spīdzinātava застёнчиво kautrīgi заст\йчь = застигнуть заст\игать sastapt, pārsteigt, ~йгла пж застигнуть, мигнуть', ~йчь' — застигать застой apstāšanās, stagnācija застояться' par ilgu stāvēt

застревать iepriesties, iesprūst

застр\ёливать, ~елить pošaut, ~еляг Бззастрять

48

зачерпнуть

застрять* ~нешь б2, ~ну Oi iepriesties

заступ\йтись, ~иться' aizstāvēt, uzstāties par labu, ~люсь бi

заступник aizstavetajs заст\ывать atdzist, sastingt,

~ынешь б2, ~ыяу бi застыть' — застывать засунуть' iebāzt, noslēpt засуха sausums

засучивать, ~учить, uzbraucīt,

uzlocīt, ~ууу бi засчитывать, ~итать (pieskaitīt

засыпать aizmigt засып\ать' aizbērt, sabērt,

~лешь б2, ~лю бi засыхбть sažūt, sakalst затбптывать samīdīt затверд\ение sacietēšana, ~гь sacietēt

затвор aizvars, aizslēgs, ~ять,

~йтъ' aizvērt, aiztaisīt зат\евать uzsākt, izgudrot,

~еешь б2 затем рёс tam, tad затемн\йтъ', ~ять aptumšot затёр\ивать, ~йтъ' pazaudēt затё\я iedoma, ~ю бi затеять*

uzņemties затйшь арklusums заткн\ёшь б2, бi заткнуть', затыкать aizbāzt, 'aizbakstīt затм\ёние aptumšums, aptumšot зато par to

затоп\йтъ, ~лять' pārplūdināt,

iekurināt зат\оптать' samīdīt, ~опчешь б2, ~опч\$ бi затрагивать aiztik

затра\га patērējums, ~титъ',

~чивать iztērēt, izdot затрѐб I овать pieprasīt, ~уешь

б2, ~ую бi затрбнI ешь б2, ~у бi затронуть' aiztikт затруднение kavēklis, grūtība, samulšums, ~йтельно grūti, ~йтъ' argrūtināt, ~яюсь бi, ~йтъ — затру днйтъ' затушевать notušēt затылок pakausis затя\гиваг savilk,

ievilk, novilcināt, ~жка (dūmu) ievil-kums, novilcināšana, ~жной ilg(stoš)s, ~нешь 62 61

затянуть — затягивать заунывный žēls, gaudulīgs заурядный viduvējs за\$ч\ивать, ~йт izmācīties no galvas зафрактовать nofraktēt захват sagrābšana захватить' aizgrābt, sajūsmināt, iekaņot захв\атчик sagrābējs, iebrucējs,

~атывать — захватить' захворать saslimt захл\ебн\$ться', ~сбываться aizrīties

захбд norietēšana, ~йт norietēt, aiziet, ieiet, apmeklēt захохотать iesmieties зацеп\йт' aizāķēt, ~лио бi,

~лять — зацепить' зачастую bieži зачаток aizmetnis зачём kāpēc

зачеркивать, ~еркн\$ть' nostrīpot, nosvītrot зач\ерпнуть', ~ёрпывать iesmeltзачесть

49

зигзагообразный

зачесть* (p)ieskaitīt зачёт ieskaitījums зачинщик uzsācējs, uzkūdītājs зачисление (p) ieskaitīšana, ~йслить (p) ieskaitīt, ~ислю бi ~ислять — зачислить* зачитать (книгу) neatdot (grāmatu) atpakaļ, nolasīt, ~ся*, зачитываться iedziļināties lasīšanā

зачт\ёшь 62, ~У бi зачесть ieskaitīt

зашить' iešūt заштопать' salāpīt зашй\та aizstāvēšana, ~тйты aizstāvēt, ~тник aizsargs, advokāts, aizstāvis, ~тный цвет aizsargkrāsa, ~щать aizstāvēt заяв\йт' paziņot, ~лёние paziņojums, ~лить paziņot заяц zaķis

зв\ение nosaukums, amats, ~ный lūgts, aicināts, ~ть saukt, aicināt звезда zvaigzne звёздный zvaigžņu -звенеть skanēt, žvīkšķēt звен\б loceklis, pulciņš, posms, ~ьевбй posma -, posminieке звенья И звено

звер\йнец zvērņica, ~йный zvēru -, ~ски zvērīgi, zvēriski, ~ствовать zvērīgi izturēties, ~b zvērs звон skaņa, ~арь zvanītājs, ~йгь zvanīt, ~кий skanīgs, balsīgs, ~бк zvaniņš зву\к skaņa, ~чно skanīgi,

—чать ekanēt

здание ēka

зде\сь šeit, ~шний šejienes

здоров\аться sasveicināties,

~енный spēcīgs, varens здорово! lieliski! jauki! здорбв\o veselīgi, ~ый vesels, ~ье veselība, ~як gluži vesels cilvēks здраво prātīgi

здрав\оохранёние veselības aizsardzība, ~ствовать būt veseram, ~ствуй(те)! sveiki! ~ствую esmu vesels зев\ать žāvāties, neuzmanīt,

~ora žāvas зелен\еть zaļot, ~няя dārzāju veikals, ~ый zaļš зелен\щик dārzāju pārdevējs, dārzāji

земельный zemes -, zemju -земной zemes -

земотдел saīš. земельный от-дёл zemju nodaļa земле\владелец zemes īpašnieks, ~дёлие zemkopība, ~дёлческий zemkopības -, ~дч>л zemes racējs, ~мёр mērnieks, ~трясёние zemes trīce, ~черпалка bagars, zem-smēlis

земл\йстый zemei līdzīgs, zeme, augsna, ~fiK tautietis, novadnieks, ~янька zemenes, ~янка zemņica, ~яной zemes -зенитный zenīta зеница ока acu zīle зеркало spoguļis зеркальный spoguļa -зерн\йстый gaudains, ~d gauds, —овой labības

зёрнышко gaudiņš зигзагообразный līkloču -зима

50

зять

зим\а ziema, ~ний ziemas -, ~овать pārziemot, ~овка ziemas mitekļis, pārziemošana злак graudzāle, stiebraugs
злить sadusmot зло Jaunums, a niknums, ~вёше nelaimi pasludinot, ~воние smirdoņa, ~дёй ļaundaris, ~деиние
ļauns darbs, noziegums, nikns, ~ка-

чественный ļaundabīgs, ~памятный atbēgums, ~получный nelaimīgs, ~радство prieks par otra nelaimi,
~слобие ļauna valoda, ~словить apmetot, ~стно ļaunprātīgi, nikni, ~C7b niknums, ~умышлен-ник ļaundaris,
noziedznieks, ~употребить* = ~употреблять, ~употребление nelietīga lietošana, ~употреблять nelietderīgi
izmantot, izmantot par ļaunu змея čūska

знак zīme, ~омить iepazīstināt

знакомый paziņa знаменатель saucējs (daļu

skaitlī) знаменитый slavens знамя karogs знание zināšana знатный dižciltīgs, ievērojams знаток lietpratējs
знать zināt; laikam; aristokrātijā

знахарь pūšlētājs знач\ение nozīme, tāpat;

nozīmē, ~йтельно ievērojami, ~ить nozīmēt значок zīmotne

знающий kas zina, prot, pieredzējis

знобить drebināties, salt зной karstums, tveice, ~ный tveicīgs зоб kākslis, guza зов sauciens, aicinājums зовёшь
sauc

зодчий architects, celtnieks зола pelni золотка svaine

золотник zolotņiks (svara vienība)

золот\о zelts, ~бй zelta -, ~\$xa skrofulis

золоченный zeltīts золушка pelnrušķīte зоологический zooloģisks зонт(ик) lietussargs, saulesargs

зрачок redzoklis зрел\ость gatavība, nobriedums, ienākšanās, ~ый nobriedis, gatavs

зрелище skats, ~ние redze, redzes spēja зритель skatītājs зря veltīgi зрячий redzīgs

зуб zobs, ~нбй zobu -, zoba -, ~олечёбница zobārstniecības klīnika зубр sumbrs

зубрить iekalt no galvas, pārlicēgi mācīties, kalt зубчатый zobiem izrobots, zobains

зуд knieta, niezēšana, ~ится

niez зябнуть salt зять znots, svainis и

51

изгнание

И

и un, arī (и й хочу es arī gribu), pat (это и для него трудно tas pat viņam ir grūti), kaut gan (и рад бы идти, да
... kaut gan ar prieku ietu, bet...) ибо jo, tāpēc ka ив\а vītols, kārkls, ~н&к vītola js, kārkla js иволга vālodze

игл\й, иголка adata, ~йстый

adatains иго jūgs

игр\а spēle, ~āTb spēlēt(ies), ~6k spēlmanis, ~\$шечный rotaļu -, ~\$шка paija, rotaļu lieta

идеалистический ideālistisks идейный idejisks, ideju -идеологический ideoloģisks идёт! (ладно!) labi! идёт
(на платье идёт пять метров kleitai vajag 5 metri) (это к тебе идёт tas tev labi piestāv)

идиотство idiotisms идол elks, ~опоклбнство elku pielūgšana идтй iet

иерархия hierarchija иероглиф hieroglifs иждивѣн\ец apgādājamais, ~ие apgādāšana, ~ка apgādājamā, ~ческий паёк apgādājamo deva

из no, aiz (из любопытства aiz ziņkārības), salikteņos - iz -изба zemnieku māja избав\ить\ гулять glābt, atbrīvot, ~итель izglābējs

избалов\анный izlutināts, ~ать'

izlutināt избе\гать, ~жать' izvairīties избер\ёшь б2, б1 избрать izvēlēt

избивать piekaut избиеение apkaušana, piekaušana

избиратель vēlētājs, ~ь vēlēt, izredzēt, ~ельный vēlēšanu -избран(ный) izvēlēts избрать* izvēlēt, izredzēt
избишка mājiņa избыток pārākums, atlikums изваяние tēls изверг briesmonis извер\гать, извергнуть' izmest
no sevis, ~жение izmešana, izverdums извѣст\ие vēsts, ziņa, ~ить' paziņot

извѣстка dedzināti kaļķi извѣстн\о zināms, ~ый zināms, pazīstams, slavens извѣсть kaļķi

извещ\ать paziņot, ~ение paziņojums

извилины rieva

извин\ение atvainojums, atvainošanās, aizbildinājums, ~ить', ~ять atvainot, aizbaidināt извл\екать izvilkt, ~ечѣние izvilksana, ~ёчь' izvilkt извнѣ по ārienes извозчик važonis извра\тить', ~щать sagrozīt извращѣние sagrozījums, sagrozīšana изгиб līkums, ~агь saliekt, izlocīt

изгна\ние trimda, izraidīšana, -вть izraidīt

4*изголовье

52

икра

изголовье pagalvis изгородь žogs

изготов\ить' sagatavot, pataisīt, ~лѣние izgatavošana, ~лять = изготовить' издавать izdot

издавна no seniem laikiem, jau sen

издаёт izdod

издалека, издали по tālienes изда\ние izdevums, ~тель izdevējs, ~тельство apgāds, izdot

издеваться izsmiet, ģirgāties изделие ražojums издержать iztērēt издержки izdevumi издохнуть' nosprāgt из-
за aiz (из-за леса aiz meža), по (из-за столы по galda), dēļ (из-за тебя tevis dēļ) излагать izskaidrot, stāstīt
излеч\ение izārstēšana, ~ймый izārstējams, ~ить* izārstēt, ~йтсь изārstēties излишек atlikums, pārākums
изложение iztirzājums, izklāsts измѣн\а nodevība, ~ѣние pārmaiņa, pārgrozījums, ~ить' pārmainīt, nodot
измѣн\ник nodevējs, ~чивый mainīgs измер\ѣние izmērījums, тигельный mērīšanas измѣрить' izmērīt
измучить' nomocīt, ~ся nomocīties

измышлѣние izdomājums, izdomāšana

изнанка iekšpuse изнасиловать* izvarot

изнемо\гать zaudēt spēkus, nogurt, ~жѣние izsīkums, nogurums

износить' nonēsāt, novalkāt изнбшенный novalkāts изнуренный spēku zaudējis изнутри no iekšpuses

изнывать nomocīties изо = из

изобиль\ие pārpilnība, ~овать būt pārpilnībā, ~уешь Нг, ~ую Их изобра\жать attēlot, ~жѣние attēlojums, attēls, ~зйть' attēlot

изобр\естй', izgudrot, ~етатель izgudrotājs, летательный veikls, asprātīgs, ~етать izgudrot, ~ѣтение

izgudrojums изогнутый izliekts изолированный izolēts из-под no, apakš израсходовать' izlietot, iztērēt
изредка reti, šad tad изречение (iz)teiciens изумительно apbrīnojami изумление brīnīšanās, izbīna изумруд
smaragds изуродовать sakropļot изюм rozīnes

изучать pamatīgi izmācīties, ~ение izmācīšanās, studēšana, ~ить' izmācīties, izstudēt изъявительное
наклонение īstenības izteiksme изъявить' izteikt, parādīt изящный izmeklēti skaists, krāšņs

ика\ние žagus, ~ть žagoties икона svētbilde икра ikri, kaviārsикры

53

искренне

икры (kāju) ikri ил dūņas

или, или же vai, vai arī, jeb, jeb arī

илистый dūņains иллюстрированный ilustrēts им viņiem имение muiža

именйн\ник vārd Dienas svinētājs, vārda diena именительный падёж nominā-tīvs

имен]но proti, taisni, nu ja!

~ой vārdu -именованный saukts имё\ется ir, ~гь būt, turēt (я имею man ir), ~ться būt ими T, они viņi, viņas
империал\йзм imperiālisms, ~йст imperiālists, мистический imperiālistisks импорт imports, ~йровать
importēt, ~ный importa -имущество īpašums имя vārds иначе citādi

инвалидность invaliditāte индивидуальный individuāls индеец indiānis индэйка tītaru mātīte

индустриализация industrializācija, ~альный industriāls индустрия industrija индусы indieši

индю\к tītaru tēviņš, ~шка = индэйка инёртный inerts иней sarma

иногда dažreiz, brīžiem

инбй cits, dažs

инорбд\ный svešs, ~цы svešautieši

иностран\ец ārzemnieks, ~ный ārzemju -

инстинктивно instinktīvi инструктировать instruēt инструмёнт, darba rīki инструментбльный instrumentāls

интер\ёсный interesants, ~есо-ваться interesēties интервёнция intervence интервью iztauja, intervija

интернацион] ал internacionāle, ~ализм internacionālisms, ~альный internacionāls интернировать internēt

интриговать intriģēt инфекцибнный infekcijas -информационный informācijas иод jods

иподрбм hipodroms ипотека hipotēka иронизировать ironizēt иронически ironiski иск prasība tiesā

иска\жать sagrozīt, viltot, izķēmot, ~жение sagrozīšana, viltošana, izķēmošana, ~зйть* — исказжать

искалёчить* sakropļot иск<it\ель meklētājs, meklēt •

и с- (salikteņos) из-исключ\ать izslēgt, ~ение iz-elēgšana, izņēnums, ~йтельно vienīgi, izņemot, ~йть* izslēgt
ископаемое izraktenis ископёнить* iznīcināt, izdeldēt искра dzirkstele

искренне, искренно vaļsirdīgi, sirsnīgiискусно

54

и т. п.

иск\$сно veikli, mākslīgi, ~ственно mākslīgi, ~ство māksla

искушение kārdinājums испанец spānietis испар\ёние iztvaikošana, izgarošana, ~ёния dvinga ~иться\ ~нться
iztvaikot, izgarot исполин milzis

исполкбмваīs. исполнительный комитет izpildu komiteja исполнение izpildīšana, ~ймый izpildāms, izdarāms, ~итель izpildītājs, тигельный izpildu, uzticams, akurāts использо\овать' izlietāt, iztērēt (деньги naudu), ~уешь б2 испортить' sabojāt исправ\ить* izlabot, ~ление izlabojums, izlabošana, ~лить izlabot испражн\ение izkārnīšanās, ~ения izkārnījumi, ~яться izkārnīties

исспр\ашивать, ~осить* izlūgties), izprasīt, б1 исп\$г izbailes, ~анный izbiedēts, ~ать' izbaidīt испытание pārbaudījums, pārbaudīšana испыт\анный pārbaudīts, uzticams, derīgs, ~ательный pārbaudīšanas -, pētīšanas -, ~āTb', ~ывать pārbaudīt, pētīt

исследование pētīšana, ~тель pētnieks, ~тельский pētīšanas -, ~гь pētīt иссякать izsīkt, иссякн\ешь б2, б1 истек\ать iztecēt, notecēt, beigties, noplūst, izcelties, sekot,

61

истё\кший iztecejis, notecejis, ~чение iztecēšana, beigas, ~чешь б2 истечь, ~чь* — истекать

истерзать* saplosīt, nomocīt истин\а patiesība, ~но tiešām,

~ный paties исток sākums, izteka истопник kurinātājs истор\ик vēsturnieks, ~йческий vēstures, vēsturisks, ~яя vēsture

источник avots

истош\ение noliesē jums, novā-jējums, ~енный novājējis истратить* iztērēt ястреб I ягель iznīcinātājs,

~ить*, ~лять iznīcināt истяза\ние spīdzināšana, ~тель spīdzinātājs, ~гь spīdzināt, то-сīt

исхбд iznākums, gals, ~ить iziet, iztērēties, ~ный izejas -, sākuma -исхудалый novājējis исцеление izdziedāšana исчезнов\ение nozūšana исч\энешь nozudīsi исч\эзнуть' nozust исчерпа\ть* izsmelt, ~ешь б2,

~ю б1 итак tā tad итальянец itālietis и т. д. saīs. и так далее un tā tālāk (utt.)

итбг kopsumma, iznākums итогб корā

и т. п. saīs. и ТОМjф подобное

un tam līdzīgi (u. tml.)иудей

55

канун

иудей jūds

их viņu Р онгi viņas, viņi ишь! re! lūk! ищущий meklētājs июль jūlijs июнь jūnijs

К

к pie, uz

ка netulkojama partikula pie pavēles izteiksmes дай-ка! dod!

кабак krogs кабан meža kuilis каблук papēdis

кавказ\ец kaukāzietis, ~ский Kaukaza -кавычки pēdīņas кадет kadets; sals. konstitūcdo-nālais demokrāts (k. d.)

кадка baļļa кадровый kadra -каждый katrs, jebkurš, ikviens

кажется šķiet, liekas казак kazaks казаться likties казачий kazaku -казённый valsts - «kroņa» -казна valsts kase, «kronis», nauda, ~чей kasieris казн\ить izpildīt nāves sodu,

nāves sods как kā, ~ б^дто it kā, ~ бы то ни было lai kā (tas) arī būtu, ~же kā tad, ~нибудь kaut kā

как-никак tomēr

каков kāds, ~ā kāda, ~о nekatra kārta no каков (каково! lūk kā!)

каковой kurš

какой kāds, ~ -нибудь kaut kāds

как раз tieši, taisni, īstā laikā как-то kā, kaut kā, kaut kad, un proti кал izkārņījumi каланча sarga tornis (ugunsdzēsēju) калач veģis калека kroplis каление kvēle

калёный kvēlojošs, nokaitēts,

grauzdēts калёч\ение sakropļošana, ~ить sakropļot калина īrbenes калитка vārteņi калить karsēt, rūdīt калбши galošas кальсоны апракšbikses камбала plekste, bute камен\йстый акмеņains, ~hoj/-гольный акмеņogļu -, ~ный akmens -, mūra - (каменный дом mūra māja), ~оломня акмеņu laužuve, ~отёс акмеņkalis, ~щик mūrnieks камень akmens каморка istabiņa камешек, камушек akmentiņš камфора kampars камыш niedre канава grāvis каналья neģēlis канарейка kanārijas putniņš канат tauva кандалы važas каникулы (skolu) brīvlaiks канитёль novilcināšana кан\$н priekšvakars иудей

55

канун

иудей jūds

их viņu Р онгі viņas, viņi ишь! re! lūk! ищущий meklētājs июль jūlijs июнь jūnijs

К

к pie, uz

ка netulkojama partikula pie pavēles izteiksmes дай-ка! dod!

кабак krogs кабан meža kuilis каблук rapēdis

кавказ\ец kaukāzietis, ~ский Kaukaza -кавычки pēdiņas кадет kadets; sals. konstitūcio-nālais demokrāts (k. d.) кадка baļļa кадровый kadra -каждый katrs, jebkuŗš, ikviens

кажется šķiet, liekas казак kazaks казаться likties казачий kazaku -казённый valsts - «кроņa» -казна valsts kase, «kronis», nauda, ~чёй kasieris казн\ить izpildīt nāves sodu,

nāves sods как kā, ~ б\дто it kā, ~ бы то ни было lai kā (tas) arī būtu, ~же kā tad, ~нибудь kaut kā

как-никак tomēr

каков kāds, ~ā kāda, ~o nekatra kārtā no каков (каково! lūk kā!)

каковой kurš

какой kāds, ~ -нибудь kaut kāds

как раз tieši, taisni, īstā laikā как-то kā, kaut kā, kaut kad, un proti кал izkārņījumi каланча sarga tornis (ugunsdzēsēju) калач veģis калека kroplis каление kvēle

калёный kvēlojošs, nokaitēts,

grauzdēts калёч\ение sakropļošana, ~ить sakropļot калина īrbenes калитка vārteņi калить karsēt, rūdīt калбши galošas кальсоны апракšbikses камбала plekste, bute камен\йстый акмеņains, ~hoj/-гольный акмеņogļu -, ~ный akmens -, mūra - (каменный дом mūra māja), ~оломня акмеņu laužuve, ~отёс акмеņkalis, ~щик mūrnieks камень akmens каморка istabiņa камешек, камушек akmentiņš камфора kampars камыш niedre канава grāvis каналья neģēlis канарейка kanārijas putniņš канат tauva кандалы važas каникулы (skolu) brīvlaiks канитёль novilcināšana кан\$н priekšvakarsканцелярия

56

квартира

канцелярия kanceleja, ~ский kancelejas -

кап\ать pilēt, ~елька piliens капитал kapitāls, ~йзм kapitālisms, ~йст kapitālists, мистический kapitālistisks, ~нный kapitālais капитан kapteinis, kapitans капитулировать kapitulēt капкан slazds, lamatas капля piliens капот sieviešu mājas svārki капризный untumains капсюля kapsele капуста kāposti кара sods каравай kukulis карандаш zīmulis карась karūsa карать sodīt караул sardze; glābiet! карельский Karelijas, kareļu -карий tumšbrūns каркать ķērkt карлик pundurītis карман kabata карниз dzega карта karte; kārts картавить neizrunāt burtu «г» картина glezna картофель kartupeļi карточка kartīte картошка kartupeļi картуз naģene, (cepure) карьер akmeņu lauztuve касательн\ая tangente, ~о attiecībā uz -касаться, коснуться* pieskarties, attiekties каска bruņu cepure касс\а kase, ~#p kasieris касторовое масло ricīneļļa

кастрюля kastrolis ката\нье velšana, rullēšana, vizināšanās, (на коньках ar slidām) slidošana, ~гь velt, rullēt, vizināt катать velt, ritināt, ģipot; (тачку riču) stumt; braukt категорически katēgoriski катиться velties, ritēt; (о слезах par asarām) tecēt натбк rullis, veltnis; slidotava каторжник katordznieks катушка spole кафе kafejnīca кафедра katedra кафель krāsns podiņš кач\ание šūpošana; pumpēšana, ~ть šūpot, pumpēt; (корйбль kuģis) grīļoties, līgoties; (голова galva) skurināt, ~гсья grīļoties, šūpoties, svārstīties, svīrāties, (зуб zobs) kustēties качели šūpoles качественный kvalitatīvs качество īpašība, kvalitāte качка šūpošana качу Hĭ катить velt, ritināt каша putra; jukas каш ĩ ель klepus, ~лять klepot кашне šalle каштан kastanis каюта kajīte каяться požēlot квадратный kvadrātisks квакать kurkstēt квалифицировать kvalificēt квартал kvartāls, gada ceturksnis, ~нный ceturkšņa -квартир\а dzīvoklis, ~ант, сонаниматель dzīvokļa īrē-tājs, īrnieksквартиплата

57

клок

квартиплата dzīvokļa maksa квасить skābēt; raudzēt maizi квасцы alūni кверху uz augšu квитанция kvīts, ~ться porēķināties кедр ciedrs кем т кто

кепка mīksta cepure керосин petroleja кив\ать, ~Н1/ть* māt, palocīt (galvu)

кидать svaidīt, metat; atstat, ~ся svaidīties, mētāties, skraidīt; mesties, uzbrukt; (в глаза acīs) durties киевлянин Ķījevas iedzīvotājs киль andrs килька ķilava кинжал duncis кинуться" = кидаться кипа sainis, ķīra кипарис ciprese кип\ение vāģīšanās, viršana,

'чий verdošs, nerimdams кип\ятить vārīt, ~яток vārošs ūdens, ~ячёный vārīts киркб kaplis кирпич ķieģelis кисель ķīselis

кисло skābi, ~род skābeklis, ~rd skābe киснуть skābt

кисть ota, slotiņa; ķekars; (руки rokas) plauksta кит valzivs, valis, ~овый valzivju -

китй\ец ķīnietis, ~ЙСКИЙ ķīniešu Ķīnas -, ~янка ķīniete KHUiKā zarna

клад manta, zemē ierakta manta

кладбище kapsēta кладёшь иг класть liikt кладка likšana, mūrēšana, mūrējums

к ладов\ ая, кладбвка pieliekamā istaba, noliktava, ~щйк noliktavas pārzinis клад3? Hĭ класть (no)likt, kraut; (деньги naudu) noguldīt; (стену sienu) mūrēt, celt; (яйца olas) dēt

кланяться paklanīties, sveicināt

клапан vārstulis класс klase; šķīra клевать knābt, (рыба zivs) piekosties; (клевать носом snaust)

клевер āboliņš

клевета armelojums, meli, ~гь armelot клеевбй līmes -клеёнка vasku drāna кле\йть līmēt, līme, ~йкий līmīgs, līpīgs клейм\йть zīmogot, iezīmēt, ~б zīme

члён kļava кленовый kļavas -клепать kniedēt клет\ка būris, rūts, šūna, ~ча-тый rūtainis клеточка šūniņa клещ

ērce

клещи kniebles, knīpstangas кликать, кликнуть* saukt клин ķīlis

клич sauciens, ~ешь Нг кликать, palama, hĵ кли-кать

клок kušķis (бумаги papīra), gabalsклонить

58

коленкор

клонить (no)liekt, locīt, virzīt клоп blakts

ключок kušķis, šķipsna, (земли zemes) gabaliņš клубень bumbulis, gums клубиться pacelties mutuļos

клубника dārza zemenes клубок kamols клык ilknis клюв knābis

клюёшь н2 клевить knābt клюква dzērvenes клонуть' =z клевать ключ slēdzene, atslēga; avots клюю Hi
клевить клякса tintes traips кля\нёшь apzvēri, ~нёшься н2 клясться клясться zvērēt клятва zvērests кляча
podzīts zirģelis книг\а grāmata, ~оторговля grāmattirdzniecība книж\ечка grāmatiņa, ~ка grāmata, ~онка
grāmatele, ~ный grāmatu -книзу uz apakšu кнопка poga, piespraudē knut pātaga князь kņazs ко — k

кобура revolveŗa maksts кобыла ķēve

ковар\но dīvkosīgi, ~ство viltība

ковать (ap)kalt ковёр paklājs

ковёркать sašķobīt, nepareizi izteikt

ковка kalšana, apkalšana ковчег šķirsts ковш(ик) kauss

ковылять klibot ковыр\нуть', ~ять bakstīt, urbt

когда kad, ja (когда б я не па-хйла ja es neartu) когда-нибудь, когда-то kādreiz, kaut kad кого ko

коготь (putna) nags кое-гдē kaut kur кое как kaut kā кое-какой kaut kāds кое-кто kaut kas кое-куда kaut kurp
кое-что kaut kas кож\а āda, ~ный ādas -, ~ёвен-ный ādu -, ~ица ādiņa кожура miza кожух kažoks

коз\а kaza, дикая, (козуля) stirna

коз\ёл āzis, ~лёнок kazlēns, ~лята kazlēni козлы buks, kučiera sēdekļis;

āži, buki козни intrigas козыр\ёк cepures nags, trumpis

козявка kukainis койка gulta, lāva коклюшь gaŗais klepus кол miets

колб\аса desa, ~асная desu tirgotava

колд\овать burt, 'я burvis, ~унья burve, 'ешь н2, ~ую* н1 колдовать колеба\ние līgošanās, svārstī*šanās,
viļņošana, šaubas, ~ться līgoties, šaubīties коленкор kaliikonsколена

59

композитор

колён\а ciltis, ~и ceļgalī (на коленях klēpī), ~о ceļgals, līkums, ciltis, posms, ~ья posmi колёса riteņi колесб
riteņis

колея gramba; (железнодорожная dzelzceļā) sliedes кол\ешь (tu) skaldi, dur, ~ка skaldīšana

количественный kvantitatīvs, daudzuma, ~о daudzums коловорот kloķurbis колода bluķis, (карт kāršu) spēle

колодка liests коллектив kolektīvs коллективизация kolektivizācija, ~йровать kolektivizēt коллективно
kolektīvi коллизия kolīzija колодец aka

колок\ол zvans, ~бльчик zvārgulis, zvaniņš колониальный koloniju -, koloniāls

колонизация kolonizācija колос vārpa, ~иться vārpot колосник rēkšu stienis, ārdstie-nis

колот\ить sist, piekaut; (бельё veļu) velēt, ~шка vāle, klau-ģis

колотый skaldīts, (сахар cukurs), durts, (рана vaina) колоть (no)durt; (свинью cūku)

kaut; (дрова malku) skaldīt колпак mice, kupols, vāks колун skaldāmais cirvis колхоз saīs. коллективное ХОЗЯЙСТВО kolektīvā saimniecība, kolchozs, ~ник kolchoza dalībnieks (kolchoznieks)

колыбель šūpulis кольнуть' = колоть кольцо gredzens, riņķis колю Hi колоть, ~чая проволока dzeloņdrāts, ~чий ass, ērkšķains, dzeloņains, ~чка dzelonis, ērkšķis коляска (bērnu) rati ком pika

командарм saīs. командующий армией armijas pavēlnieks командировка komandējums командный komandējošais командование pavēlniecība команд\овать komandēt, ешь Иг, ~ующий pavēlnieks, ~ую hi коминдовать комар ods

комбат saīs. командир батальона bataljona komandieris комендант komendants комендант^ра komendantūra коминтерн saīs. коммунистический интернационал komunistiskā internacionāle комиссар komisārs комиссариат komisariāts комйч\еский, ~ный komisks комкать saburzīt коммуна komūna коммунальный komunāls коммунй\зм komunisms, ~ягс komūnists, мистический ko-mūnistisks комната istaba

компартия saīs. коммунистическая партия komūnistiskā partija комод kumode

комок pika

компенсировать kompensēt композитор komponistsкомпрометировать

60

копна

компрометировать kompromitēt

комсомбл sals. коммунистический соибз молодёжи komunistiskā jaunatnes savienība, komjaunatne, ~ец komjaunietis, ~ка komjauniete, ~ьский komjaunatnes комсорг saīs. комсомольский организитор komjaunatnes or-ganizātors

комсостав saīs. командный состав komandieņu sastāvs, komandieri кому kam

комячейка saīs. коммунистическая ячейка komunistiskā šūniņa конверт aploksne конвой pavadība, sargi коневодство zirgkopība конец gals, beigas конёчн\o zināms, gan, kā tad, ~ость loceklis, ~ый galīgs, gala - конина zirga gaļa конический konisks конкретно konkrēti кон\ница kavalerija, ~ный zirgu -, ~овод barvedis, ~о-крад zirgu zaglis конопли kaņepes консерват\йвный konservatīvs,

~йзм konservatīvisms консерватор konservators конский zirgu -конспиративно konspiratīvi констатировать konstatēt конституционный konstitūcijas конституция konstitūcija конструировать konstruēt консульство konsulāts

консультировать konsultēt контор\а kantoris, ~щик kantorists

контрастировать kontrastēt контрнаступление pretuzbrukums

контрол\ёр kontrolieris, пировать kontrolēt контроль kontrole контрразведка pretizlūkošana контрреволюционер kontrre-volūcionārs, ~юция kontrrevolūcija

контрудар prettrieciens контуженный kontūzēts конура (suņa) būda конфискация konfiscēšana, ~овать konfiscēt конф\уз samulsums, ~ить samulsināt

концентрационный koncentrācijas -

конч\ить beigt, ~ик galiņš, ~йна nāve, ~ить' pabeigt, ~у pabeigšu конь zirgs

коньк\й slidas, ~обёжец slidotājs

кон\юх zirgu puisis, ~юшня stallis

кооперация kooperācija копать rakt копёйка kapeika копёр pāldzinis копи raktuves

копировать atdarināt, darīt pakaļ

копировать kopēt, norakstīt копить krāt копия noraksts коплю Hi копить krāt копий gubakopotь

61

кот

копоть kvēpi

копошиться mudžēt, ņudzēt коптеть kvēpt, kūpēt копить kvēpināt, (рыбу zivis) žāvēt; (лампа lampā) kūpēt, kvēpt

копч\ёный žāvēts, Hi коп-тёт, копить копыто (lora) nags копьё pīķis

кора mīza, (земный zemes) garoza

корабельный kuģu корабль kuģis

коренная лошадь, коренник

ilksu zirgs коренной pamata, radikāls, (коренной зуб dzeroklis) корень sakne, cēlonis коренья saknes

корешбк saknīte, piesaknis; (у книги grāmatai) mugura корзйна grozs, kurvis коричневый brūns корка mīza, garoza корм barība, ~йлица zīdītāja, ~ить barot, ēdināt; uzturēt; zīdīt, ~ление barošana, zīdīšana, ~овбй barības -; (у корабля kuģim) pamatgala, ~ушка barības sile коробить locīt, nepatīkami aiztikt

корбб\ка karba, ~очка kārbīnā

корова govs

королёв\а karaliene, ~ич karaļa dēls, ~я karaļa meita; ~ство karaļvalsts король karalis коромысло nēši, svirnis корбна kronis, vainags

коротко īsi корбче īsāk(s) корректно korekti корточки ... сидеть на корточках turēt корчевать lauzt celmus корчить из себя izilīkties, к. рожи viebties, ~ся locīties, liekties, goīties корчма krogs

корчу\ешь H2, Hi корчевать

коршун klījāns, līja корыст\но savtīgi, mantkārtīgi, ~олюбие savtība, mantkārtība, reļņa корыто sile корь masalas корявый sarucis, līks коса bize; izkaps; zemesrags косарь plāvējs косвенно aplinkus, netieši косить plāut; (sa)šķiebt, ~ся šķielēt

косматый pinkains, kudlains косность inertība, kūtrūms косой šķībs, greizs, šķielētājs; zaķis

косолапый greizkājis костёр sārts

/<-ост\ясгья, костлявый kaulains, ~ный kaulu -, ~очка kauliņš

костыль kruķis, kāsis, kņāģis, dzintele кость kauls

костюм uzvalks, kostīms косынка (galvas) lakats косьба plāušana косяк (верхний) paloda, (боковой,) durvju stendere кот gunciskotēl

62

кривить

котёл katls котелбк katliņš котомка mugursoma который kuŗš

коф\е kafija, ~ёйник kafijas каппа кофта jaka кочан kāpostgalva кочевать klejot кочевой klejotājs кочегар kurinātājs кочерга (s)kruķis, bigulis кочка cīnis кошелёк maks кошка kaķis кошмар murgs кошунство

zaimošana кра\дений zagts, ~жа zādzība краевой novada -край mala, novads; (drēbes) vīle

крайн ļe ļoti, visai, ~ий galējs, pēdējs

крайность galējība кран pagrieznis, celtnis крапива nātre

краса skaistums, ~вец skaistulis, ~вица skaistule красиво skaisti

крас\йльня krāsotava, ~итель krāsa, ~ить krāsot, ~ка krāsa

краснеть nosarkt красно\армеец sarkanarmietis, ~ба# daiļrunis, ~гвардеец sarkangvairdists, ~речйвый daiļrunīgs, ~рѣчие daiļrunība, ~ра sarkanums, ~флотец sar-kanflotietis, ~щѣкий ar sārtiem vaigiem

красный sarkans

красоваться spīdēt, greznoties, skaisti parādīties красота skaistums красотка ekaistule красть zagt, ~ся klusītiņām pielīst, klusītiņām pienākt кратк\ий īss, повременно neilgi, досрочно neilga termiņa, ~ость īsums крахмал stērķele, ciete крашен(н)ый krāsots краюха, краюшка dona кредитовать kreditēt кремень krams кремль kremlis крендель kliņģeris крепить stiprināt, ~ся saņemties

креп\кий stiprs, spēcīgs, ~нуть tapt stipram, ~ко stipri крепостник dzimtļaužu īpašnieks, dzimtbūšanas aizstāvis крепостное право muižtūra tiesība uz zemniekiem, viņu darbu un mantu крепостной dzimtbūšanas;

dzimtcilvēks; cietokšņa крепость cietoksnis, stiprums крепч\ать kļūt stiprākam, ~е stiprāk

кресло atzveltnes krēsls крест krusts, ~йт kristīt, ~йтся mest krusta zīmi, tikt kristīts, ~овый krusta - крестьянин zemnieks, ~ка zemniece, ~ство zemnieki крещение kristīšana, kristības крив\ить šķobīt, liekt, ~лкться viebties, šķobīties, ķēmoties,

šķībī, aplamī, ~ой līks, кризис

63

кувыркаться

greizs, šķībs, aplams, vien-acīgs кризис krīze

крик kļiedziens, ~ливый brē-kulīgs, ~нуть* iekliegties, uzkliegt, ~ун brēkulis, bļāvējs криминальный krimināls кринка piēna pods критиковать kritizēt критически kritiski кричать kliegt, brēkt, bļaut кров jumts, рајumte, patvērums кровйвый asiņains кровать gulta

кров\ля jumts, ~ельщик jumīķis

кровный asinsradniecisks, īstd-

nieks; tīrasiņu крово\жадный asinskārīgs, ~обращение asinsriņķošana, ~подтѣк asins izplūdums zem ādas, ~пролитие asiņu izliešana, ~течѣние asiņošana, ~точйт asiņot кровйь asin(i)s, ~янбй asiņu -кройт piegriezt кройка piegriešana крою Hi кройт piegriezt кроли\к trusis, ~ководство trušķopība, ~чйха trušu mātīte

кроме bez, izņemot крона vainags

кропотливо rūpīgi, ļoti akurāti, ļoti darbīgi крот kurmis

кратк\ий lēnprātīgs, ~o lēnprātīgi крох\ā druska, drumsla, atliekas, ~отный sīciņš крошить (sa)drupināt

крошка druscīņa

круг aplis, riņķis; aprindas,

(полярный polārais) loks круг\лый apaļš, ~овой riņķveidīgs, ~оворбт riņķojums, ~озор apvārsnis, ~ом apkārt, ~освѣтный zemei apkārt кружева mežģīnes кружиться griezties riņķī, (голова galva) reibt кружка krūze круженым путём aplinkus кружбк riņķis, pulciņš крупа putrainī, grūbas крупный liels, prāvs крутить griezt, ~йтся griezties

круто asi, strauji крутой stāvs, kraujš, cieti savārīts, bargs

круче stāvāk, bargāk, cietāk (savārīt)

крушение bojā eja, sabrukums крыжовник ērkšķogu krūms крыл\б spārns, ~атый spārnots крылышко spārniņš
крыльцб lievenis крыса žurka

крыть (ар)segt, apklāt, jumt, apslēpt

крыш\а jumts, ~ка vāks крюк kāsis, āķis крючок kāsitis кряж (горный kalnu) grēda кстати īstā laikā, īstā vietā;
kā saukts

кто kas, kuŗš, kāds, ~ - либо, ~ - нибудь, ~ - то kaut kas кубический kubisks кувшин krūze

кувырк\аться, ~н\$ться* kūle-ņotiesкуда

64

лазурный

кудй курп, uz kurieni, ~ - либо, ~ - нибудь, ~ - то kaut курп

кудйхтать kladzināt кудель kodeļa

кудр\и sprogas, cirtas, ~явый sprogains, cirtains ку\ёшь иг ков&ть кузнец kalējs кузничик sienāzis кузница
smēde кукиш piķa кукла lelle куковать kūkot куколка lellīte; kūniņa кукольный leļļu -кукушка dzeguze
кула\к dūre; kulaks (budzis), ~цкий kulaka ~чество kulaki

кул\ёк maisiņš, kulīte, ~ь maiss, kule

культивировать kultivēt культработа saīs. культурная работа kultūrdarbs кум kūms кунйца sauna

купа\льный peldēšanas -, ~нья peldētava, ~нье peldēšanās, ~ть peldināt, ~ться peldēties куп\ёц tirgotājs, ~йть
pirkt,

~чйха tirgotāja (sieva) кур\ёние smēķēšana, pīpošana, ~йльщик smēķētājs, ~йть smēķēt, pīpot курица vista
курносый strupdegunis курок (šautenes) gailis куропатка irbe курорт kūrvietā куртка jaka

курчавый sprogains, cirtains курьёзно kuriozi курятник vistu kūts курйщий smēķētājs кусать, ~ся kost
кусковой gabalu кусок gabale, kumoss куст krūms, ~арник krūmaine кустарь mājamatnieks кутать ietīt
кутйть žūpot, plītēt кухарка virēja

кух\ня virtuve, ~онный virtuves -

куцый strupastis куча kaudze, čура кучер kučieris кушак josta

куша\нье ēšana, ēdiens, ~гь ēst

кушётка kušete кую Hi ковать kalt

Л

лав\ка veikals, bode; sols, ~очник veikalnieks, bodnieks, ~чбнка bodele, veikaliņš, bodīte

лавровый lauru -лагерь nometne; noliktava лад saderība, saskaņa, ~йть piemērot, satīcīgi dzīvot; skaņot, ~но
labi, pareizi, satīcīgi ладонь plauksta лает rej

лажу skaņoju, piemēroju; satīcīgi dzīvoju; Hi лазить лазейка sprauga лазить kāpelēt, kāpt, rāpties лазерный
debeszils куда

64

лазурный

кудй курп, uz kurieni, ~ - либо, ~ - нибудь, ~ - то kaut курп

кудйхтатъ kladzināt кудель kodeļa

кудр\и sprogas, cirtas, ~явый sprogains, cirtains ку\ёшь иг ков&ть кузнец kalējs кузнечик sienāzis кузница smēde кукиш piġa кукла lelle куковать kūkot куколка lellīte; kūniņa кукольный leļļu -кукушка dzeguze кулак dūre; kulaks (budzis), ~цкий kulaka ~чество kulaki

кул\ёк maisiņš, kulīte, ~ь maiss, kule

культивировать kultivēt культработа saīs. культурная работа kultūrdarbs кум kūms кунйца sauna купальный peldēšanas -, ~ня peldētava, ~нье peldēšanās, ~ть peldināt, ~ться peldēties куп\ёц tirgotājs, ~ить pirkt,

~чйха tirgotāja (sieva) кур\ёние smēķēšana, pīrošana, ~йльщик smēķētājs, ~ить smēķēt, pīpot курица vista курносый strupdegunis курок (šautenes) gailis куропатка irbe курорт kūrvietā куртка jaka

курчавый sprogains, cirtains курьёзно kuriozi курятник vistu kūts курйщий smēķētājs кусать, ~ся kost кусковой gabalu кусок gabale, kumoss куст krūms, ~арник krūmaine кустарь mājamatnieks кутать ietīt кутйть žūpot, plītēt кухарка virēja

кух\ня virtuve, ~онный virtuves -

куцый strupastis куча kaudze, čupa кучер kučieris кушак josta

куша\нье ēšana, ēdiens, ~гь ēst

кушётка kušete кую Hi ковать kalt

Л

лав\ка veikals, bode; sols, ~очник veikalnieks, bodnieks, ~чбнка bodele, veikaliņš, bodīte

лавровый lauru -лагерь nometne; noliktava лад saderība, saskaņa, ~ить piemērot, satiecīgi dzīvot; skaņot, ~но labi, pareizi, satiecīgi ладонь plauksta лает rej

лажу skaņoju, piemēroju; satiecīgi dzīvoju; Hi лазить лазейка sprauga лазить kāpelēt, kāpt, rāpties лазерный debeszilsлазутчик

65

лепешка

лазутчик izlūks лай riešana лак laika лакать lakt

лакированный lakots, ~ка lako jums

лаком\иться mīloties ar kārumiem, kārumnieks, ~люсь Ht лакомиться, ~ство gardumi, kārumi, ~ый guards ламп\овый lampas, ~очка lam-piņa

ландыш kreimene лапа ķetna, ķera лап\оть vīze, vīzes лапша nūdeles лапёк tirdzniecības telts ласк\а glāsts, laipnība, нательный mīlināms, ~гйгь armīlot, ~аться pielabināties, ~ово laipni, maigi ласточка bezdelīga Латвийский Latvijas -латйнский latīņu -латунь misiņš латынь latīņu valoda латыш latvietis, latvis, ~ка latviete, ~ский latviešu -лачуга būda ла\й riešana, ~ягь riet лг\ать melot, ~уя melis,

~унья mele лебед\йный gulbju -, ~ь gulbis

лебяжий gulbju -лев lauva левизна kreisums левкой lefkoja

левша ķeiris

левый kreisb легальность legālītāte лёг к и ie plaušas, ~я viegls

легко viegli, ~вёрно vieglprātīgi, ~вбй vieglais (auto), ~мысленно vieglprātīgi, ~мыслие vieglprātība лёгкость vieglums лёгочный plaušu -легчайший vieglākais легче vieglāk лёд ledus

лед\енётъ apledot, sasalt, sastingt, ~енёц cukura konfektes, ~ник šļūdonis ледник ledus pagrabs Лед\овый океан Ledus okeāns, ~окол ledlauzis, ~оход ledus iešana, ~яной ledus -лѣжа guļus, gulēdams леж\ат (viņi) guļ, ~ать gulēt, atrasties, ~ачий gulošs, ~йшь (tu) gulī, ~жУ guļu лезвее, лезвие asmens лез\тъ kāpt, līst (волосы mati),

izkrist, ~у kārju, lienu лейка lejamkanna лекар\ctbo zāles (medicīnā), ~ь

ārsts лемех lemesis лён līnī лён\йво slinki

лён\йтъся slinkot, ~ость slinkums, ~тяй slīņķis, slinkums, ~юсь Hi лениться ленин\йзм ļeņinisms, ~ский

ļeņinistisks, Ļeņina -лента lente лёнь slinkums лент\ий slīņķis

лепесток ziedlapiņa

леп\ет šļupsti, ~етать šļupstēt,

~ёчешь h2, ~ечу' nī лепёшка plācenis

5лепить

66

литературный

леп\ить veidot (skulptūrā); lipināt, ~ка veidošana, ~лю Hi, ~ной veidots лес mežs (tikai viensk.) koki, meži, sastatnes, makšķeres aukla, ~йстый mežains, ~ник mežsargs, ~нйчий mežzinis, ~ной meža-, ~оводство mežkopība, ~озавод kokap-strādāšanas rūpnīca, ~опилка kokzāģētava лестница kārnes лест\но glaimojoši, ~ь glaimi лёт lidojums лета gadi

летательный lidošanas lidot

лет\ётъ lidot (vienā reizē),

~йшь h2 летний vasaras -лётный lidošanas -лето vasara (gads), vasarā летопись chronika летун lidonis, lidoņa лет\чий gaistīgs, lidojošs,

~ка skrejlapa лётчи\к lidotājs, ~ца lidotāja леч\ёбница dziedinātava, slimnīca, ~ёбный dziedniecisks, ~ение dziedināšana, ārstēšana, ~йть dziedēt, dziedināt, ~йтъся ārstēties лечу Hi летётъ lidot un лечить

dziedēt лечь' likties, gulties лещ plaudis, breksis лже- viltus -лжёшь Иг лгать лживость melība ли jautājuma partikula (не брал ли кто книгу vai kas

neņēma grāmatu?)

либо vai, jeb; (кто - либо kaut kas)

ливень lietus gāze ливерная колбаса aknu desa лиж\ешь иг, ~у Hi лизить лизать laizīt лицо seja

ликвидатор likvidātors, ~йро-

вать likvidēt ликование gaviles лиловый mēļš лимон citrons линёванный līnijots линёй\ка līneāls, līnijdroška, ~ный līnijas - (линейные мё-ры gažuma mēri) линкор saīs. линейный корабль līnijas kuģis линб\анный līnijots, ~агь lī-nijot

лин\ючий kas viegli plūk, met ādu vai spalvu, ~ять plūkt, zaudēt krāsu, mainīt ādu, mest spalvu липа liepa

лип\ко līpīgi, ~нуть līpt

лирически liriski

лис\а lapsa, lapsas -,

~йца lapsa лист lapa, loksne, ~аж lokšņu skaits, ~Bā larojums, ~вен-ница laregle, ~венный laru -, ~овка skrejlapa («lapiņa»), ~овой laru - (листовое железо skārds), ~опад lapkritis Литва Lietuva

литѣй\ная lietuve, ~щик lējējs

литературный literārs, literatūras -литовец

67

лужайка

литб\ец lietuvietis, lietuvīb, ~ка lietuviete, ~ский lietuviešu -, Lietuvos литой liets

лить liet, ~ся tecēt, plūst литьѣ lējums, liešana лиф, ~чик ņieburs лихич važonis ar emalku pajūgu, brammanis
лихо braši

лихорад \ит krata drudzis, ~ка

drudzis, ~очно drudžaini лиц\евбй, priekšpuses, sejas, ~емѣр liekulis, ~емѣрно liekulīgi, seja, persona;
priekšpuse личина maska личинка kāpurs личн\ый personīgs, personīgi, ~ость personība лишай ķērpis, ēde
лишать atņemt

лиш\ение zaudēšana, atņemšana, trūkums, ~йтъ* atņemt, ~йтъся' pazeudēt, ~ний lieks лишь tikai, tikko лоб
piere, ~овой pieres -лов ķeršana, ķēriens, ~ѣц mednieks, ~йтъ ķert, medīt; saķert; pieķert; notvert ловко veikli
ловлю Hi ловить medīt лов\ля ķeršana, ~шка lamatas, slazdi логический loģisks логовище, логово ala,
midzenis лод\ка laiva, ~ очник laiviniek

лодыр\ничать slinkot, sLiņ-

ķis, slaists ложе gulta, gultne ложечка karotīte

ложиться likties, gulties ложка karote ложно nepatiesi ложусь eju gultā, liekos, gulstos ложь meli

лоза atvases, tievi augu dzinumi; kārkls, vītols локон sproga, matu cirta локоть elkonis; olekts лом laužnis,
~анный laužts, ^āTb laužt, ~ит sār kauli, locekļi, ~йтъся iebrukt, laužties, ~ка laušana, ārdīšana, ~кий trausls,
~овой vezuma (zīrgs), (ломовой извозчик smagais ormanis), ~ora kaulu sāpes

ломоть rieciens, rika, šķēle ломтик rīciņa, šķēlīte лопаи lapi lopата lāpsta

лоп\аться, ~нуть' plīst, pārsprāgt лолз\х dadzis лоск spīdums лоскут lupata, skranda лосось lasis лось
piatradzis лотбк ielas pārdevēja galdiņš лоханка mazgājamā bļoda лохматый pinkains лохмотья skrandas
лошад\ѣнка zirģelis, ~йный zirga -

лошадь zīrgs луг pļava

лудй\ть aralvot, ~льщик alvotājs лужа peļķe лужайка pļaviņa

5*лужѣный

68

малочисленный

луж\ѣный aralvots, Hi лудить

лук eīpols, ļaujamais stops лук&во ar viltu, šķelmīgi луковйца sīpols лукошко sētuve лун\а mēness, ~ный
mēness -луч stars

лучше labāk, ~ий labāks лыж\а slēpe, ~ник slēpotājs,

~ный slēpju -лыко lūks

лыс\еть dabūt galvas plikumu, ~ина galvas plikums, ~ый plikgalvis

львй\ный lauvas -, ~ца lauvu māte

льгот\а atvieglojums, ~ный atvieglots льдина ledus gabals льн\оводство linkorība, ~яной linu

лѣст\ец glaimotāje, lišķis, ~иво lišķīgi, ~ить glaimot лѣшь lej, ~лью Hi лить liet любезно laipni, ~сть laipnība
любйм\ец mīlulis, ~ица mīlule,

~ый iemīļotais -любитель mīlētājs, amatieris, diletants, ~ский diletantu -любить mīlēt любо patīkami

любоваться ar prieku noskatīties

любовник mīļākais любовный mīlestības -любовь mīla, mīlestība любознательный ziņkārīgs люббй ikkatrs,
jebkuŗš любопытно interestingi ЛЮбу\еШЬСЯ H2, ~ЮСЬ Hi любоваться

любящий pilns mīlestības, mīlēdams

люд\и ļaudis, ~ный ļaužu pilns, ~ской cilvēku -, ļaužu -лютеранин luterānie лютик gundega люто nežēlīgi,
bargi ляг gulies! ~те gulieties! ляг\ать, ~нуть spārdīt, spert лягушка varde

ляжешь бi лечь likties, gulties

М

мавр maurs (moris) магазин magazīna, veikals магометанин muhamedānis маз\ать triept, ziest, smērēt,

triepums, ~ок otas vilciens мазь ziede май maije майор majors майский maija -мак magone

мак\йт, ~н\$ть mērcēt, iemērk

максимально maksimāli макушка galvvidus, virsotne мал\ейший vismazākais, niecīgākais, ~енький mazs
малина avenes

мало maz, ~кровие mazasinība, ~лётный mazgadīgs, ~ -маль-ски cik necik; kaut cik, ~ -по-малу pamazām
малорослый maza auguma малоросс ukrainietis, ~ййский

Ukrainas -малость sīkums, nieks малочисленный skaitā maze лужёный

68

малочисленный

луж\ёный apalvots, Hi лудить

лук eīpols, ļaujamais stops лук&во ar viltu, šķelmīgi луковйца sīpols лукошко sētuve лун\а mēness, ~ный
mēness -луч stars

лучше labāk, ~ий labāks лыж\а slēpe, ~ник slēpotājs,

~ный slēpju -лыко lūks

лыс\ёт dabūt galvas plikumu, ~ина galvas plikums, ~ый plikgalvis

львй\ный lauvas -, ~ца lauvu māte

льгот\а atvieglojums, ~ный atvieglots льдина ledus gabals льн\оводство linkorība, ~яной linu

лѣст\ец glaimotāje, lišķis, ~иво lišķīgi, ~ить glaimot лѣшь lej, ~лью Hi лить liet любезно laipni, ~сть laipnība
любйм\ец mīlulis, ~ица mīlule,

~ый iemīļotais -любитель mīlētājs, amatieris, diletants, ~ский diletantu -любить mīlēt любо patīkami

любоваться ar prieku noskatīties

любовник mīļākais любовный mīlestības -любовь mīla, mīlestība любознательный ziņkārīgs люббй ikkatrs,
jebkuŗš любопытно interestingi ЛЮбу\еШЬСЯ H2, ~ЮСЬ Hi любоваться

любящий pilns mīlestības, mīlēdams

люд\и ļaudis, ~ный ļaužu pilns, ~ской cilvēku -, ļaužu -лютеранин luterānie лютик gundega люто nežēlīgi,
bargi ляг gulies! ~те gulieties! ляг\ать, ~нуть spārdīt, spert лягушка varde

ляжешь бi лечь likties, gulties

М

мавр maurs (moris) магазин magazīna, veikals магометанин muhamedānis маз\ать triept, ziest, smērēt, triepums, ~ок otas vilciens мазь ziede май maije майор majors майский maija -мак magone

мак\ить, ~н\$ть mērcēt, iemērk

максимально maksimāli макушка galvvidus, virsotne мал\ейший vismazākais,niecīgākais, ~енький mazs малина avenes

мало maz, ~кровие mazasinība, ~лётный mazgadīgs, ~ -маль-ски cik necik; kaut cik, ~ -по-малу pamazām малорослый maza auguma малоросс ukrainietis, ~ййский

Ukrainas -малость sīkums, nieks малочисленный skaitā mazemalый

69

мельком

малый mazs; puisis

малыш knēvelis

мальч\ик zēns, puika, puisēns,

~йшка puika, puisēns малютка mazs bērns маляр krāsotājs мама māmuļa мамонт mamuts манить māt, vilcināt марать notriepт марин\овать marinēt маркс\изм marksisms, мистический marksistisks март marts мартышка mērkaķis маскировать maskēt масленица vastlāvis масл\о sviests, eļļa, ~янийстый eļļains, ~нный sviesta -, eļļas -

массовик darbinieks masās массовый masu

мастер meistar, ~ить pagatavot, ~ская darbnīca, ~ство meistarība масштаб mērogs математический matēmatisks материализм materiālisms, ~яст materiālists, мистический materiālistisks материк kontinents материнский mātes -материя viela, drāna матовый blāvs матрос matrozis матушка māmuliņa мать mātē мах . . . одним махом acumirkli;

дать мйху iecirsties мах\ить, ~н\$ть* māt, vēdināt махровый kupls

мачеха pamāte мачта masts машинально mašināli машиностроительный mašīnbūves -маяк bāka

маятник pendelis, svārsteklis маяться nopūlēties мгла migla

мгновён\ие acumirklis, brīdis,

~яо acumirkli мёд medus

медвед\йца lāču mātē, ~ь lācis

медвежонок lācēns медл\енно lēni, ~йтельны< gauss, ~ить vilcināties, kavēties

медный vara -медовый medus -медь varš межа eža

междометие interjekcija, sajutumu skaņa

междоусобие iekšēji nemieri vai kari

между starp (ā), ~горбдный starppilsētu -, ~народный starptautisks межевать mērīt, norobežot мел krīts

мелешь н2 молоть malt мелё\ть aizsērēt, ~ег Нз мел\кий sekls, sīks, точность sīkumainība, ~ очный sīkumains, ~очь sīkumi, sīknauda мель sēklis, sēre мелю maļu

мельк\ать, —н\$ть* pazibēt, pamirdzēt

мельком steigšus, pavirši, tikai pieminot мельник

70

миленький

мельни\к dzirnavnieks, melderis, sudmalas, dzirnavas, ~чиха dzirnavniece мена maiņa менее, меньше mazāk
меньшевизм meņševisms, ~йк

meņševiks меньшеи\й mazāks, ~нство mazākums

меню ēdienu karte менб manis, mani менять (iz)mainīt мера mērs

мерещиться neskaidri parādīties

мерз пм мёрзнуть salt мерзко riebīgi мёрзла пж мёрзнуть salt мерзлота sasalusi augsna, sasalums

мерз\лый sasalis, ~нуть (sa)-salt

мерзость neģēlība мерить mēīt мерка mērs, mēraukla мерно ritmiski

мероприятие ģisība, pasākums,

līdzeklis, priekšrūpes, soļi мертвец mironis мёртвый miris, nedzīvs мерца\ние mirdzēšana, ~гь mirdzēt

месить mīcīt, maisīt местами šur un tur, (vietvietām

местечко vietīņa; miestīņš мести elaucīt

месткбм saīs. местный комитет vietējā komiteja местность apvidus местный vietējs

место vieta, ~жительство dzīves vieta, ~имение vietniekvārds, ~ пребывание uzturēšanās vieta, ~рождение dzimšanas vieta мечь atriebība

меся\ц mēness; mēnesis, ~ч-ный mēness -; mēneša -метать mest, svaidīt метёлка slotiņa, skara метель
sniegputenis мет\ить iezīmēt; mērķēt, ~ка iezīme, ~ко pēc laba acumēra, veikli

метёшь n2, Hi мести slaucīt

мех kažokāda, ~й plēšas; ādas maiss, ~овой kažokādas -механизировать mechanizēt меч zobens

мечта (pomoda) sapnis, стельно sapņaini, ~гь sapņot мечешь H2 метить, мечу hi метить; меч^ Hi мет&ть
мешать maisīt, jaukt; samainīt, traucēt, ~ся iejaukties, prātā sajukt

мешкать kavēties, vilcināties мешковато neveikli, maisvei-dīgi^

мешок maiss

мешу Hi месить mīcīt, jaukt меш\анйн sīkpiļsonis, mazpil-sonis, ~ане eīkpiļsoņi, mazpil-soņi, ~анство
mīetpiļsonība миг acumirklis миг\бть, ~нУть' mīrkšķināt мигом acumirklī, tūliņ мизйнец mazais pirkstiņš
мил\енький mīļš, ~о mīļi, patīkami, ~овидный piemīļis, ~осёрдие žēlsirdība милитаризировать

71

молния

милитаризировать militārizēt милиционер milicis миллион miljons милостыня ubaga dāvana милый mīļš,
patīkams миля jūdze

мимо gažām, ~ездом gažām braucot, ~ходом gažām ejot, starp citu мина mīna; vaibsts минимально minimāli
министерство ministrija миновать aiziet gažām минога nēģis

миноимёт mīnumetēja, ~носец mīnu kuģis минувшее pagātne минуло pagāja

мир pasaule; miers, ~йть samierināt, ~йтся samierināties, ~но mierīgi, ~овая izlīgums, ~овозрēние pasaules
uzskats, ~овой miera -, mīertiesnesis; pasaules, ~олюбйво mīermīļģi миска bļoda митинг mītiņš миф mīts

мишень mērķis мишура vizuļi

младенец mazbērns, ~ческий bērnu -, bērnišķīgs младший jaunākais млекопитающие zīdītāji млечный путь piena ceļš мне man

мнение domas, ieskats мнѣшь иг мять mīcīt мни\мый šķietams, ~тельный aizdomīgs, kas neuzticas; ~гь domāt; ~ться iedomāties

многие daudzi

много daudz, ~е daudz kas, ~кратно daudzkārt, bieži, ~лётный ilga mūža, ~люд-ный bieži apdzīvots, kur daudz cilvēku, ~сторонне daudzpusīgi, ~точие daudzpunktSj ~чйсленный lielā skaitā, ~у-важаемый ļoti cienījams множественное число daudzskaitlis, ~жество liels daudzums, ~жить reizināt, vairot мной, мною ar mani мну Hi мять mīcīt мобилизовать mobilizēt могила kaps Mor\$ varu

могу\чий varens, spēcīgs,

~щественный varens, stiprs модный modes моё mans

моешь Иг мыть mazgāt может быть var būt, varbūt можешь (tu) vari можжевельник kadiķis можно var мозг smadzenes мозол\истый tulznains, varžacs, tulzna мой mans; mazgā! мок пм, ~ла пж мокнуть мокнуть (sa)mirkt мокрота krēpas

мокр] ото slapjums, mitrums, ~ый slapjš, mitrs мол ostas dambis; partikula ar atstāstāmās izteiksmes nozīmi: он, мол, придёт viņš nāksot молва baumas

мол\йтва lūgšana, ~игь lūgties молния zibensмолодёжь

72

мочить

молод\ёжь jaunatne, ~ёть kļūt jaunākam, ~ёц malacis, ~няк jauns mežs, jauni lopi, ~бй jauns молодость jaunība молодчина malacis моложавый jauns izskatā моложе jaunāk(s) молоко piens, ~сoc piena puika

молот veseris

молотй\лка kuļmašīna, ~ть kult

молот\обоёц kalēja palīgs,

~бк āmurs молбть malt, ~ба kuļšana молбчн\ая piena veikale, ~ый piena -

молч\а klusēdams, ~аливо nerunīgi, ~(иние klusēšana, ~йть klusēt, ~йшь На, ~у Hi моль kode(s) моментально momentā монастырь klosteris монарх\ия monarchija, ~йсг monarchists

мона\х mūks, ~хиня, ~шенка mūķene монёта naudas gabals монистический monistisks монополи\зйровать monopolizēt, ~стический monopolistisks

монтировать montēt монументальный monumentāls МОПР saīs. Международная организация помощи борцам революции Starptautiskā revolūcijas cīnītāju palīdzības organizācija мор epidēmija

мораль morāle, ~ный morāls морг\ать, ~нуть' mirkšķināt морда purns

море jūra, ~плавание, сходство jūrniecība морковь burkāns мороженое saldējums мороз sals, saltums, ~ит, ~но salst

моросйт līst sīks lietus морочить krāpt, izjokot морошка lācenes морской jūras -

морщ\йна krunka, grumba, ~инистый grumbains, ~йть sakrunkāt, saviebt (ģīmi), ~иться sakrunkāties, saviebties; sakrokāties Мор&К jūrnieke москательный drogu -Москв\а Maskava, ~йч maskavietis, ~йчка maskaviete московский Maskavas -, maskaviešu -

mqct tilts, ~ик tiltiņš, ~йгь brupēt, ~кй laipa, ~овая bruģis мот izšķērdīgs cilvēks мотать tīt, kratīt (galvu) moto

к ritulis, kamols моторный motora, ~лая лоц-ка motorlaiva

моты\га kaplis, ~жить kaplēt мотылёк tauriņš мох sūna

мохнбтый pinkains

моча urīns

мочалка lūku vīšķis

мочало lūki

мочевой пузырь pūslis

моч\ить mērcēt, ~иться urīnētмочь

73

мышьяк

мочь varēt, spēt; jauda мошённик blēdis мошка knislis, ~ра knišli мошёный bruģēts мош\ность spēks, jauda, ~ный spēcīgs, spēks, varenība мою Hi мыть mazgāt моя mana мрак tumsa мракобёс tumsonis мрамор marmors мрачно drūmi мститель atriebējs мсти\тельный atriebīgs, ~ть

atriebties, ~шь n2 МТС eaīs. Машинно-тракторная станция Mašīnu un traktoru etacija

мудр\енб grūti, ~ёный sarežģīts, gudrs, ~ёц gudrinieks, ~ить gudrot, ~ость gudrība, ~ый gudrs муж vīrs, ~ать tapt par vīrieti, ~аться saņemt dūšu, ~ествен-НО vīrišķīgi, ~ество vīrišķība мужик zemnieks муж\ской vīriešu - , ~чйна vīrietis

музей muzejs музыкальный mūzikāls мука mokas мука milti мукомол malējs мундштук iemutnis мурав\ёй ekudra, ~ёйник skudru pūznis, ~ыйный skudru -

мурашки skudras; tirpas

му рлы\кать ņurtāt, —чешь нг

мусор gruži, ~ный atkritumu -мутит nelaba dūša

мут\ить duļķot, jaukt, ~йтсья, ~нёт duļķoties, ~ный duļķains

муть duļķes муфта uzmaiva, uzgocis мух\а muša, ~омбр mušmire муч\ёние mokas, ~еник moseklis, ~йтель mocītājs, тельно mocoši, ~игь mocīt мучн\йстый miltains, miltiem līdzīgs, ~бй miltu -мучу Hi мучить mocīt мушка mušiņa; grauds (šautenei)

муштр\а dīdīšana, dresūra, ковать dīdīt, dresēt мч\аться joņot, drāzties,

~ ишь ея нг, ~усь Hi мшистый sūnains мщение atriebība мщу Hi мстить atriebties мы mēs

мыл\ить ziepēt, ziepes,

~оварёние ziepju vāģīšana, ~ьный ziepju -мыс zemesrags

мысл\енно domās, ~йтель domātājs, ~ить domāt, ~ь doma, ~ящий saprātīgs, domājošs мыть mazgāt, mazgāšana,

~ся mazgāties мыча\ние maušana, ~ть maut мышеловка peļu slazds мышечный muskuļu -мышйный pelee, peļu -мышлёние domāšana мышонок pelēns мышца muskulis мышь pele

летучая мышь sīkspārni® мышьяк arsēnsмягко

74

навзничь

мягко mīksti, maigi, ~ сердечно labsirdīgi, ~сгь mīkstums, lēnība мягче mīkstāk мякина pelavas мяк\ишь

(maizes) mīkstums, нцуть mērkt, mīrkt, ~отъ mīksme

мямл\ить vilcināt; murmuļot,

~я murmulis мяс\йстый gaļains, ~ная gaļas (veikals), ~ник miesnieks, ~нбй gaļas -, ~о gaļa ~ор\$бка gaļas mašīna мята mētra

мятеж dumpis, ~ник dumpinieks, ~нын dumpja nemierīgs

мятный metru -мять mīcīt, spaidīt, (linus) mīstīt, нея minstināties мя\$ка\нье ņaudēšana, ~7Ь ņaudēt

мяч, ~ик bumba (spēļu, rotaļu)

Н

на uz (на крыше uz jumta, на пол uz grīdu), pie (на стене pie sienas), par (на год моложе par vienu gadu jaunāks, на бедУ par nelaimi), tulkojams arī ar lokātīvu (на улице ielā, на уроке etundā, на десять рублей 10 rubļu kopsummā, на пароходе tvaikonī) на! ņem!

набат trauksmes zvans набег uzbrukums набело tīri

набережная piekraste

набер\ёшь б2, бй набрйть набивать piebāzt набирать salasīt; salikt (spiestuvē)

набить' piebāzt, piepildīt наблюдатель novērotājs, нательный novērošanas -, uzmanīgs, ~ать (no)vērot, ~ение novērojums, novērošana; uzraudzība

набок, н\$ uz sāniem набор iesaukums; salikums; komplekts; ~щик burtlicis набрать' salasīt, pieņemt, salikt (burtus), нея' salasīties, нея' смелости iedrošināties набросать' samest, skicēt набросить' uzmet, нея uzbrukt

набросок uzmetums, skice наб\ухать, пухнуть' piebriest, pierietēt

набь\ёшь б2, ню бй набить навал\ивать, нйть' uzgāzt, uzkraut

наведаться' армеклēt навед\ёшь б2, бй навести наведываться армеклēt навёк(и) uz visu mūžu навёрно droši vien, laikam навяняка katrā ziņā, pilnīgi droši

навёрх uz augšu, н\$ augšā навёс pojume навёсить' uzkārt навести' uzvest, ievirzīt; (на мысль likt domāt, исправки sameklēt uzzinās) наве\стйть' армеклēt, нстйшь б2, навещу бй навестйть навзничь uz muguru мягко

74

навзничь

мягко mīksti, maigi, ~ сердечно labsirdīgi, ~сгь mīkstums, lēnība мягче mīkstāk мякина pelavas мяк\ишь (maizes) mīkstums, нцуть mērkt, mīrkt, ~отъ mīksme

мямл\ить vilcināt; murmuļot,

~я murmulis мяс\йстый gaļains, ~ная gaļas (veikals), ~ник miesnieks, ~нбй gaļas -, ~о gaļa ~ор\$бка gaļas mašīna мята mētra

мятеж dumpis, ~ник dumpinieks, ~нын dumpja nemierīgs

мятный metru -мять mīcīt, spaidīt, (linus) mīstīt, нея minstināties мя\$ка\нье ņaudēšana, ~7Ь ņaudēt

мяч, ~ик bumba (spēļu, rotaļu)

Н

на uz (на крыше uz jumta, на пол uz grīdu), pie (на стене pie sienas), par (на год моложе par vienu gadu jaunāks, на бедУ par nelaimi), tulkojams arī ar lokātīvu (на улице ielā, на уроке etundā, на десять рублей 10 rubļu kopsummā, на пароходе tvaikonī) на! ņem!

набат trauksmes zvans набег uzbrukums набело tīri

набережная piekraste

набер\ёшь 62, би набрйть набивать piebāzt набирать salasīt; salikt (spiestuvē)

набить' piebāzt, piepildīt наблюдатель novērotājs, натальный novērošanas -, uzmanīgs, ~ать (no)vērot, ~ение novērojums, novērošana; uzraudzība

набок, н\$ uz sāniem набор iesaukums; salikums; komplekts; ~щик burtlicis набрать' salasīt, pieņemt, salikt (burtus), нея' salasīties, нея' смелости iedrošināties набросать' samest, skicēt набросить' uzmet, нея uzbrukt

набросок uzmetums, skice наб\ухать, пухнуть' piebriest, pierietēt

набь\ёшь 62, ню би набить навал\ивать, нйть' uzgāzt, uzkraut

наведаться' armeklēt навед\ёшь 62, би навести наведываться armeklēt навёк(и) uz visu mūžu навёрно droši vien, laikam навяняка katrā ziņā, pilnīgi droši

навёрх uz augšu, н\$ augšā навёс pojume навёсить' uzkārt навести' uzvest, ievirzīt; (на мысль likt domāt, нсправки sameklēt uzzinās) наве\стйть' armeklēt, нстйшь 62, наведу би навестйть навзничь uz mugurpaka navzryd плакать

75

надо

навзрыд плакать skaļi gaudāt нависать, ~йенуть' karāties virsū

наводит — навести' наводн\ёние plūdi, ~Ать, йть'

pārplūdināt, pārpildīt навоз mēsli

наволо(ч)ка spilvendrāna навряд ли aršaubāmi навсегда uz visiem laikiem навстречу pretim навыворот ačgārni навык paradums, iemanīšanās навькат ... глаза навькат izspiedušās acis навьпуск virs zābakiem нав&ж\ёшь 62, би навязйть* навяз\ать', навязывать uzspiest, ~аться', навязываться uzbāzties, uzmākties навязчиво uzmācīgi нагайка pīpka нагибаться locīties нагишом pavisam plīks нагло bezkaunīgi, ~сть bezkaunība

наглухо pavisam cieši нагл\ядеться pietiekoši noskatīties, ~йдно uzskatāmi, вяжусь би наглядеться нагнать panākt; izsaukt (garlaicību)

нагнёшься 62 нагнуться* нагноение rūžņojums нагнуть би нагнуться* нагнуть' locīt, ~ся* pieliekties наговор aprunāšana наговорить daudz teikt, apmelot

нагбй plīks

наголо izņemts no maksts

на-голову pilnīgi нагоню би нагнать* нагоняй brāziens нагоро\дйть' sakraut, blēņas runāt, би

наготове gatavībā награ\да balva, ~дйть, ~ждать arbalvot, ~ждёние arbalvojums, би награ-

дйть*

нагр\евать, ~ёт' sasildīt нагромождать, ~здйть' sakraut, ~зжу би нагрубить earunāt rupjības нагрудный krūšu -нагрузка slodze, uzkrava нагрузйть' sakraut нагуляться izstaigāties над par, pār, pie надвигать, ~йнуть' uzmaukt, uz virzīt

надвое uz divām daļām надгробный kara над\евйть, ~ёт' uzģērbt над\ёжда cerība, ~ёжно droši надёл piešķirtais zemes gabals надёлат' izdarīt надёлйть', ~йть piešķirt надён\ёшь 62, ~у 61 надёт* надёт' uzģērbt надёяться cerēt надз\иратель uzraugs, ~ирать uzraudzīt, ~бр uzraudzība надлежащий pienācīgs, ~йт pienākas надломанный aizlauzts надменно lepni; uzpūtīgi на-днях nesen, tuvākās dienās надо, ~бно vajag,

накануне

надо\едание apnikšana, ~едать apnikt, ~едим Бi, ~едите Бг надоесть', ~едливый apnicīgs, ~есть' apnikt надой izslaukums надолго uz ilgu laiku надорваться pārpuļēties, pārstiepties

надо\$м\ить ietekmēt, iedvesmot, ~лю бi

надп\исать uzrakstīt, ~ись uzraksts, ~йшешь б2, бi надругательство ģirgāšanās,

~ься ģirgāties надсм\атривать uzraudzīt,

~бтрщик uzgaus надстройка virsbūve надувательство krāpšana надувать, надуть' piekrāpt, uzpūst, ~ься sadusmotīe, uz-pūsties

наед\аться paēst наедине vienatnē наед\йтесь Бг, ~ятся Б3 наесться

наездник jātnieks наём ģre; nolīgums, ~ник algotnis, ~ный ģrēts, ģrējams наесться' paēst

наехать' uzbraukt, sanākt kuplā skaitā нажать' uzspiest нажива peļņa, ~агь pelnīt; iemantot; ~ать(ся) iedzīvoties нажим spiediens, ~ать spiest нажать(ся)' — наживать } ея) нажм\ёшь б2, ~у бi нажать* назад atpakaļ, ierakaļ назва\ние nosaukums, ~гь* nosaukt наземь gar zemi, zemē

назидательный pamācošs назлб par spīti

назн\ачать nozīmēt, iecelt, noteikt, ~ачёние iecelšana, uzdevums, ~йчить' — назначать назовёт nosauks назбйлив\о uzbāzīgi, ~ость uzbāzība назревать nobriest, nogatavoties

называемый... так называемый tā saucamais, ~ть nosaukt, ~ться saukties наибл\еe visvairāk, ~ьший vislielākais найвно naivi наивысший visaugstākais наизнанку uz kreiso pusi, otrādi наизусть no galvas наилучший vislabākais наимёнее vismazāk наименование nosaukums, ~овать nosaukt, 'ешь б2, ~ую бi наимёньший vismazākais наискбс\ь, ~<5/r šķērsām iepretī найденный atrasts найдёныш atradenie найд\ёшь б2 найти наймит algotnis найти' atrast, ~сь* atrasties накаж\ешь б2, бi наказать* наказ priekšraksts, nogādājums наказа \ние sodīšana, sods, ~ть', накйзывать sodīt, uzdot, piekodināt

накал\ённый kvēlojošs, ~бть, накаливать, ~йть' karsēt

накануне priekšvakarā, ģirmsнакапливать

нападать

накйпливать uzkrāt нак\ачать', ~йчивать ģiepumpēt

накинуть' zmet, uzģērbt,

~ся* uzbrukt накуп\ать, ~ётъ' veidot nosmelta es, sakrāties, no-smeltnes накладывать uzkraut, uzlikt, ~адная pavadzīme, ~адные расходы virsizdebumi, pieskaitāmie izdevumi

наклон slīpums, nogāze, ~ёние izteiksme (gramatikā), ~ить' (pa)liekt, ~иться' (pa)liekties, ~ность tieksme, ~ный slīps наковальня lakta наконёц beidzot наконёчник uzgalis накопить uzkrāt накоплёние uzkrāšana, uzkrājums

накормить pabarot накрб\ешь б2, ~ю бi накрыть* накр\ывать, ~ыть* (ap)klāt, apsegt; pieģert налй\дить', ~живать nokārtot, ~жу бi

налево pa kreisi налегать piespiesties, uzgulties налегкё bez nastas, viegli apģērbts

нал\езать, ~ёзть* uzlīst нал\ёт uzlidojums, uzbrukums, ~етать, ~етётъ* uzlidot; uzbrukt налечу бi налететь налечь' sk. налег&ть нал\ивать, ~йть* ieliet,

~иться* piepildīties, nobriest налицо klāt

наличие klātesamība, ~ность, ~ные деньги skaidra nauda, ~ный klātesošs налбг nodoklis

наложенный ar pēsmaksu, uzlikts, ~ять* sk. накладывать

нальёшь б2, ~ю б1 налить* наля\гу б1(~жешь б2 налечь* нам mums

намёдни šinīs dienās, nesen нам\ёк mājiens, ~ екать, ~екнуть* dot mājienu нам\ереваться gribēt, taisīties, arņemties, ~ёрение nodoms, arņemšanās наместник vietnieks нам\ётить', ~ечать būt nodomājis, izvēlēti нами Т мы mēs намокать, ~окнуть* piemirkt намол samalums, ~ачивать,

~отить*, ~оть* piemalt намордник uzpuņis намочить saslapināt нанесёшь б2 нанести* нанести' sanest, sadēt, ~поражение sakaut, нанесу sa-nesīšu

нанизать', ~йзывать savērt наниматель īrnieks, salīdzējs,

~имать īrēt, salīgt (darbā) нанос sanesums, ~ный sanesuma -нанять īrēt, salīgt darbā наоборот otrādi, ačgārni наобум nepārdomājot наотпрёз galīgi, noteikti набшупь taustīdams нап\адать uzbrukt, ~адёние uzbrukums, ~адки pārmetumi, ~адёшь б2, ~адУ б1 напйстьнапасть

78 Народный комиссариат

напасть' uzbrukt напахать uzart напев melodija напевать dziedāt наперебой viens par otru наперегонки skriedamies наперед jau iepriekš, uz priekšu наперекор par spīti наперебез šķērsām наперерыв viens otru pārtraukdams

напереть' uzspiesties наперечёт bez izņēmuma напёрсток uzpirkstenis напиваться piedzerties, padzerties напильник vīle (instruments) напирать uzspiest, uzsvērt написать uzrakstīt напйт\ок dzēriens, ~ься' piedzerties, padzerties наплевать uzspļaut наплёчный uz pleca nēsājams наплыв uzplūdums наповал no viena trieciena напоить' padzirdīt напоказ izrādīšanai наполненный piepildīts, ~ить',

~ять piepildīt наполовину uz pusī напоминание atgādinājums, atgādināšana, ~ть atgādināt напмн\ить' atgādināt, ~ю б1 напор spiediens, ~истый neatlaidīgs напоследок pašās beigās напав\ить' virzīt, vērst, ~лё-ние virziens, ~л/о б1 напавить, ~лять — напавить* напаво pa labi

напрасн\о velīgi, ~ый velīgs напрёшь б2 напереть* напрімёр piemēram напрокат īrēts напролом ar varu напротив iepretī, gluži otrādi напр^ б1 напереть* напруг Пм напрячь нап\рягать sasprindzināt, ~я-жёние spraigums; sasprindzinājums, saspīlējums, ~яжённо sasprindzināti, ~нч' sasprindzināt напугать izbiedēt напус\кать ielaist; (~на себя izlikties), ~тйть' ielaist напутать' kļūdīties напушу б1 напустить* валь\ёшься б2, ~юсь б1 на-

пгйться* напавнё vienādi ar -напасхват ātri izķērot напв\ать' saplūkt напёчие izloksne; apstākļa

vārds нарисовать uzzīmēt нарицательное имя sugas vārds Нарком saīs. Народный комиссар Tautas komisārs, ~ат Tautas komisāriāts народ tauta народность tautība нарбдник narodņiks Нарбдный комиссариат Авиа-цибной промышленности Aviācijas rūpniecības Tautas komisāriāts

~ ~ Боеприпасов Munīcijas Т. К.

~ ~ Внешней торговли Arējās tirdzniecības Т. К. Народный комиссариат 79 Народный комиссариат

~ ~ Внутренних дел Iekšlietu Т. К.

~ ~ Воённо - Морского флота Kaņa jūras flotes Т. К.

~ ~ Вооружёния Bruņošanās Т. К.

~ ~ Государственного контроля Valsts kontroles Т. К.

~ ~ Государственной безопасности Valets drošības Т. К.

~ ~ Заготовок Sagādes Т. К.
 ~ ~ Здравосохранения Veselības aizsardzības Т. К.
 ~ ~ Земледелия Zemkopības Т. К.
 ~ ~ Зерновых и Животноводческих совхозов Graudkopības un lopkopības padomju saimniecību Т. К.
 ~ ~ Иностранных дел Ārlietu Т. К.
 ~ ~ Коммунального хозяйства Komūnālās saimniecības Т. К.
 ~ ~ Легкой промышленности Vieglās rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Лесной промышленности Mežu rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Местной промышленности Vietējās rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Морского флота Jūras flotes Т. К.
 ~ ~ Мясной и Молочной промышленности Gaļas un piena rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Оборбны Aizsardzības Т. К.,
 ~ ~ Нефтяной промышленности Naftas rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Общего машиностроения Vispārējās mašīnbūvniecības Т. К.
 Пищевбй промышленности Pārtikas rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Промышленности строй-тельных материалов Būvmateriālu rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Просвещения Izglītības Т. К.
 ~ ~ Путёй сообщён и я Satiksmes ceļu Т. К.
 ~ ~ Речного флота Upju flotes Т. К.
 ~ ~ Рыбной промышленности Zivju rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Связи Sakaru Т. К.
 ~ ~ Социального обеспёчения Sociālās Nodrošināšanas Т. К.
 ~ ~ Среднего машиностроения Vidējās mašīnbūvniecības Т. К.
 ~ ~ Строительства Celtniecības Т. К.
 ~ ~ Судостроительной промышленности Kuģbūv-niecības rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Текстильной промышленности Tekstilrūpniecības Т. К.
 ~ ~ Топливной промышленности Kurināmo materiālu rūpniecības Т. К.
 ~ ~ Торговли Tirdzniecības Т. К. Народный комиссариат 80

насморк

~ ~ Тяжёлого машиностро-ёния Smagās mašīnbūvniecības Т. К. ~ ~ Угольной промышленности Ogļu rūpniecības Т. К.

~ ~ Финансов Finanču Т. К. ~ ~ Химической промышленности Ķīmiskās rūpniecības Т. К. ~ ~ Целлюлозной и Бумажной промышленности Cellulozas un papīra rūpniecības Т. К. ~ ~ Цветной металлургии Krāsainās metallurģijas Т. К. ~ ~ Чёрной металлургии Melnās metallurģijas Т. К. ~ ~ Электростанций Elektrostaciju Т. К. ~ ~ Электропромышленности Elektorrūpniecības Т. К. ~ ~ Юстиции Tieslietu Tautas

komisāriāts народнохозяйственный tautsaimniecisks

народонаселёние iedzīvotāji нарост uztūkums, pumpра нарочно tīšām нарсуд saīs. народный суд tautas tiesa

нар\$ж\но ārēji, ~ность āriene, ~у uz āru

нар\ушать traucēt, pārkāpt, ~ушēние pārkāpums, душитель pārkāpējs, ~Ушить' traucēt, pārkāpt

нарыв augonis, ~агь pūžņot; saplūkt

нариід tērps, norīkojums, ~йтъ norīkot, pārgērbt, izrotāt,

~йтъся izgreznoties, ~но glīti, grezni

наряда reizē ar, blakus наряжу бi нарядить нас mūsu, mūs наса\дйть*, ~ ж дать apstādīt, iedēsīt, ~ждēние apstādījums, dēsītšana, бi насадить

насѣдка perētāja насекомое kukainis население iedzīvotāji, ~ѣн-ность apdzīvotība, ~ѣнный apdzīvots, ~нтъ, ~йтъ' apdzīvot насѣст lakta

насий\ие varmācība, varas darbs, ~овать izvarot, ~у tikko, ar lielām pūlēm, ~ьно ar varu, ~ьственный varmācīgs насквозь sauri насколько par cik HāCKopo uz ātru roku наскучить gaļlaakot насла\дйться\ ~ждаться baudīt, ~ждēние baudījums, гожусь бi насладиться наслѣд\ник mantnieks, ~овать mantot, ~ственность iedzimtība, ~ство mantojums на смаркуveltīgi, iznīcināšanai

насмeрть nāvīgi на смех par izsmieklу насм\ехаться zoboties, izsmiet, ~ешйть sasmīdināt, ~ѣшка apsmieklis, izsmieklis, ~ѣшливо zobgalīgi, ~еялась пж, ~ейл-ся ям насмеяться* = насмехаться насморк ieenasнасмотрщик

81

начало

насмотрщик uzraugs насолить sasālīt насoc sūknis наспех steigšus настав\ить sastatīt, salikt, pamācīt, ~лēние pamācība, pamācīšana, ~ник audzinātājs, valdītājs настаивать piesātināt; pastāvēt uz kaut ko

настан\eшь 62, ~у 61 настать настать iestāties, nākt настeжь (pavisam) vaļā наст\игать, ~игнуть', ~йчь' panākt

настбй(ка) uzlējums, tinktūra настойчиво neatlaidīgi, ~сгъ neatlaidība

настолько tik (daudz), tādā mērā, par tik насторож\ѣ modri, ~йтъся ausīties

настоял Пм настоять настоять\ельно neatlaidīgi, pastāvēt, palikt (pie sava), ~ься piesūkties, par ilgu stāvēt

настоящее время tagadne,

~ий īsts, tagadējs, šis настрoение garastāvoklis, oma настрб\ить tīrskanot, daudz sabūvēt, sakūdīt, пйтъся noskanoties, нйщик skanotājs наступательный uzbrukuma, п<йтъ, нйтъ' uzbrukt; iestāties; uzmīt, ~лēние uzbrukums, iestāšanās насупить saraukt насыхо pavisam sausi насыщенный dienišķs, ļoti svarīgs

насчѣт attiecoties uz; par нас\ыпать, ~ыпать' uzbērt, piebērt, ~ыплeшь 62, ~ыплю б!

насыпъ uzbērums нас\ытйть', ~ыщать piesātināt, paēdināt, ~ыщēние piesātināšana, paēdināšana, ~ыщен-ный piesātināts, ~ыщу бi натѣк satecējums натиск uzmākšanās, brāzma наткн\ѣшься 62, ~Усь бi наткнуться

наткнуться uzdurties натошак tukšā dūšā натыкаться = наткнуться' натягивать uzvilkt наты\жка pārspīlējums, ~нешъ 62 бi натянуть, ~нуто easpīlēti, ~нутъ' uzvilkt наугад uz labu laimi нау\ка zinātne, ~чйть iemācīt,

~чйться iemācīties нау\чно zinātniski, ~чно-исследовательский zinātniskās pētīšanas, бi научить

наушники, radio klausēkļi наущēние kūdīšana нахал nekaunā, ~ьничать nekaunīgi uzvesties, ~ьно nekaunīgi, ~ьство nekaunība нахлебник uzturamais нахлынуть' ieplūst, negaidot sanākt

нахмури\вать — ~тъ saraukt (pieri)

нах\одить atrast, годиться atrasties, ~бдка atradums, бдчнвый attapīgs национальность tautība начало sākums, princips

бначальник

82

невооружённый

начальник priekšnieks, ~ль-ный sākuma elementār-, pirm-, ~льство priekšniecība, ~тки sākumi начать' iesākt начеку gatavībā начерно uzmetumā начина\ние pasākums, ~ть iesākt, ~ться iesākties, izcelties

нач\инить' pildīt, ~йнка pildījums, ~инять pildīt начисто tīri, pavisam начитанный daudz lasījis начн\ёшь бг, бi начать начсостав sals. начальствующий состав priekšniecība наш mūsu

нашатырный спирт ožmais spirts

нашатырь salmiaks нашествие ielaušanās, iebrukums, invāzija

наш\ивить uzšūt, ~йвка uzšuvums, ~йть' uzšūt, sašūt daudz

наяву nomodā не ne

небезызвестный pazīstams, slavens

Неб\есā И, В небо, ~ёсный debesu -неблаго дбрн\ость nepateicība,

~ый nepateicīgs небо debes(i)s нёбо aukslējas небольшой neliels небосвод debesvelve небоскрёб debesskrāpis неббсь laikam

небрёжно polaidīgi, ~сть polaidība

небывалый nepiedzīvots небылица pasaka, izdomājums неважно nesvarīgi, niesīgi невадлекё netālu невогад, невомок ne prātā неведение nezināšana неведомо nezināms невёжа rupjš cilvēks невёжда nemākulis, neizglītots cilvēks

невёжественный neizglītots невёжливо nepieklājīgi, ~сть nepieklājība

невёрие neticība, šaubas невёрный nepareizs, aplams, nedrošs, neuzticams невероятно neticami невёрующий ateists невосомый bez svара невеста līgava невестка vedekla, svaine невьсть кто diez kas невзбда nedienas невзирая neievērojot невзначай nejauši невзрачный neievērojams невид\анный neredzēts, ~ймка neredzama lieta, ~имо neredzot невинность nevainība, šķīstība невоменяемый pie pilna prāta neesošs невомеру pārmerīgi невод tīkls

невозвратный neatgriezīgs невозмбжн\o neiespējami, ~ый neiespējams

невобльник vergs, ~ьно neviļus

неволя nebrīvība, gūsts невообразимо neiedomājami

невооружённый neapbruņots невопад

83

неизгладимый

невопад nevietā неворедимый nebojāts, neskaits невроз neuroze невотерпёж nepanesami невыгодiа neizdevīgums, ~яо neizdevīgi

невыдержанный neizturēts невыносимо nepanesami невыразимо neizsakāmi негаданно negaidot негде nekur

негодный nederīgs, nelietis негод\ование sašutums, īgnums, ~овать pukoties, ~уешь n2, ~у'ю Hī негодяй nelietis негр nēģeris неграмотный analfabēts недавно nesen недаром ne bez iemesla недёл\ьный nedēļas, ~я nedēļa недоверчивость neuzticēšanās недовольный neapmierināts недогадливый neattapīgs недоедание

badošanās nedozvolētais neatļauts nedоимки parādu atlikums недолго neilgi недолēt nepilnīgs lidojums
недомогание neveselība недомолвка noklusēšana недоразвитый nepilnīgi attīstīts

недоразумение pārpratums недосл\ышать\ ~ушать' labi nesadzirdēt

недосмотр neuzmanība, ~еть перamanīt, nesaskatīt недост\авать trūkt, ~«нег бз недостатъ», ~аток trūkums,
~аточно nepietiekoši, ~ать' trūkt

недостойный necienīgs недоступный nepieejams недосуг nevaļa

недоум\евать nesaprast, apjukt, ~ение nesaprašana, apjukums недоучка nebeigul(is)e, pusiz-glītots

недочёт iztrūkums недруг ienaidnieks недуг slimība недурной diezgan glīts недюжинный neikdienišķs
нежелательный nevēlams нежданный negaidīts нежели nekā (лучше, нежели labāk, nekā) нежилой
neapdzīvojams нежн\ость maigums, ~ный maigs

незабвённый neaizmirstams незабудка neaizmirstulīte независимо neatkarīgi незаконнорождённый ārļaulībā
dzimis

незаконный nelikumīgs незаменимый neatvietoјams незаметный neievērojams незамужняя neprecēta
незачем bez iemesla, nav vērts нездоровиться ... мне нездоровится es neesmu īsti vesels нездоровье
neveselība незнаком ļeц svešinieks, ~ка svešiniece

незнание nezināšana незаслуженный nepelnīts незначительный neievērojams незыблемо nesatricināmi
неизбежно neizbēgami, nenovēršami неизвестный nezināmais неизгладимый neizdzēšams

б*неизлечимый

84

неотлучно

неизлечимый neizdziedējams неизменно negrozāmi, pastāvīgi

неизученный neizpētīts неимение trūkums неимоверно neticami неимуший nemantīgs неисполнимый
neizpildāms неисправно nekārtīgi неиссякаемый neizsmeļams нейстово nesavaldīti, trukumā неистощимый
nepatērējams неисчислимый nesaskaitāms (н)ей р, д, т, п она viņa нейтрально neitrāli некий kāds

некогда nav vaļas; kādreiz некоторый (kaut) kāds некрасивый neskaists некстати nelaikā, nevietā некто kāds

некуда nekur, nav kur некультурно nekultūrāli некурящий nesmēķētājs нелад\но nepareizi, nav labi,

несаекаņas нелегально nelegāli нелепо nejēdzīgi, aplam, ~сть nejēdzība неловкий neveikls нельзя nevar,
nedrīkst нём par viņu, viņā немало ne mazums немедленно nekavējoties неметь tīrpt, tapt mēms нем\ец
vācietis, ~ёцкий vācu -неминуемо nenovēršami немка vāciete немнбг\ие daži, nedaudzi, drusku, maz, drusciņ,
~oe mazums

немб\й mēms, ~ra mēmums

немнбж(еч)ко drusciņ немощь nespēks, neveselība немыслимо neiedomājams, nepielaižams

ненавй\деть ienīst, neieredzēt,

~дишь н2, ~жу Hi ненависть naida ненападение neuzbrukšana ненароком neapzinīgi ненаст\ный lietains, ~е
slapjdraņķis ненасытный nepieēdināms ненужно nevajag необдуманно neapdomīgi необеспеченный
nenodrošināts необитаемый neapdzīvots необозримый nepārskatāms необработанный neapstrādāts
необразованный neizglītots необузданный neapvaldīts необходим I o nepieciešami,

~ость nepieciešamība необъяснимо neizskaidrojami необъятно neaptverami необ\ыкновенно, ~ычайно,
~ычно парarasti, ~ычный парarasts необязательный neobligāto-risks

неограниченный neaprobežots неоднократно daudzkārt неодушевлённый nedzīvs неожиданно negaidot

неопровержимо nenoliedzami неопрйтно neītīgi неопытный bez pieredzes неорганизованный neorganizēts
неоспоримо neapstrīdami неоткуда ne no kurienes неотложный neatliekams
неотлучно nešķīrotiesнеотразимо

85

несравненно

неотразимо neatvairāmi неотъемлемый neatņemams неохбта negribēšana неоценимый nenovērtējams
непередаваемый neatstāstāms непереходный nepārejams непечатно nešķīsti, rupji непобедимый neuzvarams
неповоротливый gauss, neveikls непогода lietains laiks неподалёку tuvumā неподвижный nekustīgs
непокрбный nepadevīgs неполадки nesaskaņas, neveiksmes

неполноценный nepilnvērtīgs непомерно pārmērīgi непорЯдок nekārtība непосёда nemierīgs cilvēks
непосрѣдственн\o tieši, ~ый

tiešs, vienkāršs неправильный nepareize непрбвый kam nav taisnība непрелбжный nepārkāpjams непременно
katrā ziņā непрерывно, неперестанно nepārtraukti

непривычный neparasts неприкосновенность neaizskaramība неприличн\o nepieklājīgi,

неприклājīgs непримирймый nesamierināms неприступный nepieejams, lepns

неприятель ienaidnieks неприятность nepatikšanas непроглядный nesaugredzams непродуктивный neražīgs
непромокаемый ūdensdrošs непростительно nepiedodami непроходимый nesaurejams

непрбчный neizturīgs непрбчь ... я непрочь man nekas nebūtu pretī непрошенный nelūgts
неработоспособный darba nespējīgs

нерабочий nestrādātājs, nestrādājams

неравенство nevienlīdzība неравноправный nelīdztiesīgs неразбериха juseklis неразборчивость nekautrēša-
nās neskaidība неразговорчивый nerunīgs неразлучно nešķīrami неразрешённый neatrisināts неразрывно
nesaraujami неразумие neprātība нервничать nervozēt неровность nelīdzenums, nevienādība нерушимый
nesaraujams неря\ха netīrīgs, nekārtīgs, ~ шли во netīri нѣс riM нести nest несбыточно nepiepildāmi несѣшь
tu nes нести nest нескладно neveikli несклоняемый nedeklinējams, nelokāms

несла viņa nesa п ж нести nest несколько dažī; mazliet неслыханно nedzirdēti несмѣтный neskaitāms
несменяемость neatceļamībd несмотря neskatoties; lai gan несовершеннолѣтний nepilngadīgs

несовершенный nepilnīgs несогласованный nesaskaņots несомнѣнно bez šaubām несравнѣнно
nesalīdzināminестерпимо

86

нитка

нестерпимо neciešami нести nest, dēt, pildīt (amatu),

~сь traukties нестроевбй ārrindnieks несy nesu Hi нести несущественный nesvarīgs несчаст\ный nelaīmīgs,
~ье nelaime

несчѣтный neskaitāms нет nē, nav нетбчный neprecīzs нетрудовой ne no darba нетрудоспособный darba
nespējīgs

неувязка nesaskaņa неудача neveiksme неудержимо neapturami неудбб\но neērti, ~сгво neērtība

неудовлетворительно neapmierinoši неужели vai tiešām неуклюжий neveikls неуплата nesamaksāšana
неурожай neraža неурбчный ne īstā laikā неурядица nekārtība, jukas неустойка soda maksa (termiņu
nokavējot)

неустойчиво svārstīgi неутёшный nenomierināms неутомимый nenogurdināms нефть\ь nafta, ~янской naftas -
нехотя negribot, neviļus нечаянно nejauši нечего nav ко (от нечего делать gara laika pēc) нечет перāra
skaitlis нечто kaut kas

нейвка neatnākšana, nepieteikšana

ни ne, nedz

- нибудь... как-нибудь kaut kā

ни в коем случае nekāda gadījumā, nekādā ziņā нива druva нигде nekur

ниже zemāk, ~ подписавшийся zemāk parakstījies, ~поименованный zemāk aizrādītais, ~следующий šāds, ~
указанный zemāk minētais нижний zemāks, апаркšэjs низ апаркшэ

низвёр\гнуть\ ~гать nogāzt, ~жэние gāšana, atcelšana низк\ий zems, slikts, prasts,

~о зему низменность zemums низовье lejiene низость zemiskums низший zemāks

никак nekādā veidā, nekādā ziņā, ne par ko никакбй nekāds никём ne ar vienu никогда nekad никого neviena

никоим образом nekādā veidā никому nevienam никтб neviens никуд\а ne uz kurieni,

~&шный nekam nederīgs никчему veltīgi нимало it nemaz, pavisam не ниоткуда ne no kurienes нипочём ļoti
lēti, ne par ko ни разу ne vienu reizi нискблько it nemaz нисходящий nolaidens нит\ка, ~ь diegs, ~яный diegu
-ничего

87

о, об

ничегб nekas, nekā ничей nevienam nepiederīgs ничем ne ar ko ничкбм ar seju uz leju ничтб nekas, ~жество
niecīgums, ~жный niecīgs ничуть (it) nemaz, necik ничьй nevienam nepiederīga нишенка ubadze нищ\енский
ubaga -, действовать ubagot, ~erd nabadzība, posts, ~ий ubags но bet, таču, томёр нов\ейший visja/unākais,
~ень-кий jauniņš, ~изна jaunums, ~йнка jaunums, ~ичбк iesācējs, ~обранец jauniesauktais, ~огбдний
jāiungada -, порождённый jaunpiedzimušais, ~ость jauna ziņa, ~шество jauninājums, ~ый jauns новь plēsums
нога kāja

ног\оть nags, ~тёй Р, ~гя И ноет emeldz нож nazis

ножек Р. ножка kājiņa, kāja

ножницы šķēres (grieznes)

ножны maksts

ноздря nāss

ноль nulle

номер numurs

нора ala

нос deguns

носйл\ки nestāvās, ~ыщик nesējs

нос\ить nēsāt, ~йтсья ātri kustēties, būt izvalkāts, lepo-
tiee

носок vīriešu zeķe, (zābaku) purni

носовой deguna -, priekšgala -

~платок kabatas drāna носки vīriešu zeķes, (zābaku) purni

ноч\евпть pārnakšņot, ~ёвка pārnakšņošana, naktsmāja, ~лѐг naktsmāja, ~нбй nakts ~уешь н2, ~ую нī
ночевать нош\а nasta, ~ёние valkāšam

~у'сь Нī носиться ною smeldzu Нī нить ноябрь novembris нрав daba, raksturs нрав\иться patikt, ~люсь
patīku

нравственность tikumība нравы tikumi

нужда trūkums, vajadzība, ~ться ciest trūkumu, ~ющийся trūcīgs нужно vajag ну-с! nu jel! нуте-ка! nu tad!
нын\е tagad, ~ешний tagadējs, ~че šodien, tagad ныр\н\$ть', ~ять niirt нить smelgt, sāpēt нюх оža, ~агь ostīt,
~н\$ть paostīt

нян\чить auklēt, ~читься lutināt, nopūlēties, ~ька, ~юшка aukle няня aukle

НЭП saīš. новая экономическая политика jaunā ekonomiskā politika

О

о, об par (говорить о нём runāt par viņu), pret (удариться о шкаф sasisties pret skapi), ничего

87

о, об

ничегб nekas, nekā ничей nevienam nepiederīgs ничем ne ar ko ничкбм ar seju uz leju ничтб nekas, ~жество
niecīgums, ~жный niecīgs ничуть (it) nemaz, necik ничый nevienam nepiederīga нишенка ubadze нищ\енский
ubaga -, действовать ubagot, ~erd nabadzība, posts, ~ий ubags но bet, таču, tomēr нов\ейший visja/unākais,
~ень-кий jauniņš, ~изна jaunums, ~йнка jaunums, ~ичбк iesācējs, ~обранец jauniesauktais, ~огбдний
jāiungada -, порождѐнный jaunpiedzimušais, ~ость jauna ziņa, ~шество jauninājums, ~ый jauns новь plēsums
нога kāja

ног\оть nags, ~тѣй Р, ~гя И ноет emeldz нож nazis

ножек Р. ножка kājiņa, kāja

ножницы šķēres (grieznes)

ножны maksts

ноздря nāss

ноль nulle

номер numurs

нора ala

нос deguns

носйл\ки nestāvās, ~щик nesējs

нос\ить nēsāt, ~йт\ься ātri kustēties, būt izvalkāts, lepo-
tie

носок vīriešu zeķe, (zābaku) purni

носовой deguna -, priekšgala -

~платок kabatas drāna носки vīriešu zeķes, (zābaku) purni

ноч\евпть pārnakšņot, ~ёвка pārnakšņošana, naktsmāja, ~лѐг naktsmāja, ~нбй nakts ~уешь н2, ~ую нī
ночевать нош\а nasta, ~ёние valkāšam

~у'сь Hi носиться ною smeldzu Hi нить ноябрь novembris нрав daba, raksturs нрав\иться patikt, ~люсь patīku

нравственность tikumība нравы tikumi

нужда trūkums, vajadzība, ~ться ciest trūkumu, ~ющийся trūcīgs нужно vajag ну-с! nu jel! нуте-ка! nu tad!
нын |e tagad, ~ешний tagadējs, ~че šodien, tagad ныр\н\$ть', ~ять niirt нить smelgt, sāpēt нюх oža, ~агь ostīt,
~н\$ть paostīt

нян\чить auklēt, ~читься lutināt, nopulēties, ~ька, ~юшка aukle няня aukle

НЭП saīš. новая экономическая политика jaunā ekonomiskā politika

О

о, об par (говорить о нём runāt par viņu), pret (удариться о шкаф sasisties pret skapi),оба

88

облздрав

blakus (бок о бок viens blakus otram), ar (стул о трёх ножках krēsls ar 3 kājām) оба abi

обвес apkāršana ar svaru обвин\ение arvainošana, apsūdzēšana, ~ить' arvainot, apsūdzēt, бi, ~яемый
arvainotais, apsūdzētais, ~ягь arvainot, apsūdzēt обгон\ишь б2, ~ю бi обогнать panākt un aizsteigties gažām
обд|авагь, ~агь* apliet, ap-šļākt

обдало холодом aukstums pārņēma

обдер\ёшь б2, ~у бi ободрать

обд\$ма\нный apdomāts, apdomāt обе abas

обед pusdienas, ~ать pusdienot, ~енный pusdienas -обезземелить atņemt zemi, atstāt bez zemes
обезорУжи\вать, ~ть' atbruņot обезуметь sajukt prātā обезьАн\а pērtiķis, ~ничать mērķaķoties оберегать
apsargāt обернуть' ietīt, apgriezt обёртка ietinums, aploksne обескров\ить', ~ливать nolaist asinis

обескрылить atņemt spārnus обеспёч\ение nodrošinājums, nodrošināšana, ~ивать, ~ить' nodrošināt, ~у б1
обессилеть zaudēt spēku обесцвё\тить', ~чивать daģīt

bezkrāsainu

обещание (ap)solījums, ~ть solīt

обжаловать pārsūdzēt, ~уешь б2, ~ую бi обжёчь apdedzināt об\жираться pārēsties, ~жора rijējs

обзор apskats

обивать apsisist, polstēt, apkalt обйд\а pārestība, ~егь* arvainot, ~ишь б2

обйд\иый arvainojošs, nepatīkams, ~чивый viegli aizka-ņams

обижать arvainot обижу бi обидеть обйл\ие pārplnība, ~ьно bagātīgi

обита\емый apdzīvojams,

~тель iedzīvotāje обйть' — обивать обиход (mājas) vajadzība, ikdienišķa lietošana обкбм eaīs. областной
комитет argabala komiteja обладание (pār)valdīšana, piederums, ~тель turētājs, īpašnieks, ~ть turēt (pār)valdīt
облако mākonis областнбй argabala -облачать aplikt облачно армācies, ~сть mākoņu daudzums облегч\ать
atvieglināt, ~ение atvieglinājums, ~енный atvieglināts, ~йть atvieglināt обледен\евать, ~ёть apledot облезать
zaudēt matus облздрав argabala veselības aizsardzības nodaļaобливание

89

ободрение

облив\ние aplaistīšana, apļešana, ~гь aplaistīt, apliet обліж\ется бг, ~усь бi облизнуться

облиз\бться*, гнуться" aplaizīties

облизываться aplaizīties облисполком saīs. областной исполнительный комитет argabala izpildu komiteja

обложение aplikšana, ~енный aplikts, ~ить aplikт обложка vāks

облачиваться, ~отиться'

atspiesties ar elkoņiem облбм\ки drupas, ~ок nolauzts gabals

облонб argabala tautas izglītības nodaļa

облплан argabala plānu komisija

облсобёс argabala sociālās nodrošināšanas nodaļa облсовет argabala padome облтбрг argabala tirdzniecības nodala

облуп\иться nolobīties, ~люсь б,

облучбк buka

об мак \ивать, ~нуть' армёрсēt обман krāpšana, mānīšana, meli, ~уть*, ~ывать piemānīt, piekrāpt, melot, ~чивый mānīgs

обмах\иваться, ~нуться' vēdināties

обмён (ар)maiņa, ~ивать (ар)-mainīt

обмёр арkrāpšana mērā

обмбл\виться' pārteikties, ~ка pārteikšanās, ~люсь бi обмолбт -labības izkulšana

обморок ģībonis обмотка aptinums, kājaute обнаж\ать atklāt, atsegt, генный pliks, ~ить' atsegt, atklāt, ~y' б1

обнародование izsludināšana. ~овать izsludināt, publicēt, ~уешь бг, ~ую бi обнар\$ж\ивать, ~ить' atklāt, atrast, ~ишь б2, ~у бi обнимать apsk?"* обнищать kļūt nabagam обновить' atjaunot обнбв\ка jauna lieta, ~лёние atjaunošana, ~лю бi обновить, ~лять atjaunot обноситься арvalkāties обношенный арvalkāts обнять' арkampt, apskaut обо skat. o, об обобь\ёшь б2, ~ю бi обить обобщать vispārināt, ~ёние vispārinājums, ~ённый vispārināts

обобщаться vispār izplatīties, tikt vispārināts обога\тить', ~щать darīt bagātu, pavairot, ~щёние mantas uzkrāšana, pavairošana обогнуть' pārspēt, paskriet ga-ģām

обогну бi, от обогнуть apliekt обогреть' apsildīt оббд stīpa ободбк mala

оббдр\анный skrandains, ~ать noplēst, ievainot ādu

об\одрение uzmudināšana, uzmudinājums, ~бдренный uzmudināts, ~одрить' uzmudinātобожание

90

оброс

обожб\ние dievināšana, ~ть dievināt

обожгла sk. обжечь обожд\ать' pagaidīt, ~ёшь б2.

б1

обожраться' — обжирбться оббз vezumnieki обозвать dot palamu, nosaukt обозн\аваться, ~аться' pārskatīties

обозн\ачать, ~ачить* nozīmēt,

~ачу бi обозр\евать, ~еть* pārskaitīt,

~ёешь б2 обозреть обои tapetes

обой\дѣшь 62, бѣ обойтѣ, apiet, izvairīties, apstaigāt, ~дусь iztikt, maksāt, apieties оболочка arvalks, plēve
обоня\ние oža, ošana, ~ть ost(īt)

оборв\ать' norakt, (skarbi) pārtraukt runu, ~ешь o2, Oй оборбн\а aizsardzība, aizstāvēšana, ~ить' aizstāvēt,
~оспособность aizsardzības, aizstāvēšanās spējas; ~ять aizstāvēт оборбт argrieziens, argrozījums, otra puse,
~истый izvei-cīgs, ~ный argrozījuma -обору\дование ierīces, ~овать ierīkot, ~уешь 62, ~ую бѣ обоснование
ramatojums ~овать pamatot, ~уешь 62, ~ую бѣ обособленно šķirti, atsevišķi обострение eaasināšanās,
~йтѣ', ~&ть saasināt обошь\ѣшь 62, —ю бѣ обшйтѣ*

обоюд\но abpusīgi, ~обстрый abpusīgi griezīgs, abpusīgi ass

обрабатывать, ~отать* apstrādāt, kopt, ~бка apstrādāšana образ veids, tēle (главным образом galvenokārt,
равным образом tāpat, arī, странным образом savādi) образец paraugi образно gleznaini образ\ование
izglītība, izveidošana, izcelšanās; ~ованный izglītots, izveidots; ~овйтѣ', ~бывають izglītot, veidot, ~Уешь 62
образум\итѣ*, ~ливать vest pie prāta, ~лю бѣ образумитѣ образую бѣ образовать* обр\азцво priekšzīmīgi
обрастѣшь 62, обрастѣй* араugt обрат\йтѣ' griezt, pārveidot, ~йтѣся griezties, pārveidoties, apieties, ~йшѣсь 62
обратно атракаļ, ацгārni обратный билѣт retūrbiļete обращать argriezt, argrozīt обращаться, обратитѣся'
argrozīties, griezties, ~ѣние griešanās, apiešanās, uzsaukums, argrozījums, argrozīšanās, б1 обратитѣ обрекать
noteikt, nolemt обремен\йтѣ', ~ять traucēt, argrūtināt обр\ѣк пм, ~екла пж обрѣчь nolemt, noteikt обрить
noskūt, ~тый noskūts обрб\к пома, ~чный nomas -обрбс пм, ~ла п« обрастѣй*

араугтобрубок

91

объедки

обрубок klucis, bluķis, koka gabals обруч stīpa

обручение saderināšanās обруселый pārkrīvojoies обруш\иваься, ~итѣся* argāzties, uzbrukt, ~усь бѣ обрыв
krauja, ~ок norauts,

ноплѣстс gabals обрызг\ать арšļākt, ~аю бѣ,

~иваь арšļākt обрюзглый, обрюзгший uztū-cis, uzrampis обсеваь, обсеять* apsēt обслед\ование
izmeklēšana, ~оваь izmeklēt, ~уешь бг, ~ую бѣ обслуживание арkalpošana обсосаь aplaizīt обсохнуть
арžūt обстановка iekārta, apstākļi обстоятельство apstākļis обстрел арšaudīšana, ~иваь, ~&ть' арšaudīt,
~яешь 62, ~аю бѣ

обступ\аь, ~йтѣ' aplenkt, stāties apkārt, ~ЛЮ бѣ обсу\дйтѣ', ~ ж даь apspriest, ~ждѣние apspriešana, ~дйшѣ
62, ~жу' бѣ обсв\ягйтѣ*, ~йтываь apskatīt, piekrāpt обс\ылагь, ~ыпаь* arbērt,

~ыплешѣ 62, ~ыплю бѣ обтѣска артѣšana обувать араут

обувный араву -, обуешь 62 обуза nasta

обузд\ываь, ~аь' savaldīt, ~ а/о б1

обуслб\итѣ', ~ливать posacīt, ~лю бѣ

обуть араут, ~ся араутies обух cirvja piets обуч\аься (ар)mācīties, ~ѣние (ар)mācīšana, ~йтѣся (ар)mā-cīties,
~Усь бѣ обую арауш, ~сь бѣ араушos обхваг арkampiens, ~титѣ*, ~тываь арkampt ~чу' бѣ обход apiešana,
argaita; naktsargi, patruļa, aplinkus ceļš, ~ягь apiet, ~йтѣся apieties, iztikt

обхож\деня apiešanās, б1 обходить обширный plašs обш\явагь, ~ягь* арšūt обшлаг (piedurknes) atloks
общаься eazināties, satikties общедоступно vispārpieejami, populāri

общежитие koprītne, kopdzīve общѣние sazināšanās, satikšanās

общеобразовательный vispārizglītojošs

общесоюзный visas savienības обществен\ик sabiedrīks darbinieks, ~ность atklātība, sabiedrība, ~ный sabiedrīks общество sabiedrība, biedrība общий vispārēis, kopīgs община kopiena общительный satīcīgs, vaļsirdīgs, sabiedrīks общность kopība объед\ешь б2, ~у б1 объехать apbraukt объедин\ение apvienošana, apvienība, ~енный apvienots, ~ить*, ~ять apvienot объед\ки ēdienu atliekasобъезд

92

ограбить

объезд apbraukšana, ~ить', объезжить apbraukt ~ишь б2 объём tilpums, ~истый liela tilpuma

объест\ья' pārēsties объехать apbraukt обяв\ить' izsludināt, ~ленье sludinājums, ~лю б1, ~лнть sludināt объяснение paskaidrojums, paskaidrošana, ~ить' paskaidrot, ~йт\ья' izskaidroties, ~{ ить — объяснить' мяться = объясниться' объят\ие apkampiens, ~ый pārņemts, ~ь pārņemt обыватель iedzīvotājs обыденный ikdienišķs обыкнов\ение paradums, ~но parasti

обыск kratīšana, ~ать', обыскивать kratīt обыч\ай paradums, pa-rasti

обыщ\ешь б2. ~у б1 обыскать обяж\ешь б2, ~у б1 обязать обязанн\ость pienākums, ~ый saistīts, piespiests, «pateicīgs» обязательно obligātoriski, visādā ziņā, ~ельный obligāto-risks

обязать piespiest, uzlikt par pienākumu ов\ес auzas ов\ечий aitas -овин rīja

овладевать iegūt, ieņemt овлад\ение iegūšana, ieņemšana, ~еть' iegūt, ieņemt, ~ёю б1

овод dundurs

ово\щи dārzāji, ~шная sakņu

tirgotava ов\ар grava ов\яный auzu -овц\а aita, ~евдство aitkopība

овчар\ка aitu suns, ~ня aitu kūts

овчина aitāda огибать apiet, iet apkārt оглавл\ение satura rādītājs огл\асить pasludināt, nolasīt, ~<иска pasludināšana, atklāšana, atklājums, valodas оглббель, оглобля ilkss оглбх пм оглохнуть* tapt kurls

огля\дываться, ~нуться' apskatīties, atskatīties огне\вбой uguns ~опасный ugunsbīstams, ~стр\ельный šaujams, ~тушитель ugunsdzēsējs, ~упбрный ugunsdrošs огниво šķiltavas огов\орить' apmelot, norunāt, ~ориться norunāt, pārteikties, ~брка ieruna, iepriekšējs nosacījums огон\ек uguntiņa огбнь uguns

огор\бживать apžogot, ~бд sakņu dārzs, žogs, ~одил Пм огородить

огор\одить* apžogot, ~ожу' б1 огорч\ать sarūgtināt, ~ёние sarūgtinājums, ~йгь* sarūgtināt, б1 ограб\ить' aplaupīt, ~ленье

aplaupīšana, ~лю би\ограда

93

озираться

огра\да žogs, mūris, ~дйть', ограждать apžogot, aizsargāt, aizstāvēt, б1

ограничение aprobežojums, ~енный aprobežots, ~ивать, ~ить' aprobežot огу\л\ец gurķis, ~цы И огу\рец одевать apģērbt од\ежда drēbes, ~онка nabaga drēbes

од\ёргивать savest kārtībā, saukt pie kārtības од\ёржанный iegūts, izcīnīts одержать*, од\ёрживать верх gūt vīrsroku, ~поб\еду uzvarēt, ~ймый ārprātīgs од\ёрнуть — од\ёргивать од\ёт\ый apģērbts, ~ь* apģērbt оде\ало sega

один viens (=grats), ~аково vienādi, ~надцать vienpadsmit, ~окий vientulis, ~очество vientulība, ~очка vieninieks, viennīca (cietumā) одичать kļūt mežonīgs одна viena, ~жды (vien)reiz однако tomēr, bet одно

nekatr. kārta no viens, ~временно vienā laikā, ~днёвный viendienas, ~образный vienmuļīgs, ~родный vienāds, ~сложный vienzil-bīgs, ~стволка vienkstobra šautene, ~сторонний vienpusīgs, ~цветный vienkrāsains, ~этажный vienkstāvu -одобрение atzīšana par labu,

piekrišana, —ительно piekrītoši

одобр\ить', ~ять piekrist, atzīt par labu

одолев\ать, ~еть' pārspēt, uzvarēt, ~ею bi

одолж\ать aizdot, ~ение aizdošana, pakalpojums, ~йт' aizdot

одувинчик pienene од\$м\аться', ~ываться apdomāties, pārdomāt одур\ёлый apreibis, apmulsis,

~яющий apskurbinošs одушевление sajūsma, длённый sajūsmināts, dzīvs одышка aizdusa ожерёлье kakla rota ожесточ\ать saniknot, ~ение niknums, ~ённый nikns, ~йт' ожесточать ожив\ать atžirgt, atdabūt samaņu ожив\йт' atdzīvināt, atžirbi-nāt, sajūsmināt, ~лёние atdzīvināšana, atžirbināšana, sajūsmināšana, ~лённо rosīgi, sajūsmināti, ~лнтъ — оживить, ~у bi ожить ожда\ние gaidīšana, ~ть gaidīt

ожить' — оживать ожог apdegums, apdeguma vāts

озабоченно norūpējies озаглавить dot virsrakstu,

~ишь б2, ~лю bi озадач\енный samulsināts, ~ит' samulsināt, ~у bi озеленить apstādīt zaļumiem

оземь gar zemi

озеро ezers озымье, озимь ziemāji озираться atskatītiesозлобление

94

она

озл\облёние sakaitinājums, niknums, ~обленно nikni, ~ббить', ~облять sakaitināt, sadusmot

ознакомить iepazīstināt, ~ся iepazīties

ознаменов\ать atzīmēt означ\ить nozīmēt озноб aukstuma drebuļi озорн\к nerātnis, palaidnis,

~чать palaidņoties озыбнуть*, зыбнуть pārslat окаж\ешь б2, bi оказ\ать оказа\ние sniegšana, ~гь* eniegt

оказывать sniegt, dot, uzrādīt окатать apliet, aplaistīt, окатишь б2, окачу bi окаянный nolādēts окись oksīds оклад alga, ~истый kupls, plats

оклеветать armelot оклеивать aplipināt окл\ик uzsauciens, ~ икать,

~йкнуть* uzsaukt окон P. окно logs оков\ы važas, ~ать apkalt околеть nosprāgt окблиця žogs

около blakus, aptuvenus, apmēram

околбток iecirknis околыш serures mala окольный aplinkus окончание galotne, beigas,

~тельно galīgi оконч\ить' pabeigt окоп ierakums, ~аться ierakties, ~аешься б2, ~аюсь bi, ~ный ierakumu -

окорок šķiņķis, cūkas gurns

окоченё\ть' sastingt, sasalt,

~ю bi окошко lodziņš окраина nomale, maliena окраска krāsojums окрепнуть nostiprināties, pieņemt spēkā окрестность apkārtnē окр\ик uzkliedziens, ~икнуть uzkliegt

окрошка auksta zupa ar gaļas, zivju, sakņu gabaliem u. c. округ apvidus, argabals округ\ить', ~лить noapaļot окруж\ающие apkārt esošie, ~ение ielenkšana, vide, ~йт' ielenkt, ~йшь б2, ~нбй argabala -окр\$ж\ность aploce, riņķa līnija, ~у б1 окружить октябр\ёнок oktobrēns, ~ь oktobris, ~ьский oktobŗa --яга oktobrēni окулачиться kļūt par kulaku окун\ать, ~у/ть* iegremdēt окунь asaris

окурок papirosa vai cigāra gals

окачивать, окучить' aprušināt олѣн\ъ briedis, ~евбдство briežu audzēšana ольфа pernīca олов\о alva, ~янный alvas-ольх\а alksnis, ~бвый alkšņa-омерз\ѣние giebums, ~йтельно giebīgi

омрач\ать, ~йть' aptumšot, nomākt, ~у 61

омут atvars

омывать apskalot, nomazgāt он viņš

они viņaонометь

95

опроверг

онометь kļūt mēms они viņi, viņas оно nekatr. kārta no viņš ОН\ча (kājas) auts опаздыва\ние nokavēšanās,

~гь nokavēt опалить apsvilināt опальный pazaudējis labvēlību, padzīts

опасаться bažīties, ~ѣние bažas

опасно bīstami, ~сть briesmas опахало vēdekļis опѣк\ла aizbildnība, ~ать turēt aizbildnībā, aizbildnis,

~\$нша aizbildne опере\дйть', ~жать aizskriet priekšā, бi

оперѣние spalvas оперѣться' atslieties оперлась iīj, опѣрся pm опечалить apbēdināt опечат\ать aizzīmogat,

~аешь 62, ~аю 61, iespieduma

kļūda

опѣшить' samulst, satrūkties опйлки (zāģu, vīļu) skaidas опираться — оперѣться' описа\ние apraksts, ~гь*

aprakstīt, ~тельный aprakstošs описа pārrakstīšanās опись sarakets, saraksta sastādīšana

опйш\ешь 62, 61 описать оплакивать apraudāt опла\та (sa)maksa, ~тить' samaksāt

оплеуха pļauka

оплбт atbalsts

оплошность kļūda, nolaidība опозда\ние nosebojums, ~ть' nosebot, ~ешь 62, ~ю бi

ополчѣние zemes sargi опомниться atjēgties, atžirgt опора atbalsts опорожнить' iztukšot опостылеть' apnikt

опошлить vulgārizēt оправа apdarene, apkalums оправдание attaisnojums, ~ть' attaisnot

оправиться' izvesēloties, atžirgt, savest sevi kārtībā определение apzīmējums, definīcija, iecelšana, atribūts,

~ѣнно noteikti, ~йть' noteikt, definēt, iecelt, ~йться' iestāties (dienestā), ~ягь = определить, ~яться = опреде-
лйться

опровергать, опровергнуть atsaukt, ~жѣние atspēkojums опроки\дывать, ~нуть' argāzt опромѣтчивый pārsteidzīgs опро\с izklausīnāšana, nopratināšana, ~сйть izklausināt, nopratināt, ~сный лист aptauja, anketa

опротиветь apriebties опрятно tīģi оптовый vairuma -опубликовать pasludināt, publicēt

опус\кать nolaist, izlaist,

~каться nolaisties, krist опустить' — опускать, ~тйть-ся = опускаться опустош\ать izpostīt, ~ѣние izpostīšana, ~ительный postošs, ~ягь izpostīt

опухоль uzpampums, audzējs

опухлый uzpampis

опушка mežmala; kažoka atloks

опроверг Пм опровергнутьопущенный

ослепнуть

опушенный nolaists опыт mēģinājums, pieredze, ~ность pieredze, pie-

redzes daudz pieredzējis опьянѐ\ние skurbulis, ~гь ap-skurbt, piedzerties опятъ atkal, опятъ-таки un atkal

оранжерея siltumnīca оператор runātājs, ~ский runātāja -

орать kliegt, bļaut брган orgāns орган ērģeles

орбюро saīs. organizācijas birojs

орденоносец ar ordeni apbalvots

орѐл ērglis, орлиный ērgļa -, орлы И орѐл opex rieksts

оросй\тельный irrigācijas-,

~ть' apūdeņot орош\ать apūdeņot, ~ение irrigācija, apūdeņošana ор\$д\ие rīks, lielgabals, ~йй-ный lielgabala -

оружейный ieroču -оружие ieroči ося lapsene

осад\а aplenkšana, ~йтъ aplenkt, dabūt nogulsnes, uzmākties

осадки nokrišņi осадный aplenkuma -осадок nogulsne осаж\дать aplenkt, ~дѐние aplenkšana, ѓдѐнный

aplenkts освѐдом\ить' paziņot, ~лѐнный

dabūjis zināt освежать atspirdzināt, atsvaidzināt

освежит\ельный atspirdzinošs,

~ь* — освежать освѐтц\ть' argaismot, ~титель-ный argaismošanas -, ~щѐние argaismošana освободитель

atbrīvotājs, ~гь atbrīvot

освобождать atbrīvot освобож\дѐние atbrīvošana осв\оѐние argūšana, ~бить argūt, сбиться pierast,

orientēties.

оседать apmesties, nogulties оседлать seglot осѐдлость dzīve pastāvīgā vietā

осѐл ēzelis

осѐлок, оселок galoda осѐнный rudens -осень rudens, rudenī осѐтр store, осетровый stores осѐчка kļūme,

(šautene) ne-sprāgšana

осйливать, ~ить* pārvarēt осйн\а apse, ~овый apses -осйнный lapsenes оскалить ņīirgt осквернить sagānīt -

оскбл\ок šķembele, ~ки И осколок оскомина nomizējums оскорб\ительно арvainojoši, ~йтъ арvainot;

ievainot, aizkart, pārkāpt (likumu), ~ле-ние арvainojums, ievainojums, ~лю бi оскорбить, ~лять = оскорбить'

осл\абѣть' nogurt, tapt vājāks, ~абить', ~аблять novājināt ослепй\тельно арžilbinoši, ~гь арžilbināt, padarīt

aklu

ослепнуть tapt aklsослиный

осушка

ослиный ēzeļa -осложнение sarežģījums, ~йтъ* sarežģīt

осл\$ш\ание nepaklausība,

~атся* nepaklausīt ослышаться' pārklausīties осмеѐшь 6-2 осмеять осмѐл\иваться, ~иться' iedrošināties,

~юсь бi осмеять' izzobot, izsmiet осмотр apskate, izmeklēšana ~ѣть apskatīt, izmeklēt, тельно vērīgi,

piesardzīgi основа pamats основа\ ние pamats, iemesls, dibināšana, ~тель dibinātājs, ~тельно pamatīgi, ~ть

dibināt, ierīkot, pamatot, ~ться' dibināties, pamatoties, ierīkoties

основнбй pamata -основы pamatprincipi оснужёшь 62, бй, ~юг Ба основать*

Осоавиахим Padomju Savienības aizsardzības, aviācijas un ķīmiskās rūpniecības veicināšanas biedrība особа persona

особенно eevišķi, ~сть īpatnība

особнйк atsevišķa ēka, г*>ом

atsevišķi, savrup осбб\о atsevišķi, ~ый speciāls, īpašs

осбка grīslis оспа bakas оспаривать apstrīdēt оспенный baku -оспопрививание baku potēšana оставбй\ся! paliec! ~гесь/ palieciет!

оставаться palikt остйв\ить*, ~лять atstāt остальной pārējais, cits останавливать apturēt, ~ся армestiee, арстāties останешься 62 остаться palikt осгая\овйг" останавливать, ~овйтсья = останавливаться остановка pieturas vieta, apstāšanās

эстану\сь бй, ~тея Бз остаться Ктат\ок atlikums, ~сья* palikt

остерегаться sargāties осторожно uzmanīgi остриг п ,i ~ла пж, ~у бй остричь

остриё smaile, asmens острижёшь 62 остричь остричь asināt, asprātīgi runāt остричь' nogriezt (matus, spalvu)

остро asi, asprātīgi остров sala острбг cietums

остр\отй asums, asprātīgs izteiciens, ~оумие asprātība, ~ый ass, smailsj akūts; griezīgs (sāpes); skaidrs (redzes spēja), Нй остричь остряк asprātīgs ciīlvēks оступ\аться, ~йтсья* paklupt,

~люсь бй ост\ывать atdzist, ~ыну бй остыть* atdzist осу\дйть*, ~ ж дать apsūdzēt, paļāt, vainot, бй осудитъ

осуш\ать nosusināt, iztukšot (kausu), ~ёние nosusināšana, ~йть* — осушать осушка — осушение

7осуществимо

98

отделать

осуществимо izpildāms, ~йть' reālizēt, ~лю бй, ~лйтъ — осуществить' ос/астлийвйтъ* aplaimot, ~лю бй

осыпать*, осыпать' арбēрт осыпаться, осыпаться nobirt осыпл\ешь 62, ~ю бй осыпать* ось ass

осяд\ешь 62, ~у бй осестъ осяза\яе tauste, ~тельный taustes -, taustīt

ог no, pret (средство от мозолей līdzeklis pret varžacīm), aiz (от радости adz prieka) отапливать apkurināt огбер\ёшь 62, бй отобрать отара аиту bars

отбивать atsisist, atvairīt, nodauzīt, noņemt отбиваться atbrīvoties, palikt pakaļ, izlaisties, atgaiņāties отбить' = отбивать отбой atsauce, atsišana отбор izlase, ~ный izmeklēts отбрб\ситъ' nosviest, atmet, ~сы atkritumi, ~шу бй отбросить

отбуду бй отбыть отб\ывать, ~ыть* aizbraukt, atiet, izpildīt (воинскую повинность kaŗa klausību) отва\га drosme, drošsirdība, ~живаться, ~ житьсья' iedrošināties, ~жно drošsirdīgi отвар tume

отвёд\ать', ~ывать nogaršot отвергать, ~ёргнуть' noraidīt, noliegt, ~ёрженный noraidīts отвернуть' nogriezt, atskrūvēt отвернуться novērsties отверстие saurums

отвёртка skrūvgriezis отвес svērtais, ~но svērtē-niski

отвести* novest, novērst (acis); piešķirt (dzīvokli); noraidīt (aizdomas) отвё\т atbilde, ~титъ' atbildēt, ~тственность atbildība, ~тчик atbildētājs, ~чать atbildēt

отвл\екать novērst, ~ечёние novēršana, ~ечённый abstrakts, ~ечь* novērst отвод aizvešana, piešķiršana, ~ить aizvest, piešķirt огво\евагь iegūt atpakaļ; beigst karu, ~юешь б2, ~юю б1 отвор\ить* atvērt, б1, ~ягь atvērt отвра\чительно riebiņi, ~тить*, ~щать novērst, ~щёние riebums, novēršana отвык п м отвыкнуть, ~агь atradināties, ~нешь б2 отвыкнуть* atradināties отгадать' = отгадывать atminēt отгов\орить' atrunāt, ~орка aizbildināšanās отголосок atbalss отда\вать atdot, ost, garšot pēc -, ~дйм Б1, ~дите Б2, ~д\$т Бз отд\ить отдал\ение attālums, ~ённый tāls, ~ить', ~ять attālināt, pagarināt

отда\м б1, ~ст бз, ~шь б2 отдать

отдать' atdot atpakaļ, ievietot

(skolā); izdot (pavēli) отдел (no)daļa от\д\елать' apstrādāt, izrotāt, ~ся atbīvotiesотделение

99

отовсюду

отдел\ение nodaļa, nošķiršana, grupa, ~ить* nošķirt, nodalīt отделка izrotāšana, apstrādāšana

отд\ельно atsevišķi, ~ю б1 от-д\елить, ~ить = отделить' от\д\охн\$ть* atpūsties, ~ых atpūta, ~ыхать atpūsties отдушина spēle отер\еть' noslaucīt от\ец tēvs, ~чески tēvišķi,

~чество tēvija отзыв atsaucme, atsaūkšana, даться atsaukties, izteikties отзывчивый līdzjūtīgs, atsaucīgs

отказ noraidīšana, atsacīšanas, ~ать', ~ывать noraidīt, ~иться, ~ываться atsacīties откладывать atlikt отклик atbalsošanās отклонение noraidīšana, novēršana, ~ить\ ~ять noraidīt, novērst, ~иться, ~яться novērsties отколоть atšķēlt откол\упать', ~\$пливать polobīt

откомандировать atkomandēt откорм nobarošana, ~ить* nobarot

откос nogāze

откровенно vaļsirdīgi, atklāti от\крыт\ие atklāšana, izgudrojums, ~ка atklātne, ~ый vaļējs; neizskaidrots (jautājums) от\крыть* atvērt, atklāt, izpaust, iesākt (sēdi) откуда no kurienes откупор\ивать, ~ить* atkorķēt от\усить*, ~усывать pokost отлегло beidzās sāpes

отлёт aizlaišanās, adzļidojums отлет\ать, ~ётъ* aizlaisties, aizlidot; norauties (poga) lidot; norauties (poga) отлив bēgums, ~ать noliet, laistīties, izliet отл\ить* izliet, atliet отл\ичать atšķirt, ~йчие atšķirība, balva (знаки отличия •goda zīmes), ~ичий* atšķirt, ~йться izcēlies, ~йчник iz-cilnieks, ~йчно teicami отлож\ение nogulums, ~ить* atlikt, nolikt, pagarināt отломить* nolauzt отл\учаться, ~учиться* būt projām, aiziet, aizbraukt, ~учка prombūtne от\м\ен\а atcelšana, ~йть*, ~кть atcelt

отмереть atmirt от\м\еть* atzīmēt, minēt, izcēlt, ~тка atzīme, ~чать = от\м\егить отмирать = отмер\еть' отмор\аживать, ~бзить* nosaldēt

отнести' aiznest, nonest, ~сь attiekties, izturēties относительно relatīvi, attiecīgi, attiecībā, samērā, ~сь attiekties, zīmēties отношение attiecība, izturēšanās ; raksts

отнюдь не nepavisam ne отнять* atņemt, ~сь būt paralizēts

отобр\ить* atņemt, izlasīt огоО\ёшь б2 отбить, ~ешься б-2 отбиться, ~ю б1 отбить, ~ЮСЬ б1 отбиться отовсюду no visām pusēm

7йотогнать

100

отсутствие

отогнать* nodzīt, atgaiņāt отогнуть' atlocīt отодвинуть* nostumt, pagarināt

отозвать* atsaukt, ~сь atsaukties, izteikties, ietekmēt (veselību) ^

отойти' atiet; atdabūt garīgo

līdzsvaru отоп\ить' apkurināt, ~лѣние apkure, бi, ~лять арку-
rināt

оторвать* noraut, novilkt отослать' nosūtīt отпереть' atslēgt отпечатать' nospiest, ~аться atstāt plankumu, ~ок
nospiedums, pēdas отплатить' atmaksāt, atriebties отплытие aizpeldēšana, (kuģa)

jūrā došanās отпор pretestība, pretsiens отправитель (no)sūtītājs, ~авить' nosūtīt, ~авлѣние nosūtīšana,
aizbraukšana, atiešana; (organa) funkcionēšana; (amata) izpildīšana, ~авлять nosūtīt, ~авнбй izejas -, iziešanas -
отпрыск atvase отпус\к atvaļinājums, ~кать,

~тйть* dot atvaļinājumu отработать* atstrādāt, nostrādāt отпра\ить' noindēt, ~лѣние no-indēšana, ~лять
noindēt, samaitāt (garastāvokli) отра\жать atspoguļot, atstāt, ~ жаться atspoguļoties, жжение atspoguļojums,
atsīšana, ~зйть' — отражать, ~зйть-

ся -__отражаться

отрасль nozare

отраст\ать, izaugt, ~йть* izaudzināt отрѣзок nogriezumс отр\екаться, ~ѣчься' noliegt,

atteikties отрицание noliegums, negācija, ~тельно noraidoši, ~ть (no)liegt отроду no dzimšanas отрок zēns

отросток atvase, izaugums отруби klijas

отрыв atraušānās ~исто saraustīti, ~ной atraujams, ~ок fragments, ~очно pārtraukti отряд nodaļa, pulciņš, kaŗa-
spēka (no)daļa

отрях\ивать, ~нуть' nokratīt отскочить' atlēkt, norauties (poga)

отсрбч \ить* pagarināt, ~ка pagarinājums отставание atpalikšana, ~ть atpalikt

отста\вить' nolikt pie malas, atlaist (no darba), ~вка atkāpšanās (no amata), ~влиять г=

отставить

отстаивать aizstāvēt, dot duļ-ķēm nogulties отста\лый atpalicis, <~гь* atpalikt, atstāt mierā, ~ющий atpaliekošs

отст\ѣгивать, ~егн\$ть' atrogāt

отстоять' — отстаивать отстранение atcelšana, atstumšana, ~йть', ~ять atcelt, atstumt

отступать, ~йть* atkāpties,

—ление atkāpšanās отсуствие prombūtne, iztrū-отсюда

101

оцепить

kums, ~овать iiztrūkt but projām

отсюда no šejienes отталкивать atgrūst оттаять' atkust оттенок nokrāsa оттепель atkusnis оттеснить* atspiest
оттиск nospiedums оттого tāpēc

оттолкнуть' — отталкивать отторжение atraušana оттуда no turienes отт\ягивать, ~януть' vilkt atpakaļ,
novilcināt отужинать pavakariņot отуман\енный армācies,

~иваться армākties отупѣ\лый notTulis, ~гь notrulināties отуч\ивать, ~йть' atradināt отхаркивать atkrēpot
отхлынуть atplūst отход atiešana, atkāpšanās, novirzīšanās, atkritumi отцеп\ить*, ~лять noāķēt,

~нбй atkabināms отцбв(ский) tēva -отчаиваться izmist отчали\вать, ~ть' (kuģiem) atiet no krasta отчасти pa
daļai отчбя\ние izmisums, ~нный pārdošs, ~ться paзaudēt cerību

отчерб kārēc

отчеканить' izkaldināt, skaidri izteikt отчество tēva varde отчёт pārskats, norēķins, ~ливо skaidri, ~ность pārskati, ~ный norēķina -

отчйзна tēvzeme отчим patēvs

отчисление atvilkšana, atvilkums

отчитать* norāt, ~ся dot paskaidrojumu, pārskatu отчужд\ать atsavināt, ~ение atsavināšana

отшатнуться' ātri novērsties отшельник vientulis отъѣ\зд aizbraukšana, ~зжить,

~хать' aizbraukt отъявленный ļaunā slavā esošs

отыскать' — отыскивать sameklēt

офицёр oficieris, virsnieks официально oficiāli офбрм\ить', ~лять noformēt, nokārtot охапка klēpis охать stenēt, vaidēt охв\атить', ~атывать ietilpināt, ietvert, satvert охла\девать, ~дѣть' atdzist, ~дйть' atdzesēt, ~ждѣние atdzišana, atvēsināšana охбт\а medības, griba, ~иться medīt, ~ник mednieks, cienītājs, ~но labprāt охр\ан\а sardze, apsargāšana, ~йт\ь', ~йт\ь apsargāt, aizstāvēt

охрйп, ~ла, ~ли, ~ло aizsmaka, ~нуть aizsmakt оцарапать' saskrāpēt оц\енйть novērtēt, ~ѣнка novērtēšana, novērtējums

оцепенѣ\ть sastingt, —лый sastindzis

оцеп\йт\ь* ielenkt, ~лѣние ielenkšanaочаг

102

памятник

очаг pavards, (sērgas) perek-lis

очарование arburšana, burvīgums, ~тельно burvīgi, ~ть' apburt

очевид\ец aculiecinieks, ~яо

ас\мredzot очень ļoti

очеред\нбй nākošais (rindā), kārtējais, rinda, kārta очерк apraksts, skice очертания apveids, kontūras очи acis

очинйть*, ~ять nodrāzt, noasināt

очистйть*, очищать notīrīt, noloīt, nomizot, atbrīvot (no ienaidnieka) очй\стка notīrīšana, ~щенный

изтйр\ts очкй acenes, brilles очнуться pamosties, nākt pie samaņas

очутйться nokļūt, atrasties ошейник kakla sadte ошельмовать pozākāt ош\ибаться, ~ибйться* kļūdīties, ~йбка kļūda, ~й-бочно nepareizi ошпари\вать, ~ть* noplaucēt оштрафовать' uzlikt sodu (naudā)

ощенйться dzemdēt kucēnus ошети\ниться sacelt sarus ощуп\ать', ~ывать aptaustīt ощупью taustīdams ощущ\ать just, manīt, ~ѣние sajūta

ояловеть palikt ālavās

П

і * - ,

пав\а pavu mātīte, ~лин pavs

павший kritušais пагубно postoši, kaitīgi пад\аль maita, sprāgoņa, ~ать krist

пад\ѣж 'locījums, ~ѣж lopus sērga

пад\ёние krišana, kritiens, ga-šanās; bojā eja, panīkšana, ~кий kār(īg)s падчерица rameita падший grimis паёк deva пажить ganība паз šķirba пазуха raduse пайковый devas -пакёт рака пакля rakulas паковать saiņot пакость neķītrība пал, пала kritu палатка telts

палач bende, ~еский bendes -палец pirksts палённый svilināts палисад mietu žogs, ~няя' dārziņš

палить apdedzināt, svilināt, šau(dī)t

пал\ка nūja, miets, ~очка nūjiņa

палуба kuģa klājs пальба šaušana пальма palma пальто mētelis пальцевой pirksta-пальчик pirkstiņš палящий (зной) tveicīgs памятник pieminēklis, ~ный очаг

102

памятник

очаг pavards, (sērgas) perek-lis

очарование apburšana, burvīgums, ~тельно burvīgi, ~ть' apburt

очевид\ец aculiecinieks, ~яо

ас\мредзот очень ļoti

очеред\ный nākošais (rindā), kārtējais, rinda, kārta очерк apraksts, skice очертания apveids, kontūras очи acis

очинить*, ~ять nodrāzt, noasināt

очистить*, очищать notīrīt, nolobīt, nomizot, atbrīvot (no ienaidnieka) очй\стка notīrīšana, ~щенный

iztīrīts очкй acenes, brilles очнуться pamosties, nākt pie samaņas

очутиться nokļūt, atrasties ошейник kakla sadte ошельмовать nozākāt ош\ибаться, ~ибиться* kļūdīties, ~йбка kļūda, ~й-бочно nepareizi ошпари\вать, ~ть* noplaucēt оштрафовать' uzlikt sodu (naudā)

ощениться dzemdēt kucēnus ошетиниться sacelt sarus ощуп\ать', ~ывать aptaustīt ошупью taustīdams ошущ\ать just, manīt, ~ёние sajūta

ояловеть palikt ālavās

П

і * - ,

пав\а pavi mātīte, ~лин pavs

павший kritušais пагубно postoši, kaitīgi пад\аль maita, sprāgoņa, ~ать krist

пад\ёж 'locījums, ~ёж lopi sērga

пад\ёние krišana, kritiens, ga-šanās; bojā eja, panīkšana, ~кий kār(īg)s падчерица rameita падший grimis паёк deva пажить ganība паз šķirba пазуха raduse пайковый devas -пакёт рака пакля rakulas паковать saiņot пакость neķītrība пал, пала kritu палатка telts

палач bende, ~еский bendes -палец pirksts палённый svilināts палисад mietu žogs, ~няя' dārziņš

палить apdedzināt, svilināt, šau(dī)t

пал\ка nūja, miets, ~очка nūjiņa

палуба kuģa klājs пальба šaušana пальма palma пальто mētelis пальцевой pirksta-пальчик pirkstiņš палящий (зной) tveicīgs памятник pieminēklis, ~ныйпанский

103

певец

piemiņas cienīgs, piemiņa, atmiņa

панский panu -папа tētiņš, pāvests паперть baznīcas kārnes папка mape папоротник paparde пар tvaiki; парuve пара pāris; uzvalks парень puisis, zēns пари derības Париж Parīze

парик parūka, ~махер frizieris, ~махерская frizētava парить tveicēt, sutināt парить lidināties парник leceklis парное (молоко) tikko izslaukts

(priens) парный rāža -паровоз lokomotīve паровбе поле парuve паровой tvaika -пароль parole

паром grāmis, ~щик pārcēlējs пароход tvaikonis, ~ство kuģniecība

парта skolas eols партактив saīs. партийный

актив partijas aktīvs партбилет saīs. партийный билет partijas biļete партгруппа partijas grupa партиец partijas biedrs партийность piederība pie partijas, partijas -

партком partijas komiteja парторг partijas organizators

парторганизация partitījae organizācija

партраббта partijas darbs партсобрание partijas sapulce

партстаж partijas stāžs партсъезд partijas kongress партшкблa partijas skola партячейка partijas šūniņa парус buķas, ~йна буķu audekls, ~ник буķu kuģis, ~ный буķu -

парящий lidojošs пасека drava пасённый ganīts пасечник dravnieks пасмурно apmācies, drūms паспорт pase, ~изация pas-portizācija, ~ный pasu -паст\бище ganība, ~й ganīt,

~ух gans, ~шка ganu meita пастырь gans пасть* tīkle; krist, grimt пастьба ganīšana пасха lieldienas пасынок padēls патока eīrups пауза starpbrīdis пау\к zīrneklis, ~тина zīrnekļa tīkls

пафос patoss лах\арь arājs, ~ать art пахнуть smaržot пахотй aršana пахотный aģams пахучий smaržīgs пачка paciņa, sainītis, žūksnis пачк\ать notriekt, ~отня trie-pums, triepšana, 'н netīrīgs cilvēks

пашня aģamzeme пая\льник lodējamais veseris,

— лычик lodētājs, —ть lodēt

пай\сничать ākstīties, āksts пев\ец dziedātājs, ~йца, ~унья dziedātājā, ~учий ska-пегий

104

перегон

nīgs, сческий dziesmu-, ~чий dziedātājs пегий raibs, plankumains, balts ar melniem plankumiem пейзаж ainava пекарня maizes ceptuve пек\арь maiznieks, серу пеленать ietīt bērnu autiņos пелёнка bērnu autiņš пена putas пение dziedāšana пен\иться putot, ~ка ādiņa, plēvīte, putas пень celms

пеньк\а каķерāji, ~овый каķерāju -

пенить pārmest, vainot пепел pelni, сьница pelnu trauks, ~йще izdegusi vieta первен\ец pirmais bērns, pirmdzimtais, сство priekšrocība первичная оргaнизбция pirmorganizācija перво\бытний pirmatnējs, ~майский pirmā maija -, ~начальный sākotnējs, ~степенный sevišķi svarīgs первый pirmaie пере\бөг pārskrējiens, ~бегать, сбежать' pārskriet, ~бёжчик pārbēdzējs, сбивать, сбить' sadauzīt, apkaut, pārtraukt (runu), собирать pārmeklēt, ņemt par daudz, pārlīkt (burtus), вбираться pariet citur, сбой nevienāds ritms (на перебой pārtraucot cits citu), ~борщить' pārspīlēt, ~брасивать pārsviest, ~братъ' = перебивать, сбратъся = перебиваться

перебрбс\ить' pārsviest, ~ка p ars viešama

пере\вал pāreja kalnu grēdā, atpūtne, сваливаться, ~ва-литься' iet gāzelēdamies, ~sd-ривать, сварить'

sagremot, pārāk daudz vārīt, сведём, ^везём pārcelsim, pārvedīsim, ^вернуть', свёртывать apgriezt, свёс pārsvars, ~ве-сить' pārsvērt, svērt otru reizi, свестий' pārvest (turot pie rokas), pārcelt, pārtulkot, свести дух atņemt elpu, свестись pāriet citur, pazust, свёши-вать = перевесить', свод tulkojums, pārcelšana, (naudas) pārvedums, сводим pārvedam, сводчик tulks, своз pārceltuve, pārbrauktuve, свозить — перевезти', свозка pārvešana, свбзочный transporta -, свозчик pārcē-lējs, свооружать pārapbru-ņot, сворачивать — перевернуть', сворот apvērsums, своспитание pāraudzināšana, свыборы pārvēlēšanas, свыполнение pārizpildīšana, связать' pārsiet, ~вязка pārsiešana, связочный pārsiešanas -, вызывать pārsiet, связь saite, lente pār plecu пере\гйб pārlieciens, сгибать pārliekt, сглядываться, 'сглянуться' saskaīties, -сгнуть skriet priekšā, pārdzīt, destillēt, с гнуть' pārliekt, сговариваться apspriesties, сгонять = перегнать', сговорить' pārrunāt, сговоры sarunas, с гон ceļa gaba ls (starpперегонка

105

перенести

2 stacijām), ~гонка destillēša-па, ~горать, ~гореть* pārdegt, ~городить* nožogot, ~горбдка starpsiena, ~грузка pārkrāvums, pārkraušana, ~группировать pārgрупēt, ~грызть* pārgrauzt перед, перёд priekša, priekš-(puse)

пере\давать pasniegt, paziņot, iztulkot (spēlēt lomu), pārraidīt, ~даваться pāriet, tapt, pārraidītam, paziņotam, ~дать* — передавать ~даться* = передаваться, ~дача pārraidīšana; pienesumi (slimniekam, cietumniekam), tālāk nodošana, ~двигать pāretumt, -вдвижение, ~движка pārvietošana, ~двинуть* = передвигать, ~дёлать* pārtaisīt, ~дёлка pārtaisīšana перёдн\ий priekšējs, ~ик priekšauts, ~яя priekšistaba передовая статья, передовица ievadraksts передов\йк pirmrindnieks, ~ой priekšējs, progresīvs пере\дохнуть* atpūsties, ~дразнивать, ~дразнить* atdarināt, darīt pakaļ, ~думать*, ~думывать pārdomāt, ~дышка maza atpūta, atelsa пере\езд pārbraukšana, pārceltuve, ~езжить, ~эхать* pārcelties, pārbraukt лере\жда'гь pagaidīt, ~ждём pagaidīsim, ~жду pagaidīšu,

— жевать— жёвывать pār-

košļāt, ~живать pārdzīvot, ~житок agrākās dzīves paliekas, ~жить* — переживать

пере\избирать, ~избрать' pārvēlēt, ~издавать izdot par jaunu, ~именовать dot citu nosaukumu, ~иначить pārmainīt

пере\йдём pāriesim перекись pārskābe пере\кльидывать pārlikt, pārnest uz citu laiku, likt par daudz, ~кликс\ться sasaukties, ~кличка sasaukšana, skaitīšana, ~ключить* pārslēgt, включиться, включаться pāriet, pārslēgties, ~косить saviebt, darīt šķību, pārplaut, ~креститься pārkristīties, pārmest krustu ~крёстный огонь krustuguns, ~крёсток krustceļš, ~кричать pārkliegt пере\лезать, ~лэзть* pārkāpt, ~лэг pārlidojums, ~летать, ~лететь* pārlidot, ~лётная птица gāju putns, ~ливать pārliet, pārvadīt, сливаться pārlieties, laistīties, ~листать", ~лйстывать pāršķirstīt, ~лйть* — переливать, ~лицевс\ть* apgriezt (drānai) otru pusi, ~ложить* — перекладывать, ~лом lūzums, pārlaušana

яере\ манивать, ~манить* aiz-vīlīnāt, ^меняться pārmainīt', ties, ~мёна maiņa, starpbrīdis, ~менять pārmainīt, ~мённо mainīgi, grozīgi, ~менять — переменить*, вмести\ть*, ~мещать pārvietot,

~мирне pamiers, _~мНОЖх\ТЬ, ~множить* reizināt пере\нёс pānesu, pārcietu, pānesa, pārcieta, ~нестй* pār-перенимать

106

перечить

nest, pārdzīvot, 'izturēt, pārciest, снимать pārņemt, piesavināt

пере\оборудовать pārkārtot, ~обувать, ~об\$ть* pāraiut, ~одевать, ~одеть' pārgērbt, ~оценивать, ~оценить' pārvērtēt, ~нбс pārnešana, pārnese, ~носица deguna augšdaļa, сносный pārnese (netiešā nozīmē), снять' =

пере-Н и мать, ~ писать pārrakstīt, ~писка pārrakstīšana, sarakstīšanās, списывать = переписать',
вписываться sarakstīties, спись skaitīšana,

переп\лел raipala (tēviņš), с ёлка raipala (mātīte)

перепечатать iespiest no jauna, nokopēt uz rakstāmmašīnas, сплести' iesiet, sapīt, ~плестись' sapīties,
sajaukties, ~плёт iesiešana, iesējums, loga gāmis, сплетаться — ne-реплестись', ~плётная grāmatu sietuve,
~полненный pārpildīts, ~полнить', ~пол-нять pārpildīt, ~полох trācis, ~пбнка plēve, справа pārceltuve, ~
править pārcelt, ~производство pārprodukcija, спутать', опутывать sajaukt

пере\работка pārstrādāšana, срастание pāriešana, pārvēršanās, pāraugšana, срести' pārspēt, pāraugt, pārvērsties,
с расход pārtērējums, ерзать' pārtraukt, срыв pārtraukums, starpbrīdis, срывать = перервать'

пере\садить' pārstādīt, pārvie-

vietot, —саживать - пере-

садить', ссаживаться pārsēsties, pārmainīt vagonu, с сдать экзамен likt eksāmenu no jauna, ссекать pārcirst,
šķērsot, с селён и е nomešanās uz jaunu dzīvi, сселить', сселять nometināt jaunā vietā, ссёсть' =

пересаживать, ссёчь' — пересекать, ссказ atstāstījums, сскочить pārlēkt, с слать' pārsūtīt, ссматривать,
ссмотрёт' pārskatīt, skatīties no jauna, ссолить pārsālīt, pārspīlēt, с ставить', став л ять pārstātīt, с стать'
izbeigt, pārtraukt, сстраховать' pārapdrošināt, сстрёлка apšaudīšanās; сстрелнт' apšaut, сстроить' pārbūvēt,
georganizēt, с считать', ссчитывать pārskaitīt, ссылать = переслать', ссылка pārsūtīšana перетаскивать,
стащить, стягивать, стянуть' pārvilkīt, pārstiept

переулок šķērsieliņa, су томление pārgurums пере\хватить', схватывать uzķert, uztvert, daudz sagrābt,
pārspīlēt, steigšus uzkost, сход pāriešana, pāreja, ~хо-дйт' pāriet, сходный pārejas -

перец pipari перечень saraksts перечёркивать, перечеркнуть' pārsvītrot, счёсть' — перечитать, счйслить',
счислять noskatīt, считать', счйты-вать izlasīt, lasīt no jauna

перечить runāt pretīперешеек

107

пихта

переш\ёек zemes šaurums,

~ивить, ~йт' pārsūt перешеголять pārspēt переэкзаменовка pēceksāmens перила margas пернатый spalvots
(putns) перо spalva

перочинный нож kabatas nazītis

персик firzīķis перстень gredzens перхоть blaugznas перцбвый piparu -перчатка cimdс pēc suns

песенник dziedātājs, dziesmu krājums песня dziesma песок smiltis

пестовать auklēt, kopt (bērnu) пёстрый raibs

песч\аник smilšakmens, ~аный smiltains, ~йнка smilšu grauds

петлица rogcaurums, uzšuve петля cilpa, rogcaurums, еңге петрушка pētersīlis, āksts легу'x gailis, петуший,
петушиный gaiļa -петь dziedāt

লেখো|а kājnieki, ~йнец kājnieks, ~ный kājnieku -печал\ить skumdināt, ~ь skumjas, ~ьный bēdīgs печатать
iespiest печать zīmogs; iespiedumdarbi, prese

печём серам

печёнка, печень aknas

печенье serumi печ\ка krāsns, ~ник krāsns meistars, ~урка krāsniņa

печь sept; krāsns пешеход kājnieks пешка kājnieks (šacha spēlē), kauliņš (dāmspēlē) пешком kājām пешёр\а ala, ~ный alu -пиво alus, ~sap aldaris, ~варенный aldarības -пиджак jaka рīķis пикировать piķēt пикнуть* pīkstēt, čiept пил\а zāģis, ~ёный zāģēts, ~ить zāģēt, ~щик zāģētājs пионёрский pionieru -пир dzīres, mielasts, ~овать dzīrot

пирог pīrāgs пирожное kūka пирушка dzīrītes, svētku mielasts

писат\ель rakstnieks, rakstīt, gleznot писк pīkstēšana писчебумажный rakstāmpapīra ~ магазин rakstāmlietu tirgotava писчий rakstāms письменн\о rakstiski, ~ость li-terātūra, ~ый rakstu -письмо vēstule, raksts, ~носец pastnieks

пита\ние barošana, uzturs, ~тельный barojošs, ~гь barot, lolot (cerību) питёйный dzērienu -Питер Pēterpils питом\ец audzēknis, ~ник

koku skola

пить dzert, dzeršana, dzēriens, ~евой dzerams пихта baltegleпишущий

108

плотоядный

пишущий rakstāms пища barība, pārtika, uzturs пищать pīkstēt

пищев\арёние gremošana, ~бд barības vads, ~оя barības -пиявка dēle

плава\ние peldēšana, kuģošana, jūras brauciens, ~тельный peldēšanās -, ~ть peldēt плавийльный kausēšanas - плив\ить kausēt, ~кий kausējams, ~лёние kausēšana плавник брита плавно lokani, veikli плак\ать raudāt, ~ ей вый raudulīgs

плам\енно dedzīgi, ~я liesma планка līste, dēlis плано\вый plāna -, ~мерный pēc plāna пласт slānis пластинка plate пластырь plāksteris плат\а maksa, ~ёж maksāšana, maksājums, ~ельщик maksātājs, ~ить maksāt, ~ный pret maksu

платок lakats, п. носовой kabatas lakats плат\ье kleita, drēbes, ~яной kleitas drēbju -плаха bendes bluķis плач gaudāšana, ~ёвно bēdīgi,

~у raudu плачу maksāju плачь! raudi! плашмя plakaniski плащ (lietus), mētelis, uzmetms плеват\ельница spļautuve, ~ь spļaut

плевок spļāviens

плем\еннбй sugas -, ~ я cilts

племянни\к brāļa vai māsas dēls, ~ца brāļa vai māsas meita

плен gūsts, ~йтельный burvīgs, ~ить apburt, sagūstīt плёнка plēvīte, (foto) filma пленн\ик, ~ый gūsteknis плесень pelējums плеск plunkšķēšana, ~ить, ~аться šļakstēt, plunkšķēt плесне\вёлый sapelējis, ~ть

(sa)pelēt плеснуть' — плескать apliet плестй pīt, ~сь vilkties плет\ёный pīts, ~ень pīts žogs плётка, плеть pātaga плеч\йстый plecīgs, plecs плеш\йвый plikgalvis, galvas plikums

плещу Hi, плескать šļakstīt пли! uguni!

плит\а plātne, plate, plīts, plātnīte, krāsniņa плов\ёц peldētājs, ~j'чий peldošs

плод auglis, ~ить vairot, ~овый augļu -, ~оносный auglīgs, ~ородие auglība, ~ородный auglīgs, ~отворно lietderīgi

плоск\ий lēzens, plakans, ~огорье augstiene, ~ость līdzenums, plakne плот plostē плотвй rauda плотйна dambis плотни\к namdaris, ~чать strādāt namdaļa darbu, ~чий namdaļa -

плотн\о cieši, ~ость blīvums, biezums, ~ый blīvs, resns

плотоядный gaļas ēdējsплохо

109

повидло

плох\o slikti, ~ой slikts, vājš плошка spulga площ\адка laukumiņš, ~адь laukums, platība (жилплощадь)
dzīvojamā platība плуг arklis

плут blēdis, ~ня blēža darbi, ~овать blēdīties, ~бвка blēde, ~овской blēdīgs плыть peldēt, braukt (kuģis) плюш
plīšs плющ ēfeja

плюю spļauju Hi, плевать

пляж liedaga

пляс\ать dejot, ~ка deja,

~овая dejas (dziesma) пляшем dejojam пни celmi пнуть paspert

по aiz (по моей винё aiz manas vainas), ра (по копёйке ра kapeikai, по улицам ра ielām), рёс (по дрова рёс
malkas, по закону рёс likuma, по приходе рёс atnākšanas), līdz (по уши līdz ausīm, по колёно līdz ceļgaliem);
(по-русски krieviski, по ту сторону viņā pusē)

побег bēgšana; atvase, ~ать paskraidīt

побёд\а uzvara, ~ягель uzvarētājs, ~йт' uzvarēt, ~ный uzvaras -, ~онбсный uzvarīgs, uzvarošs, ~ ж дать —
победить, ~ждённый uzvarēts побережье krastmale побить piekaut, apstāt

поблажка piedevība, pielai-

dība

побледнеть nobālēt поближе drusku tuvāk

поблизости tuvumā побои sitieni, ~ще kauja побольше vairāk побороть uzvarēt, izcīnīt поббчный blakus -
побудет pakavēsies лобуидйг*, ~ ж дать pamudināt, ~ждёние pamudinājums победу palikšu, uzturēšos,
pakavēšos

побывать apmeklēt побыть palikt, uzturēties, pakavēties повальный vispārējs пов\ар pavārs, ~аренная соль
galda sāls, ~аренный virtuves -

поведёние uzvešanās повел\евать, ~еть* pavēlēt, ~йтель pavēlnieks, тигельное наклонение pavēles izteiksme
повёренный advokāts повёр\ить* noticēt; ~ка pārbaude

повернуть' pagriezt, apgriezt повёрх virsū, ~ностно pavirši, ~ность virsa поверху virspusē повёрье
aizspriedums повёса nebēdnieks повёсить uzkārt повествование stāstījums повёстка pavēste повесть stāsts

повё\шение pakāršana, ~сить pakārt

повётрие lipīga slimība

повзводно pa vienam vadam

повёять atpūsmot повидимому kā liekas повидло marmelādeповилика

1

10

подвергать

повилика tīteņi повйн\ная vainas a/tzīšana, ~иость klausība, ~овйтся paklausīt, ~овёние paklausība

повиснуть nokarāties повлечь izsaukt, sacelt повод pamudinājums, iemesls; pavada

повозка vāģi, rati поворот pagrieziens, līkums, ~ливый veikls, kustīgs повре\дить* kaitēt, ~ждёние bojājums

повстан\ец eacelšanās dalībnieks, ~ие sacelšanās, ~чес-кий sacelšanās -повсюду visur повторение atkārtošana, ~йт\ ~ять atkārtot повы\шёние pacelšana, paaugstināšana, ~шать, ~сить* paaugstināt

повязка apsējums, apsējs пога\сить* nodzēst, ~шёние dzēšana

погиб\ить, ~нуть* iet bojā погибший bojā gājušais погладить paglaudīt поглотить* pagrauzt поглож\т\ть*, ~щать apīt поглядывать šad un tad skatīties, pielūkot, uzmanīt погнаться dzīties pakaļ поговорка sakāmvārds, paruna погбда laiks погоди! pagaidi! поголовно bez izņēmuma поголовье lopu skaits погон uzplecis

погоня pakaļdzīšanās, vajātāji

погонять dzīt, steidzināt

пограничн\ик robežsargs, pierobežas -погреб pagrabs

погреб\ать arbedīt, ~ёние arbedīšana погрешность kļūda погрешка grabulis погря\жать, ~з\ть iegremdēt под аракš, zem, pie, ar (под крышей аракš jumta) подавать dot, pasniegt, ~ся piekāpties, padoties подавить arspiest, ~ся aizrītis

подавл\енный nospiests, ~яющий nospiedošs, lielum-iiels

подавно jo vairāk подальше tālāk поданный pasniegtais подарить uzdāvēt подарок dāvana податель iesniedzējs податливый piekāpīgs подать nodeva подать* = подавать подача pasniegums, ~голосбв balsošana подачка žēlastības dāvana подаяние ubaga dāvana подбивать, подбить piesist, iz-oderēt, sakūdit подбирать pacelt, izlasīt подбор izlase подбородок zods подбочениться iespiest rokas sānos

подвал pagrabs, ~ьный pagraba -

подвёдомственный rakļauts подвергать, подвергнуть* at-подвернуться

111

подлог

dot, nodot, pārbaudīt (подвергнуть испытанию -) подвернуться, подвёртываться gadīties, piegriezties подверженный padots подвёст\ pievest, piekrāpt подвиг varoņdarbs, ~аться rakustēt uz priekšu подвйжн\ик varonīgs, pašizliedzīgs cilvēks, ~ость kustīgums, ~ой, ~ый kustīgs подвода rajūgs подводить — подвести' подводная лодка zemūdene подвоз piegādāšana, pievešana, ~йт\ pievest подворотня pavārte подв&зка prievīte, apsēja подготовительный sagatavošanas -, ~бвить', ~овлнт\ sagatavot

подаваться padoties, piekāpties

поддан\ый pavalstnieks,

~ство pavalstniecība поддаться' = поддаваться поддёл\ать* viltot, ~ка viltojums, ~ьный viltots, ~ывать — поддёлать поддёлка vamtis поддёржать', поддёрживать pabalstīt

подёйствовать* iedarboties, iespaidot

подекадный dekādu -поделом pelnīti поделывать darīt подён\но pa dienām, ~щик

algādzis

подёргива\ние raustīšana, ~ться raustīties подёржанный lietots

подёрнуться' = подёргиваться

поджаты' sakniebt (lūpas); ievilkt (asti); pieraut (kājas) подж\ёчь* pielāist uguni; ~игатель uguns pielicējs, ~ и гать pielāist uguni поджидать gaidīt поджимать — поджаты' поджбг uguns pielikšana подзаголовок apakšvirsraksts подзащитный aizstāvamais подземелье apakšzeme подзёмный apakšzemes -подзорная труба tālskatis подкапываться parakties подкидыш izlikts bērns подклад\ка odere, ~ывать likt apakšā

подков\а rakave, ~агь arkalt

(zirgu) подкоп pārākums подкреп\ить* pastiprināt, ~ление pastiprināšana, pastiprinājums, papildspēki, ~лять — подкрепить* подкупать, ~ить' piekukuļot, uzpirkt подле tuvumā, pie подлежать pienākties подлежащее teikuma priekšmets

подлец neģēlis подливка mērce подлйз\а laiža, ~ываться pielabināties

подлинн\ик oriģināls, ~ость patiesība, neviltots; ori-

ģināls

подлить pieliet подло neģēlīgi подлбг viltojumsподложить

112

подрядчик

подложить likt apakšā подложный viltots подл\ость neģēlība, ne-

ģēlīgs

подмастерье amatnieka palīgs (zellis)

подмён\ивать, ~ить armainīt подметить ievērot подмёт\ка pazole, ~ный slepeni pienests

подмосковный Maskavas tuvumā

подмости laipas, pedests подмышка paduse поднимать pacelt, sacelt, paaugstināt

поднбж\ие rakāje, ~A'a kāpslis, ~ный корм ganība поднбс raplāte подносчик pienesējs поднять' = поднимать подобает pienākas подбно līdzīgi подобрать* = подбирать подожгУ* aizdedzināšu подождём* pagaidīsim подождём' aizdedzināsim подожмём* sakniebsim (поджать)* подозвать' pieaicināt подозревать turēt aizdomās. ~ение aizdomas, ~ительно aizdomīgi, neuzticot, ~итель-ный aizdomīgs подойд\ёшь б2, ~у подойти* подойник slauktuve подойти' pieiet, piestāvēt; iestāties подоконник palodze, logsols подол kleitas apakšmala подблгу ilgi

подольше drusku ilgāk

подорв I ать' saspridzināt, sagraut, ~ёшь б2, б1 подорожная ceļa zīme подорожник ceļmallapa подослать' slepeni piesūtīt подостлать likt apakšā подосп\еть' raspēt подотдёл apakšnodaļa подходящий ienākuma - подбшва zole, rakāje подош\ёл Пм, ~ло пс, ~ла Пж подойти

подошлём Б1 подослать подпасок gana palīgs подпасть' pakļūt подписать' parakstīt, ~ся parakstīties ея на газ\ету abonēt avīzi)

подпйс\ка abonements, ~чик abonents подпись paraksts подпблье zemgrīde, pagrīde, nelegālītāte подпорка balsts, stabs подпрыга seglu josta подража\ние atdarināšana,

~тель atdarinātājs подразумевать saprast, par -подраст\ать, ~й' izaugt подробно sīki подпрбсток pusaudzis подпру\га draudzene, ~житься' sadraudzēties, ~жка draudzene

подручный palīgs подрыв uzspridzinājums, vāji-nājums, ~ать* graut, vājināt, ~ной graušanas -подрыть' = подрывать подряд viens pēc otra; no vietas; uzņemšanās pēc līguma,

— чик (būv)uzņēmējsподсвечник

113

пожар

подсвечник svečturis подск\азать', называть teikt priekšā, раčukstēt подскочить* lēkt klāt подслушать', ~ивать noklausīties

подсмотреть' glūnēt подснежник sniegpuķīte подсобный palīga - (подсобное хозяйство palīgsaimniecība)
подсолнечник, ~ух saules puķe

подспорье atbalsts подставка turētājs, statīvs подстел\ешь 62, ~ю бi подостлать

подстер\егать, ~ечь' uzglūnēt подстилка paklājs, pakaiši подстрек\атель kūdītājs, ~ать kūdīt, ~нёшь' 62, бi
подстрёл\ивать, ~ить' sašaut подступ\ать, ~ить' pieiet, tuvoties

подсудимый apsūdzētais подч\ёт skaitīšana, ~итать'

~йтивать saskaitīt подталкивать pagrūst подтвер\дить', ~ждать, apliecināt, apstiprināt, ~ждёние
apliecināšana, apliecinājums, apliecība, apstiprināšana подтрун\ивать, ~ить* pazobot подтягивать vilkt uz
augšu; savilkt (kaņaspēku); dziedāt līdzī, disciplinēt, veicināt подтяжки bikšu lences подтянешь 62, ~у 61
подтянуть', подтягивать

подушка spilvens

подушный galvas -, par katru

cilvēku подхалим līdējs

подхв\атить*, ~атывать paķert, ātri pacelt, satvert; dabūt (slimību); sākt dziedāt līdzī подхбд pieeja, tuvošanās,
~ить pieiet, attiekties подчас dažreiz подчёркивать, подчеркн\ёшь 62, бi подчеркнуть* = подчёркивать
pasvītrot подчинение pakļaušana, pārkārtošana, ~ённый apakšnieks, ~ить' pakļaut подштанники apakšbikses
подъезд piebrauktuve подъём uzkāpšana, uzplaukums, kāpinājums подъёмн\ик celtnis, ~ый celšanās -,
ceļamais подымать pacelt, ~ся pacelties, sacelties подыскать', подыскивать sameklēt

подытоживать, ~ть' saskaitīt visu summu подыхать beigties nost подышать paelpot поединок divkauja поезд
vilciens поезда brauciens поезда vilciena -поёсть paēst, apēst поехать izbraukt пожаловать arbalvot
(добро пожаловать! sveicināti!) пожалуй manis pēc, varbūt пожалуйста lūdzu! esiet tik laipni!

пожалуйте nāciet

пожар ugunsgrēks, ~ище ļoti liels ugunsgrēks, deguma vieta. ~ник, ~ный ugunsdzēsējs

8пожатие

114

поколение

пожит\ие spiedums, spiešana,

spiest; norļaut пожелание novēlējums, vēlēšanās

пожёртвов\ние ziedoјums,

~ть ziedot пождать' pagaidīt поживать dzīvot (как поживаете? kā labi klājas?) поживиться dabūt peļņu, dabūt
ciīta mantu

пожизненный uz visu mūžu, mūža -

пожилой padzīvoјis пожинать norļaut пожитки manta позавтракать pabrokastot позавчера aizvakar позади
pakaļ позапрошлый aizpagāјis позвать pasaukt позв\оление atļauja, ~блить,

~олять atļaut позвонб\к skriemelis, ~чник mugurkauls, ~чные mugurkaula -

поздн \ёе vēlāk, ~ий vēls,

~о vēlu поздрав\ить' apsveikt, ~лёние laimes vēlējums, apsveikums, apsveikšana, ~лять — поздравить'

поземёльный zemes -позже vēlāk

познакомиться iepazīties познавать izzināt познание atziņa позор kauns, negods, ~//o negodīgi, ~ный kauna

pilns поимённо vārdā saucot

поименованный vārda nosaukts

поимка notveršana поимущественный mantas -поиски meklēšana поистине tiešām поить dzirdināt поймать' saķert, uziet пойтīt' aiziet, iet noKā, ~мест kamēr, līdz kamēr, pagaidām

показ rādīšana, ~ание liecināšana, liecība, ~атель rādītājs, indekss, ~ательный parauga tipisks, ~āTb rādīt, liecināt, ~аться parādīties, likties, ~нбй rādīšanai, neīsts покат slīpums покатиться' aizīpot покатываться со смеху plīst no smieklēm покачнуться' salīgoties покашливать reizēm klepot покаяние nožēlošana, atzīšanās покидать, покинуть' atstāt, pamest

поклажа krava

поклон sveiciens, palocīšanās, ~йтсья' sveicināt, palocīties, ~ник pielūdējs, ~ятсья' dievināt покои istabas

покоиться gulēt uz pamata, gulēt zārkā

покой miers, istaba покойник nelaiķis, ~ый mierīgs, mirušais

покойной ночи! ar labu vakaru! ar labu nakti! поколение paaudzeпокорение

115

положение

покорёние ieņemšana, iekarošana, ~ить* uzvarēt, savaldīt, iekārot, ~йтсья* padoties покорно padevīgi покос pļauja, pļava покраснеть* nosarkt покров sega

покровитель labvēlis, gādnieks, aizstāvētājs, ~ственный ilabvēlīgs, aizstāvīgs, ~ство-вать aizstāvēt

покрой veids, piegrieztnē, fasons

покрывало šķidrauts, sega, ~ть, покрыть* apsegt (по-крыть расходы samaksāt, покрыть расстояние nobraukt) покрыва pārvalks покуда kamēr покуёшь rakalsi покупатель pircējs, ~ельный pirkšanas, ~ть pirkt покупка iepirkums, pirkums покуш\аться izdarīt atentātu, mēģināt, ~ёние atentāts покую bakalšu пол grīda, dzimums пол... saīs. половина puse (пол-литра puslitr, полгода pusgada -)

полагать paļauties, pieņemt, ~ся uzticēties (полагается pienākas)

пола\дить* salabt, ~жу бi полати guļamā lāva zem

griestiem (zemnieku isitabā) полдень pusdiens полдничать ēst palaunadzi поле lauks, aramzeme, ~вой lauka

полеводство laukkopība полёзп\o derīgi, ~ый derīgs

полёно pagale полёт lidojums пол\ешь иг, нi полоть полз\ать gāpot, ~кбм gāpus, ~тi gāpot, ~учий gārojošs полиров\анный polēts, ~агь polēt

политграмота politiskā ābece политика polītika политический politisks политотдёл politiskā nodaļa

политрук saīs. политический руководитель politiskais vadītājs

политучёба politiskā mācība полиция policija полицейский policijas -, policists

полк pulks полка plaukts

полков\ник pulkvedis, ~бдец karavadonis, ~ой pulka -полнё\йший pilnīgs, ~ть tapt resnāks полно pilns полно! pietiek! полнокрбие pilnasinība полнолуние pilns mēnesis полномочие pilnvara, ямочный pilnvarots, ~правный pilntiesīgs, ~стью pilnīgi ~та resnums, pilnība, ~чь pusnakts полноте! pietiek! половик grīdsega половина puse (половина второго pulkstenis pusdivi) половйца grīdas dēlis половбье plūdi, paisums половой grīdas; dzimuma -положёние stāvoklis, nolikums, teze

8*положим

помеха

положим pieņemsim положительно pozitīvi, pavisam, tiešām, ~ельный pozitīvs, ~ь* likt, pieņemt, ~ься*
 paļauties полозья slieces поломка laušana полоса josla, strēmele, sleja полосатый svītrains полоска\ние
 skalošana, ~ть skalot, ~ться šlakstēt полость dobums, ragavu sega полотенце dvielis полотёр parketa vaskotājs
 полох\o linu drāna, audeklis, (dzelzceļa) stiga, ~яный nātns, audekla -полоть ravēt

полбщ\ешь n2, ~у Hi полоскать

полпред saīs. полномочный представитель pilnvarots pārstāvis

полпредство pilnvarotā pārstāvniecība полтинник pusrublis полтора pusotra, ~ста pusotra simta

полу... vārdu priekšā nozīmē „puse” (полугодие pusgads) полУда alvojums полуденный pusdienas
 полуживой pusdzīvs полукруг pusaplis полумесяц pusmēnesis полумрак pustumsa полуостров pussala
 полустанок dzelzceļa pietura, maza dzelzceļa stacija полуторный pusotra

получ\ать saņemt, ~ение saņemšana, ~йть* saņemt, dabūt, ~йться* iznākt получка alga, algas saņemšana
 получше labāk(s) полушарие puslode полушубок īss kažoks полчаса pusstunda полчище bars, orda полый
 tukšs полынь vērmeles польз\а derīgums, labums, ~ование lietošana, ārstēšana, ~овать ārstēt, ~оваться lietot,
 baudīt

поль\ка poliete, poļu deja,

~ский poļu -, Polijas Польша Polija

полюб\йть* iemīlēt, ~блю bi

полюс pols

поляк polis

поляна klajums mežā

полярный pola

пом... saīs. помощник palīgs

(помред redaktora palīgs) помаленьку pamazītiņām помалу pamazām помарка plankums, izsvītota vieta

поменьше drusku mazāk(s) помериться* pamēroties поместит\ельный plašs, tilpīgs, ievietot, nodot (в школу
 skolā), ~ься* apmesties, ietilpt, atrasties поместье muiža помесь maisījums ежемесячно pa mēnešiem, ik mēnesi

помёт\ить* atzīmēt, ~ка atzīme

помеха traucējums, šķērslisпомешанный

по-плечу

помёш\анный ārprātīgs, ~d-тельство prātā eajukums, ~агь* traucēt, maisīt, ~<иться sajukt prātā

помещ\ать — поместить'; ~аться — поместиться'; ~ение telpa, ievietošana помещи\к muižas īpašnieks
 (muižturis), ~ чий muižas īpašnieka • помидор tomāts помилование apžēlošana помйлу(те)! apžēlojieties!
 помймо bez, izņemot, pret (помимо своей воли pret eavu gribu) поминутно ik minūti помнить atcerēties,
 atminēt помногу lielā daudzumā помогать palīdzēt по-моему pēc mana prāta, pēc manām domām помб\и
 samazgas, ~йный

samazgu -помол malums помолотить* izkult поморье piejūra помост paaugstinājums, po-dests, klāsts, dēļu
 platforma помо\чь' palīdzēt, ~щик palīgs

помощь palīdzība понадобится' ievajadzēties по-нашему pēc mūsu domām, pēc mūs prāta поневоле neviļus
понеделник pirmdiena понемно\гу, ~жку pamazām понижа\ть pazemināt, ~ёнке pazemināšana понизить' —
понижать

понимание saprašana, ~гь saprast

по-новому pa jaunam понос caureja, ~ить nopelt, •pavalkāt

поношенный pavalkāts понравиться' patikt понуждать spiest понукать' veicināt, dzīt понурить* nolaist
поня\тие jēdziens, ~ливый saprātīgs, ~но saprotams, ~ь* saprast

пообедать* paēst pusdienu поодаль attālumā, drusku tālāk поодиночке pa vienam поочередно pēc kārtas
поощр\ёние veicināšana, pamudinājums, ~ть', ~нть veicināt, pamudināt поп garīdznieks, priesteris,

~адья pora sieva попада\ние trāpīšana, trāpījums, ~ть trāpīt попадаться sastapties, atgadīties

попало... мне попало es dabūju sodu, triecienu попарно rāģos

попасть' trāpīt, iekļūt (не мог попасть nevarēju iekļūt), ~ся* = попадаться поперёк šķērsām попеременно
pārmaiņus поперёчн\ик saurmērs, ~ньш šķērs -

поперхнуться' aizrīties un klepot

попеч\ёние aizgādība, ~итель kurātors, aizgādnis поплавок pludiņš по-плечу pa spēkamпополам

118

посадить

пополам uz pusēm пополнение papildināšana, papildinājums

попблн\ить*, ~бть papildināt поправимо izlabojams поправить' izlabot, ~ся* izveseļoties, uzlaboties поправка
labojums, izveseļošanās

попрёжнему pa vecam поприще darba lauks попросту vienkārši, bez ceremonijām

попрошайничать lūgt dāvanas попугай papagailis; pabaidi! попусту veltīgi поп\$т\но pa ceļam, ~ный ceļā-,
~чик ceļa biedrs попытать(ея) pamēģināt попытка mēģinājums пора laiks

поработать drusku strādāt порабо\тить', ~щать pakļaut verdzībā, ~щёние pakļaušana verdzībā

пора\жать satriekt, pārsteigt, ~жёнец defētists (sakāv-nieke), ~жёние satriekšana, ~зительно apbrīnojami,
~зить' — поражать порвать' ieplēst, saraut порёз iegriezumš, ~агь* iegriezt пористый at porām порицание
pārmetums, nosodījums, пора\ājums порка pēršana поровн\у līdzīgās daļās,

~йтся' ranākt порог sliekšnis

порбд\а suga, ~истый sugas -

порбжн\ий tukšs, ~яком tukšā -порознь atsevišķi порой dažreiz порок netikums, kaite порос\ёнок sīvēns, ~яга
И поросль atauga порбть pērt, atārdīt порох pulveris, ~овой pul-veža -

порочный netikumisks, kļūdains

порошок pulveris порбю dažreiz порт osta

портить maitāt, bojāt, ~ся bojāties

портн\иха šuvēja, drēbniece,

~бй drēbnieks портовый ostas -портянки kājauti порука galvošana поруч\ать uzdot, uzticēt, ~ёние uzdevums,
~ительство galvojums, ~ить' uzdot, uzticēt, ~йтся' galvot поручень Tokturis поручни ro'ku važas порхать
lidināties порча maitāšana порш\ень virzulis, ~яя p порыв brāziens, aizrautība (гнева dusmu) uzliesmojums,
~ать pārtraukt (draudzību), ~аться neatlaidīgi censties, ~исто strauji порйд\ковый kārtas-, ~ком diezgan, ~ок

kārtība, ~очно kārtīgi, daudz, ~очный kārtīgs, liels посадить' iedēstīt, sēdinātnпосадка

119

постольку

посадка iedēstīšana; pasažieru uzņemšana; (lidmašīnas) nolaišanās), sēža (seglos sēdēšanas veids)

по-своему pēc sava prāta посвя\тять' veltīt, iepazīstināt, ~щение veltījums, iepazīstināšana

посев sēja, ~нбя sēšanas -, sējas -

посе\деть' nosirmot посел\ение armetne, nometināšanas vieta, ~ить', ~ять ar-metināt

посёлок ciems, miests посередине vidū посетитель armeklētājs, ~ь' armeklēt

посещ\ать armeklēt, ~ение armeklēšana, ~у* armeklēšu поси\деть pasēdēt, ~жу pasēdēšu

посинеть' sazilēt, kļūt zils поскальзываться, поскользнуться' paslīdēt поскольку par cik поскорее ātrāk
посланник sūtnis, vēstnieks,

~ть' sūtīt после pēc последний pēdējais последоват\ель piekritējs, ~ельно konsekventi, secīgi, ~ь* sekot
последствие sekas последу\ешь sekosi, ~ю sekošu

послезавтра pa\īt пословица paruna послушание paklausība послуш\аться' paklausīt, ~ный paklausīgs

посмё\иваться pasmieties, ~ётся pasmiesies, ~шище izsmiekla priekšmets, ~юсь pasmiešos

пособие pabalsts, palīg\īdzeklis посбл sūtnis, ~ство sūtniecība

посох ceļa spieķis поспевать, поспеть' paspēt, nobriest

поспёшно steidzīgi, steigšus посреди vidū посредник starpnieks посредственно vidēji посредство
starpniecība,

ар (palīdzību) поспориться saķildoties пост postenis, amats; gavēnis поставить' nolikt, uzlikt, ~вопрбс jautāt
постав\ка piegāde, ~щик piegādātājs постановить nolemt постановка uzvedums, uzstādīšana, nostādījums
постановить' nolemt, ~ление lēmums, noteikums, ~лю lemšu

по-стар(йнн)ому pa vecam постель gulta, ~ный gultas,

gultnes, guļu -постепенно rakāpeniski постиг Пм постичь* пост\иг&ть aptvert, saprast, ~йгла пж постичь*
aptvert, saprast

постлан paklāts постовой posteņa -постбй(те)! pagaidi(et)!

постольку tik daudz, tādā mērā, поскольку par tik, par cikпосторонний

120

походный

посторонний svešs, nepiederīgs, blakus -

постойл\ец īrnieks, ~ый двор iebraucamā vieta постоянн\о pastāvīgi, pa-
stāvīgs

постпредство saīs. постоянное представительство pastāvīga pārstāvniecība пострадать ciest пострел, ~ёнок
пер\атайс постройка būve, būvēšana поступать, ~ить* izturēties, ienākt, darīt, iestāties, ~иться' piekāpties,
~люсь piekāpšos, iestāšos, ģikošos поступок ģicība, izturēšanās постучаться' pieklaувēt посуда trauki

посчастливиться' izdoties, palaimēties

посчитаться' norēķināties посылка sūtījums, sūtīšana посып\ать', ~ать arbērt, ~лешь* б», ~лю бi посягать
tīkot, būt ļaunu nodomājis, taisīties uzbrukt пот sviedri потасовка kaušanās по-твоему pēc tava prāta

потворствовать lēni (saudzīgi) izturēties, paciest, veicināt потёмки tumsa

потёр\я zaudējums, ~ять' pazaudēt, ~яться' pazust, samulst

потеть svīst

потёха prieks, jokošana, ~шать uzjautrināt, ~шаться izzobot, ~шно jocīgi, interesanti, smieklīgi потирать berzēt

потихоньку palēnām, paklusām поток strauts, strāva потолок griesti, ~чный griestu-^

потом vēlāk, pēc tam, ~ок рēспācējs, ~ственный dzimts, ~ство рēспācēji потому tāpēc, ~ что jo потоп\ить' nogremdēt, ~лєние nogremdēšana потребитель patērētājs, ~тельный lietošanas -, ~ительский patērētāju -, ~лєние patērēšana., ~лять patērēt

потрєбность vajadzība потроха iekšas, ķidas потряс' rakratīja, ~ать satricināt, aizkustināt, (оружием) skandināt, — потрясать

потч\евать pacienāt, ~уешь n2, ~ую Hi потягиваться stāpīties, ~нешься stāpīsies, ~нусь stāpīšos, ~нуться' = потягиваться

поужинать' ravakarīņot поумнєть kļūt gudrākam поутру no rīta

поуч\ать ramācīt, ~єние ramācīšana, ~ительно ramācoši похабный neķītrs похв\ала uzslava, cildināšana, ~альный slavējams похй\тить', ~щать nolaurīt,

~щєние nolaurīšana похлѣбка zupa похмѣлье paģiras поход kaņa gājieni походить pastaigāt; būt līdzīgs походка gaita

походный kaņa gājieni, сея -похождение

121

правосудие

похождение dēka похоже līdzīgi похор\оны bēres, ~онный bēru -, sēru -

похорошеть' izskatīties labāk, kļūt skaistāks похоть kaislība похудеть' novājēt поцел\оваты' noskūpstīt, ~луй skūpstis

почаще biežāk почва augtna, pamats почём par cik почему kāpēc почерк rokraksts почернеть' kļūt melns почесть gods, pagodinājums почёт cieņa, pagodinājums,

~ный goda -почечный nieņu-; pumpura -почивать gulēt, atdusēties поч\инить* izlabot, ~йнка izlabošana, izlabojums, ~инять — починить' почитать palasīt, cienāt, uzskatīt

почить' dusēt, ~//а лаврах atpūsties

почка niere, pumpurs почт\а pasts, korespondence, ~альон pastnesis, ~амт pasta kantoris

почтен\ие cienība, ~ный so-lids, cienījams почти gandrīz

почтйт\ельно cienīgi, pagodināt

почтовый pasta -пошат\ываться, ~н\$ться streipulot, sagrīņoties пош\ёл пм) ~ла* пж sākt iet пошлѣшь' sūtīsi

пошлина muita пошлость triviālība пошлю sūtīšu

пошад\а saudzēšana, apžēlošana, ~ить' saudzēt, apžēlot пощёчина plīķis поэ\зия dzeja, ~т dzejnieks, ~тєсса dzejniece, ~тйческий dzejisks поэ\тому tāpēc

появ\иться' parādīties, izcelties, ~лєние parādīšanās, izcelšanās

пояс josta, zona пояснение paskaidrojums, ~ительный paskaidrojošs, ~ить* paskaidrot поясница melmeņi,

jostas vieta пояснять paskaidrot прабаб\ка, ~ушка vecmāmiņas māte

правд\а patiesība, tiešām, pareizi, ~йво taisni, patiesi, ~оподобно ticami правило stūre

правил\о noteikums, rēgula,

~вно pareizi, kārtīgi правительств\енный valdības -, ~о valdība прав\ить vadīt, stūrēt, labot, asināt (bārdas nazi), ~лѣние valde

правну\к mazbērna dēls, ~чка mazbērna meita право tiesības, tiešām, ~вѣд jurists, ~вой tiesisks, ямочный pilnvarots, ~нарушѣние tiesību pārkāpšana, ~писание pareizrakstība, ~ славный pareizticīgs, ~судне taisna tiesāšanaправый

122

предприятие

правый labējs, labās rokas, nevainīgs, patiess прадед vectēva tēvs праздн\ество svinība, ~ик svētki, ~ичный svētku-, ~овать svinēt, nestrādāt, ~ословить runāt tukšus vārdus, dīks практика prakse, ~иковать praktizēt, ~йческий ~йчный praktisks, ~ и куешь n2, ~икую Hi

прач\ечная veļas mazgātava, ~ка veļas mazgātāja пребывание uzturēšanās прах pīšļi

прев\зойдѣшь pārspēsi, взойду pārspēšu, ~зойтй* pārspēt, ~осходить pārspēt, ~осход-но teicami, ~осходство pārspēks, pārākums пре\вратить* pārvērst, ~врат-но grozīgi, асг\арни превращать pārvērst превыситься' ~вышать pārspēt, pārkāpt

превышение pārkāpšana преграда kavēklis, šķērslis пре\давать (друга) nodot, (земле) apbedīt, (суду) nodot tiesai

пре\дание teika, (суду) nodošana (tiesai), (земле) apbedīšana ~данно padevīgi, ~да-тель nodevējs, ~дать* — предавать предварительно iepriekšēji предвешать pareģot предвзятый iepriekš pieņemts предвидеть paredzēt предвку\сить', ~шать iepriekš baudīt

предводитель vadonis предвыборный priekšvēlēšanu -

предел robeža, ~ьный robežu -предисловие priekšvārds предіки senči, ~ок sencis пред\лагать piedāvāt, ~лбг izruna, satiksmes vārds, сложение teikums, bildinājums, piedāvājums

пред\мѣстье priekšpilsēta,

^мѣт priekšmets, lieta, temats предмбстный priekštilta предо\ставить', вставляя atļaut, (место) atdot предостерегать brīdināt, ~ережѣние brīdināšana, brīdinājums, ~ерѣчь' brīdināt, ~орожность piesardzība предосудительно piedauzīgi предотвра\тить', ~щать novērst, ~щѣние novēršana предохран]ѣние aizsargāšana, paglabāšana, ~йтель aizsarglīdzeklis, ~йтельный aizsarga -, ~йтй', ~ять aizsargāt

предписание priekšraksts предпол\агать domāt, pieņemt, ~ожѣние pieņēmums, nodoms, ~бжим pieņemsim, ~ожй-тельно sagaidāms, kā liekas, ~ ожить' — предполагать предпоследний priekšpēdējs предпосылка priekšnoteikums, priekšnosacījums предпоч\ѣсть*, ~итать dot priekšroku, ~тѣние priekšroka

предприимчивый uzņēmīgs, ~принимать uzņemties,

~приитие uzņēmumsпредрасположение

123

препинание

пред\расположѣние tiekšanās,

~рассудок aizspriedums председатель priekšsēdētājs, ~седательство sēdes (sapulces) vadīšana, ~седательст-вовать vadīt sēdi (sapulci), ~седательствующий sēdes (sapulces) vadītājs предсказание pareģojums, ~

сказать*, ~сказывать pareģot

представитель priekšstavis, pārstāvis, ~ставительный reprezentabls; ~ставитель-ство pārstāvība, reprezentācija, ~ ставить* stādīt priekšā, iesniegt, tēlot, ~ставиться stādīties priekšā, parādīties, izlikties, оставление priekšā stādīšana, izrāde, вставлять — представить pārstāvēt пред\стоять būt sagaidāms, būt paredzams, tuvojies предтеча priekšgājējs предубеждение aizspriedums преду\предительный iztapīgs, aizsarg-; novērošanas -, ~пре-дйть*, ~преждать paziņot, brīdināt, novērst, aiztikt priekšā, ~смотреть* paredzēt, осмотрительно piesardzīgi, apdomīgi

предчувствие nojauta, ~овать nojaust

предшественник priekšgājējs, ~овать priekšā iet, būt pirms tam, ~ующий iepriekšējais предъявить* uzrādīt, Dasniegt,

——Ление uzrādīšana, pasniegšana

предыдущий iepriekšējs преемник pēcnācējs, mantinieks

прежде agrāk, papriekš; senāk, pirms, -вний agrākais, bijušais

през\ирать nievāt, nicināt, ~рѣние nievāšana, nicināšana, ~рѣнный nicināts, зрительно nicinoši

преимуществ\енно visvairāk, dodot priekšroku, ~о priekšrocība

преклон\ный sirmā vecumā,

~яться liekties, dievināt прекословить runāt pretī прекрасно skaisti, jauki прекратить' pārtraukt, nobeigt,

~тяться izbeigties, ~щать = прекратить, ~щаться = прекратиться, ошѣние pārtraukšana, izbeigšana

прелѣстно brīnumjauki прелесть daiļums, piemīlīgums, jaukums

прель\стить*, ~щать vilināt, ~щу bi

пренебрегать nicināt, neievērot, ~ery bt, пренебречь, ~ежѣние nicināšana, ~ежѣшь b2, ~ежит\ельно nicinoši

прения debates преобладание virsroka, ~ть būt pārsvarā

преобра\жать, ~зйть* pārveidot

преобразование pārveidošana,

pārkārtošana

преодолѣть pārspēt, uzvarēt препинание... знак препинания pieturas zīmeпреподавание

124

прибыль

преподавание pasniegšana, mācīšana, ~гель skolotājs, paeniedzējs, ~ть mācīt, pasniegt

преподн\ѣс пм, ~есла пж пре-поднести* преподнести' = преподносить pasniegt, dāviināt препрово\дйть', ~ждать sūtīt līdzī, pavadīt, ~ждѣние sūtīšana, (времени laika) pavadīšana

преп{тств\ие šķērslis, ~овать traucēt, būt par šķērslī, ~ую Hi

пер\вать', ~ывать pārtraukt прерывающийся ar pārtraukumiem

прерывистый pārtraukts прес\екать, ~ѣчь pārtraukt преслѣд\ование vajāšana, ~овать vajāt пресловутый izdaudzināts пресмыкаться rāpot, pielabināties, ~ющ\иеся gāruļi пресный nesālīts, bez sāls престол tronis преступать, ~йт\ь' pārkāpt прест\уплѣние noziegums, ~\$пник noziedznieks пресы\тйться, ~щ\аться piesātināties, ~щѣние piesātinātība претйть būt riebīgs преувеличение pārspīlējums, pārspīlēšana, ~ивать, ~йть' pārspīlēt преум\еньшать, ~ѣныпить' pamazināt

преусп\евать, ~ѣть' sekmīgi strādāt, gūt labas sekmes

преходящий pārejošs

при (tuvu) pie (при нём неотлучно находился pie viņa vienmēr atradās), klāt esot (при нём нельзя об этом говорить viņam klāt esot nedrīkst par to runāt), ar (при его малых средствах ar viņa maziem līdzekļiem), laikā (при царё Горохе cara Gorocha laikā), gadījumā (при удачной охоте izdevušos medību gadījumā); tulkojams arī ar lokā-tīvu (при таком свете tādā gaismā), ar divdabi (при покупке pērkot)

при\бавить' pielikt, сбавка pielikums, papildu deva, ~бавленье pielikšana, сбавлять — прибавить', ~бавочный papildu -прибалтийский Baltijas -Прибалтика Baltija при\бегнуть, ^бежать' atskriet, ķerties pie - при\берёшь б2, ~бер\$ б1, прибирать

при\бивать, ~бйть' (pie) sist, piekaut, piedzīt (к берегу) pie krasta

прибирать pievākt при\ближать tuvināt, ~бли-жённые tuvinieki, ~близй-тельно apmēram, сблизить' = приближать, сбой piesīšana, bangas при\ббр aparāts, сборка pie-vākšana, kārtībā savešana, с б рать' pievākt, savest kārtībā

прибрежный krastmales -прибыль peļņaприбытие

125

призвание

прибытие atnākšana, ~быть

(at) nākt при\вал apstāšanās, atpūta,

~верёдливый untumains приверженец piekritējs привести' pievest; minēt (факты), novest (в отчаяние izmisumā), savest (в порядок kārtībā)

при\вёт sveiciens, ~вётливо laipni, ~вётственный apsveikuma-, ~вётствие apsveikums, ~вётствовать apsveikt, ~вёт-ствую apsveicu привидение spoks при\вивать iepotēt, ~вйвка iepotēšana, ~вйть' iepotēt, pieradināt (привить желйние) привкус piegarša привлекательный pievilcīgs, ~влекать, ~влёчь pievilkt, iesaistīt

яри|водйгъ — привести, ~воз atvešana, ~воле brīvība, plašums

привратник vārtnieks при\выкать, ~выкнуть pierast, ~вычка paradums привязанность pieķeršanās, ~вязчивый kašķīgs, ķildīgs при\гласйтельный aicinājuma-, ielūguma, ~гласить', оглашать aicināt, ielūgt, ~глашё-ние aicinājums, ielūgums при\говор spriedums, ~говорить piespriest при\годйться (no)derēt,

~гбдный, ~гбжий derīgs приголубить ramīlot при\горать, ~горёть piedegt пригород priekšpilsēta

пригоршня riešava пригорюниваться, ~горюниаться' noskumt при\готовить sagatavot, izgatavot, ~готовленье sagatavošana, уготовлять — при-готбвить'

при\давать piešķirt, pielikt, ~даное pūrs, ~даток pielikums, piedeva, ~ даточный papildu -, palīga -, ~дать' — придавать, ~дача piedeva при\дёлать', ~дёлывать pietaisīt

при\держатъ', ~дёрживать pieturēt, ~дёрживаться pieturēties, ~дёржка pietura придёшь atnāksi при\дираться sīkumaini pārnest, ~дйрка sīkumaina pārmešana, ~драться* — придираться

прид\тй (at) nākt, ~у atnākšu при\ думать izdomāt, izgudrot, atminēt

при\ёдешъ' б-2 ~ёду* б1 при-ёхать', ~езд atbraukšana, ~езжать atbraukt, ~ёзжий atbraucējs приём pieņemšana, paņemiens ~ёмная pieņemšanas istaba, ~ёмник uztvērējs, ~ёмный pieņemšanas, iestāšanās (экзамен), audžu (сын dēls), ~ёмыш audžu bērns приёхать' atnākt, atbraukt при\живалка piedzīvotāja, ~живать piedzīvot

приз balva, godalga

при\звание aicinājums, tieksme, ~звать* piesaukt, aicināt, iesauktприземление

примкнуть

при\землѣние izkāpšana malā, lidmašīnas nolaišanās zemē, ~землѣться izkāpt malā, (lidmašīnai) nolaisties zemē призирать dot patvērumu при\зывать atzīt, узнаваться atzīties

признак pazīme признание atzīšana(s) признательный pateicīgs, atzinīgs, ~знать atzīt, ~знаться' = признаваться призрак spoks

призрение gādība, patvērumš при\зыв аicinājums, iesaukšana, ~зывать iesaukt, аicināt, ~зывник, ~зывной iesaucamais

прииск atradne, raktuve, ~искание meklēšana, ~искать', ~йскивать meklēt, ~ ищешь б2, ~ ищу б1 прийти' (at)nākt, nonākt при\кажешь б2, ~кажу б1

приказать ravēlēt при\каз, оказание ravēle, прикйзчик komijs приказывать ravēlēt при\кйдываться, ~кйнуться' izlikties

приклад (к костібму uzvalkam) piederumi, (у ружья šautenes resgalis, (у пистолета pistolei) spals прикладной lietišķs, praktisks при\ключаться pieslēgties, notikt, включение dēka, ~клю-чѣться' = приключаться приковать piekalt, saistīt при\коснѣшься pieskarsies,

~косновѣние pieskaršanās,

~коснусь pieskaršos, ~коснуться' pieskarties при\крепѣть' piestiprināt, piesaistīt, ~креплѣние piestiprināšana, piesaistīšana прикрытие aizsega прикусѣть (pie)kost, ~куска... (сахар в прикуску cukuru piekožot) прилавок lete

прилагательное (имя) adjek-tīvs, īpašības vārds прилегалъ saiet robežās, tuvu atrasties

при\лежание uzcīība, ~лѣжно uzcīīgi, čakli

при\лѣт atlaišanās, atlido jums, ~ летать, ~летѣть atlidot, atlaisties

прилѣчь atgulties прилив pašums, pieplūdums прилйчие pieklājība при\ложѣние pielikums, pielietošana, ~ дожить pielikt, pielietot

прильнуть pieglausties приманка vilinājums при\менѣние (pie)lietošana, ~менѣть' (pie) lietot, вменѣться' piemēroties, ~ менять — применить, ~меняться = применѣться при\мѣр piemērs, paraugs, ~мѣрка uzlaikošana, ~мерно ar mēram, priekšzīmīgi при\мѣта pazīme, ~ метить* ievērot, ~мечание piezīme, ~мечать ievērot, piezīmēt, piemētināt

при\мирѣние samierināšana, ~мирѣть', мирЯть samierināt

примкнуть pievienoties приморский

пристраивать

приморский piejūras примыкать = примкнуть' принадлежать piederēt, ~над-лѣжность piederums, piederība при\нимать pieņemt, сниматься iesākt

приноравливаться, ~норо-вѣться' piemēroties при\нудѣть*, ~ ну ж дать piespiest, likt, ~нуждѣние piespiešana при\нѣтие pieņemšana, ~нѣть' (pie)ņemt, ~нѣться' iesākt при\обрестѣ', с обретать iegādāties, pirkt, iegūt приобрѣтение ieguvums, iegādāšanās

при\открывать, ~открыть' drusku atvērt, ravērt припйдок lēkme припйсы krājums припѣв refrēns, piedziedājums при\писать' pierakstīt, ~пйска pierakstīšanās, pieraksts приплата piemaksa приплюснутый plakans при\подни мать, ~ поднѣть' pacelt, pacilāt

припомянуть, ~пбмнить' atcerēties

приравнивать, ~равнять' pielīdzināt

при\растить, ~растй' pieaugt,

^ращение pieaugums при\рода daba, ~родовѣдение dabaszinības

прирост pieaugums, pieaugšana

при\ручать, ~ручить' pieradināt, piejaucēt

присваивать, ~своить' piesavināties

при\сидать, ~сесть' piesēsties, pietuities прислать' atsūtīt прислонить piesliet прислуга kalpone, apkalpotāja

при\слушаться', вслушиваться klausīties, uzmanīgi noklausīties просматривать uzraudzīt, pielūkot,

осматриваться noskatīties

присмиреть* nomierināties, noklust

при\смбтр uzraudzSba, ~смот-рѣть' — присматривать, ~смотре́ться' = осматриваться

присниться parādīties sapnī при\соединѣние pievienošana, pievienojums, ~соединить', ~соединять pievienot

при\совокупить' papildināt, pielikt, ~совокуплѣние pie-metināšana, pielikšana, papildināšana, ~совокуплять

— присовокупить приспособить' piemērot, pielāgot, ~способлѣние icetaise, ierīkojums, ~способлйть =

приспособить

при\ставать uzbāzties, piebiedroties, piebraukt, pielipt, ~ставить' pielipt, piestatīt, ~ став к а piedēklis,

вставлять = пристйвить', детально vēģīgi, acis nenovēršot при\станции pajumte, армеšanās vieta, —стань

osta,

~стать' — приставать пристраивать piebūvēt, nogādāt, ierīkotпристрастие

128

приятель

пристрастие kāre, sevišķa tieksme, ~ ст раститься* pieķerties, nodoties, ~страстно partejiski, ~стращаться —

пристраститься при\стрѣливать, ~стрелйть* nošaut

пристроить' — пристраивать при\ступ sturmēšana, lēkme, iesākums, ~ ступать, ~ступит' tuvoties, iesākt

пристыдить kaunināt пристяжка, ~стйжная piejūga при\судить', ~ су ж дать notiesāt, piespriest, piešķirt,

~суждение piespriešana, notiesāšana

присутствие klātbūtne, ~сут-ствовать būt klāt, ~с\$тству-ющие klātesošie присяга zvērests, ~сягать,

~еягнуть' zvērēt при\тайться' paslēpties притвориться', ~творйться izlikties, pievērsties, ~творно liekulīgi,

šķietami, ~творство liekulība, izlikšanās притеснение arspiešana,

~теснять arspiest приток pieteka, pieplūdums притом pie tam приторный salkans притрагиваться,

~тронуться' pieskarties

притупление notrulināšana притча līdžība

при\тягивать pievilkt, стяжение pievilkšana, pievilkšanas spēks

притязание prasība, pretenzija притянуть' = притягивать pievilkt

при\унуть' zaudēt dūšu, noskumt

приурочить' piemērot, saistīt при\учать, ^учйть' pieradināt прихлебатель liekēdis прихозя priekšistaba

при\хотлйвый untumains (рисунок zīmējums) sarežģīts, ~хоть untums, iegriba прихрамывать drusku klibot

при\цѣл tēmēklis, ~цѣливать-ся, ~целйться' mērķēt, tēmēt при\цепйть pieāķēt, вцепиться pieāķēties,

pieķerties, ~ цепной pieāķējams причалить piestāties pie krasta причастие divdabis, piedalīšanās, ~ частный

dalībnieks причём pie kam при\чесать' sasukāt, причёска frizūra, счёсывать = причесать

при\чйна iemesls, ~ чинёние celšana, nodarīšana, ~чи-нить', ~чиннть nodarīt при\числёние pieskaitīšana, ~ числить, ~числять pieskaitīt

при\чуда untums, savādība, ~ч\$дливый untumains, dīvains

пришлый atnācis, svešs при\щёлкиват, ~щелкнуть* pieklakšķināt

при\щемить' ~щемлять saspiest

при\щуривать, ~щурить' piemiegt (acis)

при\ют patvērums, patversme,

~ютить' dot patvērumu при\йтель draugs, ~ятельница draudzene, ~ятно patīkamīпроба

129

проговорить

про пар (про кого-нибудь par kaut ko, про чёрный день nebaltaī dienai) проба mēģinājums, paraugs про[бёр skrējienб, сбегать, сбежать' pārskriet, skriet cauri

пробел iztrūkums пробиваться izsisties, nomocīties

пробирка mēģene про\бйть sist cauri (пробило три часа pulkstenis nosita trīs), сбиться' = пробиваться

пробка korķis, aizbāznis проб\ный mēģinājuma -, parauga ~овать mēģināt, nogaršot, едина saurums
проболтаться izpļāpāt пробор (frizūrā) celiņš пробормотать noņurdēt пробраться tikt cauri, sasniegt
пробудить', ~ буж дать modināt

про\вал bedre, cauri krišana, сваливать gāzt cauri, сваливаться krist cauri, ~ва-лйть' — провйливать, ~ва-лйться' — проваливаться про\вёдать apmeklēt, izzināt проведёние veikšana, izpildīšana

лро\верить* pārbaudīt, ~вёрка pārbaudījums, свёрочный kontroles, сверять = провё-рить'

провеетй izdarīt, veikt (про\-вестй врёмя pavadīt laiku), свестй дело izpildīt darbu, с вестй дорогу iezīmēt ceļu, taisīt ceļu, свести жизнь по-

dzīvot, свести канаву izrakt grāvi, спровестй черт? novilkt svītru, izbeigt про\вётренный izvēdināts, свётривать, свётрить' (iz)-vēdināt

про\видение paredzēšana,

свидёние aizgādība провиниться' noziegties про\вод vads, сводимость vadāmība, сводить = про-вестй', (pa)vadīt, сводка vadu likšana, сводник vadītājs, pavadītājs, своды pavadīšana провозгласить*, с возглашать izsludināt, proklamēt провожать' pavadīt провозиться iztērēt daudz laika, nopūlēties провокатор provokātors, сцибный provokācijas, pro-vokātorisks, сция provokācija

проволо\ка, ечка stieple проволочка novilcināšana проволочный stiepļu проворно žigli, izveicīgi про\гадать', сгадывать pārtēķināties прог\латывать, сглотить' norīt

проглядёть* pavisī apskatīt, neievērot, сгליдывать = проглядёть

про\говаривать sarunāties (всю ночь visu nakti), izteikt, сговариваться izpļāpāt noslēpumu,

про\говорйть* = проговаривать, сговориться* = проговариваться

9проголодаться

130

прозодежда

проголодаться sajūst izsalkumu

прогорать, 'гореть' (iz)degt, zaudēt mantu прогорклый rūgts программ\а programma, ~ный programmas
прогресс progress прогрессивный progresīvs, сровать progresēt, с ст pro-gresists

прогул darbā neierašanās, nokavējums, сгуливать neierasties darbā, ~г\$ливаться pastaigāties, сгулки
pastaigāšanās, сгульщик nokavētājs, сгулять nokavēt, izstaigāties про\давать pārdot, ~давёц pārdevējs, ~дажа
pārdošana, сдать' pārdot про\двигаться, ~двинуться' pāvirzīties

про\девать (нитку diegu) ievērt, с девать серьги (auskarus) iekārt

про\дёлать izdarīt, izpildīt,

сделка nedarbs про\держаться* paturēt, сдержаться' izturēt, noturēties продёт' — продевать про\дление
pagarināšana, pagarinājums, сдлать' pagarināt, с длиться' ilgt продмаг saīs. продовольственный магазін
pārtikas veikals продналог saīs. продовольственный налог pārtikas nodoklis

про\довольственный pārtikas, с довольствие pārtika продолговатый garens

про\должать turpināt, сДОЛ-жаться ilgt, сдолжёние turpinājums, сдолжительность ilgums, сдолжительный
ilgs, сдблжить* — продолжать, сДОЛЖИТЬСЯ' ilgt продольный garuma, garenisks про\дрогнуть pārsalt,
сдрбг-ший pārsalis

продукт produkts, ražojums продуктивн\о produktīvi, ražīgi, с ость ražība, сый produktīvs, ražīgs

продуктовый produktu, pārtikas preču, продукция produkcija

продумать pārdomāt яроI едешь 6-2, сёду бi проехать, сезд cauiirbraukšana, saurbrauktuve, сезднбй
braukšanas, сездом ceļā про\езжать braukt cauri, сёзжий garām braucējs про\ехать braukt cauri, braukt garām,
braukt tālāk, nekā vajag, сёхаться pabraukāties, pavizināties проёкт projekts прожёктор staru metējs
прожить (pār) dzīvot, iztērēt прожягол' uzturs, iztikšana,

с жить' — проживать прожорливый gījīgs прозаический proza(isk)s про\звание palama, с звать' nosaukt, dot
palamu, сзвище palama

прозевать' nokavēt, palaist garām

прозодёжда saīs. производственная одежда darba tērpsпрозрачный

131

промолчать

прозрачный caurspīdīgs прозывать — прозвать* про\звание dzīvības vilkšana, ~зывать vilkt dzīvību,
^збнуть nosalt про\играть pāspēlēt, pāzaudēt, ойгрыш pāspēle, zaudējums произведение ražojums,
izstrādājums, darbs, raksts, iznākums, оизвестий' ražot, izdarīt, izpildīt, iecelt, произвестий влечатленье atstāt
iespaidu производитель vairošanas tērpinš, ražotājs

производительно produktīvi, о изводительность produktīvi tāte, ~изводить = произвестий, оизвдственный
ražošanas, produkcijas. оизвд-ство ražošana, produkcija про\извбл patvaļa, оизвбльно patvaļīgi

про\изнести', о износить izrunāt, произношенье izruna произойти' notikt, celties происки intriga
про\исходить — произойти', ~исхожденье (iz)ceļšanās происшествие notikums пройдёш б2, пройти
пройдбха krāpnieks, viltīgs cilvēks

про\йти' cauriet, pāiet, izmācīties, ойтись' pastaigāties проказа lepra

проказ\ы nedarbs, palaidnība, оник palaidnis, оничать darīt palaidnības

прокат izīrēšana; velmešana, про\кладка starplika, starp-plātne, ~ (дороги ceļa) tai-
sīšana, ~кладывать likt starpā; (doroгу ceļu) ietaisīt, ievilkt

проклинать nolādēt про\клянёшь б2, о клянц бi проклясть; о клянц ть', ^ о клясть' nolādēt, о клятый nolādēts

прокуратура prokuratūra, обр prokurore про\лежать palikt guļus, sagulēt, о лежи и jēli sāni про\лезать, олѣзть' līst cauri, izsprausties

пролетариат proletāriāts, оаризация proletārizācija, оаризировать proletānizēt, ойрий preletārietis, оарский proletārisks, proletāriāta -проле\татъ, отѣтъ' nolidot, о тйшь б2, о чу бi про\лив jūras šaurums, оли-вать izliet, оливнбй дождь lietus gāze, ~лйтие izliešana,

олйть' = проливать • проложить' = прокладывать про I мах gažāmšāviens, kļūda, омахиваться, о махнуться' netrāpīt, kļūdīties промедление novilcināšana про\меж starp, омежуток starpa

про\мелькнУть' pamirdzēt, pazibēt, ātri paiet про\мокательная бумага, омокатка dzēšpapīrs, о мокнуть' nosusināt, dzēst (чер-нйла tinti) промолвить' pateikt промолчать neatbildēt, klusēt

9*промтовары

132

проскакивать

промтовары saīs. промышленные товары rūpniecības preces

промфинплан saīs. промыш-леннофинансовый план ražošanas un finanšu plāns про\мысел rūpals, ražošana, reļņas darbi, ~мысловый rūpalu

про\мышленник rūpnieks, умышленность rūpniecība, ^мышлять nodarboties лро\несгй* nes t gažām, у нестись' aizjoņot пронз\ать durt cauri, ~ённый caurdurts, ~йтельно griezīgi, epalgi, ~йть' г= пронзать про\никать, ~нйкнцть* iespiesties, sūkties cauri, ~ницйемый caurlaidīgs, ~ницательно asi ain dziļi saprotot

проныра līdējs про\нюхивать, ~ нюхать* izoņāt, dabūt zināt прообраз paraugs пропаганд\а propaganda, ~йровать propagandēt, ~йст propagandists, ~йстский propagandista, propagandas -про\падать pazust, ~пажа pazušana, zaudējums, ~пастъ bezdibenis, ļoti liels daudzums, ~пастъ' nozust, pazust, iet bojā

про\живать, ~ жить' nožūpot, nodzert, dzīvot uzturēties про\писать parakstīt, pierakstīt (pasi), pieteikt, ~пйска pases pierakstīšana

прописная буква lielais burts

про\питание uzturs, pārtika, ~питать', пйтывать uzturēt, piesūcināt

про\пуск caurlaide, izlaidums (nepilnība), ~пускать laist cauri, izlaist, ~пускная бумага dzēšpapīrs, /\пустить* — пропускать прораб saīs. производитель работ darbu vadītājs проработать nostrādāt, izstrādāt про\растать dīgt, ~растйть',

~ращивать diedzēt про\рвать' pārraut, ~рваться' pārplīst, izlauzties cauri про\резать*, ~резать* caur-griezt про\резаться*, ~резаться* saurgiezties прореха saurums прорицатель pareģis пророк pravietis про\рос пм, ~росла пж, проращать

пророческий pravieša, ~ро-чество pareģošana, pareģojums

прорубь āliņģis прорыв pārrāvums про\светйть* argaismot, izglītот, ~свѣчивать spīdēt cauri просвеш\ать argaismot, izglītот, ~ёние izglītība, ~ённый izglītots

просесть sīrmums просёлочная дорога lauku ceļš

просйть lūgt, ~йтель lūdzējs про\скбкивать, ~скочйть* lēkt cauriпрославйться

133

противоядие

прославиться tapt slavens, cildināts, daudzināts про\следить* izsekot, izmeklēt, ~следовать izbraukt cauri, ~слеживать — проследить

прослбйка slānis; starplika просматривать caurskatīt, atstāt nepamanītu, ~смотp caurskatīšana, nepamanīšana, ~смотреть' гг просматривать проснуться' ramosties проco sūra, sāre проспaть' nogulēt, aizgulēties проспрягать' izlocīt (verbu) просрочить' nokavēt, ~срочна nokavēšana про\стёр пм, простереть, ~сте-реть', ~стирать izstiept, ~стираться izplatīties про\ститeльно piedodams ~стйть' piedot, ~ститься atvadīties, ~яшь piedosi просто vienkārši, ~ватый vientiesīgs

простоволосый ar kailu galvu простодушный vaļsirdīgs, naīvs

простой vienkāršs, dabisks; vaļsirdīgs, parasts; stāvēšana dīkā

простоквйша rūgušpiens простор plašums, ~ный plašs просто\та vienkāršība, vaļsirdība, naīvums, ~фйля naīvs простоять nostāvēt про\странный plašs, ~стран-ctbo telpa

прострелить' sauršaut про\ст\$да saaukstēšanās, ~студйться', остужаться saaukstēties

проступок vaina, disciplīnas pārkāpums, nedarbs простыня palags про\сунуть' bāzt cauri, izbāzt просушка izžāvēšana про\считаться, ~счйтываться pārskaitīties

про\сыпать' izbērt, ~сыпать nogulēt, ~сыпаться izbārstī-ties, ~сыпаться atmosties просьба lūgums протекать tecēt cauri, sūkties, paiet

протекторат protektorāts протереть' izberzēt, ~тереть-ся' (одежда drēbes) nodilt прот\ёст protests, ~естовать protestēt

против pretim, pret протйвйться pretoties, ~ник pretinieks, ~но pretīgi протйвовёс pretsvars

противовоздушная оборона pretgaisa aizsardzība протйвогаз pretgāzu maska протйво\дйствие pretdarbība, ~дйствовать darboties pretim

протйвоекественный pretdabisks

протйвопожарный pretuguns-grēka -

протйвозаконный pretliku-misks

протйво\полбжность pretstats, ~положный pretējs протйворёчить runāt pretī протйвопоставйть pretstatīt протйвотанковый prettanku протйвохймйческий pretķīmisks

протйвоядйе pretindeпротйрать

134

прямота

про\тйрать — протереть', стираться = протереться' про\ткнёшь 62, ~ткну бй проткнуть* durt cauri протоптать' izmīdīt про\трёшь б», ~тру бй протереть izberzēt

про\тягйвать izstiept, ~тяжё-нйе atstatums, ~тяжно stiepjot, ~тянуть' izstiept, ~тян\$ться' izstiepties про\учйть rārmācīt, ~учйться mācīties kādu laiku проф ... saīs. профессиональный profesionāls, arodu -профбйлёт saīs. членский бй-лёт профессионйльного союза arodbiedrības biedru grāmatiņa

профдвйжёнйе saīs. профсоюзное двйжёнйе arod-kustība

профессиональный arodbiedrību, arodu

профёссия arods, profesija профсоюз saīs. профессио-нйльный союз arodbiedrība прохажйваться pastaigāties про\хлада vēsums, охладительный atspirdzinošs, ~хладно vēsi про\хбд izeja cauri, ~ходйть iet cauri, paiet. ~ходнбй saurstaigājams, ~хожйй garāmgājējs

про\цвестй', ~цветать zelt процессия gājijens прочёл Пм \прочесть' izlasīt прочйй cits, rārējs прочность

izturība

прочь! nost! projām! (я не

прочь man nav nekas preti)

прошѣдш ѣе время pagātne,

~ий pagājušais прошѣние lūgums прошептать nočukstēt прошѣствие... по прошествии kad pagāja, pēc -
прошло\годний iepriekšējā gada, ~е pagājušais проща\й(те)! sveiki! piedodiet)! ~яе atvadīšanās прощ\ать
piedot, ~ѣние piedošana, ~у piedošu про\явить' parādīt, attīstīt (плѣнку filmu), ~явиться parādīties, attīstīties,
~явлѣние parādīšana, attīstīšana про\яснѣние noskaidrošanās, ~яснѣться', ясняться noskaidroties пруд dīķis
пружин\а atspere, ~ка atspērīte

прусак prusaks прус\сак Prūsijas iedzīvotājs, prūsis, ~ский prūšu пры\гать, ~гнуть' lēkt, ~гун lēcējs, ~жок
lēciens прыт\кий žigls, ātrs, žiglums, mudīgums прыщ rūt(it)e

пряд\ѣние vērpšana, ~йльный vērpšanas, ~йльня vērptuve ~йльщик vērpējs, ~йльщица vērpēja прядь šķipsna
пряжа vēpriens, dzija пряжка sprādze прям\ая (линия) taisne, taisni, vaļsirdīgi, (прямо невероятно pilnīgi
neticami) прямолинейный taisns прямота vaļsirdība, atklatīfoапрямоугольник

135

пылесос

прямоугольник taisnstūris пряник piparkūka пряность garšvielas прясть vērt

прят\ать slēpt, ~ки slēpšanas

рята\а пряха vērpēja

псар\ня suņu stallis, ~ь suņu uzraugs

Псков Pleskava, ~йч pleskav-niefcs, ~йчка pleskavniece пташка putniņš птенец putnēns пти\ца putns,
~цевбдство putnkorība, ~чий putnu, ~чка putniņš, ~чник putnu māja

публика publika, публиковать publicēt

пуг\ало biedēklis, ~ать biedēt, ~ливый bailīgs пугов\ица roga, ~ка podziņa пуд puds

пудр\а rūderis, ~еница rūdera kārbīņa, ~иться rūde-rēties

пузырѣк pudelīte; burbulis пузыр\ь burbulis; rūslis, tulzna, ~ истый burbuļains пулемѣт ložmetējs, ~чик
ložmetējnieks, ~ный ložmetēja -пуля lode пуп naba

пурга sniegputenis пурпуровый purpurains пуск (машины mašīnas) darbā

laišana

пускай! lai! пускать laist, atļaut пустеть kļūt tukšs

пуст\йть' = пускать, ~ся doties (ceļā), sākt (пуст\йться бежать sākt skriet) пуст\б tukši, ~овать būt tukšs, ~o/7
tukšs, vēltīgs, ~омѣля plāra, ~опорожнный neapdzīvots, ~ослов plāra, ~ora tukšums

пуст\ынник vientuļnieks, ~ынный tuksnešains, ~ыня tuksnesis

пусть! lai! (пусть скажет! lai saka! пусть это так! lai notiek!

пустыак nieks, ~бвый, пустыаш-ный niecīgs

пута\ница jukas, ~гь sajaukt пут\ѣвка ceļa zīme, ~евод\й-тель ceļa vadonis, ar

palīdzību (путѣм опроса artaujas ceļā), ~ешѣственник ceļotājs, ~ешѣствие ceļojums путь ceļš пух dūnas

пух\лый uztūcis, apaļš, ~н\уть rampt

пух\овик pēlis, ~овый dūnu пучок rušķis пушечный lielgabalu пушинка pārsla пушка lielgabals пушнина zvērādas пушок pūciņa

пчелb bite, ~овод biškopis, ~оводство biškopība, ~ьник bišu drava пшеница kvieši пшенb sūras (sāres) putraimi пшённный no sūras putraimiem пыл karstums, dedzība, ~ать kvēlot

пылесбс putekļsūcējsпылинка

136

рабыня

пыл\йнка puteklītis, ~йть putināt, ~йтсья putēt пылкий dedzīgs, kvēls, kaislīgs пыль putekļi, ~нный puteklains пыл bijā putekšņi пытать spīdzināt пытаться mēģināt пытка spīdzināšana пытливый ziņkārs пых\теть elst, stipri elpot,

~тйшь H2 Hi

пышн\ость greznums, kuplums,

~ый grezns пьеса luga

пьян\ица dzērājs, žūra, ~ый piedzēris

пюре sakņāju biezenis пядь pēda

пятить (глаза) bolīt (acis) пяльцы šujamais rāmis пята papēdis

пятак, пятачбк pieckapeiku

gabals пятёрка piecnieks пятеро pieci

пятиалтынный 15 kapeiku gabals

пятидесять P, Д, П пятьдесят пятидесятилетие piecdesmit gadi

пятиконечный piecu stuķu -пятикопеечный 5 kapeiku пятилетие 5 gadi пятилёт\ка piecgade, ~ний 5 gadu -

пятирублёвый 5 rubļu пятисот P, пятистам, Д, пяти-СТāх, П пятисот пятиться atkāpties пятиугольник piecstūris

пятиэтажный piecstāvu -

пятка papēdis

пятнадцать piecpadsmit пятн\еть, ~йть aptraipīt, ~йстый plankumains пятни\ца piektdiena, ~чный piektdienas -пятно plankums пяток 5 gabali пятый piektais пять pieci

пятьюстами T пятьсот пять\десят piecdesmit, ~сог pieci simti

пятью piecreiz (пятью пять piecreiz pieci) пятью т пять пячу болu Hi пятить

P

раб vergs, ~овладёлец vergu īpašnieks, ~овладёльческий vergu īpašnieka, ~олёпно verdziski

рабкбр, sals. рабочий корреспондент strādnieku korespondents

работ\а darbs, ~ать strādāt, ~ник darbinieks, ~ница darbiniece, ~оспособность darba spēja, ~оспособный darba spējīgs, ~ящий strādīgs, centīgs

рабоче-крестьянский strād-nieku-zemnieku рабочий strādnieks раб\ский verga -, verdzisks,

~ство verdzība рабф\ак sals. рабочий факультет strādnieku fakultāte, ~аковец strādnieku fakultātes audzēknis

рабыня verdzene пылинка

рабыня

пыл\йнка puteklītis, ~йть putināt, ~йтся putēt пылкий dedzīgs, kvēls, kaislīgs пыль putekļi, ~ный puteklains
пыл bijā putekšņi пытать spīdzināt пытаться mēģināt пытка spīdzināšana пытливый ziņkārs пых\теть elst,
stipri elpot,

~тйшь H2 Hi

пышн\ость greznums, kuplums,

~ый grezns пьеса luga

пьян\ица dzērājs, žūra, ~ый piedzēris

пюре sakņāju biezenis пядь pēda

пятить (глаза) bolīt (acis) пяльцы šujamais rāmis пята papēdis

пятак, пятачбк pieckapeiku

gabals пятёрка piecnieks пятеро pieci

пятиалтынный 15 kapeiku gabals

пятидесятй P, Д, П пятьдесят пятидесятилетие piecdesmit gadi

пятиконечный piecu stuķu -пятикопеечный 5 kapeiku пятилетие 5 gadi пятилёт\ка piecgade, ~ний 5 gadu -

пятирублёвый 5 rubļu пятисот P, пятистам, Д, пяти-СТāх, П пятисот пятиться atkāpties пятиугольник
piecstūris

пятиэтажный piecstāvu -

пятка papēdis

пятнадцать piecpadsmit пятн\еть, ~йть atraipīt, ~йстый plankumains пятни\ца piektdiena, ~чный piektdienas
-пятно plankums пяток 5 gabali пятый piektais пять pieci

пятьюстами T пятьсот пять]десят piecdesmit, ~сог pieci simti

пятью piecreiz (пятью пять piecreiz pieci) пятью т пять пячу болu Hi пятить

P

раб vergs, ~овладёлец vergu īpašnieks, ~овладельческий vergu īpašnieka, ~олёпно verdziski

рабкбр, sals. рабочий корреспондент strādnieku korespondents

рабог\а darbs, ~ать strādāt, ~ник darbinieks, ~ница darbiniece, ~оспособность darba spēja, ~оспособный
darba spējīgs, ~ящий strādīgs, centīgs

рабоче-крестьянский strād-nieku-zemnieku рабочий strādnieks раб\ский verga -, verdzisks,

~ство verdzība рабф\ак sals. рабочий факультет strādnieku fakultāte, ~аковец strādnieku fakultātes audzēknis

рабыня verdzenеправенство

разболтать

рав\енство vienlīdzība, ~нйна līdzenums, ~н<5 vienādi, līdzinās (всё равно vienalga) равно\вёсие līdzevars, -
~действующая rezultante, ~душие vienaldzība, ~значащий ar tādu pašu nozīmi, ~мёрный vienmērīgs,
~правие līdztie-sīgums, ~правный līdztiesīgs, ~сильно vienādas nozīmes, ~сторонний vienādmalu, ~ценный
vienvērtīgs раwn\ый vienāds, vienlīdzīgs, ~ять izlīdzināt, salīdzināt, ~нться līdzināties рад priecīgs

padēt\ель gādnieks, ~ь rūpēties, gādāt ради dēļ

радикальный radikāls радиовещание pārraidīšana pa radio, ~волна radiovilnis, ~любитель radioamatieris, ~мачта radiotornis, ~ передаточная станция (radio) raidstacija, ~передача radiopārraide, ~приёмник radiouztvērējs, ~связь radiosakari, ~станция radiostacija, ~установка radioierīce, ra-dioiekārta, ~фикция radio-ficēšana, ~фицировать radio-ficēt

радист radio telegrāfists рад I овать iepriecināt, ~оваться priecāties, ~остно

priecīgi, —ость prieks,

~уешь н2 радовать раду\га varavīksne, ~жная оболочка (глаза) varavīksne-

ne, ~жно, в радужном свете rožainās krāsās радуш\ие viesmīlība, sirsnī-gums, ~но viesmīlīgi paēk galerija ражий tukls, drukns раз reiz(e), viens, kādreiz, ja, taisni (как раз pašā laikā; раз! два! viens! divi! раз ты пришёл, так оставь\йся ja tu esi atnācis, tad paliec, как раз я это и сказал taisni to es sacīju)

разбав\ить*, ~лять atšķaidīt разбазари\вать, ~ть' izpārdot, izsaimniekot разбалтывать izplāpāt разб\ег ieskriešanās, ~егаться skriet tur un šur, лежаться* ieskrieties, skriet uz visām pusēm, izklīst

разбер\ёшь* б2, бi разо-

чрāТb*

раз\бивать sasist, sadalīt (лагерь noietni), nospraust, (врага ienaidnieku) sakaut, (пал\ты telti) uztaisīt, ~йвка sadalīšana, nospraušana, uztaisīšana, ~битый sadragāts, sasists, ~бйтый параличом paralizēts, ~бйть* — разбивать, ~биться nosisties, sadalīties разбогатеть kļūt bagāts разббй laupīšana, bandītisms, slepkavība, ~ник laupītājs, ~ничать nodarboties ar laupīšanu, — ничий laupītāju -

разболеться stipri saslimt, sākt sāpēt

разболтать* izplāpātразбор

138

разгораться

раз\ббр izšķiršana, analizē, izmeklēšana, сборка sakārtošana, сборнбй izņemams, izjaucams, сббрчиво skaidri раз\брасывать, сбросать' izmētāt, izkļiedēt раз\брызгать', сбрызгивать izšļākt

разбудить uzmodināt разбухать uzbriest развал sagrūvums, sabrukums раз\валивать sagāzt, noārdīt, сваливаться sagāzties, atzvelties, свалина drupas развалить' — разваливать развалиться' = разваливаться разве vai, tiešām, ja (приду, разве что заболею nākšu, ja tikai nenaslimšu) развевать plivināt, с ея pli vināties

разведать' izlūkot, noskaidrot разведение (животных dzīvnieku) audzēšana, (уксуса etiķa) atšķaidīšana разведёшься' б2, развестись* šķirties разведка izlūkošana разведывательный izlūku,

с ь — разведать' разверзаться atvērties развернуть' attīstīt, atvērt, attīt, с ея' attīstīties, atvērties, atskrūvēties раз\верстать' sadalīt, свёрстка sadalīšana, свёрстывать — разверстать' развеселить' uzjautrināt развесить' izsvērt, izkārt развесистый ar kuplu zaru

kroni

развестй' atšķaidīt, aizvest uz visām pusēm, izaudzināt, (развестй огонь iekurināt uguni)

развестись' šķirties {laulībā), izplatīties, vairoties развешивать = развесить' развивать attīstīt развинтить' atskrūvēt, ~ься* atskrūvēties, izlaisties развйт\ие attīstīšana, attīstība,

сой attīstīts, сь' attīstīt развле\кать izklaidēt, сцēние izprieca, счь' izklaidēt разводить — развестй' с ея = развестись', развожусь нi раз\врат netiklība, евратник netiklis, евращать pavest, samaitāt, евращение samaitāšana

раз\вязать atraisīt, связаться' atraisīties, atbrīvoties, связка izeja развязный nekautrīgs разгадать' atminēt, сгадка atminēšana, atminējums разгар karstums, augstākā pakāpē, (в самый разгар pilnā gaitā)

раз\гиб atliekums, сгибать atliekt, izliekt taisnu разгильдяй lempis, slaists разгладить nogludināt разглядеть saskatīt, ievērot разговаривать sarunāties,

сговбр saruna, раз\говориться tapt runīgs, iesākt runāt par kaut ko, сговбрный sarunu, сговорчивый runīgs раз\горбьтс, сгоретьс' iesākt degt, iedegties, iekaistrāzгорячиться

139

разломать

разгорячиться' iekarst разграбить izlaupīt разграничивать norobežot разграфить' sadalīt aiilēs разгребать, грести' izkasīt, izgrābt

раз\грбм sagrāve, ~громить izdemolēt, sagraut разоружать, ~грузить' izkraut, atslotot

разгрузка atslotošana, izkraušana

разгул jautras dzīres, zaļa dzīve, pilna vaļa раз\г\$ливать pastaigāties

огульный nevaldāms раз]давать izsniegt, ~даваться atskanēt

раз]давить', вдавливаться saspīest, nospīest, о давлению бi раз]даточный izsniegšanas, ~ дaть', о раздавать izsniegt, ~дaться' = раздаваться, о дaчa izsniegšana раз\двигать, одвинуть' izspīest uz abām pusēm раз\девальня noģērbtuve одевать noņemt (пальто mēteļi), atģērbt, izģērbt раздел sadalīšana, nodalījums раз\дeлaть' izrotāt, norāt,

о делаться tikt galā раз\делeние sadalīšana, ~де-лить', оделять (sa)dalīt, atšķirt, оделиться (sa)dalīties, šķirties

раздeльно atsevišķi, šķirti раздeть* = раздевать

раздирать saplosīt

раздолье plašums, brīva dzīve, pārpilnība

раздор ķilda, nesaticība

раздражать ķircināt, одражe-ние uzbudināšana, uzbudinājums

раздувать uzpūst раз]думать' pārdomāt, apdomāties, atteikties no agrākā nodoma, одумье pārdomāšana

разжалобить' iežēlināt разжаловать' pazemināt разжевать' sakošļāt разжигать iededzināt раз\задоривать, о задорить' sakaitināt, iekairināt раззеваться izžāvāties, nerimstoši žāvāties раззнакомиться atsvešināties раз]йнуть atvērt, ойня lempis, žāvātājs раз]лагать sadalīt, samaitāt, олагаться sākt trūdēt, samaitāties

разлад nesaderība, nesaskaņa раз\лeниваться, олениться' palaisties slinkumā раз]летиться, олетeться' aizlaisties uz visām pusēm, nerimstoši laisties, izgaist раз]лив izplūdums, оливить izliet, ieliet, оливаться pārplūst, izlieties, о лить' — разливать, олитьс' — разливаться

раз\личать atšķirt, оличие atšķirība, оличить' — различать, оличный dažāds, atšķirīgs, cita veida

разложeние sadalīšana, trūdēšana, demorālizēšana

раз]ложить' sadalīt, ~ло-житьс' satrūdēt, sapūt разломать' salauzt daļāспазлука

140

разорение

раз\лука šķiršanās, ~лучать,

~лучить' šķirt разлюбить vairs nemīlēt раз\мах vēziens, vēriens, uzplaukums, ~махивать vicināt, ~ махнутьс' atvērties размежевать' iemērit, atrobe-žot

раз\мельчать, ~мельчить' sasmalcināt

раз\мён maiņa, ~мёнивать izmainīt, ~мённый maiņas, ~менять' izmainīt размёр izmērs, apmērs, lielums, takts
разместить' novietot, ievietot dzīvokļos

раз\мешать', ~мёшивать sajaukt

разминать samīcīt, izmīt, saspiest

раз\множать vairot, умножаться vairoties, ~множёние vairošana, ~множить' vairot размозжить' sadragāt
размол samalums размолвка nesaskaņa размывать izkalst размыкать izplēst размыты' izskalot раз\мышленье
pārdoma, ~мышленье pārdomāt, iegrimt domās

раз\мягчить, ~мягчить' atmieķšķēt, ~мякать, ~мяк-нуть' atmīkst размйть' — разминать, ~мйться kļūt mīksts,
iekustēties

разнервничаться' nervozēt

раз\нести' iznēsāt, izplatīt, sadragāt, izbārt, ~нести' tapt izkaisīts, izplatīts разнимать šķirt разно dažādi,
~видность pasuga, variācija

разногласие nesaskaņa, domstarpība

разноje dažāds, ~образие dažādība, ~родный nevienāds разнос\йть z= разнести', ~чик iznēsātājs

разносторонний daudzpusīgs, nevienādām malām разность starpība разноцветный dažādu krāsu
разнузданный nesavaldāms разный dažāds

разнять' — разнимать izšķirt разо\блачать atmaskot, izģērbt, ~блачёние noģērbšana, maskas noraušana;
~блачйть' —: разоблачать разо\брать izjaukt, izpirkt, saprast, izanalizēt, ~братсья' izjaukties, saprast
разогнать' izkļiedēt разогнуть' padarīt taisnu разо\гревать, ~греть sasildīt разозлить sadiusmot, sakaitināt

разо\йдёшься б>, ~йдусь бi, ~йтйсь izklīst, šķirties, iziet (деньги nauda), tapt izpārdots, (книга grāmata), šķīst
(сахар cukurs) разом reizē, vienā laikā разорвать saplēst, pārtraukt attiecības разо\рёние izputēšana,
izpostīšana, зрительный postošs, ~рйть' izpostītпазоружать

141

разъяснить

разо\ружать atbruņot, кружение atbruņošana, atbruņošanās, ~ружйть' atbruņot разорить — разорить'
разослать izsūtīt разостлать' izklāt разо\чаровйние vilšanās, рбванно vīlies (cerībās), ~чаровать' очаровывать
pievilt разо\шлёшь' б2, ~шлю бi разослать*

раз] работы в ать, ~работать' izstrādāt, izmantot (копи kaln-raktuvi), iztīrāt (вопрос jautājumu), ~работка
izstrādāšana, iztīrāšana, izmantošana раз\раж(\ться, ~разйться' iesākties (войнй kaŗš), sākt dārdēt (гром
pērkons) разрастаться izaugt раз\редйть',.. ~режать* retināt,

~режённый retināts раз\рёз šķēlums, griezumš,

~рёзать', ~резать pārgriezt раз\решать atļaut, izrēķināt (задачу uzdevumu), izšķirt (вопрос jautājumu),
~решаться (от бремени) dzemdēt, ~решё-ние atļauja, izrēķināšana, izšķiršana, izklīdināšana, ~ре-шёние от
бремени dzemdēšana, ~решйть' — разрешать atļaut

раз\рослась пж ~рбсья пм разрастйсь* izaugt разруха sabrukums, ~рушать izpostīt, ~рушёние izpostīšana,
~рушйтельный postošs, ~рушйть' izpostīt разрыв pārtraukums, sarāvums, plīsums, ~рывать pārtraukt,

пārplēst, izrakt, ~рывной sprāgst -

разрыдаться sākt stipri raudāt разр&ть' izrakt, izvandīt разряд šķirne, grupa, izlādēšanās

раз\рядйть' izlādēt, izrotāt, ~рядйться' izlādēties, izrotāties, ~ряжать — разрядйть', ~ря жаться —

разрядиться'

раз\убедить', ~ у беж дать citādi pārliecināt, novest pie citas pārliecības разуваться noauties разузнавить, ~узнать' izzināt, iztaujāt

разум saprāts, разумёется saprotams, разуметь saprast разумн\ик prātīgs cilvēks, ~о prātīgi

разУ\тый basām kājām, ~ься* noauties

раз\учивать, iemācīties, ievingrināties, ~учиваться aizmirst iemācīto, ~учить' — разучивать, ~учиться' =г разучиваться

разъедить saēst разъединить šķirt, atvienot, pārtraukt

разъезд jātnieku patruļa разъезжать braukāt, ceļot разъёсть' = разъедать разъёхаться braukt uz dažādām pusēm, griezt citam ceļu разъярённый saniknots разъяснение paskaidrojums, paskaidrošana

разъ\яснить paskaidrot, уясниться (погода laiks) tapтразыграть

142

распаковать

skaidrs, ~яснять — разъяснить', ~ясниться — разъясниться'

раз\ыграть nospēlēt (пьесу lugu), izlozēt, сыгратся spēlēt ar sajūsmu, (буря vētra) iesākties

раз\ыскать' sameklēt, сыскивать meklēt, ~ыщешь б2, ~ыщу б1 рай paradīze

райком saīs. районный комитет rajona komiteja райисполком' saīs. районный исполнительный комитет rajona izpildu komiteja пак vēzie

ракёт\а raķete, ска tenisa

лāpstiņa ракита, ракийтов куст vītola krūms

раковина gliemežnīca, izlietne ракушка gliemežvāks пама rāmis, ietvars, aploda пан\а vāts, brūce, ievainojums, ~ёние ievainošana, ~еный ievainots ранец soma ранить ievainot ранний agrs, jauns пан\о agri, ~ьше agrāk, senāk paca rase

расй\зм rasisms, с ст rasists,

с стек и й rasistu раскаиваться nožēlot раскалённый eakarsēts, ~ка-ливать, ~калить' sakarsēt, вкалывать skaldīt раскапывать izrakt рас\кат grāviens, скатывать

braukāt, rullēt

рас\качать augsti šūpot, ~качаться augsti šūpoties, saņemties

рас\каяние nožēlošana, с каяться' nožēlot рас\кидывать, с кинуть' izplatīt, izmētāt

раскинуться izplēsties рас\кладка sadalīšana, складывать izlikt, izņemt (no iesaiņojuma)

раскланиваться sveicināties расклеивать izlīpināt, склѐи-ваться izjukt, склейть* izlīpināt, склеиться' izjukt рас\кбл šķelšanās, сколешь б2, расколоть расколоть' saskaldīt раскбльник vesticībnieks раскблю б1 расколоть рас! копать' izrakt, с копки izrakumi

раскошѐливаться tapt devīgs раскраснѣться nosarkt рас\крепостить, скрепощать atbrīvot no dzimtbūšanas atkarības, скрепошѣние dzimtbūšanas atcelšana раскричаться kliegt раскритиковать nokritizēt раскрошить sadrupināt раскрывать atklāt, atsegt, attaisīt, с ея atklāties, atsegties, izrādīties

раскрыть* — раскрывать, скрыться' = раскрываться рас! купать, скупить izpirkt рас\кусить' скусывать sakost; saprast рас\лад sabrukums, спадаться sabrukt

распаковать" izsaļpot, izkrautраспаривать

распутье

распаривать izārdīt, uzšķērst распасться' = распадаться распахать' uzart распахивать plati atvērt (дверь durvis), attaisīt (шубу kažoku), uzart (поле lauku) распахнуть' plaši atvērt, attaisīt

распевать dziedāt распечатать*, спечатывать atvērt, uzplēst vēstuli рас\пйливать, ~пилить' sazāģēt

расписание saraksts расписать krāsot, aprakstīt рас\писаться parakstīties,

~писка kvīts рас\пйсывать = расписать', вписываться = расписаться' расплакаться izplūst asarās рас\плата atmaksa, ~платиться', оплачиваться samaksāt

~плескать, izlaistīt, ~плескаться' dalieties pāri malām, оплёскивать izlaistīt, ~ плести atpīt расплодить' pīevairot рас\плываться izplūst, ~пльв-чато izplūstoši, neskaidri, ~плыться' izplūst распознать izšķirt, pazīt располагать turēt ģīcībā; novietot, ~полагаться apmesties, atrasties рас\ползтйсь' rāpot uz visām pusēm, оползтйсь по швам plīst šuvēs

расположение atrašanās vieta, labvēlība, garastāvoklis

рас\положить' — располагать, ~положйтйсь' = располагаться

распороть' izārdīt (платье kleitu), uzšķērst распорядйтйсь' dot ģīkojumu, распорядок kārtība распоряжйтйсь' ģīkoties распоряжение ģīkojums расправа izrēķināšanās расправить' iztaisnot, izplēst (крылья spārnus) рас\пранйтйсь', оправляйтйсь' izrēķināties, sodīt распределение iekārtošana, sadalīšana, определить', определяйтйсь' sadalīt распри nesaticība рас\продавать izpārdot, опро-дажа izpārdošana, о продать izpārdot рас\простерётйсь' izplēst, о простёртый izplests распростирать izplatīt, izplēst распространение izplatīšana, оённый izplatīts, ойтйсь' izplatīt, ойтйсь' izplatīties, plaši un sīki stāstīt распр\ягайтйсь' izjūdz! оягать izjūgt, ояжённный izjūgts, оячйсь' izjūgt распус\кать atlaist, izlaist (napycā buras), šķaidīt (соль sāli), окатйсь' izlaisties, šķīst, izplatīties, uzplaukt (цветйсь' puķes)

распус\тйтйсь'* — распускать, отйтйсь' ораспускатйсь' распут\атйсь' attīt, atpīt, atšķetināt, оывать — распутатйсь' распутье krustceļš распух

144

расстроить

распух пм распухнуть' —

~а7Ь uzpampt, sabriest распущенн | остйсь' izlaišanās,

~ый nedisciplinēts, izlaists рас\ада dēsti, ~адйтйсь' pār-dēstīt, nosēdināt, ~аженный pārdēstīts, ~аживатйсь' — рассадитйсь', обживатйсь' nosēsties

рассвет ausma рассветатйсь' aust gaismai рассвирепетйсь' saniknoties рассеватйсь' izsēt рас\едлатйсь', ~ёдлыватйсь' по-seglot

рассё\иватйсь' izsēt, izkaisīt, izklīdināt, izklaidēt, ~иватйсь' izklīst, izklaidēties рассё\ласйсь' пж, ~лсйсь' пм рас-сёстйсь'* nosēsties рассёрженный sakaitināts рассёя\ние izklīdināšana, izklaidība, ~няо izklaidīgi рассёятйсь' izsēt, izklaidēt, izklaidēt

расскажешйсь' б2, ~жу' б1 рассказатйсь'

расска\затйсь' pastāstīt, ~зчик stāstītājs, ~зывать stāstīt расслабленный novājināts расслав\итйсь'* ~лнтйсь' izdaudzīnāt

расслаиватйсь' sašķelt kārtās расслёд\ование izmeklēšana, izpētīšana, ~оватйсь' izmeklēt, izpētīt, izdibināt рассл\оёние sašķelšana kārtās, ~бенный sašķelts kārtās, ~ойтйсь' sašķelt kārtās расслушиватйсь' uzmanīgi noklausīties

расслышать' sadzirdēt рассматривать aplūkot рассмѣ\ивать sasmīdināt, ~иваться iesmieties рассмешить' sasmīdināt рассмеяться' iesmieties рассмотрение izskatīšana, saurlūkošana, ~еть* aplūkot, izskatīt

рассовѣтовать atrunāt рассе\овать', ~бываться sabāzt pa visiem kaktiem рассол sāļjums, ~ьник gurķu zupa

расспрашивать izvaicāt, ~бс iztauja, ~осить' — расспрашивать

расспрбшенный izvaicāts, iztaujāts

рассрочить' sadalīt termiņos расстава\ние šķiršanās, ~ться šķirties

расстав\ить', ~лять izstatīt,

novietot расста\вшись рѣс šķiršanās,

~ и ешься б2, ~нусь б1 расстаться šķirties расст\ѣгивать ~ѣгнуть atpogāt

расст\елить izklāt, ~илать, ~илаться izplatīties, noklāties

расстояние atstatums расстраи\вать izjaukt, sacelt nekārtību; saskumdināt расстраи\ваться noskaņoties, izjukt, noskumt расстрел nošaušana, ~ивать, ~ять nošaut расстрб\ить' — расстраи\вать, ~йство nesaskaņa, sajukums, nekārtīбарасступаться

145

расхныкаться

расступ\йтсь, ~йтсь' dot ceļu

рассуд\ительный apdomīgs, prātīgs, ~йть* apdomāt, prātot, ~ок (pilns) prāts рассужд\ать apdomāt, prātot, ~ѣние pārspriedums, prātojums

рассылать izsūtīt, ~ылка izsūtīšana, ~ыльный kurjers рассып\ать*, ~ать izbārstīt, izbērt, ~ной izbārstāms, ~чатый drupans рассыхаться izkalst, izžūt, sākt plaisāt

растй\ивать, ~ять* izkust рас\тй\кивать izstumdīt uz visām pusēm, отапливать kausēt, iekurināt (krāsni), втап\ывать samīdīt рассталась пж расстй\ться* šķirties

растаскивать, ~щйть* vilkt uz

visām pusēm, izvazāt раствор atšķaidījums, ~ѣние atšķaidīšana, ~ймость atšķai-dāmība, ~йть*, ~йть atšķaidīt, šķīdināt растекаться izplūst растѣние augš, stāds растереть* izberzēt растѣрз\ан(ный) saplosīts,

~агь* saplosīt растѣр\ян(ный) pazaudēts, samulsis, ~ять* pazaudēt пасти augt

растира\ние izberzēšana, ~ть izberzēt

растй\тельн\ость augi, ~ый augu

растить audzināt, audzēt пастле\вать izvarot

растолковать izskaidrot раст\опйть* гт растапливать,

~бпка piekurs растопыр\енный izplēsts, ~ивать, ~ить* izplēst расторгать ~бргнуть' (договор līgumu) lauzt, (брак laulību) šķirt

расторжѣние laušana,- šķiršana

расторопность žiglums, veiklība

расточ\ать izšķērdēt, izputināt, ~ѣние izšķērdēšana, ~йтель-ность izšķērdība растранжйри\вать, ~ть*

(имущество mantu) izputināt растрата izšķērdē jums, ~тягь* izšķiest, izšķērdēt, ~тчик izšķērdētājs, ~чивать — растратйть* растрѣ\па, ~пный izpuris, iz-purušiem matiem растрепать (волосы matus) sapinkāt, (лѣн linus) izmīstīt растрогать aizkustināt раструбйть iztaurēt растй\гивать izstiept, novilcināt, ~жѣние izstiepšana,

~жймый stiepjams, ~нуть* izstiept, novilcināt рас\хаживать staigāt šurpu turpu, ~хваливать uzslavēt, ~хвастаться' izlielīties, охватывать izraut, izķert, ~хвораться' saslimt, ilgi slimot, ~ хит йть*, ~хищать izlaupīt, izzagt, схлѣбывать, ~хлебать* izstrēbt, ~хлябан-ный nekārtīgs, ļodzīgs, ~хныкаться* sākt šņukstēt, nerimstoši šņukstēt

10расход

146

ревизионизм

расхбд izdevums, iziešana расходиться' izkļīst, iziet, nesaīties, būt citās domās расхбдова\ние izdošana, ~гь izdot

расхождение iziešana, gažām paiešana, domu nesaskaņa расхохотаться skaļi iesmieties расцарапать saskrāpēt расцв\естий uzziedēt, ~er uz-ziedēšana, ~етать uzziedēt расцвечивать izkrāsot расцѣн\ивать, ~йть' novērtēt,

~ка nocenošana, likme рас\чесйть izsukāt, ~чѣска izsulkāšana; ķemme, счѣсывать = расчесать расчѣт aprēķins, norēķins, ~ливо таурīgi, ~ный norēķina -

рас\чйститъ*, счищать iztīrīt ^членение sadalīšana, ~чле-нить', с член ять sadalīt расшал\иваться, ~йться* tapt nerātns

расш\атать', ~атывать izkustināt, sagrīļot расшвыр\ивать. ~ягь* izmētāt, Izsvaidīt

расшевёл\ивать, ~йть' sakustināt

рас\шибйть' ^шибать sadauzīt

расшивать izšūt; atārdīt расш\ирѣние izplatīšana; paplašināšana, ~йрить' izplatīt, paplašināt, ~йренный paplašināts, сцрять — расширить' расшйт\ый izšūts, atārdīts,

~ь' = расшивать расшифровать', ~овывать

atšifrēt

расшумѣться' sacelt troksni расшѣдри\ваться, ~тсья* izrādīties devīgs расшѣлина plaisa, šķirba ратификация ratifikācija, ~цйровать ratificēt патник zemessargs пат\овать aizstāvēt kaut ko,

сь armija, kaŗaspēks ращ\ѣние audzēšana, ~ѣнный audzēts

рвануть' paraut

рван\ый skrandains, aplīsis,

skrandas рвать plēst, raut, ~ся plīst, pārtrūkt, rauties рвач ierāvējs рвѣние cenšanās, centība рвот\а vemšana, ~//oe vemšanas līdzeklis радѣть sarkt

реабилитация reaibilitāte,

~йровать reabilitēt реакци\онѣр reakcionārs, зонный reakcionārs, ~я reakcija

реализовать reālizēt ребѣнок bērns

ребр\йстый gibains, šķautnains,

~о šķautne, giba ребя\га bērni, ~тйшки bērniņi, ~чество bērnišķība, ~читься uzvesties kā bērns рѣв rēkšana реванш revanšs Реввоенсовет saīс. револю-цйонный военный совет revo-lūcionāra kaŗa padome ревень rabarbers ревѣть rēkt

ревизионизм revīzionisms,

~иет re vīzi on ietsревизия

147

ремешок

ревизия revīzija ревком saīš. революционный комитет revolucionārā komiteja

ревний\ец greizsirdis, ~ь/й greizsirdīgs ревнитель veicinātājs ревновать būt greizsirdīgs ревностный uzcītīgs
ревн\ость greizsirdība, ~уешь н2 ревновать

революционер revolūcionārs,

~бнный revoīucionāraie революция revolūcija ревтрибунал saīš. революционный трибунал revolūcio-nārais
tribunāls рев\$н brāķis

регистрационный, reģistrācijas, ~йровать reģistrēt перпрессивный regresīvs регул\йровать rēgulēt, ~яр-ный
regulārs редактировать rediģēt редак\тор redaktors, ~ция redakcija редеть kļūt retāks редечный rutku редиска
radies

редк\ий rets, ~о reti, ~ость retums

редчайший rētākais редька rutks реестр reģistrs, saraksts реешь н2 реять plūst gaisā реже retāk

реж\ешь н2, ~у н1 резать

griezt, kaut

режим režīms

реза\ние griešana, ~ть griezt

резв\иться draiskoties, draisks, ~о draiskulīgi, strauji

резерв rezerve, ~йровать rezervēt резец kaltniš, priekšzobs резин\а gumija, ~овыя gumijas -

резкий ass, griezīgs резной griezts, griežams резний slaktniš резолюция rezolūcija резбн iemesls, arguments
резонёр prātotājs, rezonieris резонно prātīgi результат iznākums, rezultāts резчик griezējs, gravētājs резь
graizes

резьба griezums, griešana резюм\ё rezumē, ~йровать rezumēt рейка lata

рейс brauciens starp diviem punktiem, reiss, ~овый reisa-рейсфедер rasējamā velce рейтузы jātnieka bikses
река upe

реквизировать rekvizēt, ~ция rekvizīcija рекомендация rekomendācija,

~овать rekomendēt реконструкция rekonstrukcija рекрут rekrūtis религиозный reliģiozs, reliģisks, религия
reliģija рельс sliede, ~овый sliežu ремён siksna

ремёсл\енник amatnieks, ~ен-

ный amata, amatniecības ремеслb amats ремешок siksniņa

10*ремитализация

148

робеть

ремитализация remilitārizā-cija

ремонт remonts, ~ный remonta -

ренегат renegāts рент\а noma, rente, ~абельно rentabli

реорганизация reorganizācija ~овать*, ~бываться reorganizēt

репа rācenis

репарационный reparāciju репейник dadzis репортёр reportieris репрессивный represīvs репрессия represija

ресница skropsta республика republika, республиканский republikas, republikānisks рессора ratu atspere
реставрация restaurācija,

~йровать restaurēt ресурс resurss ретиво čakli, cītīgi реферат referāts референдум referendums реферировать
referēt реформа reforma реформизм reformisms, кровать reformēt, ~ ст reformists рехнуться' sajukt prātā
речевой runas -речистый (daiļ)runīgs реч\ка upīte, ~ной upes,

~онка upele речь runa

реш\ать izlemt, nolemt, izšķirt, atrisināt, izrēķināt, ~аться apņemties, tikt izlemts, дающий izšķirējs, ~ение
lēmums, spriedums, atrisinājums, цен-

ный nolemts, atrisināts, piespriests, ~ено nolemts, atrisināts

реш\ета sieti, ~етка eietīņš, ~ето siets, ~етчатый siet-veidīgs

реш\имость arņēmība, ~ительно noteikti, droši, ~ительный izšķirīgs, ~ить*= решать

реэвакуация reevakuācija рёю Hi реять plūst gaisā, plivināties

ржав\еть rūšēt, ~чина rūsa,

~ый sarūsējis ржание zviegšana ржаной rudzu рж\ать zviegt, ~ёт zviedz рига rija

риж\ане ģidzinieki, ~анин ģidzinieks, ~анка ģidziniece, ~ский Rīgas -Рим Roma, ~ляне ģemieši, ~лянин
ģomietis, ~ский Romas

рин\ешься б», ~усь б1 ринуться* gāzties рис rīsi

риск rieks, ~нёшь 6-2 ~ну б1 рискнуть* riskēt, ~ованно riskanti, ~овать riskēt рисова\льный zīmēšanas, ~ние
zīmēšana, ~7Ь zīmēt рисовка izlikšanās рисовый rīsa -ристалище sacīkšu laukums рису\ешь На рисовать
zīmēt,

~нок zīmējums рифма atskaņa, ģīme, ~овать

atskaņot, ģīmēt роб\еть baidīties, kautrēties, ~ko bikli, ~кий kautrīgspov

149

роса

~ость biklums, kautrība, kautrāk pov grāvis

ровесник viengadnieks ровн\o līdzeni, tieši, ~ый līdens, līdzīgs, vienas vērtības cilvēks por rags, ватина iesms
lāču medībām, ~пка ceļa aizsprosto jums, ~атый ragains, ~овбй raga -рогож\а maša, lūku sega pod ģints, cilts,
šķirne, suga,

dzimums, veids, kārta родильн\ица dzemdētāja, ~ый

dzemdēšanas, dzemdību -родимый radinieks, dzimtenes

(dzimts) родина dzimtene родинка dzimumzīme родит\ели vecāki, ~ель tēvs, ~ельница māte, ~ельный падёж
ģenitīvs, ~ельский vecāku -

родить* dzemdēt, ~ся* dzimt роднй\к avots, ~ковый avota -родн\ой dzimtais, dārgais, mājas -, dzimtenes -,
(родной отец paša tēvs) (родной язык mātes valoda), radi, radinieks

i одов\итость dižciltība, ģints, dzemdību -родоначальник ciltstēvs, ~ослбвная ciltsgāmata, ~ственник
radinieks, ~сгво radniecība роды dzemdēšana, radības роёние spietošana рожа (nelāga) ģīmis, grimases, roze
(slimība)

рожать dzemdēt, atnesties, radīt

рож\даемость dzimstība,

~даешься н2 рождаться рождать dzemdēt, ~даться (pie)dzimt, ~даюсь Hi рождаться, ~дѣние dzimšana, dzemdēšana рождество ziemsvētki роженица dzemdētāja, nedēļniece

рожица ģīmītis

рожок radziņš, taurīte

рожон iesms, šķēps, miets

рожь rudzi

роза roze

розан rozes zieds

розвальни ragavas

розга rīkste, žagars

рознить šķirt, atsvešināt

розница mazumā pārdošana,

~чный mazumā рознь nesaticība, dažādība розовый rožu, rožains розыгрыш izloze розыск izmeklēšana
роиться spietot пой spiets

рок liktenis, ~овой liktenīgs рокот dārdēšana, ~агь dārdēt

dunēt роль loma ром rums

ромашка kumelītes понять*, ~ять ļaut izkrist, izmest

роп\от kurnēšana, ~ТаТb kurnēt, ~щешь н2 рос (viņš) auga рос\ā rasa, ~йнка rasae piliens, ~йстый
rasainsроскошествовать

150

рукописный

роскбш\ествовать grezni dzīvot, ~но grezni, ~ный grezns роскошь greznums росла (viņa) auga рослый liels
izaudzis, liela auguma

росомаха tinis (dzīvnieks) роспись saraksts; sienas gleznojums

ропуск atļaišana российский Krievijas -Россйя Krievija россиян le krievzemnieki, ~ип krievis, ~ка krieiviete
россып\нбй izbārstīts, iz-bārstījums, золотая россыпь zelta lauki рост augums ростбиф rostbifs ростовщи\к
augļotājs, ~чески й augļotāja росток dīglis, asns росчерк izrotāšanas līnijas parakstam росянка rasene рот mute

рог ļ a rota (kaņaspēka), ~ный

rotas -ротозей miega mīce роща birzs рошѣние — ращѣние рояль flīģelis, klavieres РСФСР saīs. Российская
Советская Федеративная Социалистическая Республика Krievijas Padomju Federatīvā Sociālistiskā
Republika ртут\ный dzīvsudraba, dzīvsudrabs рубанок ēvele руба\ха, ~<ішка kreklis,

~щонка kreklīņš

рубеж robeža

рубѣц rēta, vīle (жвачных

gremotāju) priekšķuņģis рубить cirst, skaldīt рубка ciršana, skaldišana рублёвый rubļa рублённый sacirsts
рубль rublis рубнуть cirst рубцева\ние rētu rašanās,

~ться radīt rētas pyr\āHb lamas, ~ательный lamu, ~ательство lamu vārds, ~ать(ся) lamāt(ies) руд\а rūda, ~ник
raktuve, ~никовый, ~ничный raktuvju

руд\окоп kalnracis, ~оносный saturošs rūdu

руж\ёйный šauteņu, ~ё šautene

руйна ruina рука roka

рукав piedurkne, atteka, ~йца

dūrainis (cimds) руководитель vadītājs, ~одить vadīt, ~одство vadība, vadonis

руководствоваться turēties (pie kā), ņemt par mērauklu, ~одствуешься n2, ~одству-

юсь hi

руководящий vadošs руко\дёлие rokdarbs, ~дэль-ничать strādāt rokdarbus, ~дельный rokdarba -рукомойник roku mazgājama

trauks рукопашный tuvstīpas -рукописный rakstīts rokrakstā ~пись rokraksts, manuskripts, рукоплескать

151

ряженный

рукоплескать sist plaukstas, aplaudēt, ~ плещешь n2 оплещу ni рукопожатие rokas spiediens рукотворный rokām darināts руко\ятка, ~ ять rokturis, kāts рулевбй stūrmanis, stūres -рулетка rulete руль stūre румын gumānis Румыния Rumānija румынка gumāniete румян\а earkanais smiņķis, ~ец vaigu sārtums, ~ить sār-tināt, ~ый sārts руно aitas vilna русак pelēkais zaķis русал\ка nāra, ~очий nāras -русло gultne

руссифи\кация pārkrievošana,

~цйровать pārkrievošs русск\ая krieviete, krievu,

~ий krievs, krievu -русый gaišmatains Русь Krievzeme рухлядь mājas lietas рухнуть\ся sagāzties ручательство galvošana, galvojums, ~ься galvot руч\еёк strautiņš, strauts

руч\ка rociņa, kāts, epalvas kāts, ~ной rokas; pieradināts рушить noārdīt, izpostīt, ~ ея

argāzties рыб\а zivis, ~i'ik zvejnieks ~ий, ~ный zivs, zivju, ~овбдство zivkopība, ~олов zvejnieks рыг\ить, ~нуть raugāties рыда\ние raudāšana, ~гигь šņukstoši raudāt

рыжий rūsgans рыжик rudmiese рыка\ние rūkšana, ~ть rūkt рыл\о purns, ~ще purniņš, drīksna

рын\ок tirgus, ~очный tirgus -

рысак rikšotājs

рысий lūša

рысистый rikšu -

рыскать skraidīt

рысца viegli rikši

рысь rikši, lūsis, ~ю rikšiem

рытвина iegrāvums

рыть rakt, ~ё rakšana, ~ся

rakņāties рыхлый irdens, čaugans рыцар\ь bruņinieks, ~ство

bruņniecība рычсiг svira, ~жный sviras рыча\ние rūkšana, ~гь rūkt рыщ\ешь n3, ~у Hi рыскать рьяно čakli, dedzīgi рюм\ка, ~ очка glāzīte рябйн\а pīlādzis, sērmūkslis,

~овка pīlādžu degvīns ряб\ить červelēt, raibot,

raibs, bakrētais рябчик meža irbe рявк\ать, ~нуть* ierēkties ряд rinda, рядишь н2 рядиться

рядить pušķot, gatavot, ~ся

pušķoties рядовой vienkāršs, ierindas, ierindnieks

рядом blakus ряды rindas

ряж\енный pārgērbies, ~у'сь н1 рядиться с

152

самостоятельный

С

с ar (с ним ar viņu), по (с той поры no tā laika), aiz (с какой стати aiz kāda iemesla), (с меня ростом manā augumā) сабельный zobena сабля zobens

сабот\аж sabotāža, ~йровать sabotēt саван līķauts саврасый gaiši bērs сад dārzs, ~ик dārziņš, ~йт stādīt

садиться (ap)sēsties сад\бвник dārznieks, ~овод dārzkopis, ~оводство dārzkopība, ~овый dārza -садок īgvāts сажа kvēpi, sodrēji саж\ать stādīt, sēdināt, ~енец stāds, ~еный stādīts сажень ass сайка veģis салазки ragutiņas салат salāti салить aptaukot сало tauki салонный salona -салоп sieviešu rīta svārki салотопный tauku kausēšanas салфетка servjete сальдо saldo сальный taukains сам pats, pati, ~друк divatā

сам\ёц tēviņš, ~ка mātīte само pats (vārda pats nekatra kārtā)

самобытность patstāvība, īpatnība

само\вар patvāris

~властие patvaldība ~внушение pašiedvesma ~вольничать patvaļīgi rīkoties, ~вбльно patvaļīgi самогон pašdarināts degvīns самодействующий pašdarbīgs самодельный pašdarināts само\державие patvaldība, ~дёржец patvaldnieks самодеятельность pašdarbība самодовольный pašapmierināts самозажигание pašaiždegšanās самозащита pašaižstāvēšanās самозванец viltvārdis.uzurpātors самокритика paškritika самолёт lidmašīna самолично personīgi, pats самолюбие pašmīlība самомнение iedomība самонадёжно pašpaļāvīgi самообладание pašsavaldīšanās

самообложение pašaplikšana самообман pašapmānīšanās самооборона pašaisardzība самообразование pašizglītība самообслуживание pašapkalpošanās

самоопределение pašnoteikšanās

самоопыление pašapputinā-šanās

самоотвёрженно pašaižliedzīgi

самоотречение pašaižliedzība самоохрана pašaisardzība самопожертвование pašuzupurēšanās

самородок metāls tīrādņa stāvoklī, ~золота zelta gabals

самосознание pašarziņa

самостоятельный patstāvīgsсамосуд

У 53

сварливый

самосуд linču tiesa самотёк pašplūsme само\убийство pašnāvība,

~убийца pašnāvnieks самоуверенно pašpaļāvīgi самоуправление pašpārvalde, pašvaldība

самоуправство patvarība самоучитель pašmācības grāmata

самоучка pašmācekļis самоцвет dārgakmens самочувствие pašsajūta самый pats, vis- (pārākā pakāpē), (самый большой vislielākais, pats lielākais) сан augsts postenis санаторий sanatorija санитарный sanitārais сан\и, ~ки ragavas, kamanas,

~ный ragavu, kamanu-санкционировать sankcionēt

sankcija сановник augstmanis сан ienāši сапēr sapieris

cano'r zābaks, ~жник kurpnieks, ~жный kurpnieka-, zābaka -сарай šķūnis саранча sisenis сахар cukurs

сачок tauriņu vai zivju ķeršanas tīkls сбавить* pamazināt сбегаТЬ notecēt, skriet lejup сбежит 6-2 сбежать
сберегательная касса krājcase, ~гать krāt, saglabāt, ~жение ietaupījums сберечь* — сберегать%

сберкасса = сберегательная касса

сбивать gāzt zemē, nomest, nosist, sajaukt сбивчиво sajucis, neskaidri сбирать* — собирать сбить —
сбивАТЬ, о ея novirzīties, nokļīst, sajukt сбли\жать tuvināt, ~ жаться tuvoties, ~жение tuvināšana, tuvošanās,
~зить* tuvināt, ~зиться tuvoties сбоку no sāniem, sānos сболтать izplāpāt; sakratīt сбор pulcēšanās; ievākums,
nodoklis, ~ка salikšana (montēšana), kroka, ~ник rakstu krājums, ~ный sapulcēšanās-, ealiekams, ~щик
ievācējs, montieris

сборы gatavošanās сбрасывать, сбросить nosviest, nomest

сбруя zirglietas сбывать, ~ся —сбыть*, сбыться*

сбыт poiets

сбыть pārdot, tikt vaļā, pazemināt, nosist сбыться piepildīties свад\ебный kāzu-, ~ьба kāzas свайный rāļu -
свал\ивать, ~йть* novelt, nogāzt, sanest

свалка atkritumu vieta; kaušanās, sadursme свар\енный izvārīts; sameti-nāts (metalls), ~ивать, ~ить* izvārīt;
sametināt, ~ка metināšana сварливый ķildīgсват

154

сви́репо

сва\т precinieks, ~тать precēt, bildināt, ~товство precības, ~ха preciniece свая pālis сведение ziņa
сведение novešana, savešana, sa vilkšana

сведущий pratējs, zinātājs свежевать nodīrāt свеж\есть svaigums, dzestrums, ~е испечённый nupat izcepts, ~е
приготовленный nupat sagatavots, ~ий svaigs свёз Пм, свести savest, aizvest свёкла bietes свекловица biete
свёкор vīra tēvs свекрбвь vīra māte свёл пм, свела пж свести свер\гать, ~гнуть* nogāzt, ~жение nogāšana
свершить' salīdzināt, pārbaudīt,

~ка salīdzināšana сверк\ание zibēšana, mirdzē-šana, ~ать, ~н\$ть zibēt, mirdzēt

сверл\ение urbšana, ~йть urbt сверло urbis, svārpsts свернуть* salocīt, nolocīt сверстник viengadnieks
свёрт\ок sainis, vīstoklis, ~ывать satīt, nogriezt, ~ываться sagriezties, saritināties, nogriezties; sarecēt свепх
vīrs, vīrsū свепхпрйбьл vīrspeļņa свепхсмётный vīrs budžeta -свепхсрбчный vīrstermiņa -свепху vīrsū, no
augšas свепхурбчный vīrsstundu -свепхштатный ārstata -свепх\естьёственно pārdabiski

сверчбк circenis свершать padarīt, izpildīt, pabeigt, ~ся notikt, beigties сверять — сверить* свесить' nosvērt;
nokārt свести* aizvest, pavest, savest свет gaisma; pasaule светать aust

свет\йло spīdeklis, ~йльный газ deggāze, ~йльня dakts, ~йть* argaismot, spīdēt светл\ётъ kļūt gaišs, gaišs,
~ый gaišs светляк jāntārpiņš световой gaismas -светомаскировка aptumšošana светоч lāpa светящийся
spīdošs свечб svece

сवेशивать nosvērt; nokārt, ~ся nosvērties; nokarāties свивать iefīt; taisīt lizdu свидб\ние redzēšanās,

satikšanās, ~ться redzēties, satikties свидѣтель liecinieks, ~ский liecinieka-, ~ство (ap)liecība, ~ствовать (ap)liecināt сви|де7ья* redzējies, satikties,

~дишься б2, ~жусь б1 свинарник cūkkūts свинѐц svins свинина cūkgaļa свинка cūciņa свин\овдство cūkkorība,

~бй cūkas -свин\опас cūkgans, ~ство cūcība

свинцбвый svīna -свинный cūka свирѐль stabule свирѐп\o nežēlīgi, ~ствовать plosīties, nežēlīgсвисать

155

сдвиг

свис\ать, ~нуть° nokarāties свист svilpiens, svilpšana, ~ать, ~ѐть svilpot, ~нуть iesvilpties свистбк svilpe, svilpiens свита evīta

свих\ать, ~нуть' izmezģīt, ~нуться sajukt prātā, nokļīst своббд\а brīvība, ~но brīvi, ~ный brīvs, ~олюбйвый brīvību mīlošs свод velve; kodeks сводить novest, savest сводка savilkums, ziņojums своѐ nekatra kārtā no свой savs

своевбл\ие patvaļība, ~ьный patvaļīgs

своевременно laikus, savlaikus своекорыстно savtīgi своенравный stūrgalvīgs своеобразный savveidīgs свожу Hi свестй un свезтй свозить savest (ratos), aizvest

(ratos) свой savs

свойственный piemītošs, ~ ст во īpašība, ~ствб radniecība (pēc precēšanās) свора suņu bars сворачивать nogriezt; saīt свояк sievas māsas vīrs свояченица sievas māsa свык\аться, ~нуться* pierast свысока по augšas, augstprātīgi

свыше по augšas, pāri связ\ан(ный) sasiets, ~ать' sasiēt, saistīt, vienot связ\и sakari, ~йст satiksmes uzturētājs связка saite, sainis

связно sakarīgi

связывание sasiešama, ~гь = связать, ~ться ielaisties, tikt sasiets, saistīts связь sakars, saite святой svēts священный svēts сгиб saliekšana, saliekums,

~агь (sa)liekt, (sa) locīt сгла\дить', ~живать nogludināt, nolīdzināt

сглажу б1 сгладить, сгладишь б2

сглазить noskaust (ar ļaunu aci)

сгни\вать, ~ть* sapūt сгнойть sapūdēt сгов\ариваться, ~орйться' norunāt, ~ор saderināšanās; norunāšana, ~брчивый piekāpīgs

сгорѐ\ние sadegšana, ~гь* sadegt

сгорб\йться' saliekties, ~лѐн-ный saliekts сгоряча iekarumā, dūmās сгрѐб пм сгрестй* sakasīt сгрѐбать sakasīt, sakampt сгубить' izpostīt, iznīcināt сгy\стйть' sabiezināt, ~сток sabiezējums, ~щать sabiezināt, ~щѐнный sabiezināts сдавать atdot, izdot, padoties; nolikt (eksāmenu); (в борьбе cīņā) zaudēt, ~ся padoties сдал пм сдать = сдавать сдать' = сдавать, ~ся — сдаваться сдача izdošana, padošanās, atlikums

сдвиг bīde, noslīdējums, pa-slīdējums, ~ать aizstumtсдвинуть

156

семьи

сдвинуть' aizstumt, nostumt, sastumt

сделать' izdarīt, pataisīt, ~ся* tapt, notikt, kļūt сдел\ка darījums, nolīgums,

~но pa gabalam сдѣргивать noraut сдержанный saturēts, apvaldīts сдерж\анно pašsavaldīgi, ~ать*, ~ивать noturēt, apturēt

сдѣрнуть noraut сдѣру бї содрать* сдирать — содрать noplēst, nodīrāt

сдобный ar sviestu pagatavots сдобрить' — сдобривать uzlabot

сдобровать ... тебе не сдоб-ровать! tev būs slikti! сдохнуть* nosprāgt сдружить' sadraudzēt сду\вать nopūst, ~нешь б2 сдуть* nopūst сдУру aiz muļķības сдыхать nosprāgt себе sev

себестоимость pašizmaksa

себя sevi, seviš

себялюбие pašmīlība, savtība

сев sēšana, izsēja

север ziemeļi, ~ный ziemeļu -,

~янин ziemeļnieks севооборот sējas maiņa сегодня šodien, ~шний šīs dienas -

сед\еть noeirmot, ~ина sirmums

седл\ать seglot, ~о segli

сед\обородый ar sirnu bārdū, ~бй sirns

седок pasažieris (ratos), jātnieks

седьмой septītais

сеешь иг сеять sēt

сезон gada laiks

сей šie

сейм saeima

сейчас tūlīņ

секира (kaŗa) cirvis

секрет noslēpums, ~но slepeni

секу Нї, нз сечь

сел Пм, пж сесть sēsties

селѣд\ка siļķe, ~очный siļķes -

селезѣнка liesa

селезень rīļu tēviņš

селѣние armetne

селитра salpetris

селиться armetties

село ciems

сельд\ь siļķe, ~яной siļķes -селькор saīs. сельский корреспондент lauku korespondents сельский lauku-сельскохозйственный lauksaimniecības сельсовет saīs. сельский совет lauku padome сельтерская (водй) zelteris сѣмга lasis

семейный ģimenes, ~ство ģimene семена sēklas семенить tīpināt семеннбй sēklu -семёрка septiņnieks
семеро septiņi семилётка 7 gadu skola семичасбый septiņstundu -семнадцать septiņpadsmit семь septiņi
семьдесят septiņdesmit

семья ģimenесемя

157

синдикат

семя sēkla

сени priekšnams, priekšīņa сено siens, ~вал siena šķūnis, ~кбс siena pļaušana, ~ко-сйлка siena pļaujamā
машина сентйбрь septembris сень раёна, patvērums сепаратный separāts сера sērs

сервир\овить klāt galdu, sagatavot galdu, ~Уешь н2, ~ую Hi

сердечно sirsnīgi сержусь ni сердиться serdīt\o dusmīgi, pikti, kaitināt, sadusmot, <~ься skaisties, dusmoties
сердобольно līdzjūtīgi, žēlsirdīgi

сердце sirds, ~биёние sirds pukstēšana сердцевина serde серебр\йстый sudrabains, ~йт' (ap)sudrabort серебро
sudrabs серебряный sudraba -середйн(к)а vidu (ci) s середняк vidējs zemnieks сермя\га rupja vadmala,

~жный zemnieku vadmala-серна kalnu kaza сернистый sēraains, ~водорбд sērūdeņradis серный sēra

сероводород sērūdeņradis серп sirpis серый pelēks серьга auskars серьёзно nopietni сессия sesija

сестр\а māsa, ~йца, ~йчка māsiņa

сесть apsēsties, nosēsties сетка tīkliņš

сет\овать žēloties, ~уешь н2 ~ую Hi сетчатка tīklene сеть tīkls сечёние griezums сечь kapāt; pērt, ~ся šķelties;
kauties

сеял п.ипж сеять sēt сея\лА"а sējmašīna, ~ние sēšana, ~тель sējējs сеять sēt сею ni сеять сжал пм, ~а пж
сжать сжал\иться' apžēloties, ~юсь bi

сжат\ие saspiēšana, saraušanās, easpiest; nopļaut (labību), ~ься sarauties сжѣг пм сжечь сжимать saspiest
сзади no pakaļpuses, по muguras; aiz сзывать sasaukt, saaicināt сибирская язва Sibīrijas mēris сибирйк
sibirietis, ~члга sibi-riete

сивый tumši pelēks, sirms сиг sīga

сидёлка slimnieku korēja сидёние sēdēšana, sēdeklis сид\ётъ sēdēt, ~ячий sēdošs сие nekatra kārta по сей šis
сизый pelēkviolets сил\а spēks, ~ач stiprinieks силиться censties, pūlēties i силовой spēka -силбк cilpa

сильно stipri

синдикализм sindikālisms синдикат sindikātsсинева

158

склонение

синева zilums, ~тый zilgans синеть kļūt zils, zilēt син\ий zils, ~ильная кислота zilskābe, ~йтъ zilināt синйца
zīl (It) e

син\ь zilums, zilgme, zi-

lums (sasisums) синтез sintēzē сиплый aizsmacis сиреневый ceriņu -сирень ceriņi сироп sīrups

сирот\i bāris, ~ливый bāre-nīgs

система sistēma ситец katūns сито siets ситцевый katūna -сий\ние spīdēšana, blāzma, ~ть spīdēt, mirdzēt

скаж\ешь b2, ~у b1 сказать* сказ\ание leģenda, ~ать

(pa) teikt сказ\ка pasaka, ~ очный pasakains, ~уемое predikāts (izteicējs), ~ывать stāstīt, ~ываться tikt stāstīts, izteikties

скак\ать lēk(ā)t, ~овая лошадь auļotājs zirgs, [-lēcējs-] {+lē- cējs+}

скала mērogs

скал\а klints, ~ истый klinšains

скалить зубы zobus atņirgt scam\ёйка, ~ья sols scandalить skandaloties скарб mājas lietas скарёдный skops скарлатина skarlatīna скармливать izbarot

скат nogāze, slīpums; (рыба zivs) raja скатерть galdauts скатать sarullēt, savelt скатить novelt скач\ка lēkšana, ~ки skriešanās, ~кй lēcieni, ~бк lēciens скашивать porļaut; šķēlēt скважина šķirba, plaisa, urbums

скверный slikts, nejauks сквоз\ить vilkt cauri, ~ной caurejošs, dzidrs, ~ник caurvējš

сквозь caur

сворё\ц strazds, ~шня strazdu būris скид\ка rabats, nolaide, ~ывать, скинуть' nosviest, nolaist cenu скипидарь terpentīns скирд stirpa скисать saskābt скита\ние klejošana, ~ться klejot

склад poliktava; saskaņa складка kroka

склад\но saskanīgi, ~ной saliekams, —чина dalības nauda складывать salikt, salocīt, sakraut, izdomāt; saskaitīt, ~ся salikties, samest naudu; izveidoties

скле\ивать, ~ить* salipināt склепать' sakniedēt склёпка kniedēšana, kniedē-jums

скликать sasauk(ā)t склока nesaskaņa, ķilda склон nogāze, slīpums склонёние locīšana (deklinācija); noliek\шанасклонность

159

скупать

склонность tieksme, dzīšanās склонять = склонить locīt, noliekt

склянка pudelīte скоб\а (ie)kava; dzintele; ap-skava, ~ка iekava скоблить grebt, drāzt, skrāpēt, kasīt

сковать sakalt сковорода раппа скоком lecot

сколачивать sasist, sataupīt сколотить — сколачивать сколоть pošķelt скольз\ить slīdēt, ~кий glums сколько cik

скомандовать nokomandēt скомкать saburzīt, sapikāt скоморб |x āksts, ~ шест во

ākstīšanās сконфу\женный samulsināts, арјucis, ~зить samulsināt скончаться nomirt скоп\ить* sakrāt скопл\ёние sakrāšana, ~ягь sakrāt

скорб\ёть bēdāties, sēroties,

~ный sēru -скорбь sēras скорлупа čau(ma)la скорник ādminis скоро ātri, drīzumā, drīz, ~постйжно piepeši, ~переходящий ātri pārejošs, ~спелый ātraudzis, ~стрёльный ātršāvējs, ~сгь ātrums скорчить saliekt; saviebt, ~ся saliekties скорый ātrs

скосить' porļaut; šķielet скот lopi, ~йна lopi, lops, ~ный loru -, ~оббйня lor-

kautuve, ~овбдство lorkorība

скошенный porļauts; saviebtс скра\ситель', ~шивать skaistināt, скрёб пм скрестй nokasīt скрежет, ~ание čirkstēšana,

~ать šņirkstināt, griezt zobus скреп\ить*, ~лить nostiprināt, apstiprināt

скрестий nokasīt, noskrāpēt скре\стить sakrustot, ~щива-ние krustošana скривить* saliekt, sašķobīt скрип
čīkstēšana скрипач vijolnieks скрипеть čīkstēt скрип\йчный vijoles, ~ка vijole

скройть piegriezt; saviebt скрой! paslēp!

скроешься b2, скрыться paslēpties

скромн ģ o kautri, ~ый kautrs скрутить* sagriezt скручив\ание sagriešana, vērpe, ~ать sagriezt скры\вать slēpt,
~тый apslēpts скрыть* apslēpt, ~ся* (paslēpties

скря\га skopulis, skopule,

~жничать skopoties скука garlaicība скула vaiga kauls скулить kaukt скупать sapirkt скупиться skopoties
скупка sapirkšana скуп\о skopī, ~бй skops, ~ость skopulība

скупщик iepircējs скучать garlaikotiesскученный

160

слиток

скуч\енный sakrauts, ~ивать sakraut; sapulcēt скучный garlaicīgs скушать' apēst

слабеть zaudēt spēku, novāji» nāties; pamazināties слаб\о vāji, ~оват(ый) pavājš, ~овбльный ar vāju gribu,
~осильный vājš, bezspēcīgs, ~ость vājums, bezspēcība, ~оумие plānprātība, vājš

слав\а slava, ~ягь slavēt славн\о labi, teicami, ~ый slavens, lāga -

славослови\е slavināšana, slavas dziesma, ~ть slavināt славян\е slāvi, ~йн slāvs,

~ский slavu -слагаемое saskaitāmais, ~ть saskaitīt, salikt; sacerēt; nolikt

сладить' savaldīt; saskaņot, nokārtot, tikt galā сладкий salds, ~коватый saldens, pasalds, ~кое saldaiss,
~острастие saldkaisle, ~ость saldums

слаживать — сладить* сламывать salauzt, noārdīt сланец slāneklis сласти saldumi слать sūtīt слащавый
salkans слева no kreisāe puses слегка (pa)viegli, mazliet, tikko след pēda(s), ~йтъ uzmanīt, sekot, ~ователь
izmeklētājs, ~овательно tātad, ~овать sekot, darīt pakaļ, ~ствие sekas, secinājums; tiesas iz-

meklēšana, ~ующий sekojošs, šāds; pienācīgs слёживаться saspīesties guļot слежка uzmanīšana, novērošana

слежу Hi следить слеза asara

слезать nokāpt, izkāpt; nolobīties

слез\йтся asarot, ~ливость raudulība слёзный asaru -слезоточивый (газ) asaras izraisītāja (gāze) слезть' —
слезать слепень aklais dundurs слеп\ить apžilbināt, darīt aklu; salīpināt; izveidot (no māliem), ~нуть tapāt akls,
akli, ~ой akls слепок izveidojums (no māliem)

слепота aklums слесар\ный atslēdznieka-, ~ь atslēdznieks слёт salidojums слетаться salaisti es, salidot слечь'
iegulties (saslimt) слива plūme, plūmju koks слива\ние nolīšana, salīšana, saplūšana, ~ть noliet, saliet;
eavienot

слив\ки krējums, ~очный krējuma

слизистый gļotains слизняк gliemezis слизывать nolaižīt слизь gļotas

слип\аться, ~нуться* salīpt слитно kopā слиток stienisслить

161

смельчак

слить* noliet, saliet, ~ся* savienoties, saplūst слич\ёние salīdzināšana, ~ить* salīdzināt слишкoм pārāk
слияние saplūšana, savienošana

слобода priekšpilsēta, miestīņš словарь vārdnīca слов\ёсно mutes vārdos, ~ёсность literātūra словно it kā

слово vārds, ~образование vārdu atvasināšana, ~охбтлн-вый runīgs слог balsiens (zilbe); stils слоённый
kārtains, slāņains слож\ёние salikšana, nolikšana, saskaitīšana; augums, ~ить* salikt, nolikt сложный sarežģīts
слоистый kārtains, slāņains слой kārtā, slānis слом noārdīšana, noplēšana, _

~ать* salauzt, noārdīt, noplēst слон zilonis, ~бвый ziloņa -слоняться slaistīties, vazāties, blandīties

слу\гй sulainis, ~жанка kalpone

служ\ащий kalpotājs, ~ба dienests, ~ёбный dienesta-, ~ёние kalpošana, ~ить kalpot, būt dienestā слух dzirde;
baumas, ~овбй dzirdes (слуховое окно lodziņš bēniņos) случ\ай gadījums, atgadījums, ~айно nejauši,
~айность nejaušība

случать aplecināt

случаться (at) gadīties, notikt; aplecināties случить* — случать, ~ся = случаться

слуша\ние klausīšanās, ~тель klausītājs, ~тельница klausītāja, ~ть klausīties, ~ться paklausīt

слы\вёшь, на слыть, ~гь būt slavā, būt pazīstams kā..., būt daudzināts

слыха\нный dzirdēts, ~ть dzirdēt

слыш\ать dzirdēt, dabūt zināt, ~аться būt dzirdams, atskanēt, ~но dzirdams, ~ный dzirdamais слюда vizla

слюн\а siekalas, ~явить ap-siekalot, ~йвый siekalains сякоть slapjdraņķis смазать aptriekt, ieziest смазка
aptriepums, ziede, smērs

смаз\очный smēr-, ~чик

smērētājs, ~ывать, смазать* смак laba garša, ~овать nogaršot, baudīt, ~Уешь Нг

~ую Нj

сман\ивать, ~ить* aizvilināt смах\ивать nobraucīt, noslaucīt; līdzināties, ~нуть* nobraucīt, noslaucīt
смачивать apslāpināt смеешь н2 сметь смежн\ость robežošanās, ~ый blakus -, robežu -смекалка apķēģība
смелешь бг смолоть смел I o droši, ~ость drosme, ~ый drošs, ~ьчак (pārdrošnieks

līсмелю

162

смычок

смелю бi смолоть samalt смея I a maiņa, ~ить* nomainīt сменовёковец ceļa mainītājs смерд\ётъ smirdēt, ~йт
smird смерить nomēģīt смерка\ется metas krēsla,

~ться tumst, krēslot смертёльн\o nāvīģi, nā-

vīģs

смертность mirstība, ~ный mirstīģs, nāves -, ~оносный nāvīģs, nāvējošs смерть nāve смерч viesulis смести
nomest, noslaucīt сместить* atcelt no amata, aizcelt projām смесь maisījums смета tāme, aprēķins сметана
skābs krējums сметливый apķēģīģs сметь iedrošināties, drīkstēt смех smiekli, ~отворный smieklīģs, jocīģs
смеш\анный jaukts, ~ать* samaisīt, sajaukt, ~аться samai-sīties, sajaukties, ~еяие maisīšana, maisījums,
~ивать — смешать* смеш\йшь, н2 смешить smīdināt, л/ лйвый vieģli iesmīdi-nāms, ~яб smieklīģi смещ\ать
atcelt, pārvietot, ~еняе atcelšana, pārvietošana

смею нi сметь смеяться smieties смир\ённый pazemīģs, ~яo/ mierā! ~ный mierīģs, rāms, lēns

смоешь бо смыть nomazgāt смол { « sveķi, piķis, darva,

~йстый sveķains, ~ить sve-ķot, piķot, darvot смолкать apklust, norimt смол\чийшь 62, 61 смолчать noklusēt

смолоду по jaunības смолокур darvas deģis смолчать noklusēt смоляной sveķu -, piķa -, darvas -

сморгаться šņaukt degunu смородина (красная) jāņoga, jāņogulājs, ~ (чёрная) upene сморчок lāčpurnis
сморщ\енный saraukts, sakrun-kets, ~ить* saraukt, sakrunkot, ~иться* saraukties смотр parāde, aplūkošana
смотре\ть skatīties, lūkoties, uzraudzīt

смотре\итель uzraugs, ~ишь n2, ~ю Hi смотре\ть, ~я skatoties

смочить* apslapināt

смочь* varēt, iespēt

смою би смыть

сморд smaka, smirdums, tvans,

~ный smirdīgs, tvanains смуглый melnīgsnējs смут\а nemieri, jukas, dumpis, ~ить* samulsināt, dumpot, ~но
neskaidri смущ\ать mulsināt, ~ ёние samulsums, ~ённый samulsis смывать nomazgāt, ~ся pazust

смыл пм, ~а п.ж смыть* nomazgāt

смысл jēga, nozīme, ~ить sajēgt

смычка saslēgšanas, saikne смычок (vijoles) lociņšсмышленнии

163

собрать

смышлённый sapratīgs, izveicīgs

смяг\чать mīkstināt, ~ающий mīkstinošs, ~ёние mīkstināšana, atmieķšķēšana, ~ить* mīkstināt, ~иться
mīkstinā-ties, atmieķšķēties смять* saburzīt, saspiest, sajaukt

снаб\д\ить* apgādāt снабж\ать apgādāt, ~ёние apgāde

снадобье līdzeklis, zāles снаружи no ārpusēs снаруж šāviņš

снаря\д\ить*, ~жать sarīkot, organizēt, ~жёние sarīkošana; piederumi

снаст\ить* aptakelēt, takelāža; tauva

сначала sākamā, по jauna снашивать novalkāt; sanest снег sniegs, ~овой sniega -снегоирь svīlpis
снегоочиститель sniega arkls снегурочка sniegbaltīte снедаемый nomocīts снедь barība снеж\йнка pārslīņa,
sniega pikas, ~ный sniegains, sniega, ~бк sniedzīņš снес\ение nonesīsi, sanesīsi снести* nonest, aiznest, pārnest;
izdēt; noārdīt снести\сь sazināties сниж\ать pazemināt, ~ёние pazemināšana снизить" pazemināt снизу по
apakšas снился rādījās sarņos снимать(ся) — снять(ся)*

снимок fotogrāfijā, kopija, nospiedums

снисхо\дительно iecietīgi, бдительный iecietīgs, ~ждёние iecietība, ievērošana

сниться gādīties sapnī СНК saīs. Совет Народных Комиссаров ТКР Tautas Komisāru Padome снова по jauna,
atkal сновать ātri skraidīt, braukāt сновидёние sapnis снос\гшибательный negaidīts, interesants сноп kūlis

сноровка veiklība, izmaņa снос nonešana, noārdīšana, noplēšana, ~ить* nonest, noārdīt, aizskālot, pārnest,
paciest,

йт\ься sazināties, ~ка nonešana, noplēšana; zem svītras piezīме сносно panesami снотворный iemidzināšanas
сноха vedekla сношение satiksme, sakari сну\ёшь h2, hi сновать сн\ят, ~ый noņemts, nokrējots; nop\auts;
nofotografēts; atcelts; irēts, nomāts сн\ять* noņemt, noīrēt; nokrē-jot; nofotografēt, ~ся noņemties

соба\ка suns, ~чий suņa-собесёд\ник sarunu biedrs, ~ование sarunāšanās Собес saīs. социальное обеспечение sociālā nodrošināšana

соберу бi собрать* salasīt

и*собрание

164'

согласование

собира\ние salasīšana, savākšana, ~тель vācējs, стельны и корības, ~ть salasīt, savākt; samontēt, ~ться taisīties, sapulcēties соблазн kārdināšana, ~йтель kārdinātājs, ~йтельно vilinoši, kārdinoši, ^йть', ~йть kārdināt, pavedināt соблю\дать ievērot, izpildīt, ~дение ievērošana, izpildīšana, ~сти' = соблюдать соболезнование līdzjūtība, ~овать just līdzi, ~уешь нз,

~У'Ю Hi

собо\ль Sibirijas sauna собрание sapulce собрать' — собирать, ~ся' = собираться

собственник īpašnieks, ~о īstenī, ~ость īpašums, ~оручно pašrocīgi, ~ый paša -

собы\тие notikums Сов... saīs. Советский Padomju -сова pūce

совать bāzt, ~ся iemaisīties, bāzties

совдѐп saīs. совет депутат\тов

deputātu padome соверш\ать izdarīt, pabeigt, ~енно pilnīgi, gluži, ~енно-лѐтие pilngadība, ~енный pilnīgs, ~енный pabeigts соверш\енство pilnība, ~енствование pilnveidošana, ~енствовать papildināt, pilnveidot

соверш\ить' — совершать совместно kauns сове\сть sirdsapziņa

совет padome (Верховный Совет Augstākā Padome), padoms

советизация sovetizācija советник padomnieks совет\овать dot padomu, izteikt совет\ский padomju -, (Совет\ский Союз Padomju Savienība)

совет\чик padomdevējs совеща\ние apspriede, ~тель-ный apspriešanās -, padomdevēja -, ~ться aprunāties, apspriesties совиный pūces -совмест\ительный kop vietojams, ~йть' apvienot, ~яо корā, корēji, ~ный корēje Совнарк\бм saīs. Совет Народных Комиссаров Tautas Komisāru Padome совокупно корā, ~сть корība, корīgums

совпа\дать sakrist, ~ение sakrīšana

совремѐн\ик laika biedrs, ~ость mūsu laiki, ~ый sava laika

совсѐм pavisam совхоз saīs. совет\ское хозяйство sovchozs, padomju saimniecība

согбѐнный saliekts, salīcis, sa-gubis

соглас\ие saskaņa, satiecība, vienprātība, piekrišana согласи\ться piekrist, saskaņoties

соглас\ная буква līdzskanis,

saskaņā ar -, ~ный piekrītošs, ~ование saskaņo-согласованно

165

сокровище

šana, ~ованно saskanīgi, ~ованный saskaņots согласи\вать*, ~овывать saskaņot, ~уешь b2, бi соглашатель izlīdzējs, kompromisa piekritējs, oportū-nists, ~ательство izlīgšana, kompromiss, ~ение nolīgums, vienošanās, poruna согнать' nodzīt

согн\ёшь 62, ~у 61 согнуть*

saliekt сограждане līdzpilsoņi согрева\ние sasildīšana, ~гь sasildīt, ~ющий sasildošs corp\ётъ* sasildīt, ~ёю бi
сод\а boda, ~овый sodas-содейств\ие veicināšana, atbalsts, ~овать veicināt, atbalstīt, ~уешь н2, ~ую Hi
содержание saturs, saturēšana, uzturēšana, ~тельный saturīgs, ~ть* saturēt, uzturēt, ~ться būt saturā, atrasties
содержимое saturs содоклад korreferāts содрать noplēst содрог\ание nodrebēšana,

~аться, ~н\$ться' nodrebēt соединёние savienošana, savienošanās, savienojums соедин\ённый savienots
~йтельный savienošanas -, ~йтъ*, ~ять savienot сожалё\ние nožēlošana, nožēla, ~ть nožēlot сожг\й nodedzini,
~лий п»

сжечь* nodedzināt сожжёние sadedzināšana сожм\ёшь 62, ~у бi сжать* saspiest

сожн\ёшь 62, —У бi сжать* norļaut

созвать* sasaukt созвёздие zvaigznājs созв\$ч\ие saskaņa, ~ный saskanīgs

созда\ние radīšana, radījums, ~тель radītājs, ~ть radīt, ~ться rasties созерца\ние vērošana, ~ть vērot, aplūkot
созида\ние celšana, radīšana, dibināšana, ~тельный radošs созна\вать apzināt, ~ние apziņa, ~тельно apzinīgi,
~тельный apzinīgs сознать* — сознавать, ~ся atzīties

созов\ёшь 62, ~у бi созвать* sasaukt

созр\евание ienākšanās, noga-tavošanās, nobriešana, гневать, ~еть* (no)gataavoties, nobriest

созыв, ~ание sasaukšana, ea-saukums сойка sīlis

сойтй* noiet, nākt uz leju, tikt pieņemts par-, ~сь saiet kopā сок sula сокол piekuns

сократ\йтъ' saīsināt, reducēt, ~йтся' saīsināties, sarauties, sašaurināties

сокращать = сократйть, ~аться = сократйтсь, ~ё-ние saīsināšana, saraukšana, reducēšana, ~ённо īsi, īsumā

сокровенно slepeni, noslēpumaini, intīmi сокровище dārgumsсокрушать

166

соприкасаться

сокрушать sadragāt, satriekt,

~ся sabrukt, nobēdāties сокруш\ёние satriekšana,

~йтельный dragātājs -сокрушить* = сокрушать

~ся* = сокрушаться солг\ать samelot, солдат kareivis, zaldāts,

~ский kareivju -соление sāļšana солёный sāļš, (ie)sālīts соленье sāļjums солидаризоваться solidarizēties

солидарн\o solidāri, ~ь/й solidārs солидно solidi солить sāļt

солн\ечный saulains, saules-,

~ышко saulīte солнце saule

солов\ёй lakstīgala, ~йный lakstīgalas -солод iesals, ~овый iesala солом\а salmi, ~енный salmu-,

~инка salmiņš солонина sāļta gaļa солонка sālnīca солоноватый pasāļš солончак sāļspUrvis сол\ь sāls, ~яной
sāls -com sams

сомкнуть* saslēgt, savienot, ~ся saslēgties, savienoties сомн\еваться šaubīties, ~ёние šaubas, ~йтельный
aršaubāms сон sapnis; miegs сонаслѣд\ник līdzmantnieks,

~уешь, н2, ~ую Hi сонлив\ость miegainība, ~ый miegains

сонный miegains, miega -соня mieguža

сообра\жить pārdomāt, apsvērt, ~жаться ģīkoties, saskaņā ar, piemēroties, ~жение apsvēršana, apsvērums, ~зительный saprātīgs, apķērīgs, ~зйть* — соображать

сообраз\но saskaņā ar, ~ный piemērots, ~овать piemērot, ~оваться nostāties saskaņā, piemēroties сообща kopīgi, kopā сообщ\ать paziņot, ~ение paziņojums, satiksme сообщ\йть* paziņot, ~ник dalībnieks, līdzvainīgais коору\дйть*, ~жать celt, uzbūvēt, ~жение celšana, uzbūvēšana, būve, celtne соотвѣтств\ие saskaņā, piemē-ģiba, ~овать saskanēt, atbilst, ~ующий attiecīgs, piekritīgs соотѣчественник vienas tēvijas dēls, tautietis соотношѣние savstarpēja attiecība

сопѣрни\к sāncensis, ~ца sāncense, ~чать sacensties, konkurēt, ~чество sacensība сопѣть šņākt, elsāt соплемянник ciltsbiedrs, tautietis

соплю Hi сопѣть сопли puņķi, ~K smurgulis сопостав\йть*, ~лять salīdzināt

сопрѣть easust соприкасаться pieskarties, ~основѣние savstarpēja pie-сопроводить

167

составлять

skaršanās, ~оснУсь бi, ~оснуться* pieskarties сопроводйть* pavadīt, ~ель-ный pavad-

сопровождать pavadīt,

~ение pavadība сопротивление pretošanās, pretestība, ~яться pretoties сопряжение savienojums, salaidums, sajūgums, ~енный savienots

сопутствовать ceļot līdz, pavadīt

сор saslaukas, gruži соразмерйть' samērīgi iedalīt, ~яо samērīgi соратник cīņas biedrs сорванец nebēdnieks, palaidnieks

сорвать' noraut, noplūkt, izjaukt, ~ся norauties; neizdoties

сорганизовать noorganizēt соревнование sacensība, ~ться sacensties соринка gruzītis сор\йть pielūžņot, piemētāt, (сорйть деньгами šķiest naudu), ~ный mēslains, nefīrs, ~ная трава nezāle сородич radnieks, tautietis сорник nezāle сорок četrdesmit сорока žagata сорокалѣтний četrdesmitgadīgs сороконожка simtkājis сорочка kreklis сорт šķirne, ~имент sortiments, ~иров&льный šķirošanas -, ~ирование šķirošana, ~ировать* šķirot, ~ировка šķirošana, ~иров-щик šķirotājs

сос\ание zīšana, ~ать zīst, ~ѣшь n2, ~у Hi сосед kaimiņš, ~ка kaimiņiene, ~ний kaimiņu -, ~ствс kaimiņi; аркайме сосец pups сосиска desiņa соска knupis соскабливать nokasīt соскакивать nolēkt соскальзывать noslīdēt соскоблйть' nokasīt соскользнуть' noslīdēt соскочйть' nolēkt соскучйться nogarļaiķoties

сослагательное наклонение vēlamā izteiksme, konjunktīvs сослать' izsūtīt, izraidīt, ~ся atsaukties uz - сослов\ие kārta, ~ный kārtas -сослуживец līdzdarbinieks, dienesta biedrs сослужйть' pakalpot сосна priede соснѣшь b2 соснуть сосновый priežu -со-сна no miega соснуть' iemigt, iesnausties СОСН&К priedulājs сосок pupa gals, knupis сосредотбч\ение koncentrēšana, ~ивать koncentrēt, ~иваться koncentrēties, ~йть' = сосредоточивать, ~йться' = сосредоточиваться

состав sastāvs, ~йтель sastādītājs, ~йть" sastādīt, ~ле-ние sastādīšana, ~лять — составитьсостарйть

168

союз

состарйть daģīt vecāku, ~ся novēcot

состояние stāvoklis, iespēja, manta состоятельный turīgs состойть sastāvēt, būt, ~ться notikt, piepildīties, ~щйй kas sastāv

сострада\ние līdzietība, ~тельный līdzietīgs, ~гь ciest līdzī сострить pateikt asprātīgi состричь* nogriezt matus состригать pagatavot (ēdienu) состязание sacīkste, ~ться sacensties сосУд trauks сосулька lāsteņa сосун zīdējs сосцы rupi

сосч\итать*, ~йтывать saskaitīt сот šūna

сотвор\ение radīšana, ~ить* radīt

сотенная simta -сотня simtnieks сот\овый šūnu-, ~ы šūnas соткать noaust сотоварищ līdzbiedrs сотру дни] к līdzstrādnieks, ~ца līdzstrādniece, ~чать strādāt līdz, ~чество līdz-strādāšana

сотряс\ать satricināt, ~аться satricināties, ~ение satricinājums соты šūnas сотый simtais

соумышленник līdzvainīgais соуc mērcē

соучаст\ие piedalīšanās, līdz-

dalība, ~вовать piedalīties, ~вуешь иг, ~вую Hi соучастник dalībnieks соученик līdzskolēns софа dīvāns соха arklis

сохатый platradzis (briedis) сохнуть žūt, vīst сохранение uzglabāšana, saglabāšana, ~ить*, ~ять uzglabāt, saglabāt соцдбговор saīs. социалистический договор sociālistiskais līgums

социал-демократ sociāldemokrāts

социализация sociālizēšana социальный sociāls соцсоревнование saīs. социа-листическое соревнование sociālistiskā sacensība соцстрах saīs. социальное страхование sociālistiskā apdrošināšana сочетание savienošana, kombinācija, savienot, ~ться savienoties, harmonēt сочин\ение sacerēšana, sacerējums, ~итель sacerētājs, ~ить*, ~ять sacerēt соч\иться sūkties, sulot сочлен\ение sadalīšana сочность sulīgums сочт\ёшь 62, ~у 61 счесть* сочувств\енно līdzjūtīgi, ~ие līdzjūtība, ~овать just līdz сошёл пи сойти* сош\естве nokāršana сошла Пж сойти сошник lemesis союз savienība; satiksmes vārdsсоюзник

169

спиши

союзни\к sabiedrotais, ~ца sabiedrotā, ~ческий sabiedroto-союзный savienības -спад\ать nokrist, ~ение nokrišana, ~ёшь 62, бi спасть* = спадать спаивание piedzirdīšana; (металлов metallu) salodēšana спайка salodējums спал\ённый nodedzināts, svilināts, ~ить* nosvilināt спальный guļam -спальня guļamistaba спаньё gulēšana спаржа spargēļi спарива\ние sarāfošana, ~гь

sarārot, ~ться sarāroties спас izglāba, ~ание glābšana спас\ательный glābšanas -, ~ать glābt, ~с\иться glābties, ~ение glābiņš спасибо paldies спаситель pestītājs, ~ный

glābšanas -спасла пж спасти* glābt, izglābt спасть* nokrist спать gulēt

спаял Пм, ~ла п ж спаять спаянность saliedēība спаять salodēt спеваться sadziedaties спёк пм спечь* спекаться sarecēt спектакль izrāde спекулировать spekulēt, ~йнт spekulants, ~ят\ивный spekulācijas, spekulātīvs спекусь бi спеч\ься спел Пм, пж спеть nodziedāt

спеленать* ietīt autiņos спелый gatavs, nogatavojies

сперв\а, ~оначала vispirms, no iesākuma

спереди no priekšas, priekšā спёртый saspiests, smacīgs спес\ивый uzpūtīgs, ~ь uzpūtība

спеть* nodziedāt; ienākties

~ся sadziedāties спех steiga, steigšanās спец saīs. специалист speciālists

спец - speciāls

специализация speciālizācija,

~йровать speciālizēt специальность speciālītāte спецификация specifificēšana специфический specifisks, īpatnējs

спецодежда saīš. специальная одежда speciāls apģērbs печь izcept, ~ся sarecēt; izcepties

спешить steigties спешиться' nokāpt no zirga слеш]/га steiga, ~яo steidzīgi,

~ный steidzīgs спи\ваться kļūt žūpa, ~лась Пж, ~лся Пм иться* = спиваться

спин\а mugura, ~ной muguras -

спирт spirts, ~овка spirta plīts

спис\ать* norakstīt, ~ок saraksts

спихивать, ~нуть* nogTūst спица spieķis; adāmā adata спич svinīga runa, tpsts спич\ечный sērkociņu-, ~еч-ница sērkociņu kārbīnā, ~ка sērkociņš спишй! noraksti!сплав

170

спустя

сплав kausējums; pludināšana, ~ить' sakausēt; nopludināt, ~ка pludināšana, ~лять — сплавить', ~ной pludināms, ~щик pludinātājs сплёвывать nosprļaut сплёл Пм, сплела пж сплести* sarīt

сплет\ание sarīšana, ~агь sarīt, ~ёние (sa)pinums сплети\и tenkas, ~ик tenko-tājs, ~ичать tenkot, tenka

сплотить* cieši apvienot, saliedēt

сплочённость saliedētība сплю\шнотый nepārtraukts, ciešs, ~ь cieši kopā, visur, vienmēr, allaž

сплю\снутый saplakanots, ~снешь 62, ~сну бi сплюснуть*, ~щивать saplakanot сподручно parocīgi

спозаранку agrā rītā спой uzdziedi, ~ге uzdziediet спокойноно mierīgi, ~ный mierīgs, ~ствие miers спокбн веку no senseniem laikiem

споласкивать skalot, noskalot сползать noslīdēt, nolīst сполна pilnā mērā спор strīds, ~ить strīdēties, derēt

спориться veikties спорный apstrīdams, strīdus -спороть' atārdīt спортивный sporta -спорынья labības melnie graudi („vilka zobī")

способ paņēmiens, metode

способность spēja, ~ный spējīgs, ~ствовать veicināt, sekmēt

спот\кн\$ться' klupt, ~ыкание klupšana, ~ыкаться klupt спохв\атиться', ~атываться apķerties, atgūties,

atcerēties справа no labās puses справедлив\o taisnīgi, ~ость taisnība, ~ь/я taisnīgs справ\иться* dabūt uzziņu, uzveikt, ~ка uzziņa справлять svinēt, ~ся arpaicāties

справочн\ик rokas grāmata,

~ья uzziņu -спрашивать vaicāt, jautāt спровоцировать izprovocēt спрос pieprasījums, prasība спросить' jautāt спроста vientiesībā спрошу бi спросить* прыг\ивать, ~нуть' nolēkt спрыс\кивать, ~нуть' aršļākt,

~яу бi спря гать sajūgt; konjugēt,

~жёние konjugācija спря\тать noslēpt, ~чь/ noslēp! ~чьте! noslēpiet! спуг\ивать, ~нуть' sabiedēt спуск

nogāze; (судна kuģa, цены cenas) nolaišana спускать nolaist, nospiest (mēlīti); notecināt; palaist vaļā (собйку suni), ~ся nolaisties

спустить' = спускать, ~ся' = спускаться

спустя (несколько дней) pēс (dažām dienām), (спустя рукава pavirši, neuzmanīgi)спутать

171

ставить

спутать* sapīt, sajaukt, samudžināt

спутник ceļa biedrs, pavadonis спутывать — спутать* спяна dzērumā спят\ить с ума sajukt prātā спячка ziemas guļa, miegainība сработавшийся iestrādājies; sa-

radis ar līdzdarbiniekiem сравн\ение salīdzināšana, salīdzinājums сравнивать salīdzināt, nolīdzināt, ~иваться salīdzināties, nolīdzināties, ~ йтельно salīdzinot, relatīvi, ~йт\ь* salīdzināt, ~йт\ься' salīdzināties сраж\аться cīnīties, kauties, ~ающийся cīnītājs, ~ёние kauja

сразу uzreiz

срам kauns, negods, ~игь kaunināt, gāzt negodā, ~йт\ься gāzties kaunā, negodā сра\стание saaugšana, ~статься, ~ст\ись saaugt, ~щёние saaugums, ~щива-ние saaudzināšana, ~щивать saaudzināt среда trešdiena; vide, aprindas

средй vidū, starpā, ~на vidus, ~зёмный cietzemes apņemts (Средизёмное море Vidusjūra)

средневековый viduslaiku средний vidējais, centrālais (средний род nekatra kārtā), в среднем saurmērā средоточие viduspunkts средств\а līdzekļi, ~o līdzeklis, paņēmieni

средь vidū, starpā (средь бела дня gaišā dienā) среж\ешь б2, ~у б1, ~ь рав. по срезать

срез nogriezumš, ~ать*, ~йт\ь,

~ывать nogriezt ставить 1) likt (ставить 10 руб-лэй в банк в карточной игрē likt 10 rubļus bankā • kāršu spēlē, ~в родительном паде-жē ~ ģenitīvā, ~ знаки препинания ~ pieturas zīmes, ~ компрёсс ~ kompresi, ~ на карту ~ uz kārtš, ~ на одну доску с дирёкто-ром ~ vienā līmenī ar direktoru, ~ на обсуждёние ~ apspriešanai, ~ на работу ~ darbā, ~ отметку ~ atzīmi, ~ под контроль zem kontroles, ~ самовар ~ sildīties patvāri, ~ стул ~ krēsiu, ~ тарёлки ~ šķīvjus); 2) ielikt (ставить в директора ielikt direktora amatā, ~ термометр ~ termometru); 3) noliikt (ставить рядом с Дарвином noliikt blakus Darvinam); 4) uzlikt (ставить в обязанность uzlikt par pienākumu, ~ тесто ~ mīklu, ~ точки над <и> ~ punktus uz <i>); 5) uzstādīt (ставить вопрос uzstādīt jautājumu, ~ целью ~ par mērķi); 6) pacelt (ставить проблему pacelt problēmu); 7) nostādīt (ставить в смешное положё-ние nostādīt smieklīgā stāvoklī, ~ в тупик ~ strupceļā, ~ голос ~ balsi, ~ на ноги ~ uz kājām, ~ перед фактом ~ fakta priekšā, ~ часыставить

172

степень

~ pulksteni pareizi); 8) uzstādīt (ставить радио uzstādīt radio); 9) izlikt (ставить часового izlikt sargposteni); 10) celt (ставить памятник celt pieminekli); 11) izcelt (ставить высоко izcelt); 12) ievietot (ставить полк солдат на квар-тйры • ievietot kareivju pulku dzīvokļos); 13) ierīkot (ставить телефон ierīkot telefonu); 14) по смыслу глагол «ставить» передаётся и другими выражениями: ставить: в вину vainot, sūdzēt, ~ во главу угла uzskatīt par galveno, ~ в известность paziņot, ~ в упрёк pārmet, дело izveidot darbus, ~ диагноз noteikt diagnozi, ~ за правило pieņemt par likumu, ~ крест на прошлое pārvilkt krustu pagātnei, ~ на вид pievērst vērību, ~ на очередь uzņemt daiba kārtībā, ~ на своём palikt pie sava, ~ ни во что vērtēt ļoti zemu, ~ опыт izmēģināt, ~ паруса uzvilkt buras, ~ предел novilkt robežu, ~ рекорд sasniegt rekordu, ~ угощение pacienāt стар\ание pūlēšanās, cenšanās, ~тель zelta meklētājs, ~тельно rūpīgi, стельность rūpība, ~ться pūlēties, censties, rūpēties

сраплее vecāks, ~ёйший visvecākais, сеть tapt vecs, ~йк vecis, ~ина senatnē, ~йнный senlaiku -старить darīt vecu, ~ся tapt

vecs

стародавний sensenais старожил ilggadējs iedzīvotājs

старомодно vecmodīgi старость vecums старт\овать startēt, ~уешь н2,

^ую Hi старуха vecene стар|уец/гя kā vecs cilvēks, ~ше vecāks, vecāka, ~ший vecākais, ~шина vecākais, ~ый vecs, ~ёё grabažas стаскивать savilkt статеика rakstiņš статистический statistisks статн\ость, ~ый stalts статский cīvēls

стать* (ap)stāties; sākt, ~ся* notikt

статьи raksts, pants стаханов\ец stachanovietis, ~ский Stachanova, stachano-visks

стач\ечный streika-, ~ечник streikotājs, ~ка streiks стащить' novilkt, savilkt стая (птиц putnu) bars ствол stobrs, stumbrs стебель stublājs, stobrs стекать notecēt, ~ся satecēt, saplūst

стек\ло stikls, ~лянный, ~ольный stikla стемн\еть satumst стена siena, mūris стенгаз\ета saīs. стенная газета sienas avīze

стен\ка sienīņa, ~нбй sienas-стенографировать stenografēt степ\енн\о ar cieņu, nopietni,

~ый cienīgs степень rakārestепной

173

сточная труба

степ\нбй stepju-, ~ь stepe стер\ег пм, ~еглий пж, ~еж\ешь и» стеречь* sargāt стереть* noberzēt; saberzt стеречь sargāt

стержень etrēle, stienis, kāts стерлядь store стерп\еть izturēt, paciest, ~лю бi

стесн\ение saspiešana, aprobežošana, kautrēšanās, ~йтель-но grūti, smagi, neērti, saspīest, aprobežot, apgrūtināt, ~яться kautrēties стеч\ение satecēšana, sagādīšanās

стечь* notecēt стильный stila -стир\альный mazgājama, ~ть mazgāt, dzēst стирка (veļas) mazgāšana стис\кивать, ~нуть* saspīest стих (dzejas) pants стихать apkļust, aprimt стихй\я stichija, dabas elements, ~йный stichisks стихослож\ение dzejošana стихотвор\ение dzejolis стлать izklāt, uzklāt сто simts

стоимость vērtība, cena стоит maksā стоит н3 стойть stāv стойть maksāt, būt vērts стойкий izturīgs, stingrs, stabils

стойло steliņģis стоймя stāvus сток noteka стократно simtkārt стол galds столб stabs

столбен\еть sastingt столб\ец sleja

столбняк tetanuss (stinguma krampji); sastingums стол\ёт\ие gadu simtenis, ~ний simtgadējs столй\ца galvaspilsēta, ~чный

galvaspilsētas -столкновение sadursme столкн\уть* nogrūst, ~ся* sadurties

ітолковаться norunāt, saprasties

столку бi столочь столов\ая ēdienu zāle, ēdnīca,

~ый ēdam -, galda -столб\чь sagrūst столп\иться sadrūzmēties столь(ко) (tik)daudz, столько же tikpat daudz стол\яр galdnieks, ~ярничать nodarboties ar galdniecību, ~ярный galdnieka -стон stenēšana, ~ать stenēt стоп! pietiek! apstāties! стопа kāja, pēda; rīse стопка glāzīte; kaudzīte стопорить apturēt, apstādināt стопроцентный simtprocentīgs стоп\тать nomīt (nošķiebt papēdi)

сторож sargs, ~евой sargu -сторожить sargāt сторожка sarga būda сторона puse, mala сторон\иться atiet sāpus, vairīties

сторонник piekritējs стоск\оваться pobēdāties, 'е\ься б», ~уюсь бi сточная труба noteksaurolestояние

174

строение

стоян\ие stāvēšana, ~ка novietne

стоЯ\ть stāvēt, ~чий, ~щий stāvošs

стоящий vērtīgs страв\ить', ~ливать sarīdīt, noēdināt (траву zāli); nokodināt

страда ražas vākšanas laiks, smags darbs

страдал\ец cietējs, ~ица cietēja

страд\ание ciešanas, ~альче-ский cietēja -страдательный залог pasīvs

(gramatikā) страдать ciest, mocīties страж sargs страна zeme, valsts страница lappuse странник ceļinieks
странн\о savādi, dīvaini, ~ость savādība, dīvainība, ~ый savāds странствова\ние ceļošana, klīšana, ~ть ceļot,
klejot страстно kaislīgi, ~сгь kaislīgums

страсть kaislība, (страсть как

много! cik daudz!) стратегически stratēģiski страус strauss страх bailes

страхкасса saīs. страховая касса apdrošināšanas kase страхование apdrošināšana, ~овать apdrošināt, ~бвка
apdrošināšana, ~овой apdrošināšanas -, ~уешь Нг, нi страховить страшилище bubulis, briesmonis

страш\иться baidīties, bīties, ~но briesmīgi, šausmīgi, ~ный briesmīgs стращать baidīt стрекоза spāre

стрек\отать čirkstināt, sisināt,

~очешь h2, ~оч\$ h1 стрел\а bulta, šautra, ~ец strēlnieks стрелка bultiņa, rādītājs, (магнитная) adata
стрелковый strēlnieku -стрелок strēlnieks стрелочник pārmiņnieks стрельба šaušana стрельбище šaujamā
vieta стреляние šaušana, ~ть šaut стремглав pa galvu pa kaklu стремй\га, ~жка reņģe стремйтельн\о strauji,
~ый straujš

стремйться strauji tiekties стремление cenšanās, dziņa стремнйна stipra straume, bezdibenis

стрема seglu kāpslis стрем&нка (pārnesamās) kāpnes стригу Нi стричь griezt (matus) стриж svīre

стри\жёшь h2 стричь*, ~жка matu griešana, cirpšana стричь griezt (matus), cirpt строгательный станок ēvel-
mašīna

строгание ēvelēšana, ~ть ēvelēt

строг\ий stingrs, ~о stingri,

~ость stingrība строевой būves-, celtniecības-; ierindas, ierindnieks стро\ение būvēšana, celšana, celtne,
uzbūve, struktūra,строитель

Г175

судно

~йтель būvētājs, celtnieks, гантельный būves ~ить celt, būvēt, ~иться tikt būvēts, celts; stāties rindā строй
iekārta, ierinda стройка būvēšana стройно saskanīgi, stalti, kārtīgi

строка rinda; вīле стропила spāres строптивый untumains, stūrgalvis, tiepulis строчка rindiņa; вīле стружка
ēveles skaida струйться tecēt струйка strūkliņa, urdziņa струн\а stīga, ~ный eģīgu-струп kreveles

струсйть* zaudēt dūšu, sabaidīties

струч\ок pāksts, ~ковые pākšaugi

струя strūkļa, strava стряп\ать ēdienus vārīt, ~ня vārījums

стрях\ивать, ~нуть' poruģināt, pokratīt студенистый resекļains студен\т students, ~тка studente, ~ческий

studentu-, ~чество studenti студёный auksts студ\ень receklis, ~ить' saldēt, atdzisināt стужа sals

стук klauvēšana, klabēšana,

~ать klauvēt, daudzīt стукнуть' pieklauvēt, piedauzīt (мне стукнуло сорок лег es kļuvi 40 gadu vecs) стукотня dauzoņa, г\бо\а стул krēsls

ступа piesta, miezeris ступать soļot, iet ступеньчатый kārpveidīgs ступень, ~ка pakāpiens слупить* = ступать ступка piestiņa, miezerītis ступний rēda стуч\ать klauvēt, rībēt, ~йшь иг, ~у н\ стушеваться pozust стыд kauns, ~ить kaunināt стыдлив\ый kaunīgs, ~ость kaunība

стыдно! kauns!

стык sadura, ~аться sadurties, sagrūsties

стыл пм, пж стыть стылу по aizmugures стынуть, стыть' atdzist стычка sadursme стяг karogs

стягива\ние savilkšana, novilkšana, ~ть savilkt, novilkt, ~ться savilkties, sarauties стян\ешь 62, ~у 61 стянУть*= стягивать

субб\т\а sestdiena, ~ный sestdienas -, ~ник sestdienas talka

суверенитет\ суверенитāte суглинок smilšaina māla zeme сугроб kupena сугубо sevišķi, ļoti суд tiesa, tiesas nams, tiesāšana

судак zandarts судачить rļārāt судёбный tiesas -, tiesu -

судейский tiesneša -

судить tiesāt, spriest, ~ся prāvoties, būt aicināts tiesā судно pārnesams trauks судно

176

сухо

судно kuģis судовб\й kuģa-судопроизводство tiesāšana, tiesāšanas kārtība, tiesas gaita судоро\га krampji, ~жн\ый krampjains

судо\строение kuģu būvēšana,

~йтель kuģu būvētājs судохб\д\ный kuģojams, ~ство kuģniecība

судьб\а, ~йна liktenis судья tiesnesis, soģis суевёр\ие māņticība, ~ный māņticīgs

сует\а drūzma, nemiers, ~йться zūdīties, nemierīgi izturēties, ~лив\ый nemierīgs суждение spriešana, spriedums сужение sašaurinājums, sašaurināšana

суженый līgavainis суженный sašaurināts сужива\ние sašaurināšana, ~ть sašaurināt сужу б\и, сузить* sašaurināt сужу H\и судить сук zars сука kuņa, kuce сукн\б vadmala суковатый zarains суконный vadmala - сукровица asiņu sūkalas сулема sublimāts сулить solīt султан sultāns сума soma, tarba сумасброд bezprātis, auša, ~ство bezprātība, aušība сумасш\ёд\ший ārprātīgs,

~ствие ārprātība, trakums суматб\ха ņudzeklis

сумбур sajukums, ~ный juceklīgs

сумер\ечный krēslas-, ~ки krēsla

суметь prast, mācēt сумка eomiņa

сумм\а summa, ~арный sum- . mārs, ~йрование summēšana, ~йровать summēt сумпа\к pustumsa, krēsla,

~чно krēslaini сумятица kņada сундУк lāde, šķirsts сунуть' bāzt суп zupa, vira

супить брови saraukt uzacis,

~ся saraukt pieri супостат ienaidnieks, pretinieks

сунпу\р laulātais (draugs), ~жеский laulāto -, ~жество laulība

сургуч zīmoglalca сурёпица rapši сурик minijs сыровый bargs, nelaipns сурок murkšķis сурьм\а antimons, ~йный antimona -суслик stepju žurka суслав locītava, ~нбй locītavas -

сутки diennakts сутолока kņada, drūzmēšanās суточные (деньги) dienu nauda komandētiem сутулый sakumpis суть būtība НЗ быть būt сутйга nieku prāvnies суфлёр suflieris сухбрь sausiņš сухо sausisухожиле

177

сызмала

сухожиле cīpsla сухой sauss сухопарый kalsnējs сухопутный sauszemes -сухость eausums сухощавый liess, kliens, kalsnējs

сучок zariņš

суша sauszeme, cietzeme суш\ение kaltēšana, žāvēšana, ~йлка, ~йльня kaltētava, ~йть žāvēt, kaltēt, ~ка kaltēšana, žāvēšana; sauss kļiņģeris

существенный būtīgs существительное lietvārds существ\б būtne, ~ование eksistēšana, ~овать eksistēt сущ\ий esošs, īstens, ~ность būtība

сфальшивить liekuļot, izlikties,

darīt aplam сферический sfērisks сформировать saformēt схватить' saķert схватка sadursme схема schēma, ~тйческий, ~тйчный schēmatisks сход sapulce; nokāpšana, поежа сходить aiziet, noiet сходиться eaieties, saiet корā сходка sapulce сходни laipa

сход\ный līdzīgs, pieņemams,

~ство līdzība схоронить' noglabāt, apbedīt сцежива\ние notecināšana, ~ть notecināt, nokāst сцен\а scēna, ~йческий skatuves -, sienas -сцепить' saķēdēt, sakabināt, ~ся saāķēties, saķerties

сцеп\ление sakabināšana, sa-ķēdēšana; sakarība, ~лять — сцепить', ~лііться — сцепиться*, ~щик sakabinātājs счастлив\ец laimes bērns, ~о laimīgi

счастье laime

счесть' saskaitīt, pieņemt par kaut ko

счёсывать nosukāt

счёт rēķins, rēķināšana, ~ ный

rēķināšanas -счетовод rēķinvedis, ~ство

rēķinvedība счёт\чик skaitītājs, ~ы kauliņi, rēķini

счисл\ение skaitīšana, ~ять skaitīt

считать skaitīt,, uzskaitīt счищать notīrīt сшиб\ать, ~йть' nogrūst, sist zemē

сши\вать sašūt, ~тый sašūts сшить' sašūt

съед\йть apēst, ~ение apēšana, ~бное ēdams съёжи\ваться, ~ться' sarauties

съезд kongress съездить aizbraukt (kaut kur) съел пм, пж съест съем бй съест съёмка nofotografēšana, filmēšana, (плана plāna) uzņemšana съест бз съест съестное ēdamais съе\сть' apēet, ~дать съехать nobraukt, aizbraukt сыворотка suliņas, sūkalas-, serums

СbirпāТb* nospēlēt сызмала no mazatnes

там

сызнава no jauna сын dēls, ~овный dēla -, ~ок, ~очек dēliņš сып\ать bērt, kaisīt, ~аться bērt, izkaisīties, ~учий viegli beņams сыпь! ber!

сыр siera, ~ный siera -сырец neizstrādāta viela сырник siera rausis сыро mitri, drēgni сыровар siernieks, ~ня eier-nīca

сырой mitrs, drēgns; jēls, nevārīts, neizstrādāts; nemīts сыромятная кожа ziemišķāda сырость mitrums, drēgnums сырьё vimba; sebris сырьё izejviela, jēiviela сыск izmeklēšana, izzināšana сыск\ать', ~ивать uzmeklēt, atrast, ~нбй uzmeklēšanas сытно barojoši сытый paēdis сыч arogs сыщешь б2 сыскить сыщик detektīvs сюда šur сюжет sižets сюприз pārsteigums сютук svārki сюсюкать svepstēt сяк..., так и сяк šā un tā сякбй tāds

сям..., там и сям šur un tur T

та tā (vietniekvārds) таба\к tabaka, ~кёрка tabakas doze, ~чный tabakas-,

— 40к tabaciņa

табель saraksts, tabula таблетка tablete таблица tabula; таблица умножения vienreizviens табор staiguļu pometne; bars табун zirgu bars, zirgu ganāmpulks табурёт(ка) taburets, ķeblis Таврийческий Tauīdas тавро iedēzināta zīme тавровое железо T-dzelzs таёжный taigas таешь нз, таять kust таз bļoda, ~ик bļodiņa тайнственн\o noslēpumaini, ~ость noslēpumainība, ~ый noslēpumains

таить* slēpt, ~ся slēpties тайга taiga тайком slepeni таймёнь taimiņš тайн\а noslēpums, ~йк slēptuve

тайн\o slepeni, ~ый slepens так tā, tādējādi так же tāpat также arī

такбв, так(ов)бй tāds такса takse (likme); taksis

(āpšu suns) такс\атор taksētājs, vērtētājs,

~ационный taksācijas -таксй, таксомотбв vieglais auto

такт takts, ritms так что tā ka

талант talants, ~ливість apdāvinātība, talantība, ~ливый talantīgs, apdāvināts талия viduklis; spēle (kāršu) тальник sudrabvītods - *. там тур сызнава

там

сызнава no jauna сын dēls, ~овный dēla -, ~ок, ~очек dēliņš сып\ать bērt, kaisīt, ~аться bērt, izkaisīties, ~учий viegli beņams сыпь! ber!

сыр siera, ~ный siera -сырец neizstrādāta viela сырник siera rausis сыро mitri, drēgni сыровар siernieks, ~ня eier-nīca

сырой mitrs, drēgns; jēls, nevārīts, neizstrādāts; nemīts сыромятная кожа ziemišķāda сырость mitrums, drēgnums сырьё vimba; sebris сырьё izejviela, jēiviela сыск izmeklēšana, izzināšana сыск\ать', ~ивать uzmeklēt, atrast, ~нбй uzmeklēšanas сытно barojoši сытый paēdis сыч arogs сыщешь б2 сыскить сыщик detektīvs сюда šur сюжет sižets сюприз pārsteigums сютук svārki сюсюкать svepstēt сяк..., так и сяк šā un tā сякбй tāds

сям..., там и сям šur un tur T

та tā (vietniekvārds) таба\к tabaka, ~кёрка tabakas doze, ~чный tabakas-,

— 40k tabaciņa

табель saraksts, tabula таблетка tablete таблица tabula; таблица умножения vienreizviens табор staiguļu pometne; bars табун zirgu bars, zirgu ganāmpulks табурёт(ка) taburets, ķeblis Таврийческий Taurīdas тавро iededzināta zīme тавровое железо T-dzelzs таёжный taigas таешь нз, таять kust таз bļoda, ~ик bļodiņa тайнственн\o noslēpumaini, ~ость noslēpumainība, ~ый noslēpumains

тайть* slēpt, ~ся slēpties тайга taiga тайком slepeni таймень taimiņš тайн\а noslēpums, ~йк slēptuve

тайн\o slepeni, ~ый slepens так tā, tādējādi так же tāpat также arī

такбв, так(ов)бй tāds такса takse (likme); taksis

(āpšu suns) такс\атор taksētājs, vērtētājs,

~ационный taksācijas -таксй, таксомотбр vieglais auto

такт takts, ritms так что tā ka

талант talants, ~ливість apdāvinātība, talantība, ~ливый talantīgs, apdāvināts талия viduklis; spēle (kāršu)

тальник sudrabvītods - *. там туртаможенный

179

тень

таможенный muitas, ~ня muitnīca

тамошний turienes танец deja

танцова\льный dejas-, dejot танцор dejotājs танк tanks, ~овый tanka -таракан tarakāns таран triecis тарантас ratī, tarantass тарантить pļārāt тараторить pļārāt тарашить izplēst (глаза acis) тарёл\ка šķīvis, ~очка šķīvītis

тарифная ставка tarifa likme тароват(ый) devīgs таек \а vilkšana, plūkšana, ~ать vilkt, plūktj пощепт; (платье drēbes) nonēsāt тасовать (карты kārtis) maisīt TACC saīs. Телеграфное Агентство Советского Союза Padomju Savienības Telegrāfā Aģentūra

тату\ирбванный tetovēts,

~ировать tetovēt тачка riča, ķerra тащить vilkt, ~ ея vilkties гая\яе kušana, ~гь kust тварь radījums твердеть sacietēt твердить bieži teikt, piekodināt, mācīties no galvas твёрдо cieši, stingri, ~сть

cietība, izturība тверд\ый ciets, ~ыня cietoksnis твоё tavš (nekatrā kārtā) твой tavš твой tava

творё\ние radīšana, radījums, ~ц radītājs творительный падёж instrumentālie

творить* radīt, ~ся notikt творбг biežpiens творческий radītāja-, jaunrades-творчество radīšana, jaunrade тезис teze

тёзка vārda brālis, savvārdis, теку [честь šķidrība, ~чий

šķidrš, ~щий tekošs телевидение televīzija телёга ratī, vāģi телеграфировать telegrafēt, ~графный telegrāfisks, telegrāfā

телёнок teļš

телёсный miesisks, miesas -телеф\онйровать telefonēt,

зонный telefonisks, telefona -телушка telīte

тело miesa, ķermenis, augums тело\сложёние miesas būve,

~хранитель miesas sargs телй [та teļi, ~чий teļa-тем ar to; tiem тема tema(ts), ~тйческий tematisks

тем более jo vairāk тем временем pa to laiku теменной рауҭа-тем не менее tomēr темнёт satumst, tumst

темница cietums тем\но tumši, ~ога tumsa тёмный tumšs темя pauris

тенденциозный tendenciozs теневой ēnas -тенийетый ēnains тень ēna

12*теоретический

180

титанический

теоретический teorētisks теперешний tagadējs теперь tagad теплеть kļūt siltāk теплиться degt теплый\ца siltumnīca, ~чный siltumnīcas -тепл\б siltums, silti, ~овато pasilti

тепловой siltuma -тепло\та siltums, ~централь

siltumcentrāle теплушка (apsildāmais) preču

vagons тёплый silts

тепльнь silts laiks, siltums теребить plūkt, plucināt, raustīt

терем pils, dižs mājoklis тереть berzēt, tīvēt терза\ние mocīšana, saplosī-šana, ~ть mocīt, saplosīt тёрка tīve, beržamais тёрн glūmjū krūms терн\бвый ērkšķu-, glūmjū-, ~йстый ērkšķains, ~овник ērkšķu krūms терпелйв\ость pacietība, ~ый pacietīgs

терп\ение pacietība, paciešana, ~еть (pa) ciest, panest, ~ймо ciešami

территориальный teritoriāls терроризировать terorizēt терять zaudēt, ~ся zust, zau-

dēt apķērību тёс noēvelēti baļķi тесак īss zobens тесать tēst тесёмка lentīte

теснина aiza, šaurs ceļš kal-

nos

теснить* (ap)spiest, spaidīt, vajāt

тесн\б šauri, neērti, ~ora šaurība, šaurs, tuvs тесовый dēļu -тесто mīkla, iejavs тесть sievas tēvs тесьма lentīte тетер\ев rubenis, teteris,

~йный rubeņa -, teteņa -тетива stīga тетрйдь burtnīca тёт\ка krustmāte, tēva māsa, mātes māsa, ~ушка, ~я krustmāmiņa технический technisks течение straume, plūsma, strāva, (в течение часа stundas laikā) течёшь нг течь течка riests течь tecēt, plūst тешить jautrināt, izklaidēt, ~ся papriecāties, jokoties тёща sievas māte тигр tīģeris, ~ёнок tīģerēns,

~овый tīģera -тикать tikšķēt тимофеевка timotiņš тимьян māršils тин\а dūņas, gļotas, ~истый

dūņains, gļotains тип tips, ~йчный tipisks, ~бвый tipa -, normālizēts тип šautuve

тиран tirāns, ~ить tiranizēt тирё domu zīme тисс īve, plategie тиск\анье spiešana, ~агь (sa)spiest, iespiest, ~й žņaugi;

skrūvspīles, vīlspīles

титанйческий titāniskstitутульный

181

толщина

титульный tītuļa -тиф tīfs, ~озный tīfa-, ~сып-нбй izsitumu tīfs тих\ий kluss, klusi, lēnām,

~бнько klusiņām тишина, тишь klusums, rāmums

тка\нь audums, ~ньё aušana,

audums ткать aust

ткацкий aušanas -, audēju -ткач audējs, ~йха audēja тк\ёшь нг, ~у нг ткать тхн\ёшь 62, 61 ткнуть ткнуть grūst тлеет trūd, gruzd тле\ть* trūdēt, gruzdēt, ~ю нг тля lapu uts тмин ķīmenes

тьма tumsa; liels daudzums то tas, to (nekatrā kārtā no тот - tas nominātīvā un aku-zātīvā), bet (меня-то и забыли bet mani aizmirsa), gan (то солнце, то дождь gan saule, gan lietus), pat (я и то знаю pat es zinu; я и знать-то этого не хочу es pat zināt to negribu), tad (если так, то я согласен ja lieta ir tā, tad esmu ar mieru), vai (то ли от глупости, то ли от незнания vai nu aiz muļķības, vai aiz nezināšanas), arī (один сын, да и то неудачный vienīgais dēls, bet arī neizdevies) товар prece

товарищ biedrs, biedre (не) тов&рищес\тво sabiedrība ~кий biedrīks, biedru -товарный preču

товарообмен preču apmaiņa товарооборот preču apgrozība тогда tad

то-есть saīs. т. е. tas ir тождественн\ость identitāte,

tāpatība, ~ый identīks тождество identitāte, tāpatība то же tas pats тоже arī, tāpat ток strāva, plūsma; kuls, klons; giesta laiks токарный virpotāja, ~станбк virpa

токарь virpotājs толк prāts, jēga; baumas толкать grūst, ~ся grūstīties толкач grūdējs, stūmējs толки baumas, valodas толкование iztulkošana, izskaidrojums, ~тель izskaidrotājs, komentātors, ~ть izskaidrot, iztulkot толков ļ o jēdzīgi, skaidri, ~ый prātīgs, skaidrs толкнуть* grūst толк\отня grūstīšanās, drūzma, ~учий рынок, ~чка sīkumtirgus

толмач tulks толока talka толокно auzu milti толочь stampāt piestā толп\й pūlis, ~йтся drūzmēties

толст\ёт kļūt resnāks, ~ый

resns, biezs, ~як resnulis толч\ение grūšana, stampāšana,

~ёшь н2 толочь толчок grūdiens толща biežums, slānis толще resnāk, biežāk толщина resnums, biežumstоль 182

тотчас

толь darvota pape только tiikai, vienīgi, ~что nupat

том sējums, sējumiņš

томат tomāts томительный nogurdinošs томить gurdināt; vītīnāt, ~ся tvīkt, nomocīties томймый iztvīcis, gurdens тон tonis

тонк\ий tievs, plāns, smalks, ~o tievi, smalki, ~ость tievums, smalkums тонуть grimt, slīkt тон\чайший vistievākais, vissmalkākais, ~ьше tievāk топать mī(dī)t, dauzīt(ies) (kājām)

топить* kurināt; kausēt; gremdēt, slīcināt, ~ся slīcināties; tikt kurināts топка kurināšana, kurtuve топкий mūks топление kurināšana топлёный kausēts топливо kurināmais materiāls тополевый papeļu -тополь papele топор cirvis, ~йще cirvja kāts, ~ный rupjš, neveikls; cirvja -

топбрщиться kārpīties pretim, izpurties топот dunēšana топтать mīt, mīdīt, ~ся mīņāties

топ\чешь Иг, нг топтать

топь mūklājs торба tarba

торг tirgošanās, tirgus, ūtrupe;

tirdzniecības uzņēmums

торгаш tirgonis, ~ество tirgošanās, kaulēšanās торги izsole (продаваться с торгов pārdot ūtrupē, izūtrupēt)

торговать tirgoties, kauleties тоprov ļeif tirgotājs, tir-

gotāja

торгбв\ля tirdzniecība, ~ый

tīrgus -, tirdzniecības -торгпредство saīs. торговое представительство tirdzniecības pārstāvniecība
торжественно svinīgi, svētki, svinības, triumfs, ~ование svinēšana, ~овать * svinēt

торжище tīrgus vieta, tīrgus laukums

торможу Hi тормозить торм\бз bremze, kavēklis, ~озить bremzēt, бзный bremzes -

тормошить raustīt, nedot miera

торный iemīts

торопить steidzināt, skubināt,

~ся steigties торопл\йво steidzīgi, steigšus,

~юсь Hi торопиться торос ledus gabals торф kūdra, ~яньбй kūdras -торцовый kluči, bluči торч\ать būt
izkāries, izslējies, acu priekšā, ~йшь н2 торчком stāvus izslējies тоск\а skumjas, ~йво eku-mīgi, ~овить
skumt, sērot, ~уешь н2, ~у'ю Hi тот tas

тотчас tūlīņ, uz vietas%

точение 183 трепет

точение trīšana, slīpēšana точ\йло galoda, tecīla, ~ильный trinams, trīšanas, ~йль-щик slīpētājs, trinējs, ~йть
(uz) trīt, asināt точка punkts; trīšana, ~с запятой kols точно precīzi, noteikti; it kā, taisni

точн\ость precizitāte, noteiktība, ~ья precīzs, akurāts ТОЧу Hī точить точь в точь uz mata тошн\йт slikta
dūša, ~ягь šķebināt, ~ота slikta dūša, ~отвбрный riebīgs, šķebinātā js

тош\ать noliesēt, ~ий noliesējis

тпру! trrr (zirgam)! трав\а zāle, ~инка zālīte травить' rīdīt, kodināt (metallu, sēklas)

травля rīdīšana, medības ar suņiem

траво\сёяние zāļu sēšana,

грядные zālēdēji травян\йстый zālēm bagāts,

~ой zāļu -трагйческий traģisks традиционный tradicionāls тракт ceļš, trakts трактир traktieris трактор
traktors, ~ягс traktorists

трамб\овать stampāt, ~уешь H2) ~ую Hi трамвайщик tramvajnieks транспортировать transportēt
трансформйровать transformēt траншея ierakums, tranšeja трапеза maltīte

трапедия trapeza трассировать trasēt rparja izdevums, iztērējums,

~йть izdot, iztērēt траулер trāleris трауp sēras, sēru drānas требование prasība, ~овать prasīt, ~уешь н2, ~ую
Hi тревога trauksme, nemiers тревбж\йть celt nemieru, uzbudināt, житься uzbudināties, ~но nemierīgi
треглавый trijgalvu -тред-юнион trēdjūnija трезвенник atturībnieks трезво skaidrā prātā, apdomīgi трезвон
zvanīšana ar visiem zvaniem, ~йть zvanīt ar visiem zvaniem

трезвость prāta skaidrums, sātība, atturība

трезвучие triju toņu akords трезвый atturīgs, apdomīgs трезубец trijaonis трек sacīkstes ceļš треклйтый
trīsreiz nolādēts трель trillis трём trim

трём стам Д триста трема Т три тремястами Т триста трение bērzēšana, berzēšanās, berze

грея j ep treneris, ~йровать trenēt, ~йрбвка treniņš тренькать trinkšķināt трепа\ло kulkstīkla, mīstīkla, ~льщик
kulkstītājs, mīstītājs, ~ть kulkstīt, mīstīt, paraustīt, plūkāt

трепет trīcēšana, drebēšana, šalkastreпетание

тронутый

трепета\ние — трепет, ~ть drebēt, trīcēt трёпка kulstīšana; pēriens тепло mīstīklas треск brīkšķēšana, brīkšķis,

спрэгāšana треска menca, dorša трескать pīt, negausīgi ēst трескаться plīst, plaisāt,

sprāgt, sprēgāt тресковый mencu -трескотня sprēgoņa, čirkstēšana

трескучий sprēgājošs, stiprs (sals)

трес\нешь б2, ~ну б1 треснуть = трескаться третейский суд šķīrējtiesa третий trešais

тренировать apieties slikti, necienīgi

третичный terciārais треть trešdaļa

треугбл\ка trijstūrene, ~ьник trijstūris, ~ьный trijstūrais тrefы krusti (kāršu spēlē) трёх Р, П три трёхглавый ат 3 galvām трёхгодовалый 3 gadi vecs трёхгранный trijšķautņa -трёхдневный trijdienu -трёхдольный по 3 daļām трёхмачтовый trijmastu -трёхместный trij vietu -трёхполье trijlauku sistēma трёхрядный trij rindu -трёхсотый trīssimtais трёхсторбнный trijsānu -трёхфазный trijfazu -трёхцветный trijkrāsu -трёхэтажный trijstāvu -

трёшник trijkapeiku naudas gabals, trijrubļu papīra nauda трёшница trijrubļu papīra nauda

трещать brīkšķēt, terkšķēt трещина plaisa трещотка tarkšķis три trīs

трибуна tribīne тривиальный triviāls тридевять... за тридевять земель aiz trejdeviņām zemēm тридцатый trīsdesmitais, ~ать trīsdesmit

триедйный trīsvienīgs трижды, трикратно trīskārtīgi трилйстник trijlapis тринадцатый trīspadsmitais,

~ь trīspadsmīt триста trīssimt триумфальный triumfa -трогательно aizgrābjoši, aizkustinoši

трогать aiztikt, aizskart, aizkustināt, ~ся (sākt) kustēties, tikt aizgrābts трое trīs

троекратно trīskārtīgi тройм Д трое, ~и Т трое тройться trijkāršoties тройх Р трое

тройц\а trijādība, trīsvienība,

день vasaras svētki тройка trijjūgs, trijnieks тройни trīnīši тройной trīskārtējs тройственный triju trejāds трон tronis, ~ный troņa -трон\ешь бг, ~у б1 тронуть

тронутый aizskarts, aizgrābts, sajucis prātā

тронуть

тумак

тронуть*, = трогать, ~ся*— трогаться тропа teka, kājceliņš тропик tropis, ~Козерога dienvidu tropis, ~Рака ziemeļu tropis

тропический tropisks троп\ка, ~очка tecīņa тропс tauva

тростник niedre ~бвый niedru -

трост\очка, ~ь spieķis тротуар trotuārs, ietne троюродн\ая сестра trešā auguma māšīca, ~ый брат trešā auguma brālēns трояк\ий trejāds, ~о trejādi труб\а saurule, (дымовая dūmu) dūmenis трубач trompetnieks, taurētājs трубить pūst trompeti, taurēt трубка saurulīte, рīре трубный sauruļu -трубопровод sauruļvads трубчатый sauruļveidīgs труд darbs

трудиться pūlēties, čakli strādāt трудно grūti

труд\новато pagrūti, ~ность

grūtība трудовой darba -трудодень darbdiena труд\олюбийвый čakls, ~олю-

бие strādība трудоспособный darba spējīgs труд\ящиеся darba ļaudis,

~йщийся darba cilvēks труженик darba rūķis трун\ить ķircināt, izzobot,

~ю hj

труп līķis, ~ный līķa труппа trupa трус glēvulis трусики peldu bikses трус\ить baidīties, ~ливо bailīgs, ~ость

bailība трут deglis, posa трут\ень trans, ~нёвый trana-труха gruži, grabažas трухлявый satrepējis трушу Hi

трусить трущоба slēptuve, nomale трюк triks трюм kuģa telpas трюмо trimo

тряпичник lupatnieks, lupatlais

тряп\ка lupata, ~ье lupatas, kankari

тряс Пм трясти трясение trīcēšana, purināšana трясёшь иг трясти трясина dūkstс тряский nelīdzens (ceļš)

трясогузка ciēlav(in)a тряс\тй kraīt, tricināt, bārstīt ~У Hi

туберкулёзный tuberkulozes -, tuberkuloze

туго cietī, cieši, sīkstī тугой ciets, ciešs, sīksts тугоплавкий grūti kausējams туда turpu тужить raizēties

тужурка jaka туз dūzis

туземец iedzimtais туземный turienes iekšzemes тузить sist ar dūrēm туловище rumpis тулУп (aitādu) kažoks

тумак dunka <>туман

186

тяжба

туман migla туманно miglaini -туманность miglainība, miglājs

тумба trotuāra malas stabs тундра tundra тунеядец liekēdis туннель tunelis

тупик strupceļš, bezizejas stāvoklis

тупить notrulināt тупица stulbenis тупой truls, strups, neass тупость neasums, trulība тупоумный nesaprātīgs,

truls туп taurs; kārta (tūre) тупа tornis (šacha spēlē) турецкий turku турне turneja турнепс turnepsis тупок turks

турчанка turciete тусклый blāvs, nespožs тускнеть kļūt nespodrs, tumšs тутовое дерево mīkleņu koks туф tufs

туф\елька tupelīte, kurpīte,

~ля tupele, kurpe тух\лый aizpuvis тухн\ет Иг, ~у Hi тухнуть тухнуть dzist, sasmakt, sākt pūt

туч\а mākonis, ~ка lietus mākonītis тучный trekns тушь tuša

туша nokauts un nofirīts lops тушевать tušēt туш\ить dzēst, (мясо gaļu sautēt) туш tuša тщательно rūpīgi

тщедушный novārdzis, vājš тщеслав\ие uzpūtība, godkārība, ~ный uzpūtīgs, godkārīgs

тшет\а veltīgums, ~яо veltīgi,

~ность veltīgums ты tu

тыкать bāzt, durēt, runāt „tu”

(tutināt) тыква ķirbis

тыл aizmugure, ~овбй aizmugures

тыся\ча tūkstotis, ~челётие gadu tūkstotis, ~чный tūkstošais

тычинка putekšņu trauciņš тьма tumsa; liels daudzums тьфу fui тюк pauna, sainis тюлѐнъ ronis, ~ий roņa -
тюль tils тюльпан tulpe тюрбан turbāns тюремный cietuma тюрки tirkī тюрма cietums тюф Ак matrācis
тявк\ать, ~иуть riet тяга vilkšana, vilkme тягаться prāvoties, spēkoties тягост\но grūti, smagi, ~ь grūtums
тяготѐ\ние gravitācija, smaguma spēks, ~ть pievilkties, gravitēt

тяготить būt par nastu, ~ся justies apgrūtināts, turēt par nastu

тягуч\есть valkanība, ~ий valkans

тяжба prāvāтяжело

187

увезѐнный

тяжело smagi, grūti, ~вѣсный smags

тяж\есть smagums, ~кий grūts, smags, ~ко smagi, grūti

тянѐшь н2, ~у Hi тянуть тян\сть vilkt, stiept, ~уться vilkties, ilgt, stiepties, tiekties тятенька tētiņš

У

у pie, tuvumā (у стенй pie sienas), no (нельзя ли получить у вас сахар? vai nevarētu dabūt no jums cukuru?),
(у менй man) убав\ить pamazināt, ~иться pamazināties, dilt (месяц mēness), plakt, krist (вода ūdens), izklist
(толпа pūlis), ~ишь б2, ~лю б1, убавить*, ~лять

уб\аюкать*, ~аюкивать iežu-žināt убежать aizskriet убедительно pārliecinoši убедить pārliecināt убежать* —
убегать убеждать = убедить* убеждаться pārliecināties убеждение pārliecība, pārliecināšana убеждённый
pārliecināts убежище patvertne, patvērums уберѐг пм уберегать убере\гать nosargāt, saglabāt,

~гла пж, б1 ~жѐм Б2

уберечь* = уберегать убер\ѐшь б2, ~я i, ~у б1 убрать

убивбние nosīšana

убивать nosist убиѐние nogalināšana убийственно nāvīgi убий\ство slepkavība, ~ца

slepkava убирать novākt, ~ся taisīties projām

убйт\ый nogalināts, ~ь* убивать

ублаж\&ть, ~ить* pielabināt убо\гя nabaga, nožēlojams,

~жество nabadzība убой (loru) kaušana, ~ный kaujamais

уббр tērps, rota, головной у. galvas sega убористый kompakts, cieši saspiests уборка novākšana уборная
tualetes telpa; атежа уборщица apkopēja убранный savests kārtībā, no- . vākts

убрать* = убирать убывание samazināšanās убыль — убывание zaudējums убыто\к zaudējums, deficīts,
~чио neizdevīgi, ar zaudējumiem

уваж\аемый cienījams, godāts,

~гигь cienīt, godāt уважѐние cienība, cieņa уважительный kas pelna ievērtību, svarīgs увалень lempis увед\ѐшь
б2, ~я i увести* увѐдом\ить paziņot, ~лѐние paziņojums, ~ лю paziņošu уве\ду б1, ~зѐшь б2 увести увести
aizvest увезѐнный aizvests тяжело

187

увезѐнный

тяжело smagi, grūti, ~вѣсный smags

тяж\есть smagums, ~кий grūts, smags, ~ко smagi, grūti

тян\еешь n2, ~у Hi тянуть тян\\$ть vilkt, stiept, ~уться vilkties, ilgt, stiepties, tiekties тятенька tētiņš

у

у pie, tuvumā (у стен\ pie sienas), no (нельзя ли получить у вас сахар? vai nevarētu dabūt no jums cukuru?), (у меня man) убав\ить pamazināt, ~иться pamazināties, dilt (месяц mēness), plakt, krist (вода ūdens), izklīst (толпа pūlis), ~ишь b2, ~лю бi, убавить*, ~лять

уб\аюкать*, ~аюкивать iežū-žināt убежать aizskriet убедительно pārliecinoši убедить pārliecināt убежать* — убежать убеждать = убедить* убеждаться pārliecināties убеждение pārliecība, pārliecināšana убеждённый pārliecināts убежище patvertne, patvērums убер\ег пм уберегать убере\гать nosargāt, saglabāt,

~гла пж, бi ~жём Б2

уберечь* = уберегать убер\ёшь b2, ~я i, ~у бi убрать

убив\бние posīšana

убивать posist уби\ение nogalināšana убий\ственно nāvīgi убий\ство slepkavība, ~ца

slepkava убирать novākt, ~ся taisīties projām

убит\ый nogalināts, ~ь* убивать

ублаж\&ть, ~ить* pielabināt убо\гя nabaga, požēlojams,

~жество nabadzība убой (loru) kaušana, ~ный kaujamais

уббр tērps, gota, головной у. galvas sega убористый kompakts, cieši saspiests уборка novākšana уборная tualetes telpa; ateja уборщица apkopēja убранный savests kārtībā, no- . vākts

убрать* = убирать убывание samazināšanās убыль — убывание zaudējums убыто\к zaudējums, deficīts, ~чио neizdevīgi, ar zaudējumiem

уваж\аемый cienījams, godāts,

~гигь cienīt, godāt уваж\ение cienība, cieņa уважительный kas pelna ievērību, svarīgs увалень lempis увед\ёшь b2, ~я i увести* ув\едом\ить paziņot, ~л\ение paziņojums, ~ лю paziņošu уве\ду бi, ~з\ёшь b2 увести увести aizvest увез\енный aizvestсувековечивать

188

углубиться

увеков\еч\ивать, ~ить' darīt nemirstamu

увел\ич\ение, ~йчивание palielināšana

увеличительный palielināmais увеличить' palielināt ув\енч\анный vainagots, ~ать'

~ивать vainagot, kronēt увер\ение argalvojums ув\еренн\о paļāvīgi, ~ость droša paļāvība, pārliecība ув\еренный paļāvīgs ув\ерить' pārliecināt уверн\ёшься b2, ~усь бi увернуться

ув\еровать' sākt ticēt ув\ерт\ка izvairīšanās, izruna, ~ливый izgrozīgs, ~ываться izvairīties увертюра uvertūra уверить pārliecināt, ~ся pārliecināties увесел\ение uzjautrinājums, izprieca, ~ить uzjautrināt ув\есистый smags увести' = уводить ув\еч\ие kropļojums, ~ить sakropļot

ув\еч\анный sakropļots, kropļis ув\ечье sakropļojums ув\ешать', ~ивать apkārt ув\ещ\ание pierunāšana,

~евать pierunāt увиваться pieglausties, piekļauties

увид\ать ieraudzīt, ~аться redzēties, ~аюсь бi увя\дегь* — увидеть, увй\-деться' = увидаться, ~дишься b2, ~жусь бi увиливать, увильнуть' izvairīties

увлажн\ение apslapināšana,

~йт\ь*, ~ягь apslapināt увлекательно aizraujošs, ~ать aizraut, aizvest, aizgrābt, ~аться aizrauties увлеч\ение aiz vilkšana, aizgrābšana, aizraušanās увлечь* aizvilkt, aizraut, valdzināt, ~ься aizrauties уво\дить aizvest (kājām), ~жу Hi

увозить aizvest (ratos) увлить' atlaist, atsvabināt увольн\ение atlaišana уво\днить — уволить', ~ю би увы! ak vai!

увяд\ание novīšana, ~агь novīst

увязать aptīt, iestigt увя\зка saskaņa, ~зывать = увязать'

угад\ать* atminēt, ~аю би угадыва\ние atminēšana, ~гь

atminēt угар tvans, dvinga, ~ный tvanains, tvana -угас пм угаснуть, угасить izdzist, Пж угаснуть угаснуть* izdzist углевод ogļūdenis углеводород ogļūdeņradis углекисл\ота ogļskābe,

ogļskābais углекоп ogļracis углерод ogleklis, ogļradis угло\ватый stūrais, ~воя stūra

угломēr leņķa mērs, stūrenis углуб\итель padziļinātājs, ~йт\ь* padziļināt, ~ИТЬСЯ* padziļināties, ierakties dziļākуглубление

189

удельный

углуб\ление padziļinājums,

~лю б2 углубить углублять = углубить', ~лнться = углубиться' угнать* aizdzīt угнетатель apspiedējs угнетать apspiest, nospiest угнетение spaidi, apspiešana,

apspiestība угнет\енность nomāktība,

~енный nomākts, nospiests уговаривать pierunāt уговор noruna, nolīgums угов\орить* pierunāt, ~орйшь 62, ~орю би угб\а izdabā jums, pakalpojums, ~йт\ь* izdabāt, pakalpot, trāpīt

угб\ливый iztarpīgs, pakalpīgs угодно tīkami угождать = угодить* угол stūris, kakts, leņķis уголок stūrītis уголь ogle(s) угольник uzstūrenis угольный ogļu -угольный stūra -, kakta -угольщик ogļu pārdevējs, dedzinātājs, iznēsātājs угон aizdzīšana, zagšana угор\ать apreibt no tvana, севший, ~ёлый tvanā apreibis, ~еть* = угорать угорь zutis; pūtīte (pinnis) угорю би угореть уго\стить*, ~щать pacienāt, pamieļot, ~щение pacienājums, ~щу би угостить угрожа\ть apdraudēt, ~ющий

draudošs, draudīgs угроза draudi

угрозыск saīss. уголовный розыск kriminālā izmeklēšana угрыз\ение совести sirdsapziņas pārmetumi угрюм\о drūmi, drūmums, ~ый

drūms уда makšķere удабривать uzlabot, mēsлот удав milzu čūska удаваться izdoties удавить* požņaugt удал\ение attālināšana, novirzīšanās, izņemšana удал\ец drošprātis, pārdrošnieks удалить* — удалять удал\бй dūšīgs, brašs, ~ьствб

dūšība, brašums удалять attālināt, dabūt projām

удар sitiens; trieka; trieciens у дап\ен ие uzsvars ударить sist, dot sitienu,- uzsvērt

ударн\ик trieciennieks, ~иче-СТВО trieciennība, ~ый trieciena -удар\ю би удйрить*, ~йт\ь -= ударить, ~яться = удариться*

удаться izdoties удач\а veiksmē, izdošanās, ~ливый laimīgs, izdevīgs удачник laimes luteklis удачно veiksmīgi удв\аивать divkāršot, ~о\ение divkāršošana, ~бить* divkāršot, ~бю би уд\ёл piešķīrums, piešķirts;

novads, apnāža; liktenis уд\елить* piešķirt, iedalīt уд\ельный daļas, novada, ~в\ес īpatnējs svarsуд\елю

уже

уделю би уделить*, ~ять — уделить* удерж\ать\ ~ивать noturēt,

atturēt, ieturēt, savaldīt удештерённый desmitkārsots удешев\ить palētināt, ~лёние palētināšana, ~лю би удеше-вить*, ~лнтъ — удешевить удивительно apbrīnojami удив\ить' sagādāt pārsteigumu, ~лёние apbrīnošana, pārsteigums, ~лять — удивить' удила iemaukti удй\ище makšķeres kāts,

~щик makšķerētājs удира\ние izmukšana, ~ть izmukt удить makšķerēt удлинение pagarināšana г pagarinājums, ~ён(ный) pagarināts, ~ить* pagarināt, ~иться pagarināties ~ить — удлинить удё>бно ērti, ~ый ērts удобрёние uzlabošana, mēslošana, минеральное у. mākslīgie mēsli

удббри\ть', ~ять uzlabot, mēsloť удобство ērtība удовлетворение apmierinājums, г^ённость apmierinātība, ~йтельно apmierinoši, ~ить', ~ять apmierināt удовольств\ие patika, ~оваться' pietikt, ~ у ешься 62j ~уюсь би удоод bada dzeguze удбй izslaukums, ~ливость pienība

удорожание sadārdzināšanās, ~ить, ~ить~ paaugstināt cenu

вдостов\ерёние apliecība, apliecināšana, ~ёрить' apliecināt, ~ёриться* pārliecināties, ~ерить — удостовёрить, ~еряться г= удостовёриться удостоить pagodināt удочер\ить', ~ять pieņemt par audžu meitu удочка makšķer(īt)e удрать aizmukt удруж\ить, ~ить* draudzīgi pakalpot удруча\ть nomākt, nospīest, ~ющий nomācošs, nospiedošs

удуш\ать noslāpēt, nožņaugt, ~ёние noslāpēšana, nožņaugšana

удушлив\ость smacīgums, sa-smakums; smacīgs, sa-

smacis, smacējošs удушье dusulis, aizdusa уёдешь 62 уёхать* aizbraukt уедин\ёние vienatne, vientulība, ~ённо vientulīgi, ность vientulība уедин\ить' nolikt vientulībā, ~йться* palikt vientulībā, ~ягь = уединить, ~йться = уединиться'

уёду би уёхать* aizbraukt уёзд apriņķis, ~ный apriņķa -уезжа\ть aizbraukt, ~ю Hi уж zalktis уж = ужё

ужал\енный sadzelts, ~ить iedzelt

ужас šausmas, ~агь šausmināt, ~аться sajūst šausmas ужасный šausmīgs, briesmīgs уже šaurāk (в; уже jauужели

191

украсть

ужёли? vai tiešām? ужение makšķerēšana ужимка grimase ужин vakariņas, ~ать ēst vakariņas

ужу Hi удить

узаконение noteikšana ar likumu; likums, ~ бненный likumīgi noteikts, ~онить* ~онять noteikt ar likumu узда, уздечка iemaukti, aprauši уздцА ... под уздцы pavadā узел, ~бк mezgls, sainis узкий šaurs

узкоколейная железная до-

рбга šaursliežu dzelzceļš узколобый ar šauru pieri узловой mezgla -узн\авать pazīt, ~аешь б», ~аёшь н2, ~дро би, ~аю н1, ~агь* = ~авбть узник cietumnieks узор ornamentāls zīmējums узость šaurums узрел пм узрётъ узреть* ieraudzīt узурпировать uzurpēt узы saites

Уисполкбм saīs. уездный ис-полнительный комитёт apriņķa izpildu komiteja уйдёшь 62, уядУ би уйти уймб liels daudzums уйтй* aiziet

укйз ukazs, dekrets, pavēle указание norādīšana, norādījums

указатель rādītājs, ~ный rādītā j a

указ\бть*, ~ывать norādīt укатать* iebraukāt, nolīdzināt (дорогу ceļu)

укатить* aizritināt, aizgripot укатывать — укатать*, укатить*

укачать*, укачивать sašūpot, ieaijāt, sagādāt jūras slimību уклбд жизни dzīves iekārta укладка salikšana, iesaiņošana уклбдывать(ся) salikt, sakraut, iesaiņot уклон nokāre, slīpums, novirziens, ~ение novēršanās, izvairīšanās, novirzīšanās уклонист novirziennieks уклониться* noliekties, izvairīties, novirzīties уклбнчив\о izvairīgi, ~ый izvairīgs

уклоняться = уклониться* укол dūriens, ~бгь iedurt уклм saīs. уездный комитет apriņķa komiteja укомплектовать sakomplektēt укор pārmetums укорачивать — укоротить* укорен\иться*, ~иться iesakņoties

укорйзн\а pārmetums, ~енно

ar pārmetumu укорйть* pārmet, paļāt укор\ю бй укорйть, ~ягь г= укорйть*

укоротить saīsināt уклбс pļāvums украдёшь б2 укрйсть украдкой zagšus украду бй украсть украин\ец ukrainietis, ~ский

ukraiņu -

украсить* izpuškot, ~ся* izpušķoties украсть* nozagtyкрашать

192

уменье

украшать = украсить*, ~ся — украситься* украшение izpušķošana, izpušķojums, rota украшусь бй украситься укреп\йть* (no)stiprināt, ~лѣ-ние nostiprināšana, nostiprinājums

укрепл\ю бй укрепйть, ~лягь:= укрепить, ~лйющий stiprinošs

укрбешь б2 укр&ть укрмный omulīgs, ērts укроп dilles

укро\тйтель dīdītājs, savaldzi-nātājs, ~тйть*. ~щать iedīdīt, savaldīt

укрою бй укрыть укрупн\ѣние palielināšana,

~йть*, ~ять palielināt укрыва\ние noslēpšana, ~тель

slēpējs укрывательство slēpšana укрывать apslēpt, apsegt, ~ся

slēpties, apsegties укрытие slēptuve укрыть' apslēpt, apsegt уксыс etiķis, ~ный etiķa укупорйивать, ~ить* aizkorķēt,

~ка aizkorķējums уку\с kodiens, ~сйть* iekost,

~шу бй ук\$т\ан(ный) ietīts, ~ать*,

~ывать ietīt укушёние iekošana улавлива\ние noķeršana, notveršana, ~ть noķert, notvert уладить* nokārtot; salabināt,

~ся nokārtoties улаживать — уладить уламывать piedabūt, pielauzt

улѣй bišu strops улет\ать, ~ѣть* aizlaisties, aizlidot, ~йшь б2, ~улечу бй улететь

улетучи\вание izgarošana, ~ивающийся izgarojošs, ~ться* izgaist улечься' likties (gultā); aprimt улизнуть' izsprukt улика pierādījums улитка gliemēz(it)is улица iela

улич\ать, ~йть* pieķert, pierādīt

уличный ielas -улов ķēriens, loms уловимый manāms уловить* noķert уловка izruna; izlocīšanās уловлю бй уловйть уложѣние likums, likumu krājums

улож\ить* salikt, sakraut, apguldīt, 61 уломать pierunāt, piedabūt улуч\ать uzlabot, ~аться uzlaboties, ~ение uzlabošana улуч\ить* = улучшать улы\аться (pa)smaidīt улыбка smaids улыб\нёшься 62, ~нусь бi,

~нуться* (pa)smaidīt ум prāts

умал\ёние pamazinājums,

~ивать, ~ить* pamazināt умалишённый vājprātīgs, prātā jūcis

умалчивать klusēt

умень\ать pamazināt умё\ло veikli, ~нье prašanaуменьшаемое

193

уноситься

уменьшаемое pamazināmais, ~ать pamazināt, ~аться pamazināties, ~ение pamazināšana, ~ить* pamazināt умер пм умереть* умеренно mēreni, ~сгь mērenība умереть* nomirt умерить remdināt, mīkstināt умерла пж умереть* умерший miris, nelaikis умершвл\ёние nonāvēšana,

~ить nonāvēt умерять = умё\рять' уместить* ievietot, ~ся atrast

vietu, ieiet умё\стно īstā vietā, īstā laikā,

piemēroti умё\ешь иг уметь prast, mācēt,

~Ю Hi

умещать — уместить умил\ёние sajūsma, aizgrābtība,

~ённо ar aizgrābtību умира\ние miršana, ~ть mirt,

~ющий mirstošs миротвор\ёние samierināšana,

~ить samierināt умни\к gudrinieks, ~чать gudrot, prātот умно gudri

умнож\ать (pa)vairot, reizināt, palielināt, ~ёние reizināšana, vairošana умножить* — умножать умный gudrs умну бi умйть* умоешь 62 умыть* умозаклю\ёние prāta slēdziens

умозрительный uz prāta slēdziena dibināts, spekulātīvs умо\ить* pielūgt умол\ать aprimt, apklust

умол\нуть* — умол\ать умол\т izkūlums умо\ю бi умо\ить* умо\ить pielūgt, neatlaidīgi lūgties, ~юще lūdzoši умопомешательство prātā sajukums

уморйтельно ļoti jocīgi умою бi умыть умств\енный garīgs, prāta -, ~овать prātот, filozofēt, ~уешь н2, ~ую нi умудр\ить*, ~ять pamācīt умчаться aizjoņot умывальник mazgājamā bļoda умывать mazgāt, ~ся mazgāties

умысел nodoms, nolūks умыть' nomazgāt умышленно tīšām, ar nolūku умять samīcīt, iespīest унаваживать apmēslo\ть унаслё\довать mantot, ~уешь

62, ~ую бi универмаг saīs- универсальный магазин universālveikals универсально universāli уииверситётский universitātes униж\ать pazemināt, pazemot, ~ёние pazemošana, pazemošanās

униженно pazemīgi унизйтельно pazemojoši унйзйть' pazemot, ~ся pazemoties

унимать nomierināt уничтож\ать iznīcināt, ~ающий iznīcinošs, ~ёние

iznīcinājums; a.tcēlums

уничтбжить* — уничтожать уно\ить aiznest, ~ся aizsteigties

13унтерофицер

194

упрямиться

унтерофициёр apakšvirsnieks унывать zaudēt dūšu, izsamist уныл\о, ~ый bez dūšas, galvu

nokāris унять' = унимать упадать krist; nīkuļot, nīkt упад\ок panīkums, pagrimums, ~ничество panīkšana, deka-dentisms упак\оват' iesaiņot, ~овка iesaiņošana, iesaiņojums, ~овочный iesaiņošanas -, ~ овщи к iesaiņotājs упаковывать — упаковать' упаку\ешь 62, ~у\ю бi упаковать

упасть' = упадать упйт\анный nobarots, ~ать'

~ывать nobarot уплат\а samaksa, nomaksa,

~йт' samaksāt уплач\ивать = уплатить уплотн\ение sabiezināšana, sa-blīvēšana, ~йт* sabiezināt, sablīvēt

уплотнять =. уплотнить* упл\ывать, ~ыть' aizpeldēt упова\ние paļāvība, paļaušanās, ~ть paļauties, uzticēties уло\^няе līksmība, apskurbi-nātlība, ~йтельно ielīksmi-noši, apskurbinoši уполз\ать aizlīst, adzrāpties,

~ешь 62, ~у' 61 уползти' = уползать уполномбч\енный pilnvarotais, ~ие pilnvara, ~очить pilnvarot

упомянутый minētais, ~януть

pieminēt, iedaudzināties упор (at)balsts, atspaidis (в упор смотреть cieši uzlūkot)

упорно stūrgalvīgi, neatlaidīgi упорство neatlaidība, stūrgal-galvība, ~вать neatlaisties упорядочи\вать, ~ть' nokārtot, rēgulēt

употребительный lietojams, ~йт' (iz)lietot, ~л\ение lietošana

употреблять — употребить' управа valde

управд\ёл saīš. управляющий делами lietu pārvaldnieks управдом nama pārvaldnieks управиться' tikt galā управление pārvalde, ~ять pārvaldīt, vadīt, ~яться tikt galā

управляющий parvaldnieks, vadītājs упражнение vingrināšanās, vingrinājums, ~ягь vingrināt, ~яться vingrināties упразднение atcelšana, ~йт'

atcelt, padarīt lieku упразднять — упразднить' упрашива\ние lūgšana, ~гь

lūgt, izlūgties упр\ёк pārmetums улрел\агь pārņemst, ~нёшь 62,

~ну бi, ~н\$ть' pārņemst упросить' lūgt, izlūgties упро\стить', ~щать vienkāršot упрощ\ение vienkāršošana,

~чество vulgārizēšana упрошу бi упростить упруг\ий elastīgs, atspērīgs,

~ость elastība упряжка aizjūgs, pajūgs упряжь zirglietas упря\ец tiepša, stūrgalvis, ~иться tiepties, izturēties stūrgalvīgi, —люсь Hiупрямо

195

услужить

упрям\о stūrgalvīgi, ~ство stūrgalvība, ~ый stūrgalvīgs tiepīgs, spītīgs упря\тат' noslēpt, noglabāt,

~чешь 62, бi

упускать izlaist, nokavēt,

(у. из виду neievērot) упустить* = упускать упущ\ение nokavējums, nolaidība, ~у бi, упустить* уравнение vienādojums, izlīdzināšana

уравнивать izlīdzināt, nolīdzināt

уравниловка nolīdzināšana уравновесить' līdzsvarot ураган orkāns, viesulis уразуметь saprast, sajēgt урв\ать noraut, (время laiku)

atlicināt, ~ешь 62, ~у 61 урегулировать* norēgulēt,

iekārtot ур\ёж\ешь 62, ~у 61 урезать ур\эзат', урезать nogriezt,

saīsināt уровень līmenis урод krops

уродиться* dzimt, izaugt урод\ливость kropsība, ~ли-вый krops, ~овать sakropļot ~ство kropsība урожай raža, ~ность ražīgums, ~ный ražīgs урож\денная dzimusi, ~ёнец dzimis (у. Москвы dzimis Maskavā) урок stunda, uzdevums, mācība урон zaudējums

уронить' izmest, ļaut izkrist

урывками šad tad, steigā у с ūs а

усадить apsēdināt

усадьба muiža, lauku mājas усаж\ивать — усадить*, ~у b1 усадить усатый ūsains усач ūsainis, gažūsis усваива\ние piesavināšanās, argūšana, ~гь piesavināt, argūt

усвоить* = усваивать усёл\ась пж, ~ся пм усесться усёрд\ие centība, cenšanās, ~но centīgi, ~ный centīgs усесться* apsēsties усечённый nocirsts усё\ять* apsēt, бi усйдчиво cītīgi, neatlaidīgi усик Ūsiņa

усилёние pastiprināšana усйл\ен(ный) pastiprināts, ~ивать pastiprināt, ~яе pūles

усил\йтель pastiprinātājs,

~ить* pastiprināt, бi ускольз\ать, ~н~уть* izslīdēt ускорёние paātrināšana, paātrinājums ускбр\ен(ный) paātrināts, ~ить* paātrināt, бi ускорить*

ускорять = ускорить услбв\ие nosacījums, noruna, ~иться* norunāt, nolīgt, ~лен(ный) norunāts условно ar nosacījumu, nosacīti, ~сть relativitāte усложнение sarežģījums, ~йть sarežģīt, ~ю бi усложнить

усложнять — усложнить* услуга pakalpojums, ~жить pakalpot

13*услужливо

196

усыпать

услужливо pakalpīgi, ~сть pakalpība

услыхать*, услышать* dzirdēt усм\ехаться pasmaidīt, pasmīnēt, ~ёшка smīns усмир\йть', ~ять nomierināt, savaldīt усмотрение ieskats, atzinums усн\ёшь 62, ~у бi уснуть iemigt

усовершенствование papildināšana, pilnveidošana, ~овать* papildināt, ~уешь 62, ~ую бi усомниться* sākt šaubīties усопший nelaiķis, mirušais успеваемость sekmība, ~гь iet uz priekšu, igūt sekmes у еле i x sekmes, panākums, veiksmē, ~шяо sekmīgi, ~шность sekmība успокаива\ние nomierināšana,

~гь nomierināt успок\оёние nomierināšanās, ~ойтельно nomierinoši, ~оить* nomierināt, ~ою бi УССР saīs. Украинская Советская Социалистическая Республика Ukrainas Padomju Sociālistiskā Republika уста mute, lūpas устав statūti, reglaments уставать nogurt, piekust уставлять nostādīt, novietot устал Пм, п ж устать* устал\ость nogurums, ~ый noguris усталь nogurums устанавливать uzstādīt, noteikt устанешь 62 устать установка uzstādīšana, nostādne

устан\овйть* uzstādīt, kontrolēt, ~бвишь 62 устану бi устать устарё\вший, ~лый povecojis,

~гь* povecot устать* nogurt уст(и)лать* aprīkt, aipkiāt устно mutes vārdiem устоишь 62 устоять* устой pamats; pīlārs, ~чиво

droši, stabili устою бi устоять izturēt устраива\ние ierīkošana, ierīkot

устранение atstādināšana, novēršana, ~йть* atstādināt устраш\ать baidīt, ~ающий baidošs, ~йть* — устрашать устремить vērst, virzīt, ~ся vērsties, gāzties устремлять — устремить*,

~ся = устремиться* устри\ца austere, ~чный

austeres -устрб\ить ierīkot, iekārtot,

~йство ierīkojums уступ rakāpe, iedobums mūrī уступать piekāpties уст\$п\ка piekāpšanās, nolaidums, ~йт\ь* piekāpties, attēlot, ~чивость piekāpība, ~чивый piekāpīgs усты\д\ить* покаunināt, ~д\иться* покаunēties, ~жу б\и устыд\г\ить устье ieteka, grīva усы ūsas, taustekļi усылать aizsūtīt усынов\ить* adoptēt, ~л\ение adoptēšana, ~лять — усыновить

усыпать arbērt, apkaisītyсыпать

197

утрировать

усып\ать arbērt, apkaisīt, iemigt, ~йтельный iemidzinošs

усып\ить*, iemidzināt, ~йшь б2, ~лю б\и усыпля\ть iemidzināt, ~ющий iemidzinošs

ута\ивание (no)slēpšana, по-blēdīšana, ~ивать, ~йт\ь' (no)slēpt, neizpaust, noblēdīt утайка noslēpšana ута\скивание aiznešana, aiz-stiepšana, ~скивать, ~щ\ить* aiznest, aizvilkt утварь rīki, lietas утвр\д\ительно apstiprināši, ~д\ить*, ~ждать apstiprināt, argalvot, ~жд\ение apstiprinājums, apstiprināšana утек\ать aiztecēt, Пж,

~у б\и ут\ечь ут\енок pīlēns утереть* noslaucīt ут\ес klints, klinšu radze ут\еха iepriecinājums, mierinājums

утеч\ешь б2 ут\ечь ут\ечка šķidruma zaudēšana, notecēšana ут\ечь* notecēt

утеш\ать mierināt, ~\ение mierināšana, mierinājums, ~йтель mierinātājs, ~йтель-Но mierinoši, iepriecinoši ут\еш\ить* — утешать, ~ишь б2, ~у б\и утилиз\ир\овать utilizēt, ~уешь б2, _н2, ~ую б\и, н\и

утиль utilizējams priekšmets

утиный pīles -

утира\льник dvielis, noslaucīt

утихать arklust ут\ихн\ешь б2, ~у б\и ут\их-нуть* = утихать утка pīle

уткнуть' aizbāzt, ~ся atdurties, uzgrūsties утконос pīļknābis ут\лый saurumains, saurlaidīgs ут\бк audi

уто\л\ить' remdēt, dzesēt утол\ст\ить*, ~щ\ать paresni-nāt, pabiezināt, ~щ\аться kļūt resnāks, biezāks утолщ\ение paresnināšana, paresninājums уто\л\ить — уто\л\ить* утом\йтельно nogurdinoši, ~йт\ь nogurdināt, ~л\ение nogurdinājums, ~лять = уто-м\ить'

утонуть noslīkt, nogrimt утонченный izsmalcināts утопа\ние nogrimšana, noslīkšana, ~ть nogrimt, noslīkt, ~ющий slīkstošais уто\пить* nogremdēt, noslīcināt

уто\п\ический utopisks уто\п\енник slīkonis уто\п\лять = уто\пить* уто\п\т\ать' samīdīt, samīņāt, iemīt

уточн\]ение precizēšana, ~йт\ь',

~ять precizēt утрамб\]овать* sastampāt,

~овка sastampāšana утра\та zaudējums, ~тит\ь',

~чивать (ра)zaudēt утренний rīta -утр\ёшь б2 утер\еть, ~ся б2 утер\еться noslaucīties утр\йр\]овать pārspīlētyтро

198

учреждение

утро rīts, no rīta утрбба vēders, iekšas, mātes miesas

утро\енный trīskāršots,

~ить' tīskāršot утру\дйт', ~ждать apgrūtināt, nopūlēt утыкать*, утыкать apspraust, aizbāzt

утю\г gludeklis, ~жить gludināt, pletēt уха zivju vira

ухаб kulksna, bedre, ~ист(ый) kulksnaiins, bedrains ухажёр lakstotājs ухажива\ние apkopšana; lak-stošānās, ~ть apkopt; lakstoties

ухар\ь pārdrošnieks, ~ски pārdroši

ухватить* satvert, sakampt, sagrābt, ~ся* pieķerties, turēties ухват\ка paņēmiens, rokas izmanība, ~ывать = ухватить* ухитр\йтись*, ~яться lietot viltību, lietot veiklu paņēmienu, mācēt

ухмыльнуться* pasmaidīt, pasmīnēt

ухмыляться smaidīt, smīnēt ухо auss

уход aiziešana; apkopšana, kopšana

ухо\дйт aiziet, aiztecēt, iznīcināt, iztērēt, ~жу Hi ухудш\ать pasliktināt, ~ение pasliktināšana ухудшилось пс ухудшиться ухудшить* pasliktināt, ~ся pasliktināties уцелеть' palikt neskarts (vesels)

уцеп\йтись', ~ляться pieķerties

участвовать piedalīties участие dalība, līdzjūtība участить darīt biežāku участковый iecirkņa -участливо līdzjūtīgi участник dalībnieks участок iecirknis участь liktenis учащие И учащий, ~ся И учащийся учащий kas māca, ~ся kas mācās, skolēni учёба mācīšanās, mācība учёб\ик mācības grāmata,

~ый mācības-учёние mācība; doktrīna ученй\к skolnieks, skol-

niece, ~ческий skolēnu-учён\ость zinātniecība, erudīcija, ~ый zinātnieks, zinātnisks, mācīts учёнье mācība учёсть uzskaitīt, diskontēt,

ievērot, rēķināties учёт uzskaitē, diskonts, ~ный

uzskaites, diskonta учйлище skola учин\йт*, ~ягь (iz)darīt учитель skolotājs, ~ница

skolotāja, ~ский skolotāju -учйтывать — учёсть* учйтывая ievērojot, ņemot vērā

учйть mācīt, ~ся mācīties учредйтель dibinātājs, ~ное собрание satversmes sapulce учредить dibināt, ierīkot, ievest, iecelt учреждать — учредить*

учреждение iestāde, ierīkošanaучтиво

199

феерический

учтйво pieklājīgi, rātņi, ~сть pieklājība, godprātība ушастый lielām ausīm ушат toveris

ушиб sasitiens, nospraukums, ~йгь* sasist, nospraukt, ~йтсь' sasisties, nosprauk-ties

ушко austiņa, adatas acs, osa ушной ausu -ущелье aiza

ущем\йт*, ~лять saspīest,

iekniebt ущерб zaudējums ушипнуть* iekniebt уют omulība, ērtums, ~но

omulīgi, ērti уязв\йм(ый) ievainojams, ~йт* ievainot, ~лёние ievai-nošana

уязвлять = уязвить* уясн\ёние (pa)skaidrojums, ~йт* (pa)skaidrot, ~ю бй уяснить* уяснять — уяснить*

Ф

фабзавкбм «aīs. фабрично-заводский komiteja fabrikas-gūpnīcas komiteja фабзавуч saīs. Фабрично-заводское ученичество fabri-kas-gūpnīcas mācekļu skola фабри\оватй fabricēt, ~уешь иг, ~ую Hi фабричных fabrikas фабком saīs. фабричный комитет fabrikas komiteja факел lāpa, ~щик lāpnesis

фактйчески faktiski

факульт\ативно fakiuiltātīvi,

fakultāte фальда kroka, stērbele фальц grope, ieloks, ~евание gropēšana, ~евать gropēt фальш\йвить viltot, liekuļot, darīt aplamī, ~ивомонётчик naudas viltotājs, ~йвость liekulība, izlikšanās, viltība, aplamība

фальшийвый aplams, liekulīgs, viltots, neīsts

фальшь viltojums, viltība, maldība

фамилия uzvārds; ģimene фанёр\а finieris, saplāksnis,

~ный finieŗa фант ķīla (rotaļās) фантаз\ёр fantasts, ~йровать fantazēt

фантастйческий fantastisks фанфарон lielībnieks фара laterna automobilī фарватер braucams ūdensceļš фарисей faiuzējs, varizējs,

~ский farizējisks фармацёвт farmaceits фартук priekšauts фарфор porcelāns, ~овый porcelāna -

фарш pildījums, ~ирбванный pildīts

фасоль ķāršu rupas фат auŗa, svīts фатально fatāli фашйзм faŗisms, ~ст faŗists, ~стйческий faŗistisks февраль februāris, ~ский februāra

Федер\ативный federātīvs,

~ация federācija феерйческий fejerisks учтиво

199

феерический

учтйво pieklājīgi, rātņi, ~сть pieklājība, godprātība ушастый lielām ausīm ушат toveris

ушиб sasitiens, nospraukums, ~йгь* sasist, nospraukt, ~йтсья' sasisties, nosprauk-ties

ушко austiņa, adatas acs, osa ушной ausu -ущелье aīza

ущем\йть*, ~лять saspiest,

iekniebt ущерб zaudējums ущипнуть* iekniebt уют omulība, ērtums, ~но

omulīgi, ērti уязв\йм(ый) ievainojams, ~йть* ievainot, ~лёние ievai-noŗana

уязвлять = уязвить* уясн\ёние (pa)skaidrojums, ~йть* (pa)skaidrot, ~ю бй уяснить* уяснять — уяснить*

Ф

фабзавкбм «aīs. фабрично-заводский комитет fabrikas-ŗūpnīcas komiteja фабзавуч saīs. Фабрично-заводское ученичество fabri-kas-ŗūpnīcas mācekļu skola фабрик\овать fabricēt, ~уешь иг, ~ую Нй фабричных fabrikas фабком saīs. фабричный комитет fabrikas komiteja факел lāra, ~ьщик lāpnesis фактйчески faktiski

факульт\ативно fakiuiltātīvi,

fakultāte фальда kroka, stērbele фальц grope, ieloks, ~евание gropēšana, ~евать gropēt фальш\йвить viltot, liekuļot, darīt aplamī, ~ивомонётчик naudas viltotājs, ~йвость liekulība, izlikšanās, viltība, aplamība

фальшийвый aplams, liekulīgs, viltots, neīsts

фальшь viltojums, viltība, maldība

фамилия uzvārds; ģimene фанёр\а finieris, saplāksnis,

~ный finieŗa фант ķīla (rotaļās) фантаз\ёр fantasts, ~йровать fantazēt

фантастический fantastisks фанфарон lielībnieks фара laterna автомобилī фарватер braucams ūdensceļš
фарисей faiuzējs, varizējs,

~ский farizējisks фармацевт farmaceits фартук priekšauts фарфор porcelāns, ~овый porcelāna -
фарш pildījums, ~ирбванный pildīts

фасоль kāršu pupas фат auša, svīts фатально fatāli фашийзм fašisms, ~ст fašists, ~стический fašistisks
февраль februāris, ~ский februāra

Федер\ативный federātīvs,

~ация federācija феерический fejerisksфейерверк

200

фрезеровщик

фейерверк uguņošana ферзь stiprākā figūra šacha spēlē (dāma) ферма farma, корне фетр filcis, ~овая шляпа
filca cepure

фехтовальный paukošanas, ~льщик paukotājs, ~ние paukošana, ~гь paukot фи! I! vē! фиалка vijolīte

фиг\а vīģe, ~овое дерево vīģes koks фигляр āksts фигурировать figurēt физический fizisks физкультур\а
saīs. физическая культура fiziska kultūra, ~ник sportists фиксировать fiksēt фиктивно fiktīvi филлин ūpis
филистер filistris философствовать filozofēt фильм filma

фильтр filtrs, ~овать filtrēt фимиам vīrāks финальный fināls финансовый finanču финик datele

фининспектор saīs. финансовый инспектор finanču inspektors финка somiete; somu duncis Финляндия
Somija финн soms

финотдел saīs. финансовый отдел finanču nodaļa финплан saīs. финансовый

план finanču plāns финский somu -фиолетовый mēļš, violets

фиорд fjords фискальный fiskāls фитиль dakts, deglis фла\г karogs, flaga, ~жок karodziņš

фламанд\ец flāms, ~ский flāmu

фланель flanelis флегматичн\o flegmātiski,

~ый flegmātisks флиртовать flirtēt флюгарка, флюгер vējloks, vēja rādītājs фляга, фляжка blašķe фойе fuajē
фольварк pusmuiža, ferma фольклор folklorā Фомы Toms

фонар\ик laternīra, ~ь laterna фонетический fonētisks формально formāli, ~сгь for-mālitāte

формирование formēšana форм\овить veidnēt, formēt, ~овка veidnēšana, ~овщик veidnotājs, ~у'ешь н2 форс
uzpūtība форсировать forsēt фортепиано klavieres, forte-piano

форточка kaplogs форштадт priekšpilsēta фосфорный fosfora -фотографировать fotografēt фракционный
frakcionārs француженка francūziete француз francūzis, ~ский franču -фрахт frakts

фрез\а virpa, ~ерный frēzes -, ~еровщик virpotājsфронтоник

201

хихикать

фронтов\ик frontinieks, ~оя frontes -

фрукт auglis, ~овый augļu -фундамент pamats, ~альный fundamentāls

функциониров\ание funkcionēšana, ~ать funkcionēt фунт mārciņa, ~овый, ~овой mārciņas

фура kravas raiti, aizklātie фураж furāža, elpe, ~йровать iegūt elpi lapiem фуражка cepure фут pēda, ~овый

pēdas -футляр futrālis фуфайка kamzolis, vamzis фыркать sprauslāt

Х

хаживать staigāt халат ģītsvārki

халатно nolaidīgi, ~сгь nolaidība

халиф kalifs ~ar kalifā ts халт }/p\ a neīsta mākslinieka darbs, ~ный neīsti māksliniecisks

хам nepieklājīgs, rupjš cilvēks хандр\й grūtsirdība, ~йть būt

grūtsirdīgs хан ж \a kandža, svētulis,

~ество liekulība, svētulība хаотический chaotisks характ\ер raksturs, ~еризо-вать raksturot

характеристика raksturojums харка\нье krēpošana, ~ть krē-pot, ~гь кровью asinis spļaut

харч\ёвня krogs, ~й pārtika

харя purns, nejauks ģīmis хата zemnieku māja хаять paļāt, bārt, smādēt хвал\а (uz)slava, slavēšana, ~ёный slavētais, ~йть (uz)-slavēt, cildināt, ~йтться lielīties

хваст\анье lielīšanās, ~ать, ~аться lielīties, ~ливо lielīgi, ~овство lielīšanās, ~ун lielīnieks

хватать ķert, kampt хвататься ķerties хватит pietiek хватить* = хватать хвойный skuju -хворать slimot
хворост žagari, ~йна ģkste, vīca, žagars

хворый slimīgs, vārgulīgs хворь slimība, vārgulība хвост aste, ~йтый astains,

~овой astes-хвостизм astē vilkšanās хвощ skosta, ašķi хвоя skujas хибарка būdiņa хижина būda

хил\еть nīkuļot, sirgt, ~ый nīkulīgs, slimīgs, vārgulīgs химия ķīmija

хян\а ~йн chinīns, ~ный chi-nīna -

хир\еть sirgt, vārgt, nīkuļot хирургический chirurga -, chi-rurģisks хитр\ец viltnieks, ~йть ar

viltu ģkoties хитро izmanīgi, viltīgi, ~ость viltība, izmanība хихикать ķiķināt фронтовик

201

хихикать

фронтов\ик frontinieks, ~оя frontes -

фрукт auglis, ~овый augļu -фундамент pamats, ~альный fundamentāls

функциониров\ание funkcionēšana, ~ать funkcionēt фунт mārciņa, ~овый, ~овой mārciņas

фура kravas raiti, aizklātie фураж furāža, elpe, ~йровать iegūt elpi lapiem фуражка serure фут pēda, ~овый pēdas -футляр futrālis фуфайка kamzolis, vamzis фыркать sprauslāt

Х

хаживать staigāt халат ģītsvārki

халатно nolaidīgi, ~сгь nolaidība

халиф kalifs ~ar kalifā ts халт }/p\ a neīsta mākslinieka darbs, ~ный neīsti māksliniecisks

хам nepieklājīgs, rupjš cilvēks хандр\й grūtsirdība, ~йть būt

grūtsirdīgs хан ж \a kandža, svētulis,

~ество liekulība, svētulība хаотический chaotisks характ\ер raksturs, ~еризо-вать raksturot

характеристика raksturojums харка\нье krēpošana, ~ть krē-pot, ~гь кровью asinis spļaut

харч\ёвня krogs, ~й pārtika

харя purns, nejauks ģīmis хата zemnieku māja хаять paļāt, bārt, smādēt хвал\а (uz)slava, slavēšana, ~ёный slavētais, ~йтъ (uz)-slavēt, cildināt, ~йтъся lielīties

хваст\анье lielīšanās, ~ать, ~аться lielīties, ~ливо lielīgi, ~овство lielīšanās, ~ун lielībnieks

хватать ķert, kampt хвататься ķerties хватит pietiek хватить* = хватать хвойный skuju -хворать slimot хворост žagari, ~йна rīkste, vīca, žagars

хворый slimīgs, vārgulīgs хворь slimība, vārgulība хвост aste, ~йтый astains,

~овой astes-хвостизм astē vilkšanās хвощ skosta, ašķi хвоя skuja хибарка būdīņa хижина būda

хил\ёт nīkuļot, sirgt, ~ый nīkulīgs, slimīgs, vārgulīgs химия ķīmija

хян\а ~йн chinīns, ~ный chi-nīna -

хирёт sirgt, vārgt, nīkuļot хирургический chirurga -, chi-rurģisks хитр\ёц viltnieks, ~йтъ ar

viltu rīkoties хитро izmanīgi, viltīgi, ~ость viltība, izmanība хихикать ķiķināt хищение

202

хозяйство

хищ\ёние izlauķšana, zagšana, ~ник laupītājs, plēsonis, ~нический laupītāja-, ~ни-чество laupītāja rīkošanās, ~ный plēsīgs хладнокров\ие aukstasinība,

~но aukstasinīgi хлам grabažas, krāmi хламида uzmetamais arvalks хлеб maize, labība хлеба labība хлебать strēbt хлебный maizes -, ienesīgs хлебозавод maizes fabrika хлебозаготовка labības sagāde хлебопаш\ество zemkopība,

~ец zemkopis хлебопекарня maizes ceptuve хлебороб zemkopis хлебо\сольный viesmīlīgs,

~ольство viesmīlība хлев kūts

хлестать cīrst ar pātagu, rījīgi dzert

хлестно dzēlīgi хлещ\ет n2, Hi хлестать хлипать šņukstēt, klusi raudāt хлопать plaukšķināt, plikšķināt,

aplaudēt хлопец puisēns хлоп\ководство kokvilnas audzēšana, ~ковый kokvilnas -хлопок kokvilna хлопок aprauss

хлоп\отать rūpēties, pūlēties, ~отливый kas prasa daudz pūļu

хлопоты raizes, pulēs хлоп\бчешь n2, ~очу Hi хлопотать

хлопчатник kokvilnas krūms

хлопчатобумажный kokvilnas хлопья pārslas хлынуть' gāztiee, plūst хлыст vīca, pātaga хмелеводство arīķkopība хмельte apskurbt, apreibt хмельte arīķi, skurbulis, reibonis

хмельной reibinošs, apskurbis, piedzēries

хмур\иться saraukt pieri, ~ый saīdzis, apmācies хны\кать šņukstēt, ~чешь n2, ~чу Hi

хобот snukis, ~ок smeceris ход gaita, ieeja, eja, iešana, gājiens

ходатай aizstāvis, lietas vedējs, ~ство gādība, lūgums, ~ствовать aizstāvēt, aizlūgt, gādāt

ход\ить staigāt, ~кий (товар prece) ejošs, (выражение izteiciens) vispār pieņemts ходок (kājām) gājējs ходили ķekatas ходьба iešana ходя iedams

ходяч\ая истина daudz zināta patiesība, ~ий ejošs, pieņemts, daudz zināts

хождение staigāšana хозрасчёт saīss. хозяйственный расчёт saimnieciskais aprēķins

хозяйин saimnieks, ~йка saimniece, ~йничать saimniekot, ~йский saimnieka хозяйственник saimniecisks darbinieks, ~йственный saimniecības, saimniecisks хозяйство saimniecība, mājtū-холёный

203

хрящевой

riba, ~вать saimniekot холёный kopts холить kopt, lutināt холм kaimiņš, pakalns, ~истый pakalnains холод aukstums, vēsums, ~ать ciest aukstumu, ~ёт atdzist, kļūt auksts

холод\ильник saldētava, vēsināmais aparāts, ~но auksti, vēsi, ~новато pavēsi, dzestri холодный auksts, vēss холоп dzimtkalps холо\стить kastrēt, ~стой neprecējies, (выстрел šāviens) bez lodes холостяк vecpūsis холст, ~йна (linu) audekls, nātina drāna

холуй verga dvēsele, līdējs холщёвый audekla, холю nī

холить хомут sakas, paugas хомик kāmīšs хор koris

хорват kroats, chorvats хорёк sesks

хор\ист korists, ~овбд riņķa deģa хоровой koģa

хоромы liela (bagāta) māģa хоронить arģlabāt, arģbedīt хорош labs, ~собою skaists хорошенький mīļš, ģlītiņš хорошенько labi, brangi хорошеть kļūt skaistāks хорош\ий labs, ~б labi хоругвь karogs хоры galerija, mergas хорьковый seska -хотелось, мне хотелось бы es ģribētu

хотеть ģribēt

хоть, хотя kaut gan, lai gan хохол cekuls

хох\ор skaļi smieklī, ~отать skaļi smieties, ~отун smieklu ģēpis, ~очешь иг, ~ову' nī хохотать

храбр\ёц drošsirdis, ~о drošsirdģģ, ~ость drošsirdība, drosme, ~ый drošsirdģģс храм svētnīca, templis,

~овой tempļa хран\ёние (uz)ģlabāģšana, apsargāģšana, ~йлише ģlabātuve, ~йтель ģlabātāģjs, ~йгь uzģlabāt, apsargāt храп, ~ёние krākģšana, ~ёт krākt, ~яшь н2, ~лю Нi хребёт mugura, mugurkauls, (горный kalnu) ģrēģa хрен māģrutks хрип, ~ёние aizsmakums, ģāģģģšana, ~еть ģāģģt, runāt aizsmakuģģ balsģ, ~ora aizsmakums

христианство kristiānisms, kristietība

хром\ание kliboģšana, ~агь klibot, ~о#, ~онбгий klibs ~ord kliboģšana хрупк\ий trausls, ~ость traus-lums

хруст ģirkstēģšana, ģirkstoģa хрусталь kristalls, ~ный kri-stalla -

хрустёние ģirkstēģšana, ģirkstoģa

хрустать ģirkstēt, ģurkstēt хрюка\нье rukģģģģģšana, ~ть rukģģģt

хрящ skrimstala, skrimslis, ~евой sknimstalu -худенький

204

цензуровать

худ\енький vāģģģģģ, ~ёгь* noliesēt, novāģģt худ\о slikti, ļauni, nelabums,

~оба liesums, vāģums худбж\ественный mākslas, mākslisks, ~ество māksla, ~ник mākslinieks, 'gleznotāģjs худо\й liess, kliens, ~щав(ый) kalsnēģjs, noliesēģģs худший (vis)sliktāģais, (vis)-nelabāģais

хуже sliktāk, nelabāk хула paģa, paģāģums хулиган huligāns хулить paģāt, ģāģģt хутор viensēģa, ~яе viensēt-nieki, ~янин viensētnieks

Ц

цап\ать, ~нуть' sagģģģt, tvert, kampt

цапля dzēse, zivju kārnis цапа\ание skrāpēšana, ~агь skrāpēt, ~аться skrāpēties, saskrāmbāties, ~яя skramba, noskrāpējums

цар\евич cara dēls, ~евна cara meita, ~едворец galminieks цар\йца cariene, ~йть valdīt цар\ский cara-, ~ственный

carisks царство oariste царь cars

Царьград Stambula (Konstan-tinopole)

цвестй ziedēt, zelt

цвет krāsa, puķe

цвет\ение ziedēšana, ~истый

krāsains, puķ,aine, ~кбвый

zieda -, ~ник puķu dārzs, puķu dobe, ~ной krāsains цвет\овдство puķkorība, ~ок puķe, zieds, ~очный puķu - цветущий ziedošs цветы ziedī, puķes цедй\ть kāst, tecināt, ~шь нг цежу щ цедить цейхгауз ieroču noliktava, arsenāls

цека saīs. центральный комитет centrālā komiteja целёбный dziedinošs целевой mērķa -целесообразно mērķveidīgi целеустремлённо mērķtiecīgi целиком pilnīgi целина plēsums целитель dziedinātājs, ~ный dziedinošs

цёлить ~ся tēmēt, tiekties целйть dziedināt целковый rublis целова\ние skūpstīšana, ~гь skūpstīt, bučot, ~ться bučoties

целое vesels, nedalīts целомудренный šķīsts, ne vai -nīgs, ~яе šķīstība цел\ость veselums, vesels

цель mērķis, nolūks цельное молоко pilnpiens цельный viengabala, vesels цемент\йрование cementēšana, ~йровать cementēt, ~яя cementa -цена cena ценз cenzs

ценз\ура, cenzūra, ~уровать

cenzēt, —уруешь н2 худенький

204

цензуровать

худ\енький vājīņš, ~ёгь* noliesēt, novājēt худ\o slikti, ļauni, nelabums,

~оба liesums, vājums худбж\ественный mākslas, mākslīks, ~ество māksla, ~ник mākslinieks, 'gleznotājs худой liess, kliens, ~щав(ый) kalsnējs, noliesējis худший (vis)sliktākais, (vis)-nelabākais

хуже sliktāk, nelabāk хула paļa, paļājums хулиган huligāns хульть paļāt, gānīt хутор viensēta, ~яе viensēt-nieki, ~янин viensētnieks

Ц

цап\ать, ~нуть' sagrābt, tvert, kampt

цапля dzēse, zivju kārnis цапа\ание skrāpēšana, ~агь skrāpēt, ~аться skrāpēties, saskrāmbāties, ~яя skramba, noskrāpējums

цар\евич cara dēls, ~евна cara meita, ~едворец galminieks цар\йца cariene, ~йть valdīt цар\ский cara-, ~ственный

carisks царство oariste царь cars

Царьград Stambula (Konstan-tinopole)

цвестй ziedēt, zelt

цвет krāsa, puķe

цвет\ение ziedēšana, ~истый

krāsains, puķ,aine, ~кбвый

zieda -, ~ник puķu dārzs, puķu dobe, ~ной krāsains цвет\овдство puķkorība, ~ок puķe, zieds, ~очный puķu -
цветущий ziedošs цветы ziedi, puķes цедй\ть kāst, tecināt, ~шь нг цежу щ цедить цейхгауз ieroču noliktava,
arsenāls

цека saīs. центральный комитет centrālā komiteja целёбный dziedinošs целевой mērķa -целесообразно
mērķveidīgi целеустремлённо mērķtiecīgi целиком pilnīgi целина plēsums целитель dziedinātājs, ~ный
dziedinošs

цёлить ~ся tēmēt, tiekties целйть dziedināt целковый rublis целова\ние skūpstīšana, ~гь skūpstīt, bučot, ~ться
bučoties

целое vesels, nedalīts целомудренный šķīsts, ne vai -nīgs, ~яе šķīstība цел\ость veselums, ve-
sels

цель mērķis, nolūks цельное молоко pilnpiens цельный viengabala, vesels цемент\йрование cementēšana,
~йровать cementēt, ~яяя cementa -цена cena ценз cenzs

ценз\ура, cenzūra, ~уровать

cenzēt, —уруешь н2ценить

205

час

цен\йть vērtēt, cienīt, ~ности vērtslietas, ~ность vērtība ценная посылка ar uzrādītu vērtību

ценное письмо vērtsvēstule ценный vērtīgs

централизация centrālizācija, ~йровать, ~овать centrā-lizēt

центральный centrāls центро\бёжная сила centrbēdzes (centrifugāls) spēks, ~стремительный centri-petāls

цеп sprigulis цепенеть sastingt цепкий nadzīgs, lipīgs, kas viegli pieķežas цепляться pieķerties цепной ķēdes -
цепбчка ķēdīte, važiņa цепь ķēde, važa церемб\иться ceremonēties, ~но ceremoniāli, ~ный ar ceremonijām
церковный baznīcas церковь baznīca цесаревич ķeizara dēls цех cechs, cunftē, ~овая

[-cecha-цивилизовать-]

{+cecha- цивилизовать+} civilizēt ЦИК saīs. Центральный Исполнительный Комитет Centrālā izpildu
komiteja цикорий cīgoriņi цинйч\еский, ~ный cīnīks цинковый cinka -цирковой cīrka -циркулировать
cīrkulēt циркуль cīrkulis цирюльн\ик bārdzīnis, ~я bārdzīņa veikals

цитирование citēšana, ~гь citēt

цитра cītere

циферблат cīparnīca (pulksteņa) цифра cīpars

ЦК saīs. Центральный Коми-тёт Centrālā Komiteja ЦО saīs. Центральный Орган Centrālais Orgāns цоколь
zokelis, virspamats, sienas pakāje

цыган čigāns, ~ский čigānu -цынга skorbutis цыновка masa цыпл\ёнок cālis, ~ята cāļi цыпочки... на
цыпочках uz pirkstu galiem

чабан gans (kalnos) чавкать čāpstināt чад tvans, dvinga, ~ягъ dot tvanu

чадо bērns

чаевые dzeramnauda

чаепитие tējas dzeršana

чаешь n2 чаять

чай tēja

чай laikam

чайка kaija

чайная tējnīca

чайн\ик tējkanna, ~ый tējas -чалый lāsains, sirmis чан kubls, toveris чарка šņabja glāze чапо\вать apbairt, ~дѣй burvis

чары burvība

час stunda (который час cik pulkstenis, в двенадцать часов pulksten divpadsmitos) ценить

205

час

цен\ить vērtēt, cienīt, ~ности vērtslietas, ~ность vērtība ценная посылка ar uzrādītu vērtību

ценное письмо vērtsvēstule ценный vērtīgs

централизация centrālizācija, ~йровать, ~овать centrā-lizēt

центральный centrāls центро\бѣжная сила centrbēdzes (centrifugāls) spēks, ~стремительный centri-petāls

цеп sprigulis цепенеть sastingt цепкий nadzīgs, lipīgs, kas viegli pieķēžas цепляться pieķerties цепной ķēdes - цепбчка ķēdīte, ваžiņa цепь ķēde, važa церемб\ниться ceremonēties, ~но ceremoniāli, ~ный ar ceremonijām церковный baznīcas церковь baznīca цесаревиц ķeizara dēls цех cechs, cunftē, ~овая

[-cecha-цивилизовать-]

{+cecha- цивилизовать+} civilizēt ЦИК saīs. Центральный Исполнительный Комитет Centrālā izpildu komiteja цикорий cīgoriņi цинйч\еский, ~ный cinisks цинковый cinka -цирковой cīrka -циркулировать cirkulēt циркуль cirkulis цирюльн\ик bārdzīnis, ~я bārdzīņa veikals

цитирование citēšana, ~гъ citēt

цитра citere

циферблат cīparnīca (pulksteņa) цифра cīpars

ЦК saīs. Центральный Коми-тѣт Centrālā Komiteja ЦО saīs. Центральный Орган Centrālais Orgāns цоколь zokelis, virspamats, sienas pakāje

цыган čigāns, ~ский čigānu -цынга skorbutis цыновка masa цыпл\ёнок cālis, ~ята cāļi цыпочки... на цыпочках uz pirkstu galiem

4

чабан gans (kalnos) чавкать čāpstināt чад tvans, dvinga, ~ягъ dot tvanu

чадо bērns

чаевые dzeramnauda

чаепитие tējas dzeršana

чаешь n2 чаять

чай tēja

чай laikam

чайка kaija

чайная tējnīca

чайн\ик tējkanne, ~ый tējas -чалый lāsains, sirmis чан kubls, toveris чарка šņabja glāze чаро\вать apbairt, ~дѣй burvis

чары burvība

час stunda (который час cik pulkstenis, в двенадцать часов pulksten divpadsmitos)часик

206

череп

часик stundiņa часики pulkstentiņš часовня kapliča часовой sargkareivis, stundi-nieks, stundas -часовщик pulksteņtaisītājs частй\ца daļiņa; partikula,

~чно pa daļai, daļēji части\ик privāts veikalsnieks,

atsevišķi, privāti частное kvocients частность sīkums, savādība

(в частности īpaši; starp citu) частный privāts часто bieži, biezi частокол mietu žogs частота biežums частушка krievu četrindu tau-

tasdziesmiņa частый biežs, kompakts, biezs, ciešs

часть daļa, pa daļai часы pulkstenis, stundas чах\лый ranīcis, vārgs, nīkulīgs, ~нуть vārgt, nīkt чахот\ка dilonis, ~очный dilo-nīgs

чаша biķeris, kauss чашка krūzīte чаща biezoknis чаще biežāk, biežāk, ciešāk чаю Hi чаять

чая\нный cerētais, ~ть cerēt, gaidīt

чван\ный uzpūtīgs, iedomīgs,

~ство uzpūtība, iedomība чей? kā? kam piederīgs? чей-нибудь, чей-то kaut kā, kaut kam piederīgs чековый čeka -чеканить kaldināt

чековой čeku -

челн, ~бк laiviņa; atspole чело piere

человѣк cilvēks, ~колюбие cilvēkmīlestība, ~коненавист-ник cilvēknīdējs, ~ческий cilvēka-, ~чество cilvēce, ~чность cilvēcība челюстной žokļa челюсть žoklis челядь kalpi, sulaiņi; saime чем ar ko; jo; nekā (лучше, чем labāk(s) nekā, чем больше, тем лучше jo vairāk, jo labāk)

чемодан čemodāns, koferis чепец aube чепуха nieki, blēņas чепчик aubīte

черви sirds (в картах kārtis) червивый tārpains червлёный sarkans (krāsā) червонец červonecs, 10 rubļu Червонная Русь Galicija червонный spilgti sarkans; sirds - (kāršu spēlē) червь tārps червяк tārps чердак bēniņi черёд, череда rinda, kārtā чередование sekošana; mij-kārtošanās, ~ться sekot, mij-kārtoties

через pār(i), caur (через пять лет pēc pieciem gadiem, через каждую минуту ik pēc vienas minūtes) черёмуха ieva

черенок kāts, spals; potzars; durtenis

череп galvaskaussчерепаха

207

четвертушка

черепа\ха bruņi rupis,

~ший bruņi rupis -черепй\ца dakstiņš, kārniņš, ~чный dakstiņu-, kārniņu-черепной galvaekausa черепок šķēpele, suķe черезполосица strejgabali черезчур par daudz, pārmērīgi черешня dzeltenie ķirši черкешенка čerkesiete Чермное море Sairkanā jūra чернеть melnoties чернец mūks

черний\ка mellenes, ~чный melleņu -

черный\а tinte, ~ьница tintnīca, ~ьный tintes -чернить melnināt, nomelnot чернобровый melnuzačains черноватый iemelns, pamelns черновик uzmetums черногорец melnkalnietis чернозём melnzeme Чёрное море Melnā jūra черноклён tatāru kļava чернокнижник burvis чернокожий melnādis чернолесье lapu mežs черномазый melnīgsnējs черноморский Melnās jūras чернорабочий melnstrādnieks черносотенец melnsimtnieks чернота melnums чёрный melns (чёрный ход rakājās durvis; держать в чёрном теле arieties ļoti slikti) чернь rūlis черпак liekšķere черпать smelt

чёрствый ciets, sauss, sažuvis

черта svītra, līnija, vaibsts,

(rakstura) vilciens чертёж rasējums, ~ник rasētājs, ~ный rasēšanas -чертёнок velnēns чертенья velnēni чертить rasēt чертовщина velnišķība чертог grezna zāle чертополох gušņa чёрточка svītriņa черчение rasēšana чеса I лка kārstavas, ~ние sukāšana, ~ть sukāt, kasīt, (затылок pakauša); kārsts; ~ться kasīties

чесно\к ķiploki, ~чный ķiploku -

чесот\ка kašķis, ~очный kašķains

чествовать godināt, pacienāt,

~уешь n2 честить godāt

честно godīgi, ar godu, ~сгь godīgums

честол\юбивый godkārīgs,

~любие godkārība честь gods чёт rāža skaitlis чета (laulāts) pāris четвёрг ceturtdiena четверёньки... на четверёньках četrāpus

четверйть dalīt četrās daļās, ņemt četrkārt

четвёрка četrinieks; četrjūgs четверо četrēji, četri gabali, ~ногий četrkāju -

четвертак 25 kapeiku gabals

четверт\овать sacirst 4 gabalos, ~уешь n2, ~ушка ceturtdaļa (no loksnes papīra)четвёртый

208

чту

четвёртый ceturtais четверть ceturtdaļa, ceturksnis (четверть второго 15 minūtes uz diviem)

чёткий skaidri salasāms чётный rāža -

четыре četri, ~жды četrreiz четырехгранный četršķaut-nains, ~сторонний četrpu-sīgs, ^угольник četrstūris четырнадцатый četrpadsmitais, četrpadsmit чех čechs

чечевй\ца lēsa, ~чный lēsu -чеш\$йка zvīņa, ~йчатый zvīņains, zvīņa чйбис ķīvīte чиж ķivulis

чи́лйец Ciles iedzīvotājs чин čīna

чинар, ~a platane чинить labot, (карандаш zīmuli) asināt, (суд и расправу tiesu) turēt

чинно kā pienākas, pieklājīgi чиновник ierēdnis чирей furunkuls, suņanagla чирйкать čivināt численность skaits, daudzums числитель skaitītājs, имя числительное skaitļa vārds числиться skaitīties число skaitlis, skaits чист\йлычик (сапог) spodrinātājs, ~ить tītīt, spodrināt, ~иться tītīties чистка tītīšana чисто tīri

чисто\вой tīrais, ~кровный tīrasiņu -

чистописание kaligrafija, glītrakstīšana

чистоплотность spodrība, tītība

чистосердечно vaļsirdīgi чистота tītība чистый tīrs читаемый lasāms чита\льня lasītava, ~тель lasītājs, ~гь lasīt читка (пьесы lugas) mēģinājums

чиха\ние šķaudīšana, ~гь šķaudīties чище tīrāk

член loceklis (член общества biedrības biedrs) членовредительство pašsa-kropļošana

членораздельно skaidri izteikts

членский biedra -чмокать čāpstināt, ~ся bučoties

чок\аться, ~нуться saskandināt glāzes

чопорніость klīrība, ~ный klīrīgs чорт velns

чреват(ый) последствиями ar daudz sekām

чрево vēders; (mātes) miesas чрез caur, pāri, pār чрезвычайный ārkārtējs чрезмерно pārāk (daudz) чтение lasīšana чтец lasītājs, lektors чтить cienīt, godāt что kas, ko (кое что kaut kas, kaut ko)

что-либо, что-нибудь, что-то kaut kas, kaut ko чтобы lai

что Hi чтитьчуб

209

шар

чуб sekuls чубук rīpja kāts чувственн\ость juteklība,

~ый juteklīgs чувствительно sajūтами, ~ый jūtīgs, jūteliģs, (sa)-jūtams

чувство maņa; jūtas, samaņa чувствовать just, sajust, manīt, ~уешь из чугуна kets, čuguns, ~ка dzelzceļš; dzelzs krāsns, ~ный ķeta -, čuguna -чудак savādnieks чудёсно brīnišķīgi чудиться likties, šķist чудно brīnišķīgi чудно jociģi, savādi чудо brīnums чудовище briesmonis чудодейственный brīnum-darīgs

Чудское озеро Peipusa ezers чуешь иг чуять чужак svešnieks чужбина svežzeme чуждяться atsvešināties, izvaiģīties, ~ый svešs, svešāds чужой svešs чулан pieliekamā istaba чулок zeķe

чум\а mēris, ~ный mēģa-чумазый melnīgsnējs, netīrs чумак vezumnieks; kroga puisis

чураться vaiģīties чурбан klucis, bluķis чуткий jutīgs, vērīgs, smalkjūtīgs, ~ость smalkjūtība, uzmanība

чуть tikko; чуть не... gandrīz, чуть-чуть mazliet, tikko

чутьё instinkts

чучело izbāzts zvērs vai putns чушь blēņas чую Hi чуять чуять manīt, nojaust чьё kā, kuģa (чьё перо kā spalva)

чья kuģu (чья это перчатки? kā cimdi? kam pieder šie cimdi?)

чья kā, kuģa (чья сумочка? ka somiņa? kam pieder somiņa?)

Ш

шаблонный šablonāls, banāls, шаг solis, ~ать, ~нуть* soļot,

~ом soļos, soļiem шайка banda; ķipis шалаш zaru telts шал\ить palaidņoties, draiskot,

~овливый draiskulīgs шалопай slaists, slīņķis шал\ость draiskulība,

~унья draiska шаль šalle

шальная пуля nejauša lode шальнбй trakulīgs, nejēdzīgs шальные дрова nomaļmalka, šālmalka шамать ēst шамкать čammāt шампанское (вино) šampānie-tis

шанец skanste шантажйр\овать šantažēt,

~уешь на шап\ка serure, ~очник serurnieks

шар lode, bumba

14 чуб

209

шар

чуб sekuls чубук pīrja kāts чувственн\ость juteklība,

~ый juteklīgs чувствительно sajūtami, ~ый jūtīgs, jūtēlīgs, (sa)-jūtams

чувство maņa; jūtas, samaņa чувствовать just, sajust, manīt, ~уешь из чугуна kets, čuguns, ~ка dzelzceļš; dzelzs krāsns, ~ный ķeta -, čuguna -чудак savādnieks чудёсно brīnišķīgi чудиться likties, šķist чудно brīnišķīgi чуднб jociģi, savādi чудо brīnums чудовише briesmonis чудодёйственный brīnum-darīgs

Чудское озеро Peipusa ezers чуешь иг чуют чужак svešnieks чужбина svešzeme чуждяться atsvešināties, izvaiģīties, ~ый svešs, svešāds чужой svešs чулан pieliekamā istaba чулок zeķe

чум\а mēģis, ~ный mēģa-чумазый melnģsnģjs, netģrs чумак vezumnieks; kroga puisis

чураться vaiģģties чурбан klucis, bluķis чутк\ий jutģgs, vģģģgs, smalkjģģģgs, ~ость smalkjģģģba, uzmanģba

чуть tikko; чуть не... gandrģz, чуть-чуть mazliet, tikko

чутьё instinkts

чучело izbāzts zvērs vai putns чушь blēģas чую Hi чуют чуют manģt, noģaust чьё kģ, kuģa (чьё перо kģ spalva)

чьи kuģu (чьи это перчатки? kģ cimģi? kam pieder šie cimģi?)

чья kģ, kuģa (чья сумочка? ka somģģa? kam pieder somģģa?)

Ш

шаблонный šablonāls, banāls, шаг solis, ~ать, ~нуть* soļot,

~ом soļos, soļiem шайка banda; ķipis шалаш zaru telts шал\ить palaidņoties, draiskot,

~овливый draiskulīgs шалопай slaists, slīņķis шал\ость draiskulība,

~унья draiska шаль šalle

шальная пуля nejauša lode шальнбй trakulīgs, nejēdzīgs шальные дрова nomaļmalka, šālmalka шамать ēst шамкать čammāt шампанское (вино) šampānie-tis

шанец skanste шантажйр\овать šantažēt,

~уешь на шап\ка serure, ~очник serurnieks

шар lode, bumba

14шарахаться

210

шило

шарах\аться, ~нуться nogāzties, atlēkt

шаржир\овать šaržēt, ~уешь n2

шарик lodīte, bumbiņa шарикоподшипник lodīšgultnis шарить taustīties, vandīties шарк\ать, ~нуть* šļūkt, švīkstināt

шарман\ка leijerkaste, ~щик leijerkastnieks шаровары platas bikses шарообразный» lodveidīgs шарф šalle шасси šasija

шата\ние slaistīšanās, kratīšana, ļodzīšanās, ~гь kustināt, grīļot, ~ться slaistīties, ļodzīties, grīļoties шатёр telts

шаткий kustīgs, ļodzīgs, nepastāvīgs

шахмат\ист šachists, šacha spēle

шахтёр šachtas strādnieks шашк\а kauliņš (dāmspēlē), ' zobens, dāmspēles kauliņi швабра lūku slota шваль diedelnieki, neliēši швед zviedris, ~ский zviedru -швейный šūšanas, šuvēju -швейцарец šveicietis Швейцария Šveice Швеция Zviedrija швей šuvēja швырять mest, sviest шевелить* kustināt, ~ся kustēties

шевелюра frizūra, mati шейка kakliņš, tvereklis шейный kakla -

шелест šalkoņa, šalkšana, ča-bēšana, ~еть šalkt, žužināt, čabēt Шёл Пм идти

шёлк zīds, ~овйстый zīdaine, ~овйчный червь zīdtārpiņš, ~овбдство zīdkorība шёлковый zīda -

шелохнуться* rakustēties шелудивый kraupains шелуха miza, čaumala, ~шить lobīt, ~шиться lobīties шёпот čukstēšana шеп\тать čukstēt, ~таться sačukstēties, ~чешь n2, Их шептать

шеренга (kareivju) rinda шереховатый nelīdzens, grumbuļains шерсть vilna, spalva, ~яной vilnains, vilnas - шершбвый grumbuļains шершень sirsenis шест kārts, sklанда шеств\ие gājieni, ~овать soļot, iet, ~уешь n2 шестёрка sešjūgs; sešacis шестер\нь zobritenis; sešjūgs, seš(ēj)i

шести Р, Д, П шесть, ~де-сять Р, ~стам Дi, гостах П шестьсот

шестиугольник sešstūris шестбй sestaīs

шесть seši, ~десять sešdesmit,

~сбт sešisimti, sešreiz шефство šefība шея kakls

шибко strauji; ļoti, visai шиворот apkakle шикарно pēc modes, šiki шило īlensшина

211

шпилька

шина riepa, stīpa шинель uniformas mētelis шинкарь krodzinieks, šēņķi-nieks

шинок krogs

шип dzelons, ērkšķis; тара шипё\ние šņākšana, ~ть šņākt шиповник meža roze шипучий putojošs; dzirkstošs шипящий звук šņācenis шире platāk, plašāk ширина, platums, plašums шириться (iz)plesties, paplašināties

ширма širmis широкий plats, plašs широко plati, plaši широкоплёчий plesīgs широкополый ar platām malām

шир\ота, ~ь platums, plašums ширпотреб saīs. товйры широкого потребления plaša patēriņa preces шить šūt, šūšana, izrakstīšana

шифрованный šifrēts, ~овать šifrēt шиш pīga; klusu! шишка čiekurs; puns шкала skāla шкатулка kastīte
шкаф skapis шквал brāzma, īliņš школа skola

школьн\ик skolnieks, ~ый skolas -шукуна šoners

шкур\а zvērāda, āda, ка

zvērādiņa, ādiņa, ~ник egoists

шла пне идти

шли (viņi) gāja шлагбаум aizkārtais шлак sārņi, izdedži шланг šļūtene шлем ķivere, bruņu сепуре шлѣпать
bradāt шлей zirga slejas, vērzeles шлиф\овальщик slīpētājs,

~ованный slīpēts, ~уешь n2 шлюз slūžas шлюпка kuģa laiva шляп\а platmale, ~ка dāmu сепурīте

шля\ться klenderēt, ~юсь m шляхетство šļachta шмель kamene шнур aukla, šņore, ~овать sašņorēt, ~бк aukliņa,
šņore шов vīle, šuve, grope шовин\йзм šovinisms, мистический šovinistisks шокировать šokēt шомпол
lāstuks шорн\ик seglinieks, rēdnieks,

sleju -, vērzeļu -шорох čabēšana шоссē šoseja, ~йный šosejas -шотландец skots Шотландия Skotija шофѣр
šoferis шпага zobens шпегат aukla шпала gulsnis шпалѣра spalieris шпанский = испанский spāniešu

шпарить noplucināt, brucināt шпат spāts

шпек speķie

шпик speķis; spiegs шпиль torņa smaile шпилька matadata

14*шпинат

212

шелкать

шпинат spināti шпион spiegs, ~ить spiegot, ~ский spiegu -шпиц torņa smaile; spicis

(suns) шпора piesis шприц šļirce шпроты sprotes шпудлька spol(īt)e шрам stkramba, rēta шрапнель šrapnelis
шрифт burtu veids, šrifts штаб štābs

штамп štance, ~овить štancēt штанга kārts, stienis штандарт standarts штаны bikses

штат valsts, štats, ~ный štata -штатский civils штемпель stempelis, spiedogs штиль vēja klusums штифт
kniede штольня šachtas galerija штоп\ать lārīt, ~ка lārīšana, lārāmā dziļa штопор korķu vilķis штора aizkars
шторм auka штоф stops

штраф (naudas) sods, ~ной soda -

штрейхбрѣхер streiklauzis штрих svītra, strīpa, vilciens штудировать studēt штука gabals

штукатур armetējs, ~ить armet, ~ка armetums, ~щик armetējs штурм uzbrukums ar joni штурман stūrmanis
штурмовать sturmēt, ~уешь

Нj

штык durklis шуба kažoks шуйца kreisā roka шум troksnis

шум\еть trokšņot, ~яха troksnis, ~но trokšņaini, ~ный trokšņains

шурин svainis, sievas brālis шуруп skrūve шуршать oa(u)kstēt, grabēt шустрый veikls, izmanīgs шут āksts,
jokotājs шут\ить jokot(ies), ~ка joks, ~ливо pa jokam, ~ник jokotājs

шуш\$ка\нье sačukstēšanās, ~ться sačukstēties шхеры šēras

Щ

щавѣл\евый skābeņu -, ~ь skābenes

щадить saudzēt, taupīt щебень šķembas щебет čivināšana, ~агь čivināt, vīterot

щеглѣнок, щегол ciglis; dadzītis

щеголиха modes dāma щёгол\ь švīts, ~ять staigāt uzcirties

щедрость devība щека vaigs

щеколда durvju sprūds, sprūda kliņķis

щекота\ние kutināšana, ~ть kutināt

щекот\жа kutēšana, ~ливый kutelīgs, kutīgs шелка šķirbiņa

шелкать, шелкнуть" klakšķināt шпинат

212

шелкать

шпинат spināti шпион spiegs, ~ить spiegot, ~ский spiegu -шпиц torņa smaile; spicis

(suns) шпора piesis шприц šļirce шпроты sprotes шпулька spol(īt)e шрам stkramba, rēta шрапнель šrapnelis
шрифт burtu veids, šrifts штаб štābs

штамп štance, ~овить štancēt штанга kārts, stienis штандарт standarts штаны bikses

штат valsts, štats, ~ный štata -штатский civils штемпель stempelis, spiedogs штиль vēja klusums штифт
kniede штольня šachtas galerija штоп\ать lārīt, ~ка lārīšana, lārāmā dzija штопор korķu vilķis штора aizkars
шторм auka штоф stops

штраф (naudas) sods, ~ной soda -

штрейхбрѣхер streiklauzis штрих svītra, strīpa, vilciens штудировать studēt штука gabals

штукатур armetējs, ~ить armet, ~ка armetums, ~щик armetējs штурм uzbrukums ar joni штурман stūrmanis
штурмовать sturmēt, ~уешь

Нj

штык durklis шуба kažoks шуйца kreisā roka шум troksnis

шум\ёт trokšņot, ~яха troksnis, ~но trokšņaini, ~ный trokšņains

шурин svainis, sievas brālis шуруп skrūve шуршать oa(u)kstēt, grabēt шустрый veikls, izmanīgs шут āksts,
jokotājs шут\ить jokot(ies), ~ка joks, ~ливо pa jokam, ~ник jokotājs

шуш\$ка\нье sačukstēšanās, ~ться sačukstēties шхеры šēras

Щ

щавѣл\евый skābeņu -, ~ь skābenes

щадить saudzēt, taupīt щебень šķembas щебет čivināšana, ~агь čivināt, vīterot

щеглѣнок, щегол ciglis; dadzītis

щеголиха modes dāma щёгол\ь švīts, ~ять staigāt uzcirties

щедрость devība щека vaigs

щеколда durvju sprūds, sprūda kliņķis

щекота\ние kutināšana, ~ть kutināt

щекот\жа kutēšana, ~ливый kutelīgs, kutīgs шелка šķirbiņa

шелкать, шелкнуть" klakšķinātщёлок

213

эсдек

щёлок sārms

щёлочь alkalijs, sārmainie щель šķirba, sprauga щемить kniebt, saspiest щен\бк kucēns, ~ята kucēni щепка skaida, skals щепетильный jūtēlīgs, sīkum-niecisks

щепбтка, щепбть šņūciens щербйтый rētais, skrambains, robains

щетйн\а sars, sari, ~ить(ся) sacelt spalvu

щёт\ка, ~очка suka, suseklis щи kāposti

щикол(от)ка kājas potīte щипать kniebt, knaibīt, plūkt, plucināt

щипок kniebiens, plūciens щипцы kniebes, knaiblis, stangas, knīpstangas щипчики knaiblītes щит vairogs, priekšturamās bruņas

щитовйдная железа vairogdziedzeris шука līdaka

шупа\лице tausteklis, ~ть

(ар)taustīt шуплый sīks

шурить samiegt acis, ~ся mirkšķināt

Э

эбеновое дерево melnkoks эвакуйр\овать evakuēt, ~уешь

н2

эволюционировать evolūcio-nēt, ~онный evolūcijas -этоистйчный egoistisks

Эзель Sāmu sala экваториальный ekvatora -экзамен eksāmens экзаменовать eksāminēt экземпляр eksemplārs экзотический eksotisks экий! tāds nu! экипир\овать ekipēt, ~овка argāde, sarīkošana экономический ekonomisks эконом\ить taupīt, ~ный taupīgs, ekonomisks экспедйровать ekspedēt эксплоата\ция ekspluatācija,

~rop ekspluatātore эксплуатйровать ekspluatēt экспроприировать ekspropriēt экстренно steidzīgi, ārpus kārtas

электризовать elektrizēt электричество elektrība электровоз elektriskā lokomotīve

электродвигатель elektromotors

электросварка elektrometināšana

эллин grieķis (helēnis) эмалированный emaļēts эмсиль emaļa

эмансипировать emancipēt эмбрион embrijs эмигрировать emigrēt эмпирический empīrisks энергический enerģisks эпилептический epilepsijas эпический episks эполет apaļš uzplecis эсдек saīs. социал - демократ sociāldemokrāts щёлок

213

эсдек

щёлок sārms

щёлочь alkalijs, sārmainie щель šķirba, sprauga щемить kniebt, saspiest щен\бк kucēns, ~ята kucēni щепка skaida, skals щепетильный jūtēlīgs, sīkum-niecisks

щепбтка, щепбть šņūciens щербйтый rētails, skrambains, robains

щетйн\а sars, sari, ~ить(ся) sacelt spalvu

щёт\ка, ~очка suka, suseklis щи kāposti

щикол(от)ка kājas potīte щипать kniebt, knaibīt, plūkt, plucināt

щипок kniebiens, plūciens щипцы kniebes, knaiblis, stangas, knīpstangas щипчики knaiblītes щит vairogs, priekšturamās bruņas

щитовйдная железа vairogdziedzeris щука līdaka

щупа\лице tausteklis, ~ть

(ар)taustīt щуплый sīks

щурить samiegt acis, ~ся mīrkšķināt

Э

эбеновое дерево melnkoks эвакуйр\овать evakuēt, ~уешь

н2

эволюционировать evolūcio-nēt, ~онный evolūcijas -этоистйчный egoistisks

Эзель Sāmu sala экваториальный ekvatora -экзамен eksāmens экзаменовать eksāminēt экземпляр eksemplārs экзотический eksotisks экий! tāds nu! экипир\овать ekipēt, ~овка argāde, sarīkošana экономический ekonomisks эконо\м\ить taupīt, ~ный taupīgs, ekonomisks экспедйровать ekspedēt эксплоата\ция ekspluatācija,

~rop ekspluatātore эксплоатйровать ekspluatēt экспроприировать ekspropriēt экстренно steidzīgi, ārpus kārtas

электризовать elektrizēt электричество elektrība электровоз elektriskā lokomotīve

электродвигатель elektromotors

электросварка elektrometināšana

эллин grieķis (helēnis) эмалированный emaļēts эмсиль emaļa

эмансипировать emancipēt эмбрион embrijs эмигрировать emigrēt эмпирический empīrisks энергический enerģisks эпилептический epilepsijas эпический episks эполет apaļš uzplecis эсдек saīs. социал - демократ sociāldemokrātsэсер

явь

эсер saīs. социалйст-револю-ционёр sociālists-revolūcio-nārs

эскиз skice

эстафета stafeta

эстонец īgaunis

Эстония Igaunija

эта šī

этаж stāvs

этажерка etažēre

этак tā, tādā veidā, tādējādi,

~ий! tāds nu! šāds эти šie

этикетка zīmīte ar uzrakstu этический ētisks это šis (что это такое? kas tas ir?)

этот šis эфиоп etiops

эфир ēteris, ~ный ētera -эх! eka! ai! эхо atbalss

Ю

юбилей jubileja, ~ный jubilejas

юбка brunči, lindraki, svārki ювелир juvelieris, ~ный juve-

lieņa -юг dienvidi

юго-восток dienvidaustrumi юго-запад dienvidrietumi юдоль liktenis (юдоль плача

bēdu leja) южан ļe dienvidnieki, ~ин dienvidnieks

южноамериканский Dienvidamerikas -

южноафриканский Dienvid-

afriikas -

южный dienvidu -юля vilciņš (rotaļlieta) юмор humors, ~истический humoris(tis)ks юнец jauneklis юнкер junkurs юность jaunība

юнош\а jauneklis, ~еский jaunekļa -, ~ество jaunekļi, jaunība

юный jauns юридический juridisks юркий veikls

юркнуть' pozust, ātri noslēpties

юродйвый plānprātiņš юродство plānprātība Юрьев Tērbata, Tartu; Юрьев день jurgī

ютиться apmesties, dzīvot, tverties

юфть, юхта juchtāda

Я

Я es

ябед I a armelošana, sūdzība,

~ник armelotājs ябло\ко ābols, ~чный ābolu -яванец javietis явиться' ierasties явка ierašanās, satikšanās явление parādīšanās, parādība, skats

явл\юсь бi, ~яешься n2 явиться*, ~яться = явиться' явно acīmredzot, atklāti явств\енный skaidrs, saprotams, ~овать būt redzams яву... на яву ne miegā, reālā dzīvē

явь reālā dzīve эсер

явь

эсер saīs. социалист-револю-ционёр sociālists-revolūcio-nārs

эскиз skice

эстафета stafeta

эстонец īgaunis

Эстония Igaunija

эта šī

этаж stāvs

этажерка etažēre

этак tā, tādā veidā, tādējādi,

~ий! tāds nu! šāds эти šie

этикетка zīmīte ar uzrakstu этический ētisks это šis (что это такое? kas tas ir?)

этот šis эфиоп etiops

эфир ēteris, ~ный ētera -эх! eka! ai! эхо atbalss

Ю

юбилей jubileja, ~ный jubilejas

юбка brunči, lindraki, svārki ювелир juvelieris, ~ный juve-

lieņa -юг dienvidi

юго-восток dienvidaustrumi юго-запад dienvidrietumi юдоль liktenis (юдоль плача

bēdu leja) южан ļe dienvidnieki, ~ин dienvidnieks

южноамериканский Dienvidamerikas -

южноафриканский Dienvid-

afriikas -

южный dienvidu -юла vilciņš (rotaļlieta) юмор humors, ~истический humoris(tis)ks юнец jauneklis юнкер junkurs юность jaunība

юнош\а jauneklis, ~еский jaunekļa -, ~ество jaunekļi, jaunība

юный jauns юридический juridisks юркий veikls

юркнуть' pozust, ātri noslēpties

юродивый plānprātiņš юродство plānprātība Юрьев Tērbata, Tartu; Юрьев день jurgī

ютиться apmesties, dzīvot, tverties

юфть, юхта juchtāda

Я

Я es

ябед I a armelošana, sūdzība,

~ник armelotājs ябло\ко ābols, ~чный ābolu -яванец javietis явиться' ierasties явка ierašanās, satikšanās явление parādīšanās, parādība, skats

явл\юсь бi, ~яешься n2 явиться*, ~яться = явиться' явно acīmredzot, atklāti явств\енный skaidrs, saprotams, ~овать būt redzams яву... на яву ne miegā, reālā dzīvē

явь reālā dzīve эсер

явь

эсер saīs. социалист-револю-ционёр sociālists-revolūcio-nārs

эскиз skice

эстафета stafeta

эстонец īgaunis

Эстония Igaunija

эта šī

этаж stāvs

этажерка etažēre

этак tā, tādā veidā, tādējādi,

~ий! tāds nu! šāds эти šie

этикетка zīmīte ar uzrakstu этический ētisks это šis (что это такое? kas tas ir?)

этот šis эфиоп etiops

эфир ēteris, ~ный ētera -эх! eka! ai! эхо atbalss

Ю

юбилей jubileja, ~ный jubilejas

юбка brunči, lindraki, svārki ювелир juvelieris, ~ный juve-

lieņa -юг dienvidi

юго-восток dienvidaustrumi юго-запад dienvidrietumi юдоль liktenis (юдоль плача

bēdu leja) южан ļe dienvidnieki, ~ин dienvidnieks

южноамериканский Dienvidamerikas -

южноафриканский Dienvid-

afriikas -

южный dienvidu -юла vilciņš (rotaļlieta) юмор humors, ~истический humoris(tis)ks юнец jauneklis юнкер junkurs юность jaunība

юнош\а jauneklis, ~еский jaunekļa -, ~ество jaunekļi, jaunība

юный jauns юридический juridisks юркий veikls

юркнуть' nozust, ātri noslēpties

юродивый plānprātiņš юродство plānprātība Юрьев Tērbata, Tartu; Юрьев день jurgī

ютиться apmesties, dzīvot, tverties

юфть, юхта juchtāda

Я

Я es

ябед I a armelošana, sūdzība,

~ник armelotājs ябло\ко ābols, ~чный ābolu -яванец javietis явиться' ierasties явка ierašanās, satikšanās явление parādīšanās, parādība, skats

явл\юсь бi, ~яешься n2 явиться*, ~яться = явиться' явно acīmredzot, atklāti явств\енный skaidrs, saprotams, ~овать būt redzams яву... на яву ne miegā, reālā dzīvē

явь reālā dzīvēягн\ёнок jērs, ~ята jēri

ягнятник jēru ērglis

ягода oga

ягодица gūža

ягодный ogu -

яд inde

ядерный lodes -, kodola -

ядовит|ость indīgums, ~ый indīgs

ядро lode, kodols

язва vāts, čūla, ~моровая mēris, ~сибирская Sibīrijas mēris

язвительно sarkastiski, kodīgi

язвить sarkastiski runāt

язык mēle, valoda

языковед valodnieks

языческий pagānu

язычок mēlīte

язь ālants, skaunadze

яич|ко oliņa, ~ница oliniece, olu pārdevēja; olu kultenis, ceptas olas, ~ный olu -

яйцевидный olveidīgs

яйцо ola

якобинец jakobinietis

якобы it kā

Яков Jēkabs

якорный enkuru -

якорь enkurs

якшаться draudzēties

ялик laiviņa

яловая (корова govs) ālava

я|ла bedre, ~ка bedrīte

я|ми|к pasta puisis; važonis

январь janvāris, ~ский janvāra -

янки jenki

янт|ар|ный dzintara, ~ь dzintars

японец japānis

Япония Japāna

яр krauts; atvars

яриться dusmoties, skaisties

яркий spilgts, *~ость* spilgtums

ярмарка gada tirgus

ярлык, ~чик zīmīte, etiķete

ярмо jūgs; nasta

яровизация vasarājošana, jarovizācija

яровые хлеба vasarājs

яростно nikni, neganti

ярость dusmas, niknums, piktums

ярус stāvs; kārtā

ярый straujš, dūšīgs, dedzīgs, ass

ясень osis

ясли sile; redeles; *детские ясли* mazbērnu novietne

ясно skaidri, *~ость* skaidrums, *~ый* skaidrs

яства ēdieni

ястреб vanags

ястреб-тетеревятник vistu vanags

ястребок zvirbuļu vanags

яхонт safīrs, rubīns

ячейка šūniņa

ячменный miežu -

ячень mieži

ячневая крупа miežu putraimi

яшма jaspis

ящер zvīņainis

ящерица ķirzaka

ящик kaste, atvilktne

ящур mutes un nagu sērga PAMANĪTO KĻŪDU IZLABOJUMS

LPP- Iespīests: Jālasa:

36. демобилизйровать демобилизовать

74. мякишь мякиш

90. обожгла sk. обжечь обожгла пж обжечь*

92. оглобелъ, оглобля ilkss оглобелъ Р оглобля ilkss

102. пал, пала kritu пал пм, пж пасть* krist

110. повстан\ец ~ие sacelša- поветан\ец, ~чество eacel-nās šanās

126. при\землѣние izkāršana при\землѣние zemskare, malā, ~землѣться izkāpt ~землѣться nolaisties (uz malā zemes)

131. про\мокательная бумага, про\мокательная бумага, ~мокатка ~моксішка

136. пятить (глазй) bolīt acis пялить (глаза) bolīt acis

136. пячу болу ні пятить пячу ні пятить vilkt atpakaļ

140. размывать izkalst размывать izekalot

140. размыкать izplēst размыкать izslēgt, "atvienot

146. радѣть sarkt рдеть sarkt

153. сбежит бг сбегать сбежит бз сбежать

153. сболтать izplāpāt, sa- сбол\ать sakratīt, kratīt izplāpāt

154. свѣз пм свести свѣз пм свезти*

155. СВОЖу Hi СВеСТЙ un СВОЖУ Hi СВОДЙТЬ un СВО; свезти зйть

155. сгорѣние сгорание

168. сочленѣние sadalīšana сочленѣние locītava

193. умывальник mazgājamā умывальник mazgājama bļoda ierīce

200. фаши\зм, готический фашй\зм, ~стский

206. чековой чековый

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/rulv1945/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på
<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-rulv1945>.

Filen skapad 2018-12-17 16:15:48.392905